

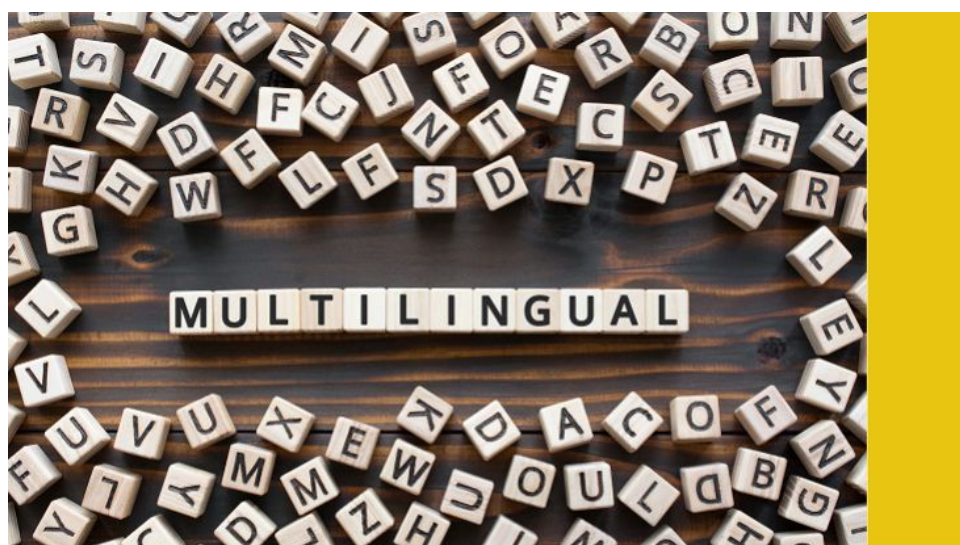
ŠTÚDIUM

Žiadosť výboru CULT

Európsky parlament

Prístup Európskej únie k viacjazyčnosti vo svojej vlastnej komunikačnej politike

Kultúra a vzdelávanie

Tematická sekcia pre štrukturálne politiky a politiky súdržnosti

Generálne riaditeľstvo pre vnútorné politiky

PE 699.648 – september 2022

Eŭropo
Demokratio
Esperanto

Dokument, ktorý pripravil Pierre Dieumegard
pre [Európu – demokracia-Esperanto](#)

Tento dokument o viacjazyčnosti vo vlastnej komunikačnej politike Európskej únie bol v [pdf súbore na webovej stránke EÚ iba v angličtine](#). Jednojazyčnosť pôvodného dokumentu bránila väčšine európskych obyvateľov, aby si boli vedomé informácií, ktoré obsahuje. To im znemožnilo zúčastniť sa na diskusiách, ktoré by viedli k lepšiemu riadeniu Európskej únie, na rozdiel od UDHR (najmä článkov 2 a 21) a Lisabonskej zmluvy (najmä článkov 2 a 8).

Cieľom tohto „predbežného“ dokumentu, ktorý sa vyrába strojovým prekladom a niektorými ľudskými úpravami, je umožniť väčšiemu počtu ľudí v EÚ oboznámiť sa s dokumentmi vytvorenými EÚ (a financovanými z ich daní).

Je žiaduce, aby administratíva EÚ prevzala preklad dôležitých dokumentov. Dôležitými dokumentmi nie sú len zákony a nariadenia, ale aj dôležité informácie potrebné na spoločné prijímanie informovaných rozhodnutí.

S cieľom spoločne diskutovať o našej spoločnej budúcnosti a umožniť spoľahlivé preklady by bol medzinárodný jazyk esperanto veľmi užitočný pre jeho jednoduchosť, pravidelnosť a presnosť.

Kontaktujte nás: <http://www.europokune.eu> <https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

=====

Niekoľko zaujímavých bodov z tohto dokumentu:

— Tabuľka 8 a kapitola 7: ak EÚ používa vo svojom oznámení výlučne angličtinu, iba 13 – 45 % dospelých v EÚ-27 vie pochopiť obsah uverejnených dokumentov. Inými slovami, **väčšina európskeho obyvateľstva je vylúčená z diskusie a rozhodovania.**

— Kapitola 4: Jazyková politika inštitúcií, orgánov a agentúr EÚ je často nejasná a nedostatočne vymedzená; najmä rokovací poriadok Európskej komisie formálne nedefinuje jej jazykový režim. *„Transparentnosť komunikácie EÚ by sa mohla zlepšiť, ak by sa politika týkajúca sa používania jazykov na webových stránkach vymedzila jasnejšie v súlade s usmerneniami európskeho ombudsmana a ak by vnútorné jazykové režimy inštitúcií, orgánov a agentúr boli jasnejšie, pokiaľ ide o pravidlá, ktoré sa majú uplatňovať na interné pracovné dokumenty uverejnené na ich webových stránkach.“*

VÝSKUM PRE KULTOVÝ VÝBOR

Prístup Európskej únie k viacjazyčnosti vo svojej vlastnej komunikačnej politike

Abstraktné

V tejto štúdii sa hodnotí prístup EÚ k viacjazyčnosti vo svojej komunikačnej politike. Na preskúmanie dodržiavania povinností v oblasti viacjazyčnosti a jazykových režimov a postupov inštitúcií, orgánov a agentúr EÚ, najmä na webových stránkach EÚ, sa používa inovatívny prístup založený na zmiešaných metódach. Skúma sa aj súlad s jazykovými zručnosťami obyvateľov EÚ27. Poskytujú sa politické odporúčania na zvýšenie transparentnosti a dostupnosti komunikačnej politiky EÚ s prihliadnutím na obmedzenia uskutočniteľnosti.

O tento dokument požiadal Výbor Európskeho parlamentu pre kultúru a vzdelávanie.

AUTORI

Vedúci projektu: Dr. Carlos MENDEZ (výskumné centrum pre európske politiky (EPRC Delft a Glasgow, Univerzita v Strathclyde)

Projektový tím: Dr. Michele GAZZOLA, Prof. Laure CLEMENT-WILZ, Dr. Vasiliki TRIGA, Dr. Fernando MENDEZ, Dr. Costas DJOUVAS, Antonis CHARAMBOULOS, profesor John BACHTLER

Recenzenti:

Université catholique de Louvain (UCLouvain): Dr. Louise-Amélie COUGNON Eötvös Loránd University (ELTE): Prof. Dr. Réka SOMSSICH

Administrátori výskumu: Pierre HERIARD (*25.06.1977 †11.05.2022), Balazs MELLAR, Kristiina MILT

Projektová, publikačná a komunikačná pomoc: Anna Dembek, Kinga OSTA-SKA, Stéphanie DUPONT, tematická sekcia pre štrukturálne politiky a politiky súdržnosti, Európsky parlament

JAZYKOVÉ VERZIE

Originál: PRIHLÁSIŤ SA

O VYDAVATEĽOVI

Ak sa chcete obrátiť na tematickú sekciu alebo sa prihlásiť na odber aktuálnych informácií o našej práci vo výbore CULT, napíšte na adresu: Poldep-cohesion@ep.europa.eu

Rukopis dokončený v septembri 2022 © Európska únia, 2022

Tento dokument je k dispozícii na internete v súhrne s možnosťou stiahnuť celý text na adrese: <https://bit.ly/3TpqJ8e>

Tento dokument je k dispozícii na internetovej stránke: [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/IPOL_STU\(2022\)699648](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/IPOL_STU(2022)699648)

Ďalšie informácie o výskume pre výbor CULT tematickou sekciou sú k dispozícii na adrese: <https://research4committees.blog/cult/>

Sledujte nás na Twitteri: @PolicyCULT

Na citovanie tejto štúdie použite tento odkaz:

Mendez, C, Gazzola, M, Clément-Wilz, L, Triga, V, Mendez, F, Djouvas, C, Charamboulos, A a Bachtler, J. 2022, Výskum pre výbor CULT – prístup Európskej únie k viacjazyčnosti v jej vlastnej komunikačnej politike, Európsky parlament, tematická sekcia pre štrukturálne politiky a politiky súdržnosti, Brusel

Pre citácie v texte použite tento odkaz:

Mendez, C, Gazzola, M, Clément-Wilz, L, Triga, V, Mendez, F a kol. (2022)

VYHLÁSENIE O ODMIETNUTÍ ZODPOVEDNOSTI

Názory vyjadrené v tomto dokumente sú výlučnou zodpovednosťou autorov a nemusia nevyhnutne predstavovať oficiálne stanovisko Európskeho parlamentu.

Reprodukcia a preklad na nekomerčné účely sú povolené za predpokladu, že je uvedený zdroj a vydavateľ je vopred informovaný a odoslaný. © Obrázok krytu použitý pod licenciou od spoločnosti Adobe Stock

Obsah

ZOZNAM SKRATIEK.....	9
ZOZNAM ŠKATÚL'.....	10
ZOZNAM ČÍSEL.....	10
ZOZNAM TABULIEK.....	11
ZHRNUTIE.....	12
Kľúčové zistenia.....	12
Odporúčania.....	13
1 ÚVOD.....	15
2 METODIKA VÝSKUMU.....	16
3 PRÁVNY RÁMEC.....	17
3.1 Úvod.....	17
3.2 Metodika.....	17
3.3 Základné právo.....	17
3.4 Sekundárny zákon.....	19
3.5 Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie.....	25
3.6 Záver.....	29
4 JAZYKOVÉ REŽIMY A JAZYKOVÉ POLITIKY INŠTITÚCIÍ, ORGÁNOV A AGENTÚR EÚ.....	30
4.1 Úvod.....	30
4.2 Metodika.....	30
4.3 Jazykové režimy v inštitúciách, orgánoch a agentúrach EÚ.....	31
4.4 Používanie jazykov na webových stránkach inštitúcií, orgánov a agentúr EÚ.....	38
4.5 Záver.....	40
5 TYPOLÓGIA VIACJAZYČNÝCH POTRIEB.....	41
5.1 Úvod.....	41
5.2 Metodika.....	42
5.3 Režim komunikácie a zverejňovania webových stránok.....	42
5.4 Komunikácia na webovej stránke a jazykový režim nariadenia č. 1.....	45
5.5 Vymedzenie šedej plochy: Hmotnoprávny prístup.....	48
5.6 Záver.....	51
6. MAPOVANIE VIACJAZYČNOSTI NA WEBOVÝCH STRÁNKACH EÚ.....	53
6.1 Úvod.....	53
6.2 Metodika.....	53
6.3 Multilingo index na webových stránkach EÚ.....	56

6.4 Inštitúcie EÚ.....	58
6.5 Orgány a agentúry EÚ.....	65
6.6 Porovnanie inštitúcií, orgánov a agentúr EÚ.....	69
6.7 Záver.....	71
7. JAZYKOVÉ ZRUČNOSTI EURÓPANOV.....	73
7.1 Úvod.....	73
7.2 Metodika.....	73
7.3 Výsledky.....	74
7.4 Jazykový profil návštevníkov webových stránok EÚ.....	80
7.5 Úloha strojového prekladu.....	82
7.6 Podpora viacjazyčnosti vo vzdelávacom systéme.....	83
7.7 Záver.....	85
8. ZÁVERY A ODPORÚČANIA.....	86
REFERENCIE.....	91
PRÍLOHA 1: JAZYKOVÁ POLITIKA INŠTITÚCIÍ, ORGÁNOV A AGENTÚR EÚ A JAZYKOVÝ REŽIM AGENTÚR.....	96
A1.1 Inštitúcie EÚ.....	96
A1.2 Orgány EÚ.....	98
A1.3 Komplexná jazyková politika orgánov EÚ na webovom sídle.....	99
A1.4 Jazykový režim a jazyková politika agentúr EÚ.....	105
PRÍLOHA 2: METODIKA ANALÝZY WEBOVÝCH STRÁNOK.....	126
A2.1 Metodika zberu a analýzy údajov.....	126
A2.2 Výberové kritériá pre webové stránky alebo webové sekcie.....	130
A2.3 Index viacjazyčnosti.....	131
A2.4 Skontrolované webové stránky agentúr EÚ (júl 2021).....	133
PRÍLOHA 3: ANALÝZA POHOVORU.....	136
A3.1 Úvod.....	136
A3.2 Rozhodovanie o preklade a tlmočení.....	136
A3.3 Hlavné trendy za posledných 5 rokov.....	139
A3.4 Úloha digitálnych technológií.....	141
A3.5 Transparentnosť a zodpovednosť.....	143
PRÍLOHA 4: JAZYKOVÉ ZRUČNOSTI OBYVATEĽOV EURÓPY.....	144
PRÍLOHA 5: STROJOVÝ PREKLAD.....	150
A5.1 Čo je to strojový preklad?.....	150
A5.2 Poskytovatelia strojového prekladu.....	151
Používanie strojového prekladu v inštitúciách EÚ.....	152

Prístup Európskej únie k viacjazyčnosti vo svojej vlastnej komunikačnej politike

ZOZNAM SKRATIEK

ACER	European Union Agency for the Cooperation of Energy Regulators
AES	Adult Education Survey (Eurostat, 2016)
Cedefop	European Centre for the Development of Vocational Training
CEPOL	European Union Agency for Law Enforcement Training
Charter	Charter of Fundamental Rights of the European Union
CJEU	Court of Justice of the European Union
CoR	European Committee of the Regions
CULT Committee	European Parliament's Committee on Culture and Education
DGT	Directorate-General for Translation
EBA	European Banking Authority
ECA	European Court of Auditors
ECB	European Central Bank
ECHA	European Chemicals Agency
ECR	European Court Reports
EDA	European Defence Agency
EEA	European Environment Agency
EESC	European Economic and Social Committee
EFSA	European Food Safety Authority
EIB	European Investment Bank
EIOPA	European Insurance and Occupational Pensions Authority
ELRC	European Language Resource Coordination
EMA	European Medicines Agency
ENISA	European Union Agency for Cybersecurity
EP	European Parliament
EUIPO	European Union Intellectual Property Office
eu-LISA	European Union Agency for the Operational Management of Large-Scale IT Systems
EU-OSHA	European Agency for Safety and Health at Work
Eurofound	European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions
Eurojust	European Union Agency for Criminal Justice Cooperation
Europol	European Union Agency for Law Enforcement Cooperation
FRA	European Union Agency for Fundamental Rights
MT	Machine Translation
NMT	Neural Machine Translation
OJ	Official Journal of the European Union
Regulation No 1	Council Regulation No 1 of 15 April 1958 determining the languages to be used by the
SRB	Single Resolution Board
Staff Regulations	Staff Regulations of Officials of the European Union
TEU	Treaty on European Union
TFEU	Treaty on the Functioning of the European Union

ZOZNAM ŠKATÚL'

Kolónka 1: Právne ustanovenia o viacjazyčnosti v zmluvách EÚ (ZEÚ a ZFEÚ).....	18
Rámček 2 Ustanovenia o viacjazyčnosti v Charte základných práv EÚ.....	19
Kolónka 3: Nariadenie č. 1 (konsolidované znenie z roku 2013).....	21
Rámček 4 Súdny dvor, veľká komora, Komisia/Taliansko.....	28
Kolónka 5: Štyri logické kroky smerom k typológii viacjazyčných potrieb.....	48
Kolónka 6: Viacjazyčné potreby typológie.....	49
Kolónka 7: A2.3: Metrika viacjazyčnosti.....	131

ZOZNAM ČÍSEL

Obrázok 1: Multilingo index pre klasifikáciu obsahu na webových stránkach EÚ.....	57
Obrázok 2: Zoskupený multilingo index pre klasifikáciu obsahu na webových stránkach EÚ.....	58
Obrázok 3: Multilingo index Európskeho parlamentu podľa obsahu (panel 1) a jazyk (panel 2).....	59
Obrázok 4: Multilingo index Európskeho parlamentu podľa Needs (panel 1) a jazyk (panel 2).....	59
Obrázok 5: Multilingo index Európskej komisie podľa obsahu (panel 1) a jazyk (panel 2).....	60
Obrázok 6: Multilingo index Európskej komisie podľa potrieb (panel 1) a jazyk (panel 2).....	60
Obrázok 7: Multilingo index Rady podľa obsahu (panel 1) a jazyka (panel 2).....	61
Obrázok 8: Multilingo index Rady podľa Needs (panel 1) a jazyk (panel 2).....	61
Obrázok 9: Multilingo index ECB podľa obsahu (panel 1) a jazyk (panel 2).....	62
Obrázok 10: Multilingo index ECB podľa potrieb (panel 1) a jazyk (panel 2).....	62
Obrázok 11: Multilingo index SDEÚ podľa obsahu (panel 1) a jazyk (panel 2).....	63
Obrázok 12: Multilingo index SDEÚ podľa Needs (panel 1) a jazyk (panel 2).....	63
Obrázok 13: Viacjazyčný index EDA podľa obsahu (panel 1) a jazyka (panel 2).....	64
Obrázok 14: Viacjazyčný index EDA podľa potrieb (panel 1) a jazyk (panel 2).....	64
Obrázok 15: Porovnanie bodov „obsahu“ a „potreby“ inštitúcií EÚ.....	65
Obrázok 16: Multilingo index európskeho ombudsmana podľa obsahu (panel 1) a jazyk (panel 2).....	65
Obrázok 17: Multilingo index VR podľa obsahu (panel 1) a jazyka (panel 2).....	66
Obrázok 18: Viacjazyčný index EHSV podľa obsahu (panel 1) a jazyka (panel 2).....	67
Obrázok 19: Multilingo index agentúry EU-OSHA podľa obsahu (panel 1) a jazyk (panel 2).....	67
Obrázok 20: Viacjazyčný index EFSA podľa obsahu (panel 1) a jazyka (panel 2).....	68
Obrázok 21: FRA multilingo index podľa obsahu (panel 1) a jazyka (panel 2).....	68
Obrázok 22: Multilingo index ECHA podľa obsahu (panel 1) a jazyka (panel 2).....	69
Obrázok 23: Porovnanie priemerných hodnotení subjektu EÚ za viacero jazykov (nezoskupených a zoskupených).....	70

ZOZNAM TABULIEK

Tabuľka 1: Posúdenie článkov nariadenia č. 1.....	22
Tabuľka 2: Hlavné právne ustanovenia týkajúce sa jazykov v služobnom poriadku.....	24
Tabuľka 3: Prehľad série a podsérií Ú. v. EÚ.....	42
Tabuľka 4: Interná a externá komunikácia v predpise č. 1.....	45
Tabuľka 5: Korešpondencia medzi obsahom webových stránok a viacjazyčnými potrebami.....	55
Tabuľka 6: Objem webových stránok analyzovaných entitou v klesajúcom poradí.....	56
Tabuľka 7: Jazykové znalosti európskych obyvateľov vo veku 25 – 64 rokov podľa jazyka.....	75
Tabuľka 8: Percentuálny podiel európskych obyvateľov vo veku 25 – 64 rokov, ktorí sú jazykovo zahrnutí, podľa typu komunikačnej politiky EÚ a prístupu k vymedzeniu jazykového začlenenia...	77
Tabuľka A3.1: Zoznam pohovorov.....	136
Tabuľka A4.1: Percentuálny podiel európskych obyvateľov vo veku 25 – 64 rokov, ktorí sú jazykovo zahrnutí podľa typu komunikačnej politiky EÚ, prístupu k vymedzeniu jazykového začlenenia a podľa krajín.....	144
Tabuľka A4.2: Percentuálny podiel európskych obyvateľov vo veku 25 – 64 rokov, ktorí sú jazykovo zahrnutí podľa typu komunikačnej politiky EÚ, prístupu k vymedzeniu jazykového začlenenia a vekovej skupiny.....	146
Tabuľka A4.3: Percentuálny podiel európskych obyvateľov vo veku 25 – 64 rokov, ktorí sú jazykovo zahrnutí podľa typu komunikačnej politiky EÚ, prístupu k vymedzeniu jazykového začlenenia a úspešne ukončeného vzdelania.....	147
Tabuľka A4.4: Percentuálny podiel európskych obyvateľov vo veku 25 – 64 rokov, ktorí sú jazykovo zahrnutí podľa typu komunikačnej politiky EÚ, prístupu k vymedzeniu jazykového začlenenia a podľa povolania.....	148
Tabuľka A5.1: Silné a slabé stránky rôznych prístupov strojového prekladu.....	151

ZHRNUTIE

V tejto štúdii sa hodnotí prístup EÚ k viacjazyčnosti vo svojej komunikačnej politike. Používa sa prístup zmiešaných metód vrátane preskúmania literatúry, právnej a politickej analýzy, kvantitatívnej analýzy webových stránok EÚ, rozhovorov s odborníkmi z EÚ a analýzy údajov z prieskumov.

Kľúčové zistenia

Inštitúcie, orgány a agentúry EÚ **formálne plnia povinnosti EÚ v oblasti viacjazyčnosti. Uľahčuje to flexibilita regulačných povinností a neexistencia komplexného rámca, ktorým by sa zabezpečili spoločné normy vhodné pre digitálnu éru, najmä pokiaľ ide o webové stránky EÚ.**

Nariadenie č. 1 je právnym základom povinností EÚ v oblasti viacjazyčnosti. Stanovujú sa v ňom pravidlá určujúce jazyky, ktoré majú inštitúcie, orgány a agentúry EÚ používať, a subjektom EÚ sa poskytuje flexibilita pri rozhodovaní o tom, ktoré jazyky sa majú používať v konkrétnych prípadoch, napr. v pracovných dokumentoch alebo v interných stretnutiach s odborníkmi. Viacjazyčná digitálna komunikácia sa doteraz nerieši v nariadení č. 1 ani v judikatúre Súdneho dvora Európskej únie (SDEÚ). V dôsledku toho sa veľa obsahu uverejneného na internete neprekladá, pretože sa považuje za vedľajší produkt internej komunikácie. To znamená, že zverejnené dokumenty, ktoré môžu mať vplyv na občanov, podniky a členské štáty, nemusia byť vždy dostupné v ich jazyku.

Táto štúdia na základe právneho odôvodnenia tvrdí, **že povinnosť viacjazyčnosti by sa mala vzťahovať na konkrétne typy obsahu webových stránok.** Na tento účel sa navrhuje typológia viacjazyčných potrieb s cieľom objasniť typy obsahu, ktorý by sa mal uprednostniť pri preklade. Toto je založené na kategorizácii: a) základné dokumenty, ktoré sú zo zákona povinné byť dostupné alebo predložené vo všetkých jazykoch EÚ; b) primárne dokumenty, ktoré by mali byť dostupné vo všetkých úradných jazykoch EÚ z dôvodu ich podstatného obsahu a potenciálneho vplyvu na práva a povinnosti občanov, podnikov a verejných orgánov, napr. usmernenia o štátnej pomoci, programy financovania EÚ alebo výzvy na predkladanie ponúk; a c) sekundárne dokumenty, ktoré sú prioritou nižšieho poradia pre viacjazyčné potreby a prístupnosť a kde by sa mohol použiť strojový preklad, ak nie sú k dispozícii zdroje na ľudský preklad.

Štúdia odhaľuje významné rozdiely v dostupnosti viacjazyčného obsahu, ktorý by mal byť dostupný vo všetkých úradných jazykoch. Je to výsledok hodnotenia viacjazyčného skóre na základe uplatňovania typológie viacjazyčných potrieb na webové stránky inštitúcií EÚ. Webové stránky Európskej komisie a Európskej centrálnej banky nefungujú dobre pri uverejňovaní sekcií s „väčšinou základným“ a „väčšinou primárnym“ obsahom, ktorý by mal byť dostupný vo všetkých jazykoch EÚ. Naproti tomu výkonnosť webových stránok Európskej rady/Rada Európskej únie, Súdneho dvora Európskej únie a Európskeho dvora audítorov je veľmi dobrá. Aj Európsky parlament má relatívne vysoké skóre.

Ďalším dôležitým záverom je, **že jazykové režimy inštitúcií, orgánov a agentúr EÚ nie sú dostatočne transparentné a formalizované.** Režimy niekedy nie sú špecifikované alebo sú často nejasné. Podobne väčšina inštitúcií a orgánov EÚ uverejnila jazykovú politiku webových stránok, ale väčšina agentúr tak neurobila. Je to v rozpore s odporúčaniami európskeho ombudsmana, v ktorých sa požaduje, aby sa politika používania úradných jazykov EÚ jasne vymedzila a uverejnila.

EÚ systematicky nemonitoruje a neprehodnocuje širokú škálu jazykových režimov, postupov a jazykových politík webových stránok. To má negatívny vplyv na transparentnosť a zodpovednosť a bráni formalizovanejšiemu prístupu k viacjazyčnej komunikácii so spoločnými normami.

Z rôznorodosti poskytovania viacjazyčného obsahu na webových stránkach EÚ a v rámci nich vyplýva, že tento komunikačný kanál nie vždy vyhovuje potrebám všetkých cieľových skupín. Z analýzy 13 webových sídel EÚ s najjazyčnejším obsahom vyplynulo, že niektoré z nich dosiahli dobré výsledky z hľadiska multilingo indexu, ktorý zohľadňuje rôzne časti obsahu webovej stránky, zatiaľ čo iné boli slabšie. Najvyššie viacjazyčné hodnotenia sa týkali šiestich lokalít so skóre výrazne nad priemerom 13 webových stránok (Súdny dvor Európskej únie, Rada Európskej únie/Európska rada (spoločná webová stránka), Európsky dvor audítorov, Európsky parlament, Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a európsky ombudsman). Druhý zoskupenie webových stránok má strednú výkonnosť a zahŕňa Európsku komisiu (najbližšie k priemeru webových stránok EÚ) a Európsku chemickú agentúru a Európsky výbor regiónov (obe s nižším hodnotením). Posledný klaster zahŕňa štyri webové stránky, ktoré fungujú zle a majú nízku dostupnosť viacjazyčného obsahu (Európska centrálna banka, Európsky hospodársky a sociálny výbor, Európsky úrad pre bezpečnosť potravín, Agentúra Európskej únie pre základné práva). Okrem toho väčšina webových stránok agentúr EÚ (ktoré boli kvalitatívne posúdené okrem uvedeného) neuverejňuje obsah vo všetkých úradných jazykoch a v angličtine je účinne jednojazyčná.

Alternatívny viacjazyčný index, ktorý sa zameriava len na celkový objem webových stránok bez zohľadnenia rozdielov medzi jednotlivými kategóriami obsahu, zvyšuje výkonnosť dvoch webových stránok okrajovo (Európsky parlament a Agentúra Európskej únie pre základné práva), ale v niektorých prípadoch veľmi dramaticky znižuje výkonnosť väčšiny webových stránok, ako je napríklad európsky ombudsman.

Ak sa používa len angličtina, dostupnosť obsahu uverejneného v EÚ je nízka. Z analýzy prieskumu Eurostatu o vzdelávaní dospelých (2016) vyplýva, že približne jedna tretina obyvateľov EÚ vo veku 25 – 64 rokov hovorí len svojím rodným jazykom. V EÚ neexistuje žiadny spoločný jazyk, ktorým sa hovorí na veľmi dobrej úrovni (t. j. ako rodený hovorca alebo ako cudzí jazyk na zdatnej úrovni) väčšinou obyvateľstva. Približne 20 % dospelých obyvateľov EÚ je schopných komunikovať na veľmi dobrej úrovni v nemčine, za nimi nasleduje francúzština (približne 16 %), taliančina (14 %) a angličtina (13 %). Ak sa dokument uverejní len v angličtine, môže mu rozumieť 13 – 45 % dospelých populácie EÚ (rozsah závisí od ukazovateľa použitého na meranie jazykovej spôsobilosti). Tento podiel sa zvyšuje na 43 – 65 % v trojjazyčnej komunikačnej politike (s použitím angličtiny, francúzštiny a nemčiny). Plne viacjazyčná komunikačná politika zabezpečuje prístup k obsahu pre 97 – 99 % dospelých obyvateľov EÚ.

Nedostatočná pozornosť venovaná významu viacjazyčnosti v komunikačnej politike môže potenciálne podnieť vnímanie, že EÚ je vzdialená a odpojená od občanov vzhľadom na súčasné rozdelenie jazykových zručností medzi obyvateľstvom. Jazykové režimy EÚ sú výsledkom vyrovnávacieho opatrenia medzi rôznymi záujmami vrátane významných obmedzení zdrojov. Predstavuje to politickú a operačnú výzvu pre inštitúcie EÚ. Hoci viacjazyčný režim nie je oslobodený z hľadiska zdrojov, je najúčinnnejšou a najdostupnejšou komunikačnou politikou vzhľadom na súčasné rozdelenie jazykových zručností obyvateľov EÚ.

Odporúčania

Na základe zistení tejto štúdie sa navrhujú tieto odporúčania.

- **Odporúčanie 1: Vytvoriť spoločný a transparentný rámec a normy pre viacjazyčnú komunikáciu, a to aj v digitálnej oblasti.** Ak neexistuje politická vôľa po reforme nariadenia č. 1, Európsky parlament by mohol podporiť vytvorenie formálneho spoločného rámca a noriem prostredníctvom medziinštitucionálnej dohody. Komunikácia EÚ prostredníctvom internetu by mala podliehať povinnostiam viacjazyčnosti nielen pokiaľ ide o obsah vymedzený v tejto štúdii ako „základný“, ale aj pre „primárny“ obsah.

- **Odporúčanie 2: Inštitucionalizovať pravidelné monitorovanie dodržiavania právnych predpisov, administratívnej transparentnosti a využívania zdrojov s cieľom zabezpečiť viacjazyčnú komunikáciu prostredníctvom pravidelnej správy.**
- **Odporúčanie 3: Zriadiť úradníka pre viacjazyčnosť s cieľom preskúmať postupy, jazykové režimy a jazykové politiky webových stránok.** Úradník by mal byť zodpovedný za pravidelnú monitorovaciu správu a mal by sa zodpovedať Európskemu parlamentu.
- **Odporúčanie 4: Podporovať používanie úradných jazykov v digitálnej komunikácii s cieľom zlepšiť prístupnosť a blízkosť k občanom.**
- **Odporúčanie 5: Zvýšiť rozpočtové prostriedky EÚ na viacjazyčnosť.** Pomôže to bojovať proti škrtom v prekladateľských a tlmočnických službách, ku ktorým došlo v posledných rokoch.

1 ÚVOD

Európska únia (EÚ) je odhodlaná podporovať jazykovú rozmanitosť a viacjazyčnosť. Komunikačná politika EÚ má zásadný význam, pretože priamo ovplyvňuje vzťahy medzi inštitúciami EÚ, členskými štátmi a občanmi. Viacjazyčnosť pomáha priblížiť EÚ občanom tým, že uľahčuje porozumenie inštitúciám EÚ, rešpektuje kultúrnu rozmanitosť a prispieva k transparentnosti a zodpovednosti. Podporuje európsku verejnú sféru a uľahčuje informovanosť a prístup k príležitostiam vyplývajúcim z integrácie do EÚ.

Hlavným cieľom tejto štúdie je **posúdiť prístup EÚ k viacjazyčnosti vo svojej komunikačnej politike a navrhnúť odporúčania**. Konkrétne ciele sú:

1. Posúdiť **dodržiavanie právnych predpisov a transparentnosť jazykových režimov** inštitúcií, orgánov a agentúr EÚ, ako aj **jazykovej politiky ich webových stránok**.
2. Vykonať **mapovaciú analýzu používania úradných jazykov EÚ** v rámci komunikačných kanálov EÚ so zameraním na webové stránky.
3. Odvodiť **politické ponaučenia a odporúčania** pre tvorcov politik EÚ.

V tejto štúdii sa riešia štyri súbory výskumných otázok:

1. **Zhoda:** Dodržiavajú inštitúcie, orgány a agentúry EÚ nariadenie č. 1 a jazykové právo EÚ vo všeobecnosti a aké sú dôsledky pre ich komunikačnú politiku?
2. **Jazykové režimy:** Aké sú vlastnosti jazykových režimov, ktoré boli prijaté a dodržiavané v praxi? Sú tieto režimy transparentné a formalizované?
3. **Jazyková prax:** Vyhovuje jazyková prax v jazykovej politike webových stránok potrebám cieľového publika? Ako by sa tieto organizácie mohli čo najlepšie prispôsobiť súčasnému jazykovému kontextu?
4. **Politické dôsledky:** Aké odporúčania možno vypracovať pre tvorcov politik EÚ?

Používa sa prístup zmiešaných metód vrátane preskúmania literatúry, právnej a politickej analýzy, hĺbkovej analýzy údajov a kvantitatívnych techník na analýzu viacjazyčných atribútov webových stránok EÚ, rozhovorov s odborníkmi na politiku EÚ v oblasti prekladu a tlmočenia a analýzy údajov z prieskumov o jazykových zručnostiach obyvateľov EÚ.

Táto štúdia je štruktúrovaná nasledovne.

- V kapitole 2 sa uvádza metodika výskumu (technické podrobnosti sú uvedené v prílohách).
- V kapitole 3 sa skúma právny rámec EÚ pre viacjazyčnú komunikáciu a zaoberá sa otázkou dodržiavania právnych predpisov.
- Kapitola 4 analyzuje jazykové režimy a jazykové politiky inštitúcií, orgánov a agentúr EÚ a posudzuje ich transparentnosť.
- Kapitola 5 skúma právnu „šedú oblasť“ viacjazyčnej komunikácie prostredníctvom webových stránok a rozvíja typológiu viacjazyčných potrieb.
- Kapitola 6 mapuje úroveň viacjazyčnosti na webových stránkach EÚ prostredníctvom výpočtu indexov viacjazyčnosti s cieľom porovnať modely jazykovej rozmanitosti.
- V kapitole 7 sa skúma rozdelenie jazykových zručností obyvateľov EÚ pomocou údajov z prieskumu s cieľom posúdiť, či je komunikačná politika EÚ dostupná.
- V kapitole 8 sa uvádzajú závery a odporúčania.

2 METODIKA VÝSKUMU

V tejto štúdii sa použil prístup zmiešaných metód na riešenie výskumných cieľov vrátane inovatívnej kombinácie kvalitatívnych a kvantitatívnych metód.

Po prvé sa uskutočnila **revízia literatúry, právna a politická analýza** s cieľom preskúmať viacjazyčný regulačný rámec (kapitola 3), jazykové režimy a jazykové politiky webových stránok (kapitola 4) vrátane akademických a politických štúdií a iných výstupov súvisiacich so štúdiou, ako sú jazykové normy/regulácie inštitúcií, orgánov a agentúr EÚ. Táto úloha tiež informovala o vývoji „typológie viacnásobných potrieb“ (kapitola 5) a preskúmaní strojového prekladu a návrhov na zlepšenie viacjazyčnosti vo vzdelávacom systéme EÚ (kapitola 7).

Po druhé, **kvantitatívny zber a analýza údajov** zahŕňala využívanie hĺbkovej analýzy údajov a kvantitatívnych techník na analýzu viacjazyčných atribútov webových stránok EÚ. Tím zostavil veľký súbor údajov s viac ako 1,5 miliónom webových stránok na 13 webových stránkach EÚ. Na účely mapovacej analýzy webových sídel (kapitola 6) sa viacjazyčné atribúty posudzovali vypočítaním „multi-lingo indexu“, ktorý sa použil na obsah webových sídel/webových sekcií EÚ a typológiu viacjazyčných potrieb vypracovanú v kapitole 5.

Po tretie, **analýza údajov z prieskumov** sa použila na posúdenie rozsahu, v akom je jazykový režim EÚ prístupný občanom EÚ na základe výpočtu podielu obyvateľstva, ktorý rozumie dokumentom EÚ pre rôzne kombinácie jazykov používaných v režimoch komunikačnej politiky EÚ, a to na základe prieskumu Eurostatu o vzdelávaní dospelých (kapitola 7).

Napokon sa uskutočnili **rozhovory** s 12 úradníkmi EÚ zapojenými do jazykovej a komunikačnej politiky v inštitúciách, orgánoch a agentúrach EÚ. Dôraz sa kládol na viacjazyčné komunikačné témy týkajúce sa prekladateľskej/interpretačnej kapacity, nábora, komunikácie, využívania digitálnych nástrojov a transparentnosti. Rozhovory boli podkladom pre analýzu jazykových režimov a postupov (kapitola 4). Zhrnutie pohovorov je uvedené v prílohe 3.

Ďalšie informácie o metódach sú uvedené v každej kapitole spolu s technickými podrobnosťami uvedenými v prílohách na webových stránkach EÚ (príloha 2) a o jazykových zručnostiach obyvateľov EÚ (príloha 4).

3 PRÁVNY RÁMEC

KLÚČOVÉ ZISTENIA

- Preskúmanie právnych textov, judikatúry Súdneho dvora EÚ a príslušnej literatúry nastoľuje otázky týkajúce sa súčasného uplatňovania zásad spojených s pravidlami viacjazyčnosti, vymedzenia „doktríny špecifických prípadov“, transparentnosti, prijímania úradníkov a zmluvných zamestnancov a pojmu (úradné) uverejňovanie.
- Nariadenie č. 1 je základným kameňom jazykovej rovnosti a obmedzeného jazykového režimu pre inštitúcie EÚ. Stanovujú sa v ňom povinnosti týkajúce sa viacjazyčnosti, pokiaľ ide o priamu komunikáciu medzi inštitúciami a občanmi, publikácie a právne pravidlá so všeobecnou pôsobnosťou a špecifikuje sa podmienka inštitucionálnej jazykovej autonómie.
- Nariadenie č. 1 stanovuje všeobecný jazykový režim, ktorý sa uplatňuje na orgány a agentúry, pokiaľ sa v zakladajúcom nariadení výslovne nestanovuje inak.
- Textový a teleologický výklad nariadenia č. 1 ukazuje, že jeho hlavným cieľom je podpora porozumenia prostredníctvom viacjazyčnosti, a tým aj jazykového začlenenia publika, zatiaľ čo výnimkou je výber, ktorý z jazykov sa má použiť len v „špecifických prípadoch“.
- Komunikácia s webovými stránkami a viacjazyčnosť sa doteraz neriešili pozitívnym právom a Súdny dvor EÚ. Súdny dvor však prispôbil uplatniteľné právo EÚ novej realite komunikácie s webovými stránkami, keď je potrebné chrániť právo na súd.

3.1 Úvod

V tejto kapitole sa skúma právny rámec pre viacjazyčnú komunikáciu EÚ a konkrétnejšie pre komunikáciu s webovými stránkami. Rozlišujeme medzi: primárne právo, ktoré zahŕňa zmluvy a Chartu základných práv; a sekundárne právo, pokiaľ ide o „nariadenie č. 1 o používaní jazykov v Európskom hospodárskom spoločenstve“, štatút Súdneho dvora Európskej únie, rokovací poriadok Súdneho dvora a rokovací poriadok Všeobecného súdu a Služobný poriadok úradníkov EÚ (ďalej len „služobný poriadok“). Zatiaľ čo hlavným zdrojom právnych predpisov EÚ v oblasti viacjazyčnosti, ktoré sa vzťahujú na komunikačnú politiku inštitúcií, orgánov a agentúr EÚ, je nariadenie č. 1 a jeho výklad zo strany Súdneho dvora Európskej únie, zatiaľ sa na komunikáciu s webovými stránkami nezaoberal Súdny dvor.

3.2 Metodika

Táto kapitola vychádza z právnych zdrojov (primárne a sekundárne právo, judikatúra Súdneho dvora EÚ) a právnej literatúry s cieľom poskytnúť štruktúrovaný prehľad právneho rámca pre viacjazyčnú komunikáciu a lepšie pochopiť jeho uplatňovanie na komunikáciu s webovými sídlami. Poskytuje sa aj právny výklad založený na súčasnom pozitívnom práve, najmä ak právny kontext nie je stabilný alebo jasný, alebo ak existujú medzery.

3.3 Základné právo

Primárne právo zahŕňa zmluvy – Zmluvu o Európskej únii (ZEÚ) a Zmluvu o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) – ako aj Chartu základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“).

• Ciele Únie

Článok 3 ZEÚ: „[Únia] rešpektuje svoju bohatú kultúrnu a jazykovú rozmanitosť a zabezpečuje zachovanie a zveľaďovanie európskeho kultúrneho dedičstva.“

Článok 165 ods. 1 ZFEÚ: „Únia prispieva k rozvoju kvalitného vzdelávania podporovaním spolupráce medzi členskými štátmi a v prípade potreby podporou a doplnením ich činnosti, pričom plne rešpektuje zodpovednosť členských štátov za obsah výučby a organizáciu vzdelávacích systémov a ich kultúrnu a jazykovú rozmanitosť.“

Článok 165 ods. 2 ZFEÚ: „Činnosť Únie je zameraná na [...] rozvoj európskeho rozmeru vo vzdelávaní, najmä prostredníctvom výučby a šírenia jazykov členských štátov.“

• Rovnaká autentickosť textov a zoznam jazykov zmluvy

Článok 55 ods. 1 ZEÚ: „Táto zmluva, vyhotovená v jedinom origináli v anglickom, bulharskom, českom, dánskom, estónskom, fínskom, francúzskom, gréckom, holandskom, írskom, litovskom, lotyšskom, maďarskom, maltskom, nemeckom, poľskom, portugalskom, rumunskom, slovenskom, slovinskom, španielskom, švédskom a talianskom jazyku, pričom znenia v každom z týchto jazykov sú rovnako autentické, sa uloží v archívoch vlády Talianskej republiky, ktorá zašle overenú kópiu každej z vlád ostatných signatárskych štátov.“

Článok 358 ZFEÚ: „Ustanovenia článku 55 [ZEÚ] sa vzťahujú na túto zmluvu.“

Článok 55 ods. 2 ZEÚ: „Táto zmluva sa môže preložiť aj do akýchkoľvek iných jazykov určených členskými štátmi spomedzi tých, ktoré majú v súlade so svojim ústavným poriadkom oficiálny štatút na celom svojom území alebo na jeho časti. Príslušné členské štáty poskytnú overenú kópiu takýchto prekladov, ktorá sa uloží v archíve Rady.“

Vyhlásenie č. 16 k článku 55 ods. 2 Zmluvy o Európskej únii: „Konferencia sa domnieva, že možnosť prekladov zmlúv do jazykov uvedených v článku 55 ods. 2 prispieva k plneniu cieľa, ktorým je rešpektovanie bohatej kultúrnej a jazykovej rozmanitosti Únie, ako sa uvádza v článku 3 ods. 3 štvrtom pododseku. V tejto súvislosti konferencia potvrdzuje oddanosť Únie kultúrnej rozmanitosti Európy a osobitnú pozornosť, ktorú bude naďalej venovať týmto a iným jazykom.

Konferencia odporúča, aby členské štáty, ktoré chcú využiť možnosť uznanú v článku 55 ods. 2, oznámili Rade do šiestich mesiacov odo dňa podpisu Lisabonskej zmluvy jazyk alebo jazyky, do ktorých sa uskutočnia preklady zmlúv.“

• Práva občanov EÚ

Článok 20 ods. 2 písm. d) ZFEÚ: „[Občania Únie majú] právo podať petíciu Európskemu parlamentu, obrátiť sa na európskeho ombudsmana a obrátiť sa na inštitúcie a poradné orgány Únie v ktoromkoľvek z jazykov zmluvy a získať odpoveď v tom istom jazyku.“

Článok 24 ZFEÚ: „Každý občan Únie sa môže písomne obrátiť na ktorúkoľvek z inštitúcií alebo orgánov uvedených v tomto článku alebo v článku 13 Zmluvy o Európskej únii v jednom z jazykov uvedených v článku 55 ods. 1 Zmluvy o Európskej únii a dostať odpoveď v tom istom jazyku.“

• Jazykový režim v sekundárnom práve

Článok 342 ZFEÚ: „Pravidlá, ktorými sa riadia jazyky inštitúcií Únie, bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, určí Rada jednomyseľne prostredníctvom nariadení.“

Článok 118 ZFEÚ: „Rada v súlade s mimoriadnym legislatívnym postupom ustanoví prostredníctvom nariadení jazykový režim pre európske práva duševného vlastníctva. Rada sa uznáva jednomyseľne po porade s Európskym parlamentom.“

Článok 207 ods. 4 ZFEÚ: „Rada sa uznáva jednomyseľne aj pri rokovaní o dohodách a ich uzatváraní: a) v oblasti obchodu s kultúrnymi a audiovizuálnymi službami, kde hrozí riziko, že tieto dohody poškodia kultúrnu a jazykovú rozmanitosť Únie.“

Zdroj: vlastné spracovanie

Kolónka 1: Právne ustanovenia o viacjazyčnosti v zmluvách EÚ (ZEÚ a ZFEÚ)

Ustanovenia primárneho práva týkajúce sa viacjazyčnosti sú veľmi rôznorodé. V článku 55 ods. 1 ZEÚ sa uvádza 24 jazykov, v ktorých je vyhotovená Zmluva o EÚ, a sú autentické. V článku 55 ods. 2 a vo vyhlásení č. 16 sa predpokladá možnosť preložiť zmluvu do ďalších jazykov. Ako sa stanovuje v článku 358 ZFEÚ, ZFEÚ je autentický v tých istých jazykoch ako ZEÚ, čo má rovnaké dôsledky. V článku 165 ods. 2 sa poukazuje na význam, ktorý sa pripisuje výučbe a šíreniu jazykov členských štátov. Článok 342 ZFEÚ poskytuje Rade právny základ na prijatie inštitucionálneho jazykového režimu EÚ. Ustanovenia o občianstve EÚ poskytujú občanom EÚ bezpodmienečné práva, ako napríklad právo podať petíciu Európskemu parlamentu a uplatniť sa na európskeho ombudsmana v ktoromkoľvek jazyku zmluvy. Pokiaľ ide o právo občanov komunikovať s EÚ, v článku 24 ZFEÚ (a podobne aj v článku 41 ods. 4 charty) sa stanovuje, že môžu len „písať“ inštitúciám EÚ, ombudsmanovi, Hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov. Rozsah pôsobnosti článku 20 ZFEÚ je širší ako článok 24 ZFEÚ: občania sa môžu „adresovať“, čo znamená písomnú aj ústnu komunikáciu, ktorúkoľvek z inštitúcií a poradných orgánov vrátane agentúr.

Cieľ rešpektovať bohatú kultúrnu a jazykovú rozmanitosť EÚ (článok 3 ZEÚ) sa opakuje v článku 22 charty. **Rešpektovanie jazykovej rozmanitosti, ak sa uvádza v sekundárnom akte, znamená, že EÚ nesmie pri vykonávaní politiky porušovať existujúcu jazykovú rozmanitosť a že podpora viacjazyčnosti je jednou z politik EÚ** (článok 167 ods. 1 ZFEÚ). Tento článok ako taký nezakladá žiadnu právnu povinnosť, ale ako akýkoľvek cieľ zmlúv, tento článok môže pomôcť pri výklade účelu iných ustanovení.

Zásada zákazu diskriminácie na základe jazyka (alebo zásada rovnosti jazykov) je tiež chránená článkom 21 Charty, ktorý sa uplatňuje len vtedy, ak je uplatniteľné právo Únie. Rozsah pôsobnosti charty je rozsah pôsobnosti práva EÚ (rozsudok SDEÚ, rozsudok Súdneho dvora Åklagaren, 2013, bod 21)¹. Znamená to, že inštitúcie a orgány EÚ nesmú porušovať tento článok pri výkone právomocí prenesených na základe zmlúv. Podľa **práva na dobrú správu vecí verejných** „každý môže písať inštitúciám Únie v jednom z jazykov zmlúv a musí mať odpoveď v tom istom jazyku“ (článok 41 ods. 4 charty).

- Nediskriminácia

Článok 21 ods. 1: „Zakazuje sa akákoľvek diskriminácia z akéhokoľvek dôvodu, ako je [...] jazyk [...]“.

- Kultúrna, náboženská a jazyková rozmanitosť

Článok 22: Únia rešpektuje kultúrnu, náboženskú a jazykovú rozmanitosť.

- Právo na dobrú správu vecí verejných

Článok 41 ods. 4: „Každý môže písať inštitúciám Únie v jednom z jazykov zmlúv a musí mať odpoveď v tom istom jazyku.“

Zdroj: vlastné spracovanie

Rámček 2 Ustanovenia o viacjazyčnosti v Charte základných práv EÚ

3.4 Sekundárny zákon

V sekundárnom práve Rada upravila jazykový režim inštitúcií EÚ v „nariadenie Rady č. 1 o používaní jazykov v Európskom hospodárskom spoločenstve“ a stanovila výnimku týkajúcu sa Súdneho dvora Európskej únie. Jazykový režim inštitúcií a orgánov EÚ závisí aj od nariadenia, ktorým sa ustanovuje Služobný poriadok úradníkov a Podmienky zamestnávania ostatných

¹ Rozsudok Súdneho dvora Åklagaren, C 617/10 [2013]. K dispozícii na: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?jsessionid=9E6804D1FA607C57315C3FC586503F57?text=&docid=134202&pageIndex=0&doclang=EN&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=7116443>

zamestnancov Európskeho hospodárskeho spoločenstva a Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (ďalej len „služobný poriadok“)².

3.4.1 predpis č. 1

Nariadenie č. 1³, prijaté v roku 1958 na základe bývalého článku 217 Zmluvy o ES (teraz 342 ZFEÚ), bolo reprodukciou medzivládneho rozhodnutia prijatého 24. júla 1952 po nadobudnutí platnosti Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva uhlia a ocele. Nariadenie č. 1 bolo zmenené a doplnené v rámci prístúpenia v rokoch 1972, 1979, 1985, 1994, 2003, 2005 a 2013. Nariadenie bolo tiež zmenené a doplnené nariadením 920/2005 s⁴ cieľom poskytnúť írskemu jazyku rovnaký štatút (s výnimkou) ako úradné jazyky ostatných členských štátov.

Nariadenie č. 1 je základným kameňom jazykovej rovnosti a obmedzeného jazykového režimu pre každú inštitúciu EÚ, pričom stanovuje, čo možno nazvať Ústavou viacjazyčnosti EÚ. Formálne ide o akt, ktorý môže Rada jednomyselne zmeniť a doplniť. Ide o stručné nariadenie, ktoré obsahuje len osem článkov (rámček 3). Nariadenie neobsahuje predbežnú prezentáciu cieľov a významu textu. Nikdy nebolo cieľom globálneho preskúmania/reformy zväziť vývoj kontextu a potrieb občanov.

---

2 Nariadenie č. 31 (EHS), 11 (ESAE), ktorým sa ustanovuje Služobný poriadok úradníkov a Podmienky zamestnávania ostatných zamestnancov Európskeho hospodárskeho spoločenstva a Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (Ú. v. ES P 045 14.6.1962, s. 1385). Konsolidované znenie je k dispozícii na adrese: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A01962R0031-20220101>

3 Nariadenie č. 1 o používaní jazykov v Európskom hospodárskom spoločenstve (Ú. v. ES P 17, 6.10.1958, s. 385). Konsolidované znenie je k dispozícii na adrese: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A01958R0001-20130701>

4 Nariadenie Rady č. 920/2005, 13. júna 2005 (Ú. v. EÚ L 156, 18.6.2005, s. 3). K dispozícii na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32005R0920>

**Nariadenie č. 1 o používaní jazykov v Európskom hospodárskom spoločenstve
RADA EURÓPSKEHO HOSPODÁRSKEHO SPOLOČENSTVA,**

So zreteľom na článok 217 zmluvy, v ktorom sa ustanovuje, že pravidlá upravujúce jazyky inštitúcií Spoločenstva bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia rokovacieho poriadku Súdneho dvora, určí jednomyseľne Rada;

Keďže každý zo štyroch jazykov, v ktorom je vypracovaná zmluva, sa uznáva ako úradný jazyk v jednom alebo vo viacerých členských štátoch spoločenstva;

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1: Úradnými jazykmi a pracovnými jazykmi inštitúcií Únie sú angličtina, bulharčina, čeština, dánčina, estónčina, fínčina, francúzština, gréčtina, holandčina, holandčina, írčina, lotyšitina, litovčina, maltčina, poľština, portugalcina, rumuncina, slovenčina, slovinčina, španielčina a švédčina.

Článok 2: Dokumenty, ktoré členský štát alebo osoba podliehajúca jurisdikcii členského štátu zašle inštitúciám Spoločenstva, môžu byť vyhotovené v ktoromkoľvek z úradných jazykov vybraných odosielateľom. Odpoveď sa vypracuje v tom istom jazyku.

Článok 3: Dokumenty, ktoré inštitúcia Spoločenstva zašle členskému štátu alebo osobe podliehajúcej jurisdikcii členského štátu, sa vyhotovia v jazyku tohto štátu.

Článok 4: Nariadenia a iné všeobecne záväzné dokumenty sa vypracujú v úradných jazykoch.

Článok 5: Úradný vestník Európskej únie sa uverejňuje v úradných jazykoch.

Článok 6: Inštitúcie Spoločenstva môžu vo svojom rokovacom poriadku stanoviť, ktoré z jazykov sa majú používať v osobitných prípadoch.

Článok 7: Jazyky, ktoré sa majú používať v konaniach Súdneho dvora, sa stanovujú v jeho rokovacom poriadku.

Článok 8: Ak má členský štát viac ako jeden úradný jazyk, jazyk, ktorý sa má použiť, sa na žiadosť tohto štátu riadi všeobecnými pravidlami jeho právneho poriadku.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

Zdroj: Predpis č. 1

Kolónka 3: Nariadenie č. 1 (konsolidované znenie z roku 2013)

V tabuľke 1 sa zdôrazňujú kľúčové pravidlá podľa každého článku, významné právne otázky a uvádzajú sa krížové odkazy na príslušné kapitoly a oddiely tejto štúdie obsahujúce ďalšiu analýzu.

Tabuľka 1: Posúdenie článkov nariadenia č. 1

Články	Kľúčové pravidlo	Počiatkové hodnotenie	Križová referencia
Článok 1	Formálne rovnaké postavenie 24 úradných jazykov Únie Odkaz na „pracovné jazyky“ a „oficiálne jazyky“	<ul style="list-style-type: none"> • 24 úradných jazykov je totožných s 24 jazykmi zmluvy uvedenými v článku 55 ods. 1 ZEÚ (van der Jeught, 2021) • Rozlíšenie „nie je veľmi užitočné“ (van der Jeught, 2021); Žiadne vymedzenie úradného jazyka a pracovného jazyka 	Diskusia o tomto rozlíšení a pracovnom jazyku v kapitole 5
Články 2 a 3	Priama komunikácia s členskými štátmi a ich občanmi v ich úradnom jazyku	<ul style="list-style-type: none"> • Občianske práva podľa článku 24 ods. 4 ZFEÚ • Žiadna „všeobecná zásada práva Únie, ktorá priznáva každému občanovi právo mať za každých okolností znenie všetkého, čo by mohlo ovplyvniť jeho záujmy v jeho jazyku“ (SDEÚ, C.Kik, C-361/01 P [2003] ods. 82⁵) • Žiadateľ musí požiadať o preklad, ak nerozumie odpovedi Komisie na jeho sťažnosť (C-741/18 P – OPS Újpest/Komisia, bod 16)⁶ 	3.4 Prípadové právo Diskusia v kapitole 5
Článok 4	Nariadenia a iné všeobecne záväzné dokumenty sa vyhotovujú vo všetkých úradných jazykoch.	<ul style="list-style-type: none"> • Írska výnimka sa skončila 1. januára 2022.⁷ • Maltská výnimka sa skončila 1. mája 2007.⁸ • Individuálne rozhodnutie nemusí byť nevyhnutne vypracované vo všetkých úradných jazykoch, aj keď môže mať vplyv na práva iného občana Únie, ako je osoba, ktorej je určené, napríklad konkurenčný hospodársky subjekt (SDEÚ, C.Kik, C-361/01 P [2003] ods. 85) • Nejasný status soft law 	3.4 Prípadové právo Diskusia v kapitole 5

5 Rozsudok Súdneho dvora Kik/ÚHVT, C-361/01 P, Zb. 2003, bod 82. K dispozícii na:

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=48555&pageIndex=0&doclang=EN&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=1562893>

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?docid=223918&doclang=EN>

6 Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie OPS Újpest/Komisia, C-741/18 [2019]. K dispozícii na:

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?docid=223918&doclang=EN>

7 Nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2015/2264, ktorým sa predlžujú a postupne rušia dočasné výnimky z nariadenia č. 1 z 15. apríla 1958 o používaní jazykov v Európskom hospodárskom spoločenstve a nariadenia č. 1 z 15. apríla 1958 o používaní jazykov v Európskom spoločenstve pre atómovú energiu zavedeného nariadením (ES) č. 920/2005 (Ú. v. EÚ L 322, 8.12.2015, s. 1). K dispozícii na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32015R2264>

8 Nariadenie Rady (ES) č. 930/2004 z 1. mája 2004 o dočasných odchýlných opatreniach týkajúcich sa vypracovania aktov inštitúcií Európskej únie v maltčine (Ú. v. EÚ L 169, 1.5.2004, s. 1). K dispozícii na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32004R0930>

Článok 5	Uverejnenie Ú. v. EÚ v úradných jazykoch	<ul style="list-style-type: none"> • Bývalé írske a maltské výnimky: pozri vyššie, článok 4. • Nejasný stav soft law a rozlišovanie medzi časťou L a C • Uverejnenie na internetovej stránke rovnocennej s uverejnením v úradnom vestníku (SDEÚ, PPG, C-625/11 P [2013] ods. 32) 	3.4 Prípadové právo Diskusia v kapitole 5
Článok 6	Možnosť inštitúcií EÚ v osobitných prípadoch stanovených v ich rokovacom poriadku stanoviť, ktoré z jazykov sa majú používať	<ul style="list-style-type: none"> • Zákonne obmedzené jazykové režimy • Takzvaná doktrína špecifických prípadov (van der Jeught, 2021) • Právny základ jazykovej autonómie inštitúcií EÚ • Otázka o hraniciach tejto autonómie 	3.4 Prípadové právo Diskusia v kapitole 5
Článok 7	Odchylné pravidlá pre Súdny dvor Európskej únie	<ul style="list-style-type: none"> • Štatút Súdneho dvora Európskej únie • Rokovací poriadok Súdneho dvora • Rokovací poriadok Všeobecného súdu 	Rámček 4 nižšie
Článok 8	Inštitucionálna autonómia členských štátov pri výbere svojho úradného jazyka Povinná a priama uplatniteľnosť nariadenia		

Zdá sa, že článok 6 je protikladom k článkom 1 až 5. Možno usudzovať, že dodržiavanie povinností viacjazyčnosti je pravidlom a možnosťou používať jeden alebo niekoľko jazykov ako výnimku (Clément-Wilz, 2022b). Okrem toho by sa mohol použiť funkčný (alebo teleologický) výklad založený na cieľoch EÚ stanovených v článku 3 ZEÚ s cieľom zohľadniť jazykovú rozmanitosť a potreby občanov. Pôsobnosť nariadenia č. 1 je formálne obmedzená na inštitúcie Únie. Vzhľadom na ústavný význam nariadenia č. 1 a jeho prijatie pred zriadením decentralizovaných agentúr by sa však všetky zásady mali uplatňovať na orgány a agentúry EÚ, ako sa uvádza v judikatúre a v najhodnotnejšej právnej literatúre. Všeobecný súd uviedol, že právomoc priznaná podľa článku 6 sa vzťahuje na orgány EÚ (SDEÚ, GC., *Italia/EHSV*, 2011, bod 42).⁹ Nariadenie č. 1 totiž stanovuje všeobecný jazykový režim a toto nariadenie by sa neuplatnilo len vtedy, ak nariadenie, ktorým sa zriaďuje orgán alebo agentúra, stanovuje osobitný jazykový režim, ktorý sa výslovne odchyľuje od pravidiel nariadenia č. 1 (Chiti, 2008, van der Jeught, 2021). Inými slovami, je to „presne otras nariadenia, ktorý posilňuje a rozširuje jeho všeobecnú pôsobnosť“ (Gozzi, 2004). Ustanovenia zmluvy týkajúce sa používania jazyka pri komunikácii s občanmi sa v každom prípade vzťahujú aj na poradné orgány EÚ a európskeho ombudsmana (pozri vyššie podkapitola 3.3).

⁹ Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci *Taliansko/EHSV*, T-117/08 [2011]. K dispozícii na: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=81894&pageIndex=0&doclang=EN&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=1270101>

3.4.2 Jazykový režim konania pred Súdny dvorom Európskej únie¹⁰

Ako vyplýva z predbežných vyhlásení a článku 7 nariadenia č. 1, Súdny dvor (zložený zo Súdneho dvora a Všeobecného súdu) má nárok na odchýlku. Ako je vysvetlené v kapitole 4, jazyk konania je určený pre každú žalobu pred Súdny dvorom Európskej únie. Jazyk konania je jedným z 24 úradných jazykov. V prejudiciálnom konaní sa vždy používa jazyk, ktorý používa vnútroštátny súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania. Pri priamych žalobách si žiadatelia môžu zvoliť jazyk konania. Nie sú viazaní svojou vlastnou štátnou príslušnosťou ani štátnou príslušnosťou ich advokáta. Ak je však žalovaným členským štátom, jazykom konania je jazyk alebo jeden z jazykov tohto štátu. Po určení jazyka konania sa musí používať počas celého konania, a to tak v písomnej časti konania, ako aj v ústnej časti konania. Výber jazyka, ktorý sa má použiť, je záväzný nielen pre účastníkov konania, ale aj pre všetky tretie osoby, ktorým sa môže povoliť vstup vedľajšieho účastníka do konania, s výnimkou členských štátov, ktoré môžu na základe článku 38 ods. 4 používať svoj vlastný jazyk (pozri kapitolu 4 oddiel 4.3.4).

3.4.3 Služobný poriadok úradníkov Európskej únie

Ustanovenia o viacjazyčnosti sú zahrnuté aj v služobnom poriadku, pokiaľ ide o pravidlá týkajúce sa nediskriminácie, jazykových zručností a špecifikácie jazykových znalostí požadovaných v oznámeniach o výberovom konaní vzhľadom na osobitnú povahu pracovných miest, ktoré sa majú obsadiť. V tabuľke 2 sa uvádzajú kľúčové ustanovenia každého príslušného článku a uvádzajú sa krížové odkazy na iné ustanovenia a judikatúru.

Tabuľka 2: Hlavné právne ustanovenia týkajúce sa jazykov v služobnom poriadku¹¹

Články	Kľúčové ustanovenia	Poznámky a krížové odkazy
Článok 1 písm. d) ods. 1	„Zakazuje sa akákoľvek diskriminácia z dôvodu pohlavia, rasy, farby pleti, etnického alebo sociálneho pôvodu, genetických vlastností, jazyka, náboženstva alebo viery, politického alebo iného zmýšľania, príslušnosti k národnostnej menšine, majetku, narodenia, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie.“	Pozri judikatúru v bode 3.4.2.
Článok 1 písm. d) ods. 6	„Pri rešpektovaní zásady nediskriminácie a zásady proporcionality musí byť každé obmedzenie ich uplatňovania odôvodnené objektívnymi a primeranými dôvodmi a musí byť zamerané na legitímne ciele všeobecného záujmu v rámci personálnej politiky. [...]“	Pozri judikatúru v bode 3.4.2.
Článok 28 písm. f)	„Úradník môže byť vymenovaný len pod podmienkou, že [...] predloží dôkaz o dôkladnej znalosti jedného z jazykov Únie a o uspokojivej znalosti iného jazyka Únie v rozsahu potrebnom na plnenie jeho povinností.“	Rovnaké ustanovenia pre dočasných zamestnancov [článok 12 ods. 2 písm. e)] a zmluvných

10 Štatút Súdneho dvora Európskej únie, Ú. v. EÚ C 202, 7.6.2016, s. 210 – 229. K dispozícii na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A12016E%2FPRO%2F03>; Rokovací poriadok Súdneho dvora, Ú. v. EÚ L 265, 29.9.2012, s. 1 – 42. K dispozícii na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32012Q0929%2801%29>; Rokovací poriadok Všeobecného súdu (Ú. v. EÚ L 105, 23.4.2015, s. 1 – 66). K dispozícii na: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2015.105.01.0001.01.ENG

11 Nariadenie č. 31 (EHS), 11 (ESAE), ktorým sa ustanovuje Služobný poriadok úradníkov a Podmienky zamestnávania ostatných zamestnancov Európskeho hospodárskeho spoločenstva a Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (Ú. v. ES P 045 14.6.1962, s. 1385). Konsolidované znenie je k dispozícii na adrese: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A01962R0031-20140501>

		zamestnancov [článok 82 ods. 2 písm. e)]
Príloha III (Hospodárska súťaž), článok 1 ods. 1 písm. f)	„Oznámenie o výberových konaniach [...] uvádza: [...] v prípade potreby znalosť jazykov požadovaných vzhľadom na osobitnú povahu pracovných miest, ktoré sa majú obsadiť.“	Pozri judikatúru v bode 3.4.2.
Zdroj: Vlastné spracovanie		

3.5 Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie

Pokiaľ ide o judikatúru Súdneho dvora Európskej únie, môže vzniknúť celý rad právnych otázok týkajúcich sa komunikačných politík inštitúcií EÚ vrátane uplatňovania zásad spojených s viacjazyčnosťou, vymedzenia „doktríny špecifických prípadov“, transparentnosti a prijímania úradníkov a zmluvných zamestnancov.

3.5.1 Zásady práva EÚ a viacjazyčnosť

Súdny dvor v hlavnej veci uviedol, že „zásada **právnej istoty** si vyžaduje, aby právne predpisy Spoločenstva umožnili dotknutým osobám oboznámiť sa s presným rozsahom povinností, ktoré im ukladá, čo môže byť zaručené len riadnym uverejnením týchto právnych predpisov v úradnom jazyku tých, na ktorých sa vzťahuje“ (SDEC, Skoma-Lux, C-161/06, 2007, bod 38¹²). Preukázalo sa, že viacjazyčnosť je dôsledkom iných zásad práva EÚ, ako je **priamy účinok, prednosť a účinnosť práva EÚ** (Ziller, 2018).

Jednotné uplatňovanie práva Únie sa tiež opiera o viacjazyčnosť, pretože všetky jazykové verzie aktu Únie musia byť v zásade uznané za verzie s rovnakou hodnotou (rozsudky Súdneho dvora Srl CILFIT a Lanificio di Gavardo SpA, 1982 a CJ, Belgicko/Komisia, 2018).¹³

Súdny dvor tiež zdôraznil, že: „je mimoriadne dôležité pre **transparentnosť a demokratickú legitimitu** opatrení prijatých Európskou úniou [...], čo predpokladá, že parlamentná rozprava a hlasovanie budú založené na texte, ktorý bol poslancom včas sprístupnený a ktorý bol preložený do všetkých úradných jazykov EÚ“ (rozsudok SDEÚ Francúzsko/EP, 2018, bod 57).¹⁴ Transparentnosť politického procesu preto úzko súvisí s otázkou viacjazyčnosti. Je tiež v súlade s článkom 1 ZEÚ, v ktorom sa stanovuje, že „v procese vytvárania čoraz užšieho zväzku medzi národmi Európy sa rozhodnutia prijímajú čo najotvorenejšie a čo najbližšie k občanovi“.

Bez ohľadu na význam viacjazyčnosti pre istotu a účinnosť práva Únie Súdny dvor **odmietol existenciu všeobecnej zásady práva Spoločenstva/Únie, ktorá priznáva každému občanovi právo mať za každých okolností znenie, ktoré by mohlo ovplyvniť jeho záujmy v jeho jazyku** (rozsudok Súdneho dvora Kik/ÚHVT, 2003, bod 82).¹⁵

Súdny dvor sa napokon za určitých okolností domnieva, že uverejnenie na oficiálnych webových stránkach je rovnocenné s uverejnením v úradnom vestníku. Pokiaľ ide napríklad o smernicu 97/33 o prepojení v telekomunikáciách, Súdny dvor uvádza, že tento text „neposkytuje

12 Rozsudok Súdneho dvora Skoma-Lux, C-161/06 [2007]. K dispozícii na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:62006CJ0161>

13 Rozsudok Súdneho dvora Srl CILFIT a Lanificio di Gavardo SpA, C-283/81 [1982]. K dispozícii na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:61981CJ0283>; SDEÚ, rozsudok Súdneho dvora Belgicko/Komisia, C-16/16 P [2018]. K dispozícii na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A62016CJ0016>

14 SDEÚ, Francúzsko/Európsky parlament, C-73/17 [2018]. K dispozícii na: <https://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=en&num=C-73/17>

15 Rozsudok CJ Kik, cit.

žiadne usmernenie, pokiaľ ide o spôsob uverejnenia, ktorý sa predpokladá pre vymedzené informácie [...]. Za týchto okolností možno v modernom telekomunikačnom sektore považovať uverejnenie prostredníctvom internetu za vhodné [...]" (rozsudok Súdneho dvora, Komisia/Belgicko, 2002, bod 44).¹⁶

Okrem toho, ak dátum uverejnenia predstavuje začiatok lehoty stanovenej na podanie žaloby proti nemu, Súdny dvor uviedol, že pravidlo, podľa ktorého **lehota na podanie žaloby proti aktu prijatému inštitúciou plynie „od uverejnenia tohto aktu v Úradnom vestníku Európskej únie“, môže odkazovať na napadnutie aktu na uverejnenie aktov vo všeobecnosti. Podľa Súdneho dvora „odkaz na Úradný vestník Európskej únie možno teda vysvetliť jednoduchou skutočnosťou, že uverejnenie v úradnom vestníku bolo jedinou predvídateľnou formou uverejnenia v čase prijatia tohto rokovacieho poriadku“**. Preto „nemožno vylúčiť, že [táto lehota] sa vzťahuje na opatrenie, ktoré je uverejnené len na internete, akým je napadnuté rozhodnutie“ (rozsudok Súdneho dvora PPG a SNF/ECHA, 2013, bod 31).¹⁷ Vo veci Bilbaína de Alquitranes a o./ECHA Všeobecný súd rozhodol, že rozhodnutia ECHA týkajúce sa identifikácie určitých látok sú rozhodnutiami, ktorých cieľom je vyvolať právne účinky vo vzťahu k kategórii osôb posudzovaných všeobecným a abstraktným spôsobom. Tieto rozhodnutia sa nikdy neuverejňujú v úradnom vestníku, ale na webovom sídle ECHA (rozsudok GC Bilbaína de Alquitranes a o./ECHA, 2013, bod 31).¹⁸ **Súdny dvor Európskej únie preto prispôbuje uplatniteľné právo EÚ novej realite komunikácie s webovými stránkami, keď právo na súd musí byť chránené.**

3.5.2 Právna judikatúra o jazykovom režime a doktrína špecifických prípadov

Súdny dvor v hlavnej veci Kik rozhodol, že „jazykový režim orgánu, akým je [Úrad pre harmonizáciu vnútorného trhu], je výsledkom zložitého procesu, ktorého cieľom je dosiahnuť nevyhnutnú rovnováhu medzi záujmami hospodárskych subjektov a verejným záujmom, pokiaľ ide o náklady konania, ale aj medzi záujmami prihlasovateľov ochranných známk Spoločenstva a záujmami iných hospodárskych subjektov, pokiaľ ide o prístup k prekladom dokumentov, ktoré priznávajú práva, alebo konaniam, ktoré sa týkajú viac ako jedného hospodárskeho subjektu, ako sú námietkové konanie, konanie o zrušení a vyhlásenie neplatnosti“ (rozsudok Súdneho dvora Kik/ÚHVT, 2003, bod 92).¹⁹ Inými slovami, táto judikatúra ukazuje, že jazykový režim inštitúcie alebo orgánu EÚ je výsledkom krehkého vyrovnávacieho aktu medzi konfliktnými záujmami, ktorý si vyžaduje vypracovanie lingvisticky vhodných riešení praktických ťažkostí (pozri tiež rozsudok Súdneho dvora, Španielsko/Rada, 2005).²⁰ Ide o tzv. „doktrínu špecifických prípadov“, ktorá vyplýva z článku 6 nariadenia č. 1, podľa ktorého každá inštitúcia, orgán alebo agentúra „môže vo svojom rokovacom poriadku stanoviť, ktoré z jazykov sa majú používať v osobitných prípadoch“.

Táto otázka bola znovu nastolená, keď bol jazykový režim obmedzený v prípade jednotnej patentovej regulácie na základe článku 118 ZFEÚ. Reštriktívny charakter jazykového režimu bol veľmi podobný jazykovému režimu v Kik alebo ešte obmedzenejší, keďže podľa jednotného patentového nariadenia sa mali použiť len tri jazyky (t. j. angličtina, francúzština a nemčina). Španielsko (vec C-147/13, Španielsko/Rada) podalo žalobu o neplatnosť proti nariadeniu o jazykovom režime, pričom tvrdilo, že jazykový režim vytvára nerovnosť medzi občanmi a podnikmi

16 Rozsudok Súdneho dvora vo veci Komisia/Belgicko [2002]. K dispozícii na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:62001CJ0221&from=fr>

17 SDEÚ, rozsudok Súdneho dvora PPG a SNF/ECHA [2013], C-625/11 P. Dostupné na adrese: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=142203&pageIndex=0&doclang=EN&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=5792773>

18 SDEÚ, rozsudok Súdneho dvora PPG a SNF/ECHA [2013], C-625/11 P. Dostupné na adrese: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=142203&pageIndex=0&doclang=EN&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=5792773>

19 Rozsudok CJ Kik, cit.

20 SDEÚ, rozsudok Súdneho dvora, Španielsko/Rada, vec C-147/13, [2015]. K dispozícii na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A62013CJ0147>

Únie, ktoré sú spôsobilé s určitou úrovňou odbornosti porozumieť dokumentom vypracovaným v troch úradných jazykoch Európskeho patentového úradu (EPÚ) na jednej strane a tými, ktorí nemajú túto spôsobilosť a ktorí budú musieť mať preklady na vlastné náklady. Všetky argumenty, ktoré predložilo Španielsko, boli zamerané na škodlivý vplyv jazykového režimu na občanov a podniky.

Súdny dvor, pripomínajúc judikatúru Kik, rozhodol, že zvolený jazykový režim, ktorý rozlišuje medzi úradnými jazykmi EÚ, sleduje legitímny cieľ a neprekračuje rámec toho, čo je nevyhnutné. Po prvé poukázal na to, že európske patenty vzťahujúce sa na územie všetkých členských štátov predstavujú prekážku ochrany patentov v rámci Únie, a preto je nevyhnutné, aby režim prekladov nariadenia bol preukázateľne nákladovo efektívny. Po druhé Všeobecný súd zdôraznil, že nariadením sa zaviedlo niekoľko mechanizmov určených na zabezpečenie potrebnej rovnováhy medzi záujmami prihlasovateľov o jednotný patent a záujmami iných hospodárskych subjektov, pokiaľ ide o prístup k prekladom, ako je náhrada nákladov na preklad, osobitný režim prekladov počas prechodného obdobia a požiadavky na preklad v prípade súdnych sporov (pozri Somssich, 2016).

V ďalšej dôležitej veci Španielsko/Európsky parlament Súdny dvor pripomenul Európskemu parlamentu, že je dôležité prijať vnútorný rokovací poriadok upravujúci uplatňovanie jeho jazykového režimu. Rozhodol, že „v rozsahu, v akom Európsky parlament neprijal na základe článku 6 nariadenia č. 1 interný rokovací poriadok upravujúci uplatňovanie svojho jazykového režimu, nemožno bez ohľadu na povinnosti, ktoré budú skutočne povolané do zamestnania, konštatovať, že [angličtina, francúzština a nemčina] sú nevyhnutne najužitočnejšími jazykmi pre všetky úlohy v tejto inštitúcii“ (SDEÚ, Španielsko/Európsky parlament, 2019, C-377/2016, bod 73).²¹

3.5.3 Príslušná judikatúra v oblasti prijímania do zamestnania

Jazyk výberových konaní na prijímanie zamestnancov sa musí odlišiť od požiadaviek uchádzačov na jazykové zručnosti. Veľká komora Súdneho dvora vydala v roku 2019 dva rozsudky týkajúce sa týchto aspektov.

Pokiaľ ide o jazyk výberového konania, Súdny dvor zahrnul do pôsobnosti nariadenia č. 1 vzťah medzi inštitúciami a uchádzačmi externého výberového konania (rozsudok Súdneho dvora Talianska republika/Európska komisia, 2012, bod 68), ktorým sa²²ukladá „prísne rešpektovanie viacjazyčnosti vo výberových konaniach“ (van der Jeught, 2015, s. 139). Súdny dvor sa domnieval, že „oznámenie o hospodárskej súťaži nemožno považovať za rokovací poriadok“ v zmysle článku 6 nariadenia č. 1 (odsek 67) a že „sporné oznámenia o výberovom konaní mali byť v plnom rozsahu uverejnené vo všetkých úradných jazykoch“ (odsek 71).

21 SDEÚ, rozsudok Súdneho dvora Španielsko/Európsky parlament, C-377/2016 [2019]. K dispozícii na: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?docid=212225&doclang=EN>

22 Súdny dvor Európskej únie, rozsudok Súdneho dvora Taliansko/Európska komisia, C-566/10 [2012]. K dispozícii na: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=130402&pageIndex=0&doclang=EN&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=4896079>

Kolónka 4: Súdny dvor, veľká komora, Komisia/Taliansko, 2019^{23 24}

Komisia podala na Súdny dvor odvolanie s cieľom zrušiť rozsudok Všeobecného súdu, ktorým Všeobecný súd na základe žalôb podaných Talianskom zrušil dve oznámenia o verejnom výberovom konaní Európskeho úradu pre výber pracovníkov (EPSO) z dôvodu, že bolo protiprávne obmedziť výber „jazyku 2“ výberového konania na angličtinu, francúzštinu a nemčinu a obmedziť výber jazyka komunikácie medzi uchádzačmi a EPSO na tieto tri jazyky.

Hoci oznámenia o výberovom konaní sa musia uverejniť v plnom znení v Úradnom vestníku Európskej únie vo všetkých úradných jazykoch EÚ, EPSO nie je povinný v rámci výberového konania komunikovať s uchádzačom v jazyku, ktorý si slobodne zvolí.

Jazyk komunikácie s úradom EPSO sa však môže obmedziť na niektoré jazyky: Súdny dvor pripustil, že „rozdielely v zaobchádzaní s jazykovým režimom výberových konaní môžu byť povolené podľa článku 1d ods. 6 služobného poriadku, ak sú objektívne a primerane odôvodnené legitímnym cieľom všeobecného záujmu v rámci personálnej politiky.“

V tomto prípade EPSO takéto odôvodnenie neposkytol.

Zdroj: Vlastné spracovanie

Rámček 4 Súdny dvor, veľká komora, Komisia/Taliansko

Ak výberové konanie nie je otvorené pre všetkých občanov, ale je **interné**, nemusí sa uverejniť v Úradnom vestníku EÚ vo všetkých úradných jazykoch. V tomto prípade sa môže uverejniť len v niektorých jazykoch (rozsudok Súdneho dvora JM Barata/Európsky parlament, 2018, bod 122).²⁵

Pokiaľ ide o jazykové znalosti, Súdny dvor uviedol, že služobný poriadok zakazuje akúkoľvek diskrimináciu vrátane diskriminácie na základe jazyka, pričom sa rozumie, že rozdiely v zaobchádzaní na základe jazyka môžu byť povolené, ak sú odôvodnené legitímnym cieľom všeobecného záujmu, ako sú záujmy služby alebo dokonca skutočné potreby týkajúce sa povinností, ktoré budú prijímané osoby povinné vykonávať (rozsudok Súdneho dvora Küster, 1975, bod 22)²⁶. V inom hlavnom prípade Všeobecný súd uviedol, že v rámci výberového konania inštitúcie disponujú širokou mierou voľnej úvahy pri posudzovaní kvalifikácie a zásluh uchádzačov, ktorí sa majú zohľadniť. Sú však povinné nielen zabezpečiť, aby akékoľvek rozdielne zaobchádzanie založené na jazyku zodpovedalo záujmom služby a aby bolo primerané, ale aj odôvodniť takýto rozdiel jasnými, objektívnymi a predvídateľnými kritériami umožňujúcimi uchádzačom pochopiť dôvody tohto rozdielného zaobchádzania a súdom Európskej únie preskúmať jeho zákonnosť (rozsudok Súdneho dvora, Španielsko/Európsky parlament, 2019)²⁷.

23 23 SDEÚ, rozsudok Súdneho dvora Komisia/Taliansko, C-621/16 P [2019]. K dispozícii na: <https://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?num=C-621/16>

24 Súdny dvor Európskej únie, rozsudok Všeobecného súdu Taliansko/Komisia, T-353/14 a T-17/15 [2016]. K dispozícii na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:62014TJ0353>

25 Súdny dvor Európskej únie, rozsudok Všeobecného súdu JM Barata/Európsky parlament, T-723/18 [2021]. K dispozícii na: <https://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?num=T-723/18&language=EN>

26 Rozsudok Súdneho dvora Küster/Európsky parlament, C-79/74 [1975]. K dispozícii na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:61974CJ0079&from=nl>

27 SDEÚ, rozsudok Súdneho dvora Španielsko/Európsky parlament, C-377/16 [2019]. K dispozícii na: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?docid=212225&doclang=EN>

3.6 Záver

V tejto kapitole sa preskúmal právny rámec pre viacjazyčnú komunikáciu EÚ a konkrétnejšie komunikácia na webovom sídle inštitúcií, orgánov a agentúr EÚ. Právny rámec, ktorý zahŕňa primárne právo, sekundárne právo a judikatúru Súdneho dvora EÚ, stanovuje osobitné povinnosti týkajúce sa práv občanov na priamu komunikáciu s inštitúciami EÚ. Občania EÚ môžu „adresovať“ ktorúkoľvek z inštitúcií a poradných orgánov vrátane agentúr v jazyku podľa vlastného výberu. Môžu tiež uplatniť svoje právo podať petíciu Európskemu parlamentu, požiadať európskeho ombudsmana a zaregistrovať iniciatívu občanov v ktoromkoľvek jazyku EÚ²⁸. Okrem toho sa všetky všeobecne platné právne predpisy musia uverejniť v úradnom vestníku v 24 úradných jazykoch.

Nariadenie č. 1 stanovuje „tvorbu multiingualizmu“ a stanovuje všeobecný právny rámec pre jazykový režim inštitúcií (okrem Súdneho dvora Európskej únie) a, ako sa uvádza v tejto kapitole, pre orgány a agentúry EÚ. Inštitúcie, orgány a agentúry môžu pracovať vo všetkých 24 úradných jazykoch, ktoré majú rovnaké postavenie. Každá inštitúcia, orgán alebo agentúra však „môže vo svojom rokovacom poriadku stanoviť, ktorý z jazykov sa má používať v osobitných prípadoch“ (článok 6 nariadenia č. 1). Táto tzv. doktrína špecifických prípadov by sa mala vykladať reštriktívne, pretože poskytuje odchýlku od viacjazyčnosti, aj keď Súdny dvor pripúšťa, že jazykový režim inštitúcie EÚ, orgánu alebo agentúry je výsledkom jemného vyvázenia medzi konfliktnými záujmami, čo si vyžaduje vypracovanie lingvisticky vhodných riešení praktických ťažkostí. Súdny dvor najmä opakuje svoje povinnosti týkajúce sa viacjazyčnosti týkajúce sa prijímania zamestnancov a tieto povinnosti sú splnené, ak inštitúcie, orgány alebo agentúry jasne stanovia svoj jazykový režim. Súdny dvor tiež pripomína inštitúciám ich povinnosť z hľadiska transparentnosti pri hodnotení požiadaviek na jazykové zručnosti. Napokon v judikatúre týkajúcej sa uverejnenia právneho aktu Súdny dvor v niektorých prípadoch usúdil, že takáto povinnosť je splnená, keď je uverejnenie uverejnené online, aj keď pôvodný právny text odkazuje na uverejnenie v úradnom vestníku.

---

28 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/788 zo 17. apríla 2019 o európskej iniciatíve občanov, Ú. v. EÚ L 130, 17.5.2019, s. 55. K dispozícii na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32019R0788>

4 JAZYKOVÉ REŽIMY A JAZYKOVÉ POLITIKY INŠTITÚCIÍ, ORGÁNOV A AGENTÚR EÚ

KLÚČOVÉ ZISTENIA

- Článok 6 nariadenia č. 1 umožňuje inštitúciám Únie určiť, ktoré jazyky sa majú používať v osobitných prípadoch. V dôsledku toho existuje celý rad jazykových režimov.
- Európsky parlament, Súdny dvor Európskej únie, Európska rada, Rada Európskej únie a Európska centrálna banka a Európsky dvor audítorov formálne vymedzili svoje jazykové režimy, zatiaľ čo Európska komisia tak neurobila.
- Všetky zásady stanovené v nariadení č. 1 by sa mali vzťahovať na orgány a agentúry EÚ, pokiaľ nariadenie, ktorým sa zriaďuje orgán alebo agentúra, výslovne nestanovuje inak.
- Zakladajúci akt niektorých orgánov alebo agentúr stanovuje jazykový režim, buď s výslovným odkazom na nariadenie č. 1, alebo s ustanoveniami, ktorými sa takýto režim zavádza, alebo ktorým sa povoľuje zavedenie vnútorného jazykového režimu. Niektoré orgány alebo agentúry nestanovujú žiadny jazykový režim.
- Jazykový režim orgánov a agentúr je často nejasný, nemá porovnateľnú štruktúru a väčšinu času sa spolieha na implicitné pravidlá a postupy.
- Európska ombudsmanka v roku 2019 poskytla odporúčania týkajúce sa používania 24 úradných jazykov EÚ pri komunikácii s verejnosťou. Z našej analýzy vyplýva, že existuje priestor na zlepšenie vykonávania týchto odporúčaní, najmä zo strany orgánov a agentúr. Väčšina inštitúcií a orgánov má jazykovú politiku webových stránok, zatiaľ čo väčšina agentúr nie.
- Výber interných pracovných jazykov ovplyvňuje dostupnosť dokumentov uverejnených na webových stránkach agentúr a ich komunikačnú politiku.

4.1 Úvod

V tejto kapitole sa uvádzajú interné jazykové pravidlá a jazyková politika inštitúcií, orgánov a agentúr EÚ. Diskusia o jazykovej politike webových stránok je dôležitá, pretože mnohé interné pracovné dokumenty, návrhy správ a zaznamenané ústne oznámenia môžu byť uverejnené online (t. j. zverejnené). Dokumenty vypracované na interné účely a následne uverejnené online sa v praxi zdajú byť považované za vedľajší produkt internej komunikácie, a teda podliehajú článku 6 nariadenia č. 1 (pozri „doktrínu o osobitných prípadoch“, kapitola 3). V dôsledku toho tieto dokumenty často nepodliehajú požiadavkám na preklad podľa určitého výkladu práva Únie, aj keď v praxi môžu byť nerozlišiteľné od úradných publikácií. Tento názor bude kriticky posúdený v kapitole 5.

4.2 Metodika

Táto kapitola vychádza z analýzy vnútorného rokovacieho poriadku alebo predpisov inštitúcií, orgánov a agentúr EÚ, príslušných častí ich webových stránok a vedeckej a politickej literatúry o jazykovej politike EÚ²⁹. Takisto prezentuje a diskutuje o politike (ak existuje) prijatej inštitúciami, orgánmi a agentúrami, ktorá sa týka používania jazykov na ich webovej stránke (používame pojem „politika jazyka webových stránok“). Existuje však mnoho rôznych prístupov a formátov. Webové stránky môžu obsahovať zmiešaný obsah, napríklad informácie o interných pravidlách a zároveň komunikáciu s webovými stránkami. V tejto kapitole preto používame pojmy jazyková politika

29 Autori tejto štúdie by chceli poďakovať Petrosovi Katsoulasovi (University Paris II Panthéon-Assas) a Dr. Marco Civico (Ženevská univerzita) za ich cennú pomoc pri príprave tejto kapitoly.

webových stránok, aby sme na svojich webových stránkach zahrnuli vyhlásenia inštitúcií, orgánov a agentúr o jazykoch používaných na samotnej webovej stránke (napr. aké dokumenty sa sprístupňujú v ktorých jazykoch) a všeobecnejšie o jazykoch používaných u verejnosti. Webovú stránku, ktorá iba uvádza interný jazykový režim obsiahnutý v rokovacom poriadku inštitúcie, nemožno považovať za vhodnú jazykovú politiku webovej stránky.

4.3 Jazykové režimy v inštitúciách, orgánoch a agentúrach EÚ

V EÚ existujú rôzne jazykové režimy. Z tejto kapitoly vyplýva, že v niektorých prípadoch jazykové režimy formálne zahŕňajú obmedzený počet pracovných jazykov, zatiaľ čo vo väčšine prípadov je používanie niekoľkých alebo jedného pracovného jazyka (jazykov) výsledkom operačných postupov.

4.3.1 Európsky parlament

Viacjazyčná komunikácia je nevyhnutná pre úspešné fungovanie volenej inštitúcie zastupujúcej občanov, ktorí hovoria rôznymi jazykmi. EP vo svojom rokovacom poriadku (Európsky parlament, 2021) stanovuje, že všetky dokumenty sa vyhotovujú v úradných jazykoch a že všetci poslanci EP majú právo vyjadriť sa a osloviť ich vo všetkých úradných jazykoch alebo na menších schôdzach v úradných jazykoch požadovaných účastníkmi.³⁰ Najmä článok 167 rokovacieho poriadku stanovuje, že:

1. Všetky dokumenty Parlamentu sú vyhotovené v úradných jazykoch.
2. Všetci poslanci majú právo vystupovať v Parlamente v úradnom jazyku podľa vlastného výberu [...]
3. Tlmočenie sa zabezpečuje na schôdzach výborov a delegácií z a do úradných jazykov, ktoré používajú a požadujú členovia a náhradníci tohto výboru alebo delegácie.
4. Na schôdzach výborov a delegácií mimo obvyklých pracovísk sa zabezpečí tlmočenie z a do jazykov tých členov, ktorí potvrdili, že sa na schôdzi zúčastnia. Tieto opatrenia môžu byť výnimočne flexibilnejšie. Predsedníctvo prijme potrebné ustanovenia.
5. Po oznámení výsledku hlasovania predseda rozhoduje o všetkých žiadostiach týkajúcich sa údajných nezrovnalostí medzi rôznymi jazykovými verziami.“

Zdrojovým jazykom písomných dokumentov EP je zvyčajne angličtina. Van der Jeught (2021) uviedol, že v rokoch 2015 až 2019 (údaje zaokrúhlené na jednotku v pôvodnom zdroji) bola angličtina zdrojovým jazykom 72 % dokumentov, ktoré boli nakoniec preložené, za ním nasledovala francúzština (13 %), taliančina (4 %), nemčina (3 %), španielčina (3 %) a 6 % vo všetkých ostatných jazykoch.

Ústna komunikácia je viacjazyčná, ale jednotliví rečníci väčšinou používajú úradný jazyk (alebo jeden z úradných jazykov) svojej domovskej krajiny s využitím tlmočnickej služby. Jazyková znalosť umožňuje poslancom, aby mali vyšší dôvod na argumentáciu a dosiahnutie konsenzu alebo dohody vyžaduje, aby strany objasnili svoje stanoviská. Napriek tomu sa zistilo, že rečníci niekedy uprednostňujú prechod na angličtinu, aby priamo oslovili niektorých svojich partnerov počas diskusie, čím obchádzajú systémy mediácie jazykov. Z výskumu vyplýva, že komunikácia v jednom alebo niekoľkých široko používaných jazykoch v EP sa považuje za životaschopnú, pokiaľ poslanci EP vedia, že v prípade potreby sa môžu vrátiť k spoľahlivému tlmočeniu a prekladu do svojho rodného jazyka (Ringe, 2022). Inými slovami, viacjazyčnosť je záchranná sieť, ktorá politicky umožňuje používať jeden alebo niekoľko pracovných jazykov na niektorých schôdzach. Umožniť aktérom EÚ spoliehať sa na svoje rodné jazyky je dôležitým faktorom, ktorý zmierňuje

30 Podrobnosti pozri aj v Kódexe viacjazyčnosti (Európsky parlament, 2019). K dispozícii na: https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/files/organisation-and-rules/multilingualism/code-of-conduct_en.pdf

nerovnosti a jazykovú neistotu vyplývajúcu z používania jedného alebo niekoľkých lingua francas (Ringe, 2022).

4.3.2 Európska rada a Rada Európskej únie

Európska rada zdieľa svoje webové sídlo s Radou Európskej únie, a preto s nimi zaobchádzame spoločne. Z toho vyplýva, že podpora viacjazyčnosti zo strany Rady, ktorá zastupuje záujmy členských štátov, je dôležitá z hľadiska rovnosti medzi členskými štátmi a ich zástupcami a presnosti porozumenia, v neposlednom rade z dôvodu potreby schvaľovať právne predpisy v rôznych jazykových verziách, ktoré sú všetky rovnako autentické a záväzné. O vnútornom jazykovom režime oboch inštitúcií sa rozhoduje v rozhodnutí Rady z 1. decembra 2009, ktorým sa prijíma rokovací poriadok Rady (2009/937/EÚ)³¹. Článok 14 stanovuje:

1. Pokiaľ Rada z dôvodu naliehavosti jednomyselne nerozhodne inak, Rada rokuje a prijíma rozhodnutia len na základe dokumentov a návrhov vypracovaných v jazykoch uvedených v platných pravidlách upravujúcich jazyky.
2. Každý člen Rady môže vzniesť námietku proti prerokovaniu, ak texty akýchkoľvek navrhovaných zmien a doplnení nie sú vypracované v tých jazykoch uvedených v odseku 1, ktoré určí.“

„Platnými pravidlami upravujúcimi jazyky“ je predpis č. 1. Hanzl a Beaven (2017) oznámili, že prekladateľská služba Rady je rozdelená na 24 oddelení (jeden za úradný jazyk) a že jazyk zdrojových dokumentov je prevažne angličtina. Van der Jeught (2021) nahlásil údaje o distribúcii preložených dokumentov podľa zdrojového jazyka v Rade. V roku 2019 bolo 90,5 % preložených dokumentov pôvodne vypracovaných v angličtine, 4,4 % vo francúzštine a 0,6 % v nemčine. To predstavovalo nárast v angličtine v porovnaní s rokom 2017, keď tieto údaje boli 86,4 %, 6,1 % a 1 %.

4.3.3 Európska komisia

Vnútorný rokovací poriadok Európskej komisie formálne nedefinuje jej jazykový režim. Článok 17 rokovacieho poriadku Komisie [K(2000) 3614] v³² konsolidovanom znení len stanovuje:

„Odseky 1 – 3, Akékoľvek akty prijaté Komisiou [počas zasadnutia, písomným postupom, splnomocnením, postupom delegovania alebo subdelegovaním] sa v autentickom jazyku alebo jazykoch pripoja k súhrnnej správe vypracovanej na konci zasadnutia, na ktorom boli prijaté.

Overujú sa podpismi predsedu a generálneho tajomníka na poslednej strane súhrnného oznámenia.

Ods. 4 (...) „nástroje“ sú akékoľvek nástroje uvedené v článku 288 ZFEÚ.

Odsek 5 [...] „verejný jazyk alebo jazyky“ sú úradné jazyky Európskej únie [...] v prípade všeobecne záväzných aktov a jazyk alebo jazyky tých, ktorým sú určené, v iných prípadoch.“

Keďže „Komisia nevyužila doložku o výnimke v článku 6 nariadení, zdá sa, že prevrátila zásadu ustanovenú v nariadeniach, [ako] namiesto toho, aby uviedla konkrétne prípady, v ktorých sa uplatňuje výnimka zo všeobecnej zásady rovnosti všetkých úradných jazykov, používa spravidla tri pracovné jazyky s výnimkou osobitných prípadov, v ktorých sú iné jazyky autentické, a preto sa vyžaduje ich používanie“ (van der Jeught, 2015: 132).

Tri tradičné pracovné (alebo procedurálne) jazyky sú angličtina, francúzština a nemčina, ale v praxi sa angličtina postupne stala hlavným pracovným jazykom, čo je proces, ktorý sa zrýchlil po rozšírení v roku 2004 (Leal, 2021). Podľa Lequesne (2021) bolo v roku 2007 73,5 % dokumentov

31 Ú. v. EÚ L 325, 11.12.2009, s. 35 – 35. K dispozícii na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32009D0937>

32 Ú. v. ES L 308, 8.12.2000, s. 26 – 34. K dispozícii na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:02000Q3614-20111116&from=EN#page=13>

vypracovaných Európskou komisiou v angličtine, 12,3 % vo francúzštine a 2,4 % v nemčine. V roku 2019 sa podiel dokumentov, ktorých zdrojovým jazykom bola angličtina, zvýšil na 85,5 %, zatiaľ čo francúzština klesla na 3,7 % (pozri aj van der Jeught 2021).

To neznamená, že preklady pracovných dokumentov do jazykov nie sú k dispozícii na interné schôdze. Komisia vydala usmernenia o tom, ktoré typy dokumentov sa musia preložiť, do koľkých jazykov a očakávaných časových rámcov (Európska komisia, 2016).³³ Niektoré dokumenty musia byť k dispozícii v angličtine, francúzštine a nemčine (napr. program a zápisnice zo zasadnutí kolégia), iné by mali byť prípadne dostupné vo všetkých úradných jazykoch (napr. zelená kniha/biela kniha). Pri vykonávaní prekladateľskej politiky existuje určitá diskrečná právomoc. Napríklad výzva na predkladanie ponúk a výzva na predkladanie návrhov a webové stránky webovej stránky Európa by sa mali preložiť „podľa potreby“ (Európska komisia, 2016, príloha 1). Rozhovory pre túto štúdiu tiež ukazujú, že od roku 1972 existujú interné usmernenia týkajúce sa tlmočenia, podľa ktorých musí byť poskytovanie tlmočnických služieb založené na „skutočných potrebách“.

4.3.4 Súdny dvor Európskej únie

Osobitný štatút Súdneho dvora Európskej únie, pokiaľ ide o jazykovú politiku, sa uznáva v ZFEÚ: „Pravidlá, ktorými sa riadia jazyky inštitúcií Únie, bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, určí Rada jednomyseľne prostredníctvom nariadení“ (ZFEÚ: Článok 342; zvýraznenie doplnené) a v článku 7 nariadenia č. 1: „Jazyky, ktoré sa majú používať v konaniach Súdneho dvora, sa stanovujú v jeho rokovacom poriadku.“ Jazykový režim Súdneho dvora Európskej únie je stanovený článkom 64 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie,³⁴ článkami 36 – 42 rokovacieho poriadku Súdneho dvora³⁵ a článkami 44 až 49 rokovacieho poriadku Všeobecného súdu.³⁶ V článku 64 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie sa stanovuje, že:

„Pravidlá, ktorými sa riadi jazykový režim uplatniteľný na Súdnom dvore Európskej únie, sa ustanovia jednomyseľne nariadením Rady. Toto nariadenie sa prijme buď na žiadosť Súdneho dvora a po porade s Komisiou a Európskym parlamentom, alebo na návrh Komisie a po porade so Súdny dvorom a Európskym parlamentom.“

Až do prijatia týchto pravidiel sa naďalej uplatňujú ustanovenia Rokovacieho poriadku Súdneho dvora a Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu, ktoré upravujú jazykový režim. Odchyľne od článkov 253 a 254 Zmluvy o fungovaní Európskej únie sa tieto ustanovenia môžu zmeniť a doplniť alebo zrušiť len s jednomyseľným súhlasom Rady.“

Články 36 až 42 rokovacieho poriadku Súdneho dvora sa týkajú používania jazykov vecí a jazykov používaných pri uverejňovaní. Konkrétne v článku 36 („Jazyk prípadu“) sa stanovuje, že „jazykom konania je bulharský, chorvátsky, český, dánsky, holandský, estónsky, fínsky, francúzsky, grécky, maďarský, írsky, taliansky, lotyšský, litovský, maltský, poľský, portugalský, rumunský, slovenský, slovinský, španielsky alebo švédsky jazyk“. V článku 40 („Jazyky publikácií súdu“) sa stanovuje, že „publikácie Súdneho dvora sa vydávajú v jazykoch uvedených v článku 1 nariadenia Rady č. 1“. Od roku 2004 sa mnohé rozsudky v plnom rozsahu uverejňujú v ECR (správy európskych súdov) vo všetkých jazykoch uverejňovania, niektoré rozsudky sa uverejňujú výňatkami vo všetkých jazykoch a „neuvěřených“ rozsudky sa uvádzajú len v ECR vo všetkých jazykoch uverejňovania (Wright, 2018).

33 K dispozícii na: [https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=C_\(2016\)2000&lang=en](https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=C_(2016)2000&lang=en)

34 Ú. v. EÚ C 202, 7.6.2016, s. 210 – 229. K dispozícii na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A12016E%2FPRO%2F03>

35 Ú. v. EÚ L 265, 29.9.2012, s. 1 – 42. K dispozícii na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32012Q0929%2801%29>

36 Ú. v. EÚ L 105, 23.4.2015, s. 1 – 66. K dispozícii na: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2015.105.01.0001.01.ENG

Napokon článku 44 až 49 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu majú rovnaký obsah ako články 36 až 42 rokovacieho poriadku Súdneho dvora s prispôbením právomoci Všeobecného súdu. Vykonávanie jazykového režimu SDEÚ robí z SDEÚ najjazyčnejšiu inštitúciu EÚ spolu s Európskym parlamentom (Clément-Wilz, 2022a). Výskum na webovej stránke kúrie prezentovaný v Clément-Wilz (2022a) ukazuje, že v období rokov 2014 – 2021 29,5 % rozhodnutí používalo angličtinu ako jazyk konania, 18,5 % nemčiny, 17,6 % francúzštiny, 7,7 % taliančiny, 6,7 % španielčiny a 3,6 % holandčiny. Prevalu angličtiny ako jazyka konania možno vysvetliť veľkým počtom priamych žalôb podaných na Súd pre verejnú službu v tomto jazyku. Ak sa však zameriame len na Súdny dvor, percentuálne hodnoty sa zmenia: V 22,4 % rozhodnutí sa ako jazyk konania používa nemčina, 16,1 % angličtina, 10,4 % francúzština, 9,2 % taliančina, 8,1 % španielčina, 6,7 % holandčina a 4,4 % poľština a v prejudiciálnych veciach 25 % nemčina, 10,6 % taliančina, 9,1 % holandčina, 8,6 % francúzština, 7,8 % španielčina, 5,6 % angličtina a 4,4 % poľština (Clément-Wilz, 2022a).

Všetky relevantné dokumenty sú preložené do francúzštiny. Rokovania sú tiež vo francúzštine (hoci niekedy v angličtine) a bez tlmočenia (Ringe, 2022). Predbežné aj konečné rozsudky sú vypracované vo francúzštine a následne sa prekladajú do pôvodného jazyka konania, ako aj do ostatných úradných jazykov EÚ (McAuliffe, 2016; Pingel, 2018). Táto prax francúzštiny ako pracovného jazyka Súdneho dvora EÚ je v rozpore s ostatnými inštitúciami EÚ, v ktorých je prevládajúcim pracovným jazykom angličtina. Dôvod tejto zvláštnosti možno vysledovať až do 50. rokov 20. storočia (Horspool, 2006), keď angličtina nebola úradným jazykom Únie a francúzština bola jazykom bežne používaným medzi európskymi právnikmi.

4.3.5 Európska centrálna banka

Európska centrálna banka (ECB) ako inštitúcia od nadobudnutia platnosti Lisabonskej zmluvy podlieha pravidlám stanoveným v nariadení č. 1. Výslovnú výnimku z nariadenia uznáva rokovací poriadok ECB (2004/257/ES),³⁷ článok 17:

„Par. 2. Usmernenia ECB prijíma Rada guvernérov a následne ich oznamuje v jednom z úradných jazykov Európskych spoločenstiev a v mene Rady guvernérov ho podpisuje prezident. Uvedú dôvody, na ktorých sa zakladajú. Oznámenie národných centrálnych bánk sa môže uskutočniť prostredníctvom faxu, elektronickej pošty alebo telexu alebo v papierovej forme. Každé usmernenie ECB, ktoré sa má uverejniť, sa preloží do úradných jazykov Európskych spoločenstiev [zvýraznenie doplnené].

Bod 6. Pokyny ECB prijíma Výkonná rada a následne sa oznamujú v jednom z úradných jazykov Európskych spoločenstiev a podpisujú v mene Výkonnej rady prezident alebo dvaja členovia Výkonnej rady. Oznámenie národných centrálnych bánk sa môže uskutočniť prostredníctvom faxu, elektronickej pošty alebo telexu alebo v papierovej forme. Všetky pokyny ECB, ktoré sa majú uverejniť, sa preložia do úradných jazykov Európskych spoločenstiev.

Odp. 8. Zásady nariadenia Rady (ES) č. 1, ktorým sa určuje jazyk, ktorý má používať Európske hospodárske spoločenstvo (1) z 15. apríla 1958, sa vzťahujú na právne akty uvedené v článku 34 štatútu [t. j. nariadenia, rozhodnutia, odporúčania a stanoviská, ktoré vydáva].“

Athanassiou (2006) poznamenáva, že pri dodržiavaní všeobecných pravidiel nariadenia č. 1 (pozri Hanf a kol. 2010), ECB pracuje s flexibilným jazykovým režimom, ktorý závisí od typu komunikácie. Interným pracovným jazykom je angličtina. To odráža skutočnosť, že angličtina je dominantným jazykom výskumu v ekonómii a na finančných trhoch. Interné tlmočnické služby sú veľmi obmedzené a ad hoc v prípade potreby. Nie sú k dispozícii interní tlmočníci a počas kľúčových

37 Ú. v. EÚ L 80, 18.3.2004, s. 33 – 41. K dispozícii na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32004D0002>

tlačových konferencií je tlmočenie obmedzené na nemčinu a francúzštinu a zabezpečuje ich externe zabezpečovaná služba.

Komunikácia s inými vnútroštátnymi orgánmi sa môže uskutočňovať v iných jazykoch EÚ. V novembri 2004 ECB prevzala úlohy priameho dohľadu nad najväčšími bankami eurozóny, pričom dohľad nad menšími bankami ponechala na národné orgány (Buell, 2014a). Na tento účel ECB uverejnila návrh právnych základov svojej činnosti ako orgánu dohľadu pre rôzne vnútroštátne inštitúcie. Prvú verziu tohto dokumentu vnímali s obavami niektoré z najväčších bánk EÚ, ktoré sa okrem iného sťažovali na jazyk, v ktorom mohli komunikovať, keďže ECB požadovala, aby komunikácia prebiehala výlučne v angličtine (Lawton, 2014). ECB na základe sťažností súhlasila s tým, že by mohli rozhodnúť o svojom komunikačnom jazyku, a rozhodla sa pre svoj národný jazyk. Mnohé banky prijali toto rozhodnutie, aby zabezpečili správne používanie technických pojmov a pojmov (Buell, 2014b). V súčasnosti sa na komunikáciu s najväčšími bankami používa šesť jazykov: Angličtina, nemčina, fínčina, francúzština, taliančina a španielčina.

4.3.6 Európsky dvor audítorov

Jazykový režim Európskeho dvora audítorov (EDA) je vymedzený v jeho rokovacom poriadku.³⁸ Článok 28 stanovuje:

1. Správy, stanoviská, pripomienky, vyhlásenia o vierohodnosti a iné dokumenty, ak sa majú uverejniť, sa vypracujú vo všetkých úradných jazykoch.
2. Písomnosti sa overujú na základe podpisu predsedu na všetkých jazykových verziách.“

Interná komunikácia Európskeho dvora audítorov vychádza z politiky „obmedzenej viacjazyčnosti“ založenej na angličtine a francúzštine.³⁹ Zatiaľ čo oba jazyky sa používajú pri niektorých interných formálnych komunikáciách, v praxi sa angličtina stala v posledných rokoch lingua franca poháňaná rozšírením francúzštiny v roku 2004 predtým. Je veľmi obmedzená potreba prekladu interných dokumentov – najmä ak sa zasielajú oznámenia od členských štátov (napr. odpovede na audítorské správy), ktoré by sa preložili do angličtiny na interné použitie. Naše rozhovory potvrdzujú, že externá komunikácia sa zameriava najmä na uverejňovanie audítorských správ a stanovísk vo všetkých jazykoch EÚ.

4.3.7 Jazykový režim orgánov a agentúr EÚ

Orgány a agentúry EÚ môžu podliehať odlišným pravidlám ako tie, ktorými sa riadi komunikácia v inštitúciách EÚ. Ako sa uvádza v kapitole 3, na orgány a agentúry EÚ by sa mali vzťahovať všetky zásady stanovené v nariadení č. 1. Ak však nariadenie, ktorým sa zriaďuje orgán alebo agentúra, stanovuje osobitný jazykový režim, ktorý sa výslovne odchyľuje od pravidiel nariadenia č. 1, toto nariadenie by sa neuplatnilo (Chiti, 2008, van der Jeught, 2021, pozri kapitolu 3). **Pokiaľ ide o súlad s právnymi predpismi EÚ týkajúcimi sa jazykov, agentúry a orgány by mali dodržiavať nariadenie č. 1, pokiaľ nariadenie, ktorým sa zriaďuje orgán alebo agentúra, výslovne nestanovuje inak.**

V tejto časti sa uvádzajú jazykové režimy orgánov a agentúr EÚ. Zoznam odkazov na rokovací poriadok a vnútorné predpisy 42 agentúr je uvedený v prílohe 1.4. Z tohto oddielu vyplýva, že zakladajúci akt niektorých orgánov alebo agentúr stanovuje jazykový režim, a to buď s výslovným odkazom na nariadenie č. 1, alebo s ustanoveniami, ktorými sa takýto režim zavádza, alebo s povolením na zavedenie vnútorného jazykového režimu. Niektoré orgány alebo agentúry

38 Ú. v. EÚ L 103, 23.4.2010, s. 1 – 6. K dispozícii na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32010Q0423%2801%29>

39 Pozri komunikačné politiky a normy Dvora audítorov. K dispozícii na: <https://www.eca.europa.eu/en/Pages/PoliciesStandardsGuidelines.aspx>

nestanovujú žiadny jazykový režim. Celkovo je jazykový režim orgánov a agentúr často nejasný, nemá porovnateľnú štruktúru a väčšinu času sa spolieha na implicitné pravidlá a postupy.

Orgány EÚ

Pre **Európsku službu pre vonkajšiu činnosť** nie je k dispozícii žiadny explicitný jazykový režim.⁴⁰ **Európsky hospodársky a sociálny výbor** (EHSV) sa vo svojom rokovacom poriadku nezaobrá jazykovým režimom. Článok 64 ods. 3 jednoducho stanovuje, že občan EÚ môže napísať výboru v úradnom jazyku a dostať odpoveď v tom istom jazyku (v súlade s článkom 24 ZFEÚ).⁴¹ Rokovací poriadok **Európskeho výboru regiónov** (VR) obsahuje pravidlo o režime tlmočenia (článok 80 rokovacieho poriadku), podľa ktorého sa „pokiaľ je to možné, dodržiavajú tieto zásady týkajúce sa tlmočenia:⁴²

a) Rozpravy výboru sú prístupné v úradných jazykoch, pokiaľ predsedníctvo nerozhodne inak.

b) Všetci členovia majú právo vystúpiť na plenárnom zasadnutí v ktoromkoľvek úradnom jazyku, ktorý si zvolia. Výpovede v jednom z úradných jazykov sa vykladajú do ostatných úradných jazykov a do akéhokoľvek iného jazyka, ktorý predsedníctvo považuje za potrebné. To platí aj pre jazyky, pre ktoré bola táto možnosť stanovená v administratívnych dohodách medzi výborom a rôznymi členskými štátmi.

c) na schôdzach predsedníctva, komisií a pracovných skupín je tlmočenie k dispozícii z a do jazykov používaných členmi, ktorí potvrdili, že sa na schôdzi zúčastnia.“

V rokovacom poriadku **Európskej investičnej banky** (článok 9) sa stanovuje, že „každý člen Rady guvernérov je oprávnený využívať jeden z úradných jazykov Únie. Môže požadovať, aby akýkoľvek dokument, ktorý výbor posúdi, bol vypracovaný v jazyku, ktorý si zvolí“.⁴³ Jazykový režim **európskeho ombudsmana** je stanovený v rozhodnutí európskeho ombudsmana, ktorým sa prijímajú vykonávacie ustanovenia⁴⁴:

„3.1. Každá osoba môže ombudsmanovi napísať v ktoromkoľvek jazyku zmluvy o akejkoľvek záležitosti, ktorá patrí do právomoci ombudsmana. Ombudsman vypracuje odpoveď v tomto jazyku zmluvy.

13.2. Sťažnosť sa môže podať ombudsmanovi v ktoromkoľvek jazyku zmluvy. Ombudsman komunikuje so sťažovateľom v tomto jazyku.

13.3. Za výnimočných okolností môže ombudsman požiadať inštitúcie, aby poskytli kópie príslušných dokumentov v jazyku sťažnosti. Ombudsman pri podávaní takejto žiadosti koná úmerne potrebám sťažovateľa a primerane so zreteľom na zdroje inštitúcií.“

Jazykový režim **európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov** je vo svojom rokovacom poriadku:⁴⁵

40 Rozhodnutie Rady 2010/427/EÚ z 26. júla 2010 o organizácii a fungovaní Európskej služby pre vonkajšiu činnosť (Ú. v. EÚ L 201, 3.8.2010, s. 30 – 40). K dispozícii na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32010D0427>

41 Konsolidované znenie rokovacieho poriadku Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru. Ú. v. EÚ L 324, 9.12.2010, s. 52 – 68. K dispozícii na: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:32010Q1209\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:32010Q1209(01))

42 Pozri Ú. v. EÚ L 472/1 30.12.2021. K dispozícii na: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021Q1230\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021Q1230(01))

43 Rokovací poriadok Európskej investičnej banky. K dispozícii na: <https://www.eib.org/en/publications/rules-of-procedure>

44 Európsky ombudsman: Rozhodnutie európskej ombudsmanky, ktorým sa prijímajú vykonávacie ustanovenia (2016/C 321/01). K dispozícii na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32016D0901%2801%29>

45 Pozri Ú. v. EÚ L 204/49, 26.6.2020 „Rozhodnutie európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov z 15. mája 2020, ktorým sa prijíma rokovací poriadok EDPS“. K dispozícii na: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2020.204.01.0049.01.ENG

„Článok 16.2: EDPS vybavuje sťažnosti podané písomne, a to aj v elektronickej podobe, v ktoromkoľvek úradnom jazyku Únie, v ktorom sa uvádzajú podrobnosti potrebné na pochopenie sťažnosti.

Článok 31:

1. EDPS sa zaviazal dodržiavať zásadu viacjazyčnosti, keďže kultúrna a jazyková rozmanitosť je jedným zo základných kameňov a aktív Európskej únie. EDPS sa usiluje nájsť rovnováhu medzi zásadou viacjazyčnosti a povinnosťou zabezpečiť riadne finančné hospodárenie a úspory pre rozpočet Európskej únie, čím pragmaticky využíva svoje obmedzené zdroje.

2. EDPS odpovedá každej osobe, ktorá sa na ňu obrátila vo veci, ktorá patrí do jeho právomoci, v jednom z úradných jazykov Európskej únie v tom istom jazyku, aký sa na ňu používa. Všetky sťažnosti, žiadosti o informácie a akékoľvek iné žiadosti sa môžu zasielať EDPS v ktoromkoľvek z úradných jazykov Európskej únie a musia byť zodpovedané v tom istom jazyku.

3. Webové sídlo európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov je k dispozícii v angličtine, francúzštine a nemčine. Strategické dokumenty EDPS, ako je stratégia mandátu európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov, sa uverejňujú v angličtine, francúzštine a nemčine.“

V rokovacom poriadku **Európskeho výboru pre ochranu údajov** sa výslovne stanovuje, že „pracovným jazykom výboru je angličtina. Tlmočenie v priamom prenose by sa malo zabezpečiť vo všetkých úradných jazykoch EÚ na riadnych plenárnych zasadnutiach správnej rady“ (článok 23).⁴⁶

Agentúry EÚ

Z analýzy právnych ustanovení agentúr EÚ alebo iných zdrojov týkajúcich sa jazykových režimov vyplýva, že v zakladajúcom nariadení 24 zo 42 agentúr sa⁴⁷ výslovne uvádza, že sa uplatňujú ustanovenia nariadenia č. 1 (príloha 1.4). V ôsmich z týchto nariadení sa takisto stanovuje, že správna rada môže alebo rozhodne o jazykoch, ktoré sa majú používať vo vnútornom fungovaní, v internom jazykovom režime alebo v pracovnom jazyku. Ako je vysvetlené v kapitole 3, neznamená to, že na ostatné agentúry sa v zásade nevzťahuje nariadenie č. 1. Či už je to výslovne uvedené správnu radou agentúry alebo prezentované ako prax na jej webovom sídle, 15 agentúr výslovne uvádza, že interným pracovným jazykom je angličtina. Iné agentúry prijali viac interných pracovných jazykov (pozri prílohu 1.4). V rozhodnutí správnej rady Európskej nadácie pre odborné vzdelávanie sa uvádza, že „pracovnými jazykmi sú angličtina, francúzština, nemčina, taliančina a španielčina“, čo sú rovnaké pracovné jazyky Úradu Európskej únie pre duševné vlastníctvo. Osobitným prípadom je Prekladateľské stredisko pre orgány EÚ. Vzhľadom na svoju špecifickosť je viacjazyčná. V spoločnom vyhlásení Rady a Komisie, ktoré je pripojené k nariadeniu o zriadení strediska, sa uvádza, že „pri príležitosti zriadenia Prekladateľského strediska Rada a Komisia potvrdzujú, že centrum by malo byť organizované takým spôsobom, aby sa umožnilo rovnaké zaobchádzanie s úradnými jazykmi Európskych spoločenstiev bez toho, aby boli dotknuté osobitné ustanovenia o používaní jazykov rôznymi orgánmi, v mene ktorých centrum pôsobí.“

46 K dispozícii na: https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/rules-procedure/current-rules-procedure_en

47 Zahŕňa 40 decentralizovaných organizácií (agentúr) vrátane tých, ktoré sú spojené so spoločnou zahraničnou a bezpečnostnou politikou, a dve agentúry a orgány Euratomu. Výkonné agentúry neboli zahrnuté, pretože sú súčasťou administratívnej štruktúry Európskej komisie.

4.4 Používanie jazykov na webových stránkach inštitúcií, orgánov a agentúr EÚ

Európska ombudsmanka (2019) poskytla odporúčania na usmernenie administratívy EÚ o používaní 24 úradných jazykov EÚ pri komunikácii s verejnosťou.⁴⁸ Odporúčania poskytujú usmernenia o tom, ako a kedy komunikovať v ktorých jazykoch a aké všeobecné praktické kroky treba zaviesť. Podľa odporúčaní by každá inštitúcia, orgán, úrad a agentúra EÚ mali:

1. Stanoviť jasnú politiku používania úradných jazykov EÚ, v ktorej sa stanoví, ktoré jazyky sa používajú v akej situácii (napríklad v rámci verejných konzultácií, administratívnych postupov, vzťahov s tlačou alebo používania sociálnych médií).
2. Zverejniť túto politiku na svojej webovej stránke vo všetkých úradných jazykoch v ľahko prístupnom formáte.
3. Dbajte na to, aby sa politika dodržiavala a dôsledne uplatňovala v celej organizácii, napríklad pridelením tejto úlohy oddeleniu alebo tímu, vytvorením určeného jazykového úradníka alebo prostredníctvom osobitnej sekcie vo výročnej správe.
4. Zabezpečiť, aby akékoľvek obmedzenia používania úradných jazykov boli objektívne, primerané a transparentné. Jazykové obmedzenia by sa nemali ukladať výlučne z dôvodu nákladov alebo času, ale predovšetkým po posúdení vplyvu a relevantnosti informácií pre konkrétne skupiny zainteresovaných strán a verejnosť.
5. Uverejňovať zhrnutia kľúčových otázok vo všetkých alebo v čo najväčšom počte úradných jazykov, ak sa uplatňujú jazykové obmedzenia.
6. Sprístupniť vo všetkých úradných jazykoch tie časti jej webových stránok, ktoré sú predmetom osobitného záujmu verejnosti. To by malo zahŕňať aspoň domovskú stránku a stránky s informáciami o jej úlohe a kontaktných údajoch.
7. Zabezpečiť, aby občania, ktorí píšu administratíve EÚ v úradnom jazyku podľa vlastného výberu, dostali odpoveď v rovnakom jazyku v primeranom časovom rámci.
8. Zamerať sa na sprístupnenie verejných konzultácií vo všetkých úradných jazykoch na začiatku konzultačného procesu. Ak nie je možné uverejniť všetky konzultačné dokumenty vo všetkých úradných jazykoch, jasne uveďte, že príspevky sú akceptované vo všetkých úradných jazykoch.
9. Ak je to možné, združovať prekladateľské zdroje s cieľom znížiť náklady a zabezpečiť, aby občania dostávali viac informácií vo viacerých jazykoch.
10. Maximálne využívať všetky dostupné prekladateľské nástroje a technológie.“

Pokiaľ ide o agentúry EÚ, vo všeobecnom spoločnom vyhlásení a spoločnom prístupe Európskeho parlamentu, Rady EÚ a Európskej komisie k decentralizovaným agentúram, ktoré boli uverejnené v roku 2012, sa⁴⁹ zdôrazňuje význam transparentnosti vo vzťahoch so zainteresovanými stranami a odporúča, aby „webové stránky agentúr boli čo najjazyčnejšie, aby sa uľahčila konzultácia s občanmi všetkých členských štátov. Agentúry by mali prostredníctvom svojich webových stránok poskytovať informácie potrebné na zabezpečenie transparentnosti vrátane finančnej transparentnosti.“

Odporúčania ombudsmana preto nemožno splniť jednoduchým uverejnením rokovacieho poriadku týkajúceho sa jazykov používaných vo vnútorných činnostiach inštitúcií, orgánov alebo agentúr online. Navrhujú pokračovať ďalej a uverejňovať na webovej stránke každej inštitúcie, orgánu a agentúry informácie o tom, v ktorých jazykoch sa používa, vrátane komunikácie zameranej na

48 K dispozícii na: <https://www.ombudsman.europa.eu/en/doc/correspondence/en/129519>

49 K dispozícii na: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11450-2012-INIT/en/pdf>

publikum, ako je tlač alebo široká verejnosť, a to bez ohľadu na to, či sú uverejnené dokumenty dostupné v úradnom vestníku. To zahŕňa aj vysvetlenie, ktoré jazyky sa používajú na samotnej webovej stránke a na aký účel alebo typ dokumentu. „Politiku jazyka webových stránok“ možno vnímať ako sebaopis spôsobu, akým inštitúcia, orgán alebo agentúra spravuje uverejňovanie dokumentov a stránok na svojej webovej stránke a všeobecnejšie ich komunikačný prístup.

Z našej analýzy vyplýva, že **existuje priestor na zlepšenie vykonávania týchto odporúčaní, najmä zo strany orgánov a agentúr**. Zistili sme, že väčšina inštitúcií a orgánov má jazykovú politiku webových stránok, zatiaľ čo väčšina agentúr nie. Úplný prepis jazykovej politiky inštitúcií, orgánov a agentúr na webovom sídle je k dispozícii v prílohách 1.1, 1.2, 1.3 a 1.4. Hlavné zistenia možno zhrnúť takto.

- **Inštitúcie EÚ:** EP nemá jazykovú politiku webových stránok, ale má webovú stránku, v ktorej je zhrnutá jazyková politika EÚ vo všeobecnosti.⁵⁰ Európska rada a Rada Európskej únie vysvetľujú, ako používajú jazyky na svojej webovej stránke.⁵¹ Jazyková politika Európskej komisie je obsiahnutá na webovej stránke „Jazyky na našich webových stránkach.“⁵² Webová stránka Súdneho dvora EÚ neobsahuje časť o riadení viacjazyčnosti v externej komunikácii, ale len webovú stránku, v ktorej je zhrnutý jazykový režim obsiahnutý v rokovacom poriadku, o ktorom sa už diskutovalo⁵³. ECB objasňuje jazykovú politiku svojej internetovej stránky, pozri webovú stránku „Jazyková politika tejto webovej stránky“⁵⁴. Jazyková politika EDA je vysvetlená v jeho „Komunikačných politikách a normách“⁵⁵ a „Komunikačná politika a zásady“⁵⁶. Prvý dokument iba sumarizuje úradný jazykový režim EDA a netýka sa komunikácie cez internet. Druhý dokument obsahuje opis prístupu Dvora audítorov k digitálnej komunikácii.
- **Orgány EÚ:** Štyri zo siedmich orgánov EÚ uverejnili jazykovú politiku webovej stránky: Európska služba pre vonkajšiu činnosť;⁵⁷ Európsky výbor regiónov,⁵⁸ Európska investičná banka⁵⁹ a európsky ombudsman,⁶⁰ ktorý je najkomplexnejšou jazykovou politikou medzi orgánmi EÚ. Webové stránky Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru, európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov a Európskeho výboru pre ochranu údajov neobsahujú informácie o používaní jazykov týchto orgánov.
- **Agentúry EÚ:** Len 11 zo 42 agentúr prezentuje svoju jazykovú politiku na svojej webovej stránke. Externá komunikačná politika agentúr uvedená na webovom sídle sa nachádza v prílohe 1.4 spolu s opisom ich jazykového režimu, keďže prvá z nich pomáha objasniť druhý režim. 11 agentúr je: Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci; Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb; Európska environmentálna agentúra; Európsky úrad pre bezpečnosť potravín; Európska nadácia pre zlepšovanie životných a pracovných podmienok; Európska námorná bezpečnostná agentúra; Európske monitorovacie centrum pre drogy a drogovú závislosť; Agentúra Európskej únie pre justičnú spoluprácu v trestných

50 K dispozícii na: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/en/sheet/142/language-policy>

51 K dispozícii na: <https://www.consilium.europa.eu/en/about-site/language-policy/>

52 K dispozícii na: https://ec.europa.eu/info/languages-our-websites_en

53 K dispozícii na: https://curia.europa.eu/jcms/jcms/Jo2_10739/en/

54 K dispozícii na: <https://www.ecb.europa.eu/services/languagepolicy/html/index.en.html>

55 K dispozícii na: <https://www.eca.europa.eu/en/Pages/PoliciesStandardsGuidelines.aspx>

56 K dispozícii na: <https://www.eca.europa.eu/en/Pages/PolicyPrinciples.aspx>

57 K dispozícii na: https://www.eeas.europa.eu/eeas/eeas-language-policy_en

58 K dispozícii na: <https://cor.europa.eu/en/Pages/language-policy.aspx>

59 K dispozícii na: <https://www.eib.org/en/languages.htm>

60 K dispozícii na: <https://www.ombudsman.europa.eu/fr/languagepolicy/en>

veciach; Agentúra Európskej únie na prevádzkové riadenie rozsiahlych informačných systémov v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti; Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo; a Európska obranná agentúra.

Druhým kľúčovým zistením je, že **niektoré webové stránky poskytujú podrobné a komplexné informácie o viacjazyčnom komunikačnom prístupe inštitúcie, orgánu alebo agentúry, zatiaľ čo v iných je obsah minimálny**. V prípade agentúr sú výbery jazykov, ktoré sa majú používať, veľmi často ovplyvnené typom publika, pričom vo všeobecnosti sa uprednostňuje jednojazyčná komunikácia v angličtine, keď je komunikácia zameraná na „odborníkov“ alebo „médiá“. Až na niekoľko výnimiek sa na ich webovej stránke uvádza len málo dôkazov o jazykových zručnostiach a preferenciách takýchto aktérov.

Po tretie **výber interných pracovných jazykov ovplyvňuje dostupnosť dokumentov uverejnených na webových sídlach agentúr a ich komunikačnú politiku**. Príklady Európskej obrannej agentúry a Agentúry Európskej únie pre justičnú spoluprácu v trestných veciach (pozri prílohu 1.4) osvetľujú vzťahy medzi vnútornými komunikačnými postupmi a externou komunikačnou politikou, keďže jednojazyčné pracovné prostredie bude pravdepodobnejšie odôvodňovať a napomáhať jednojazyčnej externej komunikácii.

4.5 Záver

Na základe článku 6 nariadenia č. 1 môžu inštitúcie Únie autonómne prijať jazykové režimy, ktoré vedú k rozdielom v praxi. Jazykový režim šiestich inštitúcií EÚ je formálne vymedzený (Európsky parlament, Európska rada, Rada Európskej únie, Súdny dvor Európskej únie, Európska centrálna banka, Európsky dvor audítorov), zatiaľ čo vnútorný rokovací poriadok Európskej komisie formálne nedefinuje jej jazykový režim.

Jazykový režim orgánov a agentúr niekedy nie je špecifikovaný, často je nejasný, nemá porovnateľnú štruktúru a väčšinu času sa spolieha na implicitné pravidlá a postupy. Všetky zásady stanovené v nariadení č. 1 by sa však mali vzťahovať na orgány a agentúry EÚ, pokiaľ nariadenie, ktorým sa zriaďuje orgán alebo agentúra, výslovne nestanovuje inak. Okrem toho, ako odporúča ombudsman, na základe dobrej administratívnej praxe by bolo vhodnejšie explicitne vymedziť jazykový režim. Ak by sa pre niektoré orgány a agentúry lepšie vymedzili vnútorné jazykové režimy, bolo by jednoduchšie overiť ich vykonávanie a súlad s nariadením č. 1.

Transparentnosť komunikácie EÚ by sa mohla zlepšiť, ak by sa politika týkajúca sa používania jazykov na webových stránkach vymedzila jasnejšie v súlade s usmerneniami európskeho ombudsmana a ak by vnútorné jazykové režimy inštitúcií, orgánov a agentúr boli jasnejšie, pokiaľ ide o pravidlá, ktoré sa majú uplatňovať na interné pracovné dokumenty uverejnené na ich webových stránkach.

5 TYPOLÓGIA VIACJAZYČNÝCH POTRIEB

KLÚČOVÉ ZISTENIA

- Viacjazyčná komunikácia na webových stránkach EÚ funguje v právnej sivej oblasti z dôvodu absencie formálnych regulačných povinností, a to aj napriek rozhodujúcemu a rastúcemu významu webových stránok EÚ pre šírenie informácií.
- Komunikácia na internetovej stránke jednoducho nezodpovedá formálnym právnym kategóriám stanoveným v nariadení č. 1, ako je rozlišovanie medzi internou a externou komunikáciou alebo doktrína špecifických prípadov.
- Tradičné rozlišovanie medzi právne záväzným aktom – alebo aktom, ktorým sa vytvárajú práva a povinnosti – a právne nezáväzným aktom by sa mohlo prispôbiť obsahu webových stránok a najmä obsahu soft law.
- Špecifickým obsahom je zverejňovanie obsahu, ktorý má podstatný vplyv buď na práva a/alebo povinnosti občanov (soft law), podnikov a vnútroštátnych orgánov EÚ, alebo programov alebo osobitných výziev priamo financovaných inštitúciami EÚ. Preto ich možno kategorizovať ako to, čo nazývame „primárne dokumenty“.
- Primárne dokumenty sú základným kameňom typológie viacjazyčných potrieb, pretože sú založené na myšlienke, že by mali spadať pod ochranný právny rámec povinností viacjazyčnosti.

5.1 Úvod

Viacjazyčná komunikácia na webových stránkach EÚ nie je právne regulovaná napriek jej rozhodujúcemu a rastúcemu významu pre šírenie informácií inštitúciami, orgánmi a agentúrami EÚ. Neexistujú žiadne nariadenia ani formálne pravidlá osobitne určené pre komunikáciu inštitúcií, orgánov a agentúr EÚ prostredníctvom webových stránok. Judikatúra Súdneho dvora EÚ týkajúca sa zverejňovania webových stránok sa zaoberá najmä otázkou začiatku lehoty stanovenej na začatie konania proti rozhodnutiam agentúry, ktoré neboli nikdy uverejnené v úradnom vestníku, ale na jej webovom sídle. Podobne sa úloha viacjazyčnej komunikácie s webovými stránkami v rámci jazykového režimu inštitúcií EÚ vyznačuje nedostatkom formalít a chýbajúcimi jasnými kritériami. V dôsledku toho komunikácia s webovými stránkami funguje v právnej sivej oblasti. Z tejto kapitoly vyplýva, že je potrebný spoločný rámec a normy pre viacjazyčnú komunikáciu prostredníctvom webových stránok EÚ, ktoré by sa mohli podporiť väčšou formalitou a vymedzením tejto sivej oblasti.

Kapitola a argumenty pokračujú nasledovne. Komunikácia na internetovej stránke môže narušiť povinnosti viacjazyčného uverejňovania vyplývajúce z nariadenia č. 1 (oddiel 5.3), aj keď komunikácia na internetovej stránke nezodpovedá formálnym právnym kategóriám stanoveným v nariadení (oddiel 5.4). Na reguláciu informácií šírených prostredníctvom internetu sa tvrdí, že tradičné rozlišovanie medzi právne záväzným aktom – alebo aktom, ktorým sa vytvárajú práva a povinnosti – a právne nezáväzným aktom by sa mohlo prispôbiť obsahu webových stránok, a najmä ustanoveniam a obsahu tzv. soft law, ktoré majú vplyv na práva občanov. Napokon, s cieľom bližšie špecifikovať a vymedziť túto šedú oblasť vo viacjazyčnej komunikácii sa vypracúva typológia na základe takzvaného „hmotného prístupu“, v ktorom sa rozlišujú rozdiely vo viacjazyčných potrebách na základe právnych formálnych argumentov a zdôvodnenia podstatných účinkov voľby jazykovej politiky (oddiel 5.5).

5.2 Metodika

Táto kapitola vychádza z právnych zdrojov (primárne a sekundárne právo, judikatúra Súdneho dvora EÚ) a z právnej literatúry na analýzu vzťahu medzi uverejnením Ú. v. EÚ (zákonná povinnosť uverejňovať v 24 jazykoch) a komunikáciou na webovom sídle (bez formálnej povinnosti podľa nariadenia č. 1) a na pochopenie toho, kde sa komunikácia na webových stránkach nachádza v nariadení č. 1. Ponúka sa právny výklad založený na súčasnom pozitívnom práve, najmä ak právny kontext nie je stabilný alebo jasný, alebo ak existujú medzery. Vychádzajúc z tohto právneho prístupu, ako aj z analýzy typu obsahu dokumentov, ktoré uverejnila EÚ, tento prieskum poskytuje novú typológiu viacjazyčných potrieb.

5.3 Režim komunikácie a zverejňovania webových stránok

5.3.1 Uverejnenie a predpis č. 1

V článku 297 ods. 1 ZFEÚ sa stanovuje, že legislatívne akty sa uverejnia v úradnom vestníku a v článku 297 ods. 2, že medzi nelegislatívnymi aktmi „nariadenia a smernice, ktoré sú určené všetkým členským štátom, ako aj rozhodnutia, ktoré neuvádzajú, komu sú určené, sa uverejnia v Úradnom vestníku Európskej únie“. Okrem článku 297 ZFEÚ sa v článku 249 ods. 1 ZFEÚ stanovuje uverejnenie rokovacieho poriadku Komisie. Na ďalšie dokumenty sa vzťahuje aj povinnosť „uverejňovať“ (v úradnom vestníku alebo nie), ako napríklad všeobecná správa Komisie o činnosti Únie (článok 249 ods. 2 ZFEÚ) alebo určité dokumenty Dvora audítorov (t. j. vyhlásenie o vierohodnosti týkajúce sa spoľahlivosti účtovnej závierky a zákonnosti a správnosti príslušných operácií a výročná správa po skončení každého rozpočtového roka), ktoré sa musia uverejniť v úradnom vestníku (článok 287 ZFEÚ). Podľa článku 232 ZFEÚ „rokovania Európskeho parlamentu sa uverejňujú spôsobom ustanoveným v zmluvách a v jeho rokovacom poriadku“. V článku 132 ZFEÚ sa stanovuje, že Európska centrálna banka sa môže rozhodnúť uverejniť svoje rozhodnutia, odporúčania a stanoviská bez odkazu na Ú. v.

Ako stanovuje článok 5 nariadenia č. 1, povinnosť viacjazyčnosti sa vzťahuje na uverejnenie v úradnom vestníku a Ú. v. EÚ sa musí uverejniť v 24 úradných jazykoch. Elektronické vydania Ú. v. EÚ uverejnené po 1. júli 2013 sú autentické, t. j. majú právnu účinnosť [pozri nariadenie (EÚ) č. 216/2013]. Internetová stránka Eur-lex uvádza, že v úradnom vestníku existujú dve série: Sériá L (právne predpisy); a séria C (informácie a oznámenia). Úrad pre vydávanie publikácií však predstavuje Ú. v. EÚ ako pozostávajúci z troch sérií: Sériá L (právne predpisy); Sériá C (informácie a oznámenia); a séria S (Dodatok k Úradnému vestníku Európskej únie). Tá je k dispozícii na internete (databáza TED).

Tabuľka 3: Prehľad série a podsérií Ú. v. EÚ

Séria	Dátum vytvorenia	Obsah	Komentovať
L	1952	1. kategória: Legislatívne akty ⁶¹ 2. kategória: Nelegislatívne akty: — záväzné akty, ktoré nie sú v súlade s legislatívnym postupom, ako sú medzinárodné dohody, nariadenia, smernice, rozhodnutia ⁶²	Pozri článok 297 ZFEÚ: „Legislatívne akty sa uverejnia v [Ú. v. EÚ]“ (článok 297 ods. 1 ZFEÚ) Medzi nelegislatívnymi aktmi „nariadenia a smernice, ktoré sú

61 Podľa článku 289 ZFEÚ sú legislatívne akty rozhodnutiami prijatými riadnym alebo mimoriadnym legislatívnym postupom. V určitých osobitných prípadoch vymedzených v zmluvách môžu legislatívne akty zahŕňať prijaté akty: na podnet skupiny krajín EÚ alebo Európskeho parlamentu; na odporúčanie Európskej centrálnej banky; alebo na žiadosť Súdneho dvora alebo E uropeanInvestment Bank.

		<p>— nezáväzné akty, ako sú odporúčania a usmernenia, ako aj rokovací poriadok, akty prijaté orgánmi zriadenými medzinárodnými dohodami a medziinštitucionálnymi dohodami.</p>	<p>určené všetkým členským štátom, ako aj rozhodnutia, v ktorých sa neuvádza, komu sú určené, sa uverejnia v [Ú. v. EÚ]“ (článok 297 ods. 2 ZFEÚ).</p> <p>Uverejnenie právnych aktov v Ú. v. EÚ je predpokladom vykonateľnosti právnych aktov (<i>rozsudok CJEC Racke 1979</i> a <i>rozsudok CJEC Skoma-Lux, 2007, C-161/06</i>).⁶³</p> <p>Niektoré všeobecne záväzné akty nie sú uverejnené v úradnom vestníku, ale na webovom sídle príslušnej agentúry (<i>rozsudok Súdneho dvora PPG a SNF/ECHA, 2013, pozri kapitolu 3, 3.4.4</i>).</p>
C	1968	<p>Časť I: Uznesenia, odporúčania a stanoviská, Časť II: Informácie, ako sú medziinštitucionálne dohody, spoločné vyhlásenia, informácie od inštitúcií, orgánov, úradov a agentúr Európskej únie, Časť III: Prípravné akty prijaté inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami, časť IV: Oznámenia inštitúcií, orgánov, úradov a agentúr Európskej únie, oznámenia členských štátov a oznámenia týkajúce sa Európskeho hospodárskeho priestoru, časť V) s názvom „oznámenia“ o a) správnych konaniach; b) súdne konania c) postupy týkajúce sa vykonávania spoločnej obchodnej politiky d) postupy týkajúce sa vykonávania politiky hospodárskej súťaže; e) iné akty.</p>	<p>Podséria CA (napr. C019A) s rovnakým číslom ako séria C uverejnená v ten istý deň obsahuje výzvy na vyjadrenie záujmu, oznámenia o voľných pracovných miestach: Vydania CA sa môžu uvádzať v jednom, vo viacerých alebo vo všetkých úradných jazykoch.</p>
S	1978	<p>Európske verejné obstarávanie Pôvodne uverejnené v Ú. v. Od roku 2003 sa séria S nachádza v databáze TED. TED (Tenders Electronic Daily) je online verzia dodatku k úradnému vestníku EÚ venovaná európskemu verejnému obstarávaniu.</p>	<p>„Informácie o každom dokumente o verejnom obstarávaní sa uverejňujú v 24 úradných jazykoch EÚ. Všetky oznámenia inštitúcií EÚ sa uverejňujú v plnom znení v týchto jazykoch“ (pozri webovú stránku TED).</p> <p>Databáza TED sa však riadi aj vlastnými pravidlami a postupmi týkajúcimi sa používania jazyka v každej krajine.</p> <p>Vo všeobecnosti sa verejné súťaže na verejné zákazky, na ktoré sa</p>

62 Nariadenia sú právnymi aktmi vymedzenými v článku 288 ZFEÚ. Majú všeobecnú pôsobnosť, sú záväzné v celom rozsahu a sú priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch Európskej únie. Smernica je právny akt prijatý inštitúciami EÚ určený členským štátom EÚ a je záväzný, pokiaľ ide o výsledok, ktorý sa má dosiahnuť. Rozhodnutie je záväzný právny akt, ktorý môže mať všeobecnú platnosť alebo môže mať konkrétneho adresáta.

63 Rozsudok CJEC Racke, 98/78 [1979]. K dispozícii na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A61978CJ0098>; CJEC, rozsudok Súdneho dvora Skoma-Lux, C-161/06 [2007]. K dispozícii na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:62006CJ0161>

			<p>vzťahujú pravidlá EÚ, musia uverejňovať na portáli TED.</p> <p>V dokumente TED sú základné informácie pre ponuky dostupné vo všetkých úradných jazykoch EÚ.</p>
--	--	--	--

Článok 5 nariadenia č. 1 sa uplatňuje na celý Ú. v. EÚ bez rozdielu medzi sériou a podsériou. Ako sa však uvádza na webovom sídle EUR-Lex, „podséria CA (napr. C019A), ktorá má rovnaké číslo ako séria C uverejnená v ten istý deň (napríklad C019A), [...] obsahuje výzvy na vyjadrenie záujmu, oznámenia o voľných pracovných miestach atď., ktoré sa môžu uvádzať v jednom, vo viacerých alebo vo všetkých úradných jazykoch“. Pokiaľ ide o databázu TED, používanie jazyka sa v jednotlivých krajinách líši, t. j. ponuky otvorené pre spoločnosti z iných krajín možno nájsť v domacom jazyku výlučne vtedy, ak domáci portál nepoužíva viacjazyčnú funkciu v systéme TED. Jednou z otázok je, prečo vydanie CA nepatrí do rozsahu povinností viacjazyčnosti. Rovnakú otázku možno položiť v súvislosti so sériou S, ktorá poskytuje viacjazyčnosť len pre základné informácie.

Najdôležitejšie je, že **právne nezáväzných právnych predpisov nemajú jasný právny rámec pre (viacjazyčné) publikovanie**. Právne nezáväzných pravidiel majú dve znaky (pozri časť 5.5.3). Po prvé, sami nevytvárajú priame práva ani neukladajú svojim adresátom priame povinnosti. Ich účelom je zmeniť alebo ovplyvniť pôsobenie subjektov, ktorým sú určené. Po druhé, prostredníctvom svojho obsahu a spôsobu vypracovania predstavujú stupeň formalizácie a štruktúrovania, ktorý sa podobá pravidlám tvrdého práva. Právne nezáväzných akty sa vo všeobecnosti uverejňujú v sérii C, ale odporúčania a usmernenia môžu byť uverejnené v L Serie. Z toho vyplýva priestor pre inštitúcie, pokiaľ ide o uverejňovanie nezáväzných právnych predpisov. Okrem toho sa zdá, že postup uverejňovania v úradnom vestníku alebo nie je spôsobený účelom tohto uverejnenia, t. j. potrebou informovania adresáta tohto aktu, a nesúvisí s nadobudnutím účinnosti právneho nástroja (Dero 2017). To isté možno povedať o prípravných právnych prácach: zatiaľ čo zelené a biele knihy sú často viacjazyčné a väčšina návrhov Európskej komisie je prístupná na portáli Eur-lex vo všetkých úradných jazykoch, niektoré zelené a biele knihy, oznámenia alebo usmernenia a väčšina pracovných dokumentov útvarov Komisie nie sú.

5.3.2 Kde sa nachádza komunikácia s webovými stránkami?

Ďalším problémom je kritická otázka týkajúca sa stavu komunikácie s webovými stránkami ako formy uverejnenia. Keďže článok 5 nariadenia č. 1 sa formálne uplatňuje len na uverejnenie v Ú. v. EÚ, definícia „uverejnenia“ si zaslúži ďalšie posúdenie. Vzhľadom na to, že „*akt prijatý inštitúciou [Únie] [...] nemôže byť vykonaný voči fyzickým a právnickým osobám v členskom štáte skôr, než budú mať možnosť oboznámiť sa s ním riadnym uverejnením v Úradnom vestníku Európskej únie*“ (SDEC, Skoma-Lux, C-161/06, bod 37), možno⁶⁴ toto odôvodnenie uplatniť na uverejnenie vo všeobecnosti, ktoré by potom mohlo zahŕňať akýkoľvek verejný prenos, najmä na internetovej stránke? Má Úradný vestník stále rovnakú ústrednú úlohu od vývoja internetu, ktorý už bol začlenený do judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (rozsudok Súdneho dvora PPG a SNF/ECHA, 2013 bod 31 a rozsudok GC Bilbaina de Alquitranes a o./ECHA, 2013, bod 31, pozri kapitolu 3), a vzhľadom na to, že každá inštitúcia, orgán alebo dokonca jednotlivci v rámci týchto organizácií uverejňujú takýmto plynulým a jednoduchým spôsobom? Napokon, prečo by Komisia prijala oznámenie alebo usmernenie, ak príslušné zainteresované strany nie sú informované? V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že Úradný vestník má stále výhodu, že je menej plynulý a poskytuje poskytovaným informáciám väčšiu (právnú) istotu.

64 Rozsudok CJEC Skoma-Lux, cit.

5.3.3 Potreba vymedziť „šedú oblasť“

Inštitúcie a orgány EÚ sa rozhodnú uverejňovať právne nezáväznú právne predpisy v úradnom vestníku, aby ho oznámili, ako to robia, keď dokument uverejňujú priamo na svojej webovej stránke. Napríklad „pracovné dokumenty pre zamestnancov“ (posúdenia vplyvu, zhrnutia posúdení vplyvu, pracovné dokumenty útvarov Komisie) sa nikdy nezverejňujú v úradnom vestníku. Možno ich však nájsť na webovom sídle Komisie na stránkach politiky, na webovom sídle výboru pre kontrolu regulácie alebo na portáli EUR-Lex, pričom sa na ne nevzťahuje žiadna povinnosť viacjazyčnosti. Podobným príkladom sú zelené knihy. EUR-Lex definuje zelenú knihu ako dokument, ktorý uverejnila Komisia s cieľom podnietiť diskusiu zainteresovaných strán o daných témach na európskej úrovni. Zelené knihy môžu viesť k legislatívnemu vývoju, ktorý je potom načrtnutý v bielych knihách, a ich uverejnenie sa zdá byť tiež implementované náhodným spôsobom. Zelené knihy Komisie sa často uverejňujú na portáli Eur-lex, ale nie v úradnom vestníku (ako je zelená kniha o ochrane maloletých a ľudskej dôstojnosti v audiovizuálnych informačných službách [KOM(96) 483 v konečnom znení], zelená kniha o ochrane úžitkových modelov na jednotnom trhu [KOM(95) 370 v konečnom znení], a Zelená kniha Posilnenie vzájomnej dôvery v európsky justičný priestor – Zelená kniha o uplatňovaní právnych predpisov EÚ v oblasti trestného súdnictva v oblasti zaistenia [KOM(2011) 327 v konečnom znení]). Rovnako sa zdá, že dokumenty Komisie, ktoré obsahujú „návrhy a iné akty prijaté v rámci legislatívneho postupu“ a „komunikácie, odporúčania, správy, biele knihy, zelenú knihu“ (EUR-Lex), nesledujú osobitnú logiku, pokiaľ ide o uverejňovanie.

Publikovanie na webovej stránke poskytuje inštitúciám EÚ značný priestor na publikovanie v rôznych jazykoch. Môžu prijímať dokumenty mimo rozsahu pôsobnosti článku 5 a z formalistického hľadiska nepodliehajú viacjazyčným povinnostiam. Ak sa však komunikácia s webovými stránkami berie vážne, ako to už urobil Súdny dvor EÚ, pokiaľ ide o právo žiadateľov na súd, pravdepodobne je potrebné lepšie organizovať obsah webových stránok inštitúcií, orgánov a agentúr EÚ vzhľadom na povinnosti týkajúce sa viacjazyčnosti.

5.4 Komunikácia na webovej stránke a jazykový režim nariadenia č. 1

5.4.1 Vnútrotná a externá komunikácia v predpise č. 1

Článok 1 nariadenia č. 1 stanovuje, že „úradnými jazykmi a pracovnými jazykmi inštitúcií Únie sú [24 uznaných jazykov]“. Táto veta sa vykladá tak, že zavádza rozlišovanie medzi „pracovnými jazykmi“ a „úradnými jazykmi“ a stanovuje pravidlo, že vo všetkých 24 úradných jazykoch by sa mala uskutočňovať len externá komunikácia (Labrie, 1993, 82; Fenet, 2001, 239; O'Regan, 2010, 117). Naproti tomu neexistuje operatívny právny rozdiel medzi pracovnými jazykmi a úradnými jazykmi (Cosmai, 2014; Sommsich, 2016). Po prvé, v texte sa uvádza, že pracovné jazyky sú 24 úradných jazykov. Inštitúcie, orgány a agentúry by potenciálne mohli pracovať v ktoromkoľvek z týchto 24 jazykov. Po druhé Zmluva o založení ESÚO nerozlišovala medzi pracovnými jazykmi a úradnými jazykmi. Po tretie, všetky externé komunikácie sa nemusia uskutočňovať vo všetkých 24 úradných jazykoch. Pojem „pracovné jazyky“ je však rozšírený. Z prevádzkového hľadiska sa „pracovné jazyky“ môžu považovať za synonymá pre „vnútorné komunikačné jazyky“. Z podrobného výkladu nariadenia č. 1 totiž vyplýva, že tento akt rozlišuje medzi interným komunikačným jazykom a jazykom externej komunikácie (tabuľka 4).

Tabuľka 4: Interná a externá komunikácia v predpise č. 1

Predpis č. 1	Relevantný obsah	Vzťah k <u>internej komunikácii</u>	Jazykové pravidlá
Článok 1	Odkaz na „pracovné“	Pracovný jazyk a interný	Textové, pracovné

	jazyky“	komunikačný jazyk možno považovať za synonymum	jazyky môžu byť v ktoromkoľvek alebo vo všetkých 24 jazykoch.
Článok 6	Stanovuje jazykový režim v osobitných prípadoch	Na vnútornú komunikáciu sa vzťahuje zásada inštitucionálnej autonómie (Shuibhne, 2002, 126)	Každá inštitúcia si môže zvoliť svoj interný komunikačný jazyk (pozri kapitolu 4).
Predpis č. 1	Relevantný obsah	Vzťah k externej komunikácii	Jazykové pravidlá
Články 2 a 3	Priama komunikácia s členskými štátmi a ich občanmi v ich úradnom jazyku	Týkajú sa niektorých aspektov externej komunikácie inštitúcií.	24 úradných jazykov
Článok 5	Uverejnenie práva EÚ v 24 úradných jazykoch v Úradnom vestníku Európskej únie	Vďaka oficiálnemu uverejneniu je text upozornený adresátom a občanmi.	24 úradných jazykov

Napriek týmto dvom odlišným právnym režimom nie je rozdiel medzi vnútornou a vonkajšou komunikáciou ani zďaleka jasný a „vnútorný jazykový režim nemožno úplne oddeliť od pravidiel upravujúcich vonkajšiu komunikáciu inštitúcií“ (AG Maduro, vec CJEC, Španielske kráľovstvo/Eurojust, 2004, bod 47).⁶⁵ Akademičtí tiež preukázali, že výber pracovného jazyka má vplyv na externú komunikáciu (Shuibhne, 2002, O'Regan, 2010, van der Jeught, 2020). Okrem toho komunikácia s webovými stránkami nie je úhľadne zaradená do žiadnej kategórie.

5.4.2 Kde sa nachádza komunikácia s webovými stránkami?

V praxi sa pracovné jazyky neobmedzujú len na čisto vnútorné otázky, ale používajú sa na webových stránkach inštitúcií a orgánov EÚ, pokiaľ ide o správy, publikácie rôznych typov a usmernenia. Inými slovami, dokumenty používané interne často končia publikovaním na webových stránkach. Preto sa mnohé dokumenty dostupné len v pracovnom jazyku sprístupňujú verejnosti (t. j. uverejňujú) len v tomto jazyku. Ako sa analyzovalo v kapitole 4, niektoré agentúry jasne uviedli, že používanie angličtiny ako pracovného jazyka má priamy vplyv na komunikačnú politiku ich webových stránok. Okrem toho ombudsman poukázal na to, že interné dokumenty, pretože existujú len v jazyku, v ktorom boli vypracované, môžu byť uverejnené v tomto jazyku (rozsudok EO, dec. 3191/2006, vyšetrovanie). Ombudsman preto prepája šírenie informácií s interným vypracovaním.

Na základe zavedených právnych predpisov sa na komunikáciu s webovými stránkami nevzťahujú povinnosti viacjazyčnosti. Komunikácia na internetovej stránke totiž nie je uvedená v nariadení č. 1 ani v ustanoveniach Zmluvy venovaných priamej komunikácii s občanmi, a preto z formalistického hľadiska nepatrí do pôsobnosti práva Únie. Ako bolo uvedené (pozri kapitolu 3), **Súdny dvor výslovne odmietol existenciu všeobecnej zásady práva Únie, ktorá priznáva každému občanovi právo na to, aby za každých okolností vypracoval znenie všetkého, čo by mohlo ovplyvniť jeho záujmy v ich jazyku** (rozsudok Súdneho dvora Kik/ÚHVT, 2003, bod 82).⁶⁶

65 Návrhy AG Maduro vo veci CJEC, Španielsko/Eurojust, C-160/03 [2005]. K dispozícii na: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?docid=49769&doclang=en>

66 Rozsudok CJ Kik, cit.

Konkrétne článok 6 vykladajú právnici v tom zmysle, že umožňuje každej inštitúcii stanoviť svoj vlastný jazykový režim, najmä, ale nie výlučne, pokiaľ ide o čisto vnútorné záležitosti (van der Jeught, 2021). V skutočnosti sa nezdá byť zrejmé, prečo by sa „osobitné prípady“ obmedzili na vnútornú komunikáciu (O'Regan, 2010).

Okrem toho nariadenie č. 1 odkazuje len na priamu komunikáciu medzi inštitúciami Únie a členským štátom Únie alebo „osobou podliehajúcou súdnej právomoci tohto štátu“ (články 2 a 3). Uverejnenie právnych predpisov (článok 4) alebo akýchkoľvek informácií uverejnených v úradnom vestníku (článok 5) sa nevzťahuje na šírenie mimo úradného vestníka. Iba ak sa riadime týmto reštriktívnym a formalistickým výkladom nariadenia č. 1, **„doktrína špecifických prípadov“ by sa mohla chápať tak, že sa vzťahuje na externú komunikáciu, ako sú informácie dostupné na webových stránkach**, médiách, verejných konzultáciách alebo dokonca v komunikácii s vnútroštátnymi správnymi orgánmi, čím sa inštitúciam, orgánom a agentúram poskytuje dôležitý priestor. Prístup prijatý v tejto štúdii sa však zameriava na obsah publikácií a domnieva sa, že niektoré obsahy komunikácie webových stránok patria do pôsobnosti povinností viacjazyčnosti.

5.4.3 Smerom k typológii viacjazyčných potrieb

Flexibilita poskytnutá inštitúciam EÚ, pokiaľ ide o viacjazyčnú komunikáciu na webových stránkach, je v rozpore s praktickou realitou a nezohľadňuje masívnu zmenu vo svete komunikácie. Nariadenie č. 1 bolo napísané predtým, ako internet existoval, a nikdy nebolo aktualizované s cieľom zohľadniť transformácie vyplývajúce zo širokého využívania digitálnych technológií. V rovnakom duchu Súdny dvor Európskej únie prispôbil texty, ktoré odkazujú na uverejnenie v úradnom vestníku na novú digitálnu realitu (pozri kapitolu 3 vyššie). Rozvoj internetu, intenzívna publikačná činnosť inštitúcií, agentúr a orgánov EÚ alebo dokonca jednotlivých poslancov EP stiera rozlišovanie medzi pracovným/vnútorným jazykom a niektorými aspektmi externej komunikácie upravenými článkami 2, 3 a 5 nariadenia č. 1. Ako už bolo uvedené, **zjavne chýba logika pri posudzovaní komunikácie s webovými stránkami ako súčasťou doktríny špecifických prípadov, ktorá sa obmedzuje na vnútornú komunikáciu**. Ďalší učenici, ako napríklad Herbillon (2003), idú ďalej a tvrdia, že je porušením jazykových práv, že webové sídla inštitúcií EÚ sú niekedy k dispozícii len v angličtine. Webové stránky zverejňujú informácie verejné a externé. Samotné latinské korene slova „komunikácia“ znamenajú externalitu a zdieľanie (t. j. spoločné). V tomto zmysle komunikácia zahŕňa šírenie informácií a často sa interpretuje ako obojsmerná výmena s externým aktérom. Súdny dvor dokonca dospel k záveru, že všeobecne záväzné pravidlá sú právne „uverejnené“ na webovom sídle agentúry s cieľom chrániť právo na podanie žaloby na súd (pozri kapitolu 3 vyššie).

Z právneho hľadiska **tiež tvrdíme, že inštitúcie, orgány a agentúry EÚ by mali mať pri vykonávaní svojej komunikačnej politiky len obmedzenú diskrečnú právomoc**. Tento názor podporujú rôzne právne argumenty. V súlade s doslovným výkladom a odôvodnením nariadenia č. 1 článok 6 nariadenia č. 1 predstavuje výnimku zo zásady viacjazyčnosti (Clément-Wilz, 2022 b). Podľa výkladových právnych predpisov by sa mal vykladať reštriktívne. Okrem toho by sa mohol použiť funkčný (alebo teleologický) výklad založený na cieľoch EÚ stanovených v článku 3 ZEÚ s cieľom zohľadniť jazykovú rozmanitosť a potreby občanov. V tomto zmysle by sa doktrína špecifických prípadov mohla vykladať užším spôsobom, než sa doteraz riadil Súdny dvorom EÚ. „Nemusí sa im povoliť, aby ho používali inak ako na účely svojich vnútorných operačných potrieb“ (AG Maduro, CJEC, vec Španielske kráľovstvo/Eurojust, 2004, bod 49). Autonomiá inštitúcií EÚ je hanlivým postavením a mohla by byť viac obmedzená. A čo je najdôležitejšie, pri pohľade na podstatu webovej stránky sa zdá, že na niektoré obsahy sa vzťahujú povinnosti viacjazyčnosti. Pokiaľ ide o publikácie a oznámenia Komisie určené pre verejnosť, ombudsman odkázal na článok 2 nariadenia č. 1, pričom uviedol, že **na to, aby bola vonkajšia komunikácia účinná**, je potrebné, aby občania rozumeli informáciám, ktoré im boli poskytnuté (pozri tiež kapitolu 7). Preto by sa materiál určený pre občanov mal v ideálnom prípade uverejniť vo všetkých úradných jazykoch (EO, decis. 3191/2006, bod 2.6). Okrem toho, ako sa uvádza v predchádzajúcej časti, na niektoré

obsahy webových stránok sa vzťahuje článok 5 nariadenia č. 1 o povinnosti viacjazyčnosti týkajúce sa uverejnenia v úradnom vestníku.

5.5 Vymedzenie šedej plochy: Hmotnoprávny prístup

5.5.1 Vysvetlenie typológie

Vzhľadom na rastúci význam webových stránok EÚ pre inštitucionálnu komunikáciu a šírenie informácií je dôležité zamerať sa na podstatný obsah webových stránok. Ako sa uvádza v kapitole 7 tejto štúdie, v EÚ v súčasnosti neexistuje spoločný jazyk, ktorému rozumie väčšina obyvateľstva, a viac ako 20 % obyvateľov EÚ nehovorí žiadnym z 24 jazykov EÚ na rodnej alebo zručnej úrovni. Monolingválny prístup v komunikácii s webovými stránkami je preto pravdepodobne neúčinný a vysoko vylúčený.

S cieľom prekonať problém absencie formálneho právneho rámca určeného pre digitálnu komunikáciu sa v tomto oddiele uvádzajú návrhy, ako vytvoriť **realistický rámec a normy pre viacjazyčnú komunikáciu na webových stránkach, ktoré môžu byť zlučiteľné s rozpočtovými obmedzeniami**. Vypracúva viacjazyčnú typológiu potrieb na základe takzvaného „hmotného prístupu“, v ktorom sa rozlišujú rozdiely vo viacjazyčných potrebách na základe právnych formálnych argumentov a zdôvodnenia podstatných účinkov voľby jazykovej politiky.

- 1) Právne ustanovenia EÚ zverujú občanom EÚ, podnikom a členským štátom určité jazykové práva.
- 2) Tieto práva by sa mali rešpektovať aj pri zverejňovaní na webových stránkach.
- 3) Inštitucionálne webové stránky by mali byť pokryté niektorými povinnosťami týkajúcimi sa viacjazyčnosti.
- 4) Podstatný prístup pomáha definovať typológiu používanú na klasifikáciu a analýzu obsahu webových stránok EÚ s cieľom nájsť rovnováhu medzi potrebou viacjazyčnej komunikácie a rozpočtovými obmedzeniami.

Kolónka 5: Štyri logické kroky smerom k typológii viacjazyčných potrieb

Navrhujeme typológiu viacjazyčných potrieb organizovanú podľa troch tried alebo „typov“ 1. základných dokumentov 2) základných dokumentov a 3) sekundárnych dokumentov. Tieto tri triedy alebo „typy“ zahŕňajú rôzne typy obsahu dostupné na webových stránkach EÚ uvedených v kapitole 6. Podrobnejší opis primárnych dokumentov je uvedený neskôr v tejto kapitole. V tomto stručnom zhrnutí definujeme tieto tri typy takto (rámček 6).

Základné dokumenty zahŕňajú v prvom rade všetky dokumenty, ktoré sú formálne právne záväzné, ktoré majú právny účinok („tvrdé právo“), a ktoré sa týkajú oznámení o výberovom konaní. Tieto dokumenty sa musia preložiť na základe ustanovení zmlúv, nariadenia č. 1 alebo judikatúry Súdneho dvora Európskej únie, ako je vysvetlené v kapitole 3. Tento typ zahŕňa napríklad dokumenty uverejnené v Úradnom vestníku Európskej únie, časť L a judikatúru Súdneho dvora Európskej únie. Po druhé, táto kategória zahŕňa európske iniciatívy občanov, petície adresované Európskemu parlamentu, odvolania sa európskemu ombudsmanovi a odpovede na listy občanov, keďže viacjazyčnosť sa uplatňuje na základe článkov 24 a 20 ZFEÚ a nariadenia o európskej iniciatíve občanov. Tieto štyri typy dokumentov patria do tejto kategórie, pretože môžu byť predložené v ktoromkoľvek z úradných jazykov. Nedostatok viacjazyčnosti (napr. nedostatok presných prekladov) bude predstavovať formálne a závažné porušenie rovnosti a platných pravidiel.

Primárne dokumenty zahŕňajú dokumenty, ktoré nie sú formálne právne záväzné, a dokumenty, ktoré nepodliehajú formálnej povinnosti viacjazyčnosti. Ako už bolo vysvetlené (oddiel 5.4), webové stránky sú predovšetkým externým komunikačným nástrojom a môžu obsahovať dokumenty s podstatným vplyvom na práva a/alebo povinnosti občanov, podnikov EÚ a vnútroštátnych orgánov (mäkké právo) alebo programy alebo osobitné výzvy priamo financované inštitúciami EÚ alebo právne prípravné dokumenty. Tento typ zahŕňa napríklad výzvy na predkladanie ponúk a návrhy projektov; dokumenty týkajúce sa usmernení o štátnej pomoci; oznámenia a odporúčania týkajúce sa napríklad štátnej pomoci, bezpečnosti potravín alebo liekov. Zdá sa, že v tejto oblasti majú inštitúcie určitú mieru flexibility a voľnosti: môžu sa rozhodnúť uverejniť v Ú. v. EÚ časť C, ktorá zahŕňa uplatňovanie úplnej viacjazyčnosti, ako sa stanovuje v článku 5 nariadenia č. 1, alebo sa rozhodnúť, že tak neurobia. Preto nedostatočná presná viacjazyčná komunikácia v týchto dokumentoch môže potenciálne predstavovať porušenie povinností v oblasti viacjazyčnosti. Článok 6 sa skutočne vykladá reštriktívne a niektoré obsahy by mohli spadať pod povinnosti viacjazyčnosti uvedené v článkoch 2 až 5, ako je vysvetlené vyššie (oddiel 5.4.3). Môžu mať aj zásadný vplyv na rovnosť medzi občanmi.

Sekundárne dokumenty zahŕňajú dokumenty, ktoré nie sú formálne právne záväzné, ktoré sa nemusia prekladať alebo vykladať na základe ustanovení zmlúv alebo nariadenia č. 1 alebo judikatúry Súdneho dvora Európskej únie, a ktoré vo všeobecnosti nemajú podstatné účinky na práva a/alebo povinnosti občanov, podnikov EÚ a vnútroštátnych orgánov a ktoré nezahŕňajú programy alebo osobitné výzvy priamo financované inštitúciami EÚ. Jednoduchým príkladom sú informačné webové stránky o histórii inštitúcií EÚ alebo rozhovory s komisármi EÚ. Sekundárne dokumenty zahŕňajú zostatkovú kategóriu, v ktorej sa povinnosti viacjazyčnosti neuplatňujú a nemali by sa uplatňovať. To neznamena, že tieto dokumenty sú z informatívneho alebo symbolického hľadiska nepodstatné, ale len to, že nedostatok presného prekladu alebo tlmočenia má pre rovnosť menej významné dôsledky ako v prípade základných a primárnych dokumentov. Prídavné meno „presné“ sa tu používa na účel. V prípade sekundárnych dokumentov môže použitie strojového prekladu na písomné dokumenty alebo titulky automaticky generované počítačom počas ústnej reči produkovať viacjazyčné dokumenty za lacnú cenu a tam, kde nedostatočná presnosť môže byť jednoduchšie akceptovať a zdôvodniť.

Kolónka 6: Viacjazyčné potreby typológie

Základné dokumenty sú základným kameňom typológie viacjazyčných potrieb, ktorá by mala patriť pod ochranný právny rámec zákona o viacjazyčnosti z vyššie uvedených dôvodov. V skutočnosti neexistuje žiadna diskusia, ale aj menší priestor na (ľudské) chyby týkajúce sa základných dokumentov a sekundárnych dokumentov. Základné dokumenty sa opierajú o jasne stanovené povinnosti viacjazyčnosti. Súčasné povinnosti viacjazyčnosti vyplývajú z primárneho práva, sekundárneho práva a judikatúry. Sekundárne dokumenty sú zostatkovou kategóriou, v ktorej sa právo viacjazyčnosti neuplatňuje a nemalo by sa nevyhnutne uplatňovať a kde použitie strojového prekladu (pozri kapitolu 8) nevyvoláva problematické problémy.

5.5.3 Hlavné dokumenty sú základným kameňom typológie viacjazyčných potrieb

Dokumenty dostupné v pracovnom jazyku sú často prístupné len v tomto jazyku. Možno tvrdiť, že je lepšie mať prístup k internému dokumentu len v jednom alebo v niekoľkých jazykoch ako žiadny prístup (Európsky ombudsman, rozsudok 281/1999, bod 5). Hoci európsky ombudsman uznal flexibilitu každej inštitúcie uverejňovať na svojej internetovej stránke „dokumenty v jazyku, v ktorom sú vypracované“, kládol dôraz aj na všeobecný trend smerom k „postupnému rozvoju poskytovania informácií na svojej internetovej stránke v iných jazykoch Spoločenstva“ (tamže ods. 4). Nepovažuje však prax ECB uverejňovať informácie najmä v angličtine na svojej internetovej stránke za nesprávny úradný postup. Problém spočíva v tom, že po uverejnení týchto dokumentov majú tieto dokumenty rovnaké účinky ako soft law, ako by to malo: legitímna dôvera a potreba právnej istoty. **Existuje jasný nesúlad medzi zavedeným a vykladaným zákonom a jazykovým režimom inštitúcií, pokiaľ ide o internetovú komunikáciu.** Preto tvrdíme, že je potrebné ísť nad rámec tohto formalistického prístupu a zväziť podstatu webových stránok a najmä soft law, prípravné právne akty a dokumenty s podstatným vplyvom na občanov.

Z menej formálneho hľadiska je viacjazyčnosť nevyhnutná na účinné uplatňovanie demokratického práva občanov na informovanie o záležitostiach a otázkach, ktoré môžu viesť k legislatívnym opatreniam (Európsky ombudsman, 640/2006, bod 29), prispieva k legitimitě EÚ (Kraus, 2011) a uľahčuje interakciu medzi inštitúciami a občanmi EÚ (Athanassiou, 2006). Niektoré práva občanov sa môžu uplatňovať v úradnom jazyku podľa ich výberu (články 2 a 3, články 20 a 24 ZFEÚ a občianska iniciatíva), ktoré vyžadujú prístup k obsahu v tom istom jazyku.

Primárne dokumenty zahŕňajú právne nezáväznú právne predpisy, ale aj z dôvodov, ktoré sú tu vysvetlené, výzvy na vyjadrenie záujmu, verejné konzultácie, výzvy na predkladanie ponúk, postupy verejného obstarávania, návrhy projektov, prípravné právne dokumenty a dokumenty týkajúce sa usmernení o štátnej pomoci.

a. Mäkké právo

Soft law normy kombinujú tri prvky: normatívna hodnota, ktorá zodpovedá právne záväznému charakteru normy; normatívna záruka, t. j. existencia mechanizmov kontroly a sankcií za dodržiavanie normy; a normatívny rozsah, ktorý opisuje jeho účinné uplatňovanie dotknutými aktérmi (Abbott et al. 2000). Podľa definície soft law, ktorú uviedla francúzska Conseil d'Etat,⁶⁷ právne nezáväznú pravidlá majú tieto základné črty: sami nevytvárajú priame práva ani neukladajú priame povinnosti svojim adresátom, ale ich účelom je zmeniť alebo ovplyvniť konanie subjektov, ktorým sú určené; svojím obsahom a spôsobom spracovania predstavujú stupeň formalizácie a štruktúrovania, ktorý sa podobá pravidlám tvrdého práva. Rozdiel medzi tvrdým a mäkkým právom nie je vždy presný. Z tohto dôvodu by sa soft law mala brať vážne.

V rámci právneho poriadku EÚ sa soft law postupom času rýchlo rozšírila (Clément-Wilz, 2015). Ako uviedol Súdny dvor Európskej únie, normatívnosť právneho aktu, ktorý formálne nemá vyvolávať právne predpisy, závisí od toho, či „len vysvetľuje ustanovenia zmluvy“ alebo či „je určený na to, aby mal právne účinky vlastné, odlišné formy, ktoré sú už stanovené v zmluve“. Súdny dvor uznal schopnosť inštitúcií EÚ ukladať právny rámec s využitím alternatívnych druhov

67 Conseil d'Etat, Le droit souple, 2013, s. 9. K dispozícii na: <https://www.vie-publique.fr/rapport/34021-etude-annuelle-2013-du-conseil-detat-le-droit-souple>

aktov, ako sú usmernenia (rozsudok Všeobecného súdu Nemecko/Komisia, 2010, bod 151).⁶⁸ Európske inštitúcie a orgány preto nemôžu používať nejednoznačnú terminológiu, aby sa pri prijímaní aktu vylúčili z právomoci a procesných pravidiel. Tvrdíme, že **jeho pravidlo sa vzťahuje na akty uverejnené na webových stránkach týchto inštitúcií**. Je to vecný obsah soft law, a nie technické nástroje používané na jeho prístupnosť verejnosti.

Webové stránky inštitúcií a orgánov Únie v skutočnosti obsahujú obsah, ktorý možno kvalifikovať ako soft law, ale nemusia sa oznamovať vo všetkých 24 jazykoch, ako je stanovené v článku 5 nariadenia č. 1. Bez ohľadu na to, či sa uverejňujú, t. j. či sú alebo nie sú uverejnené v časti C Ú. v. EÚ, **soft law uverejnené na webových stránkach inštitúcií EÚ by mali mať prospech z povinnosti viacjazyčnosti, a preto by mali patriť do kategórie primárnych dokumentov**.

B. Výzvy na vyjadrenie záujmu

Európsky ombudsman potvrdil, že článok 2 sa vzťahuje na výzvy na vyjadrenie záujmu (EO, decis. 259/2005, bod 5) a že akékoľvek obmedzenie tohto práva musí byť založené na opodstatnených dôvodoch, ktoré sú nevyhnutné na dosiahnutie sledovaného legitímneho cieľa a primerané (tamže, bod 7). Domnieva sa tiež, že všeobecné obmedzenie jazykov, ktoré možno použiť pri predkladaní návrhov, by si vyžadovalo rozhodnutie zákonodarcu v tomto zmysle (Ibid., pt. 3.15).

C. Verejné konzultácie

Pokiaľ ide o verejné konzultácie, európsky ombudsman tiež konštatoval, že zatiaľ čo v ideálnom prípade by sa celá externá komunikácia mala uskutočňovať vo všetkých úradných jazykoch EÚ, stáva sa to základnou podmienkou, keď je komunikácia prostriedkom umožňujúcim občanom zúčastňovať sa na rozhodovacom procese (EO, dec. 640/2011, s. 28 – 29). V roku 2012 Európsky parlament naliehavo vyzval Komisiu, aby zabezpečila dostupnosť verejných konzultácií vo všetkých úradných jazykoch EÚ (uznesenie EP zo 14. júna 2012 o verejných konzultáciách a ich dostupnosti vo všetkých jazykoch EÚ, bod 2).

D. Výzvy na predkladanie ponúk, postupy verejného obstarávania, návrhy projektov, právne prípravné dokumenty a dokumenty týkajúce sa usmernení o štátnej pomoci

Nedostatok včasných prekladov týchto dokumentov môže mať podstatný vplyv na rovnosť medzi občanmi, podnikmi EÚ (najmä malými a strednými podnikmi), mimovládnyimi organizáciami a vnútroštátnymi orgánmi, ktoré majú záujem o prístup k programom financovania inštitúcií EÚ prostredníctvom rozpočtu EÚ. Transparentnosť a spravodlivosť podmienok účasti si vyžadujú, aby všetci príslušní žiadatelia mali rovnaké postavenie. Tieto typy dokumentov zaraďujeme medzi „primárne dokumenty“ na základe všeobecnej zásady rovnakého zaobchádzania so zainteresovanými stranami, najmä s tými, ktorým môžu chýbať zdroje na znášanie nákladov na súkromné preklady na účely porozumenia dokumentom EÚ. Pokiaľ ide o usmernenia týkajúce sa štátnej pomoci, viacjazyčnosť je potrebná na zabezpečenie spravodlivosti a transparentnosti hospodárskej súťaže medzi podnikmi v celej EÚ.

5.6 Záver

Povinnosti viacjazyčnosti sa výslovne vzťahujú len na „nariadenia a iné všeobecne platné dokumenty“, uverejňovanie v úradnom vestníku a priamu komunikáciu inštitúcií EÚ s členskými štátmi a osobami podliehajúcimi ich jurisdikcii alebo európskymi občanmi. V praxi komunikácia na webovej stránke poskytuje inštitúciám EÚ značnú flexibilitu pri uverejňovaní v jazykoch podľa vlastného výberu, čo vyvoláva definičnú otázku o tom, čo znamená „publikácia“. Môžu šíriť obsah a dokumentáciu bez toho, aby uplatňovali povinnosti viacjazyčného uverejňovania. Súčasný zaobchádzanie s komunikáciou s webovými stránkami inštitúciami, orgánmi a agentúrami v

68 Súdny dvor Európskej únie, rozsudok Všeobecného súdu Nemecko/Komisia, T-258/06 [2010]. K dispozícii na: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=80961&pageIndex=0&doclang=EN&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=1306035>

Prístup Európskej únie k viacjazyčnosti vo svojej vlastnej komunikačnej politike

právnej literatúre ako internou komunikáciou však nie je podložené jasným odôvodnením alebo logikou. Priestor flexibility ponechaný inštitúciám EÚ by sa mal vykladať reštriktívne a na vykonávanie povinností týkajúcich sa viacjazyčnosti je potrebný podstatný prístup zameraný na typy obsahu webových stránok.

Vzhľadom na nedostatok právnej formality zo strany inštitúcií a orgánov, ako aj z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie je potrebné preskúmať vecný obsah webových stránok. Tento „hmotný prístup“ rozlišuje rozdiely vo viacjazyčných potrebách podľa právnej podstaty (soft law), ako aj vecných účinkov obsahu komunikácie. Stručne povedané, definujeme typológiu viacjazyčných potrieb vrátane týchto troch typov: základné dokumenty; primárne dokumenty; sekundárne dokumenty. Zatiaľ čo na prvé dva typy dokumentov by sa mal uplatňovať viacjazyčný režim, použitie niekoľkých jazykov (prípadne doplnené možnosťou použitia strojového prekladu) je prijateľné pre tretí.

6. MAPOVANIE VIACJAZYČNOSTI NA WEBOVÝCH STRÁNKACH EÚ

KLÚČOVÉ ZISTENIA

- V tejto kapitole sa mapuje súčasná úroveň viacjazyčnosti webových stránok inštitúcií, orgánov a agentúr EÚ na základe schémy klasifikácie obsahu a typológie viacjazyčných potrieb a na základe analýzy viac ako 1,5 milióna webových stránok na 13 webových stránkach.
- Pokiaľ ide o viacjazyčnú výkonnosť, šesť webových stránok EÚ dosahuje výrazne nad priemerom 13 analyzovaných webových stránok (Súdny dvor Európskej únie, Rada Európskej únie/Európska rada (spoločná webová stránka), Európsky dvor audítorov, Európsky parlament, Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a európsky ombudsman).
- Druhá skupina webových stránok má strednú výkonnosť a zahŕňa Európsku komisiu (najbližšie k priemeru webových stránok EÚ) a Európsku chemickú agentúru a Európsky výbor regiónov (obe s nižším hodnotením).
- Posledný klaster zahŕňa štyri webové stránky, ktoré fungujú zle a majú nízku dostupnosť viacjazyčného obsahu (Európska centrálna banka, Európsky hospodársky a sociálny výbor, Európsky úrad pre bezpečnosť potravín, Agentúra Európskej únie pre základné práva). Niektoré z týchto stránok sú odhodlané zaviesť strojovo preložený obsah do mnohých webových stránok a sekcií.
- Alternatívny viacjazyčný index, ktorý sa zameriava len na celkový objem webových stránok bez zohľadnenia rozdielov medzi jednotlivými kategóriami obsahu, zvyšuje výkonnosť dvoch webových stránok okrajovo (Európsky parlament a Agentúra Európskej únie pre základné práva), ale v niektorých prípadoch veľmi dramaticky znižuje výkonnosť väčšiny webových stránok, ako je napríklad európsky ombudsman.

6.1 Úvod

Webové sídla EÚ zohrávajú kľúčovú a čoraz dôležitejšiu úlohu pri šírení informácií inštitúciami, orgánmi a agentúrami EÚ s cieľom zamerať sa na cieľové skupiny, najmä pre externé zainteresované strany a širokú verejnosť. Chýba však porovnávací výskum, v ktorom sa posudzuje viacjazyčný obsah webových stránok EÚ. V tejto kapitole sa mapuje úroveň viacjazyčnosti webových stránok EÚ uplatnením viacjazyčnej metriky na 13 webových stránok EÚ s viacjazyčným obsahom. V ďalšom oddiele sa stanovuje metodika, údaje a výhrady (technické podrobnosti sú uvedené v prílohe 2). Empirická analýza sa začína predložením metriky, preskúmaním výsledkov analýzy pre každú webovú stránku subjektu nezávisle, pred predložením porovnávacích výsledkov na webových sídlach inštitúcií, orgánov a agentúr EÚ.

6.2 Metodika

Základná metodická a empirická úloha zahŕňala kontrolu, či URL adresy webových stránok EÚ v predvolenom jazyku boli dostupné vo všetkých úradných jazykoch. Použitá metodika vrátane vzorcov použitých na zostavenie **multilingo indexov vyvinutých** tímom na meranie dostupnosti viacjazyčného obsahu je podrobne uvedená v prílohe 2. Empirická analýza zahŕňala priradenie každej predvolenej webovej stránky (URL), ktorá bola extrahovaná z webovej stránky EÚ, binárnemu výsledku, pričom „1“ znamená, že obsah bol k dispozícii v cieľovom jazyku (t. j. v jednom z úradných jazykov EÚ) verzus „0“, v ktorom sa uvádza, že obsah nie je k dispozícii v cieľovom jazyku. Priemerné skóre sčítania všetkých týchto výsledkov, ktoré možno vykonať na

rôznych úrovniach, ako je napríklad časť webovej stránky alebo celková webová stránka, poskytuje jednoduchý ukazovateľ na hodnotenie úrovne viacjazyčnosti. Možno ho považovať za priemerný podiel dokumentov (webových stránok) dostupných v úradných jazykoch webovej stránky subjektu definovaných matematicky v prílohe A2.3. Ako bude zrejmé nižšie, na výpočet priemerného skóre sa používajú dve metriky. Prvá metrika sa pozerá na celkový objem webových stránok a ignoruje akékoľvek zoskupenie v údajoch, napríklad skutočnosť, že webová stránka má rôzne obsahové sekcie. Označuje sa to ako „nezoskupený“ priemer. Druhá metrika pri výpočte skóre zohľadňuje skupinové rozdiely, napríklad skóre v rôznych častiach obsahu webovej stránky, a označuje sa ako „zoskupený“ priemer.

Multilingo indexy sa uplatňovali na každú webovú stránku EÚ na základe spoločnej schémy klasifikácie obsahu a v prípade inštitúcií EÚ s ňou súvisiacu viacjazyčnú typológiu potrieb. Prvým krokom bola harmonizácia jednotlivých častí webových stránok EÚ podľa spoločného systému, v ktorom bol **obsah** klasifikovaný takto:

- About/Organizácia: Organizačné informácie, ako je štruktúra, úloha v rozhodovacom procese EÚ, politické povinnosti, ako sa skontaktovať, politiky webových stránok.
- Politiky: Sekcie venované politikám alebo skupinám politik EÚ.
- Novinky/Udalosti/Speeches: Zoznam stránok obsahujúcich novinky, udalosti alebo rečové položky.
- Financovanie verejných súťaží. Oddiely venované možnostiam financovania a výzvam na predkladanie ponúk.
- Nábor: Voľné pracovné miesta a príležitosti; informácie o prebiehajúcich výberových konaniach; a informácie o kariére, náboch, stážach.
- Dokumentácia: akákoľvek dokumentácia, publikácie, zdroje vrátane zákonov, štúdií, hodnotení, štatistík, informačných brožúr, infografík, prehľadov, zákonov, iných zdrojov.
- Všeobecné informácie: Všeobecné informácie, ktoré nepatria do iných kategórií, vrátane veľmi všeobecných informácií o politikách (napr. informácie o mnohých politikách a stránkach portálu/brány). • Občania: Ide o zapojenie verejnosti vrátane konzultácií o akejkoľvek politike alebo otázke EÚ, petíciách adresovaných Európskemu parlamentu, odpovediach na listy občanov, iniciatíve občanov, odvolaniach adresovaných európskemu ombudsmanovi, verejných konzultáciách o akejkoľvek politike alebo otázke EÚ.
- Schôdze/výbory: Formálne oficiálne schôdze EÚ a výbory, ktoré sa zaoberajú tvorbou politiky oddelene od štandardných zoznamov podujatí na webových stránkach.

Z vyššie uvedenej schémy obsahu bolo možné v ďalšom prieskumnom kroku odvodiť špecifické viacjazyčné potreby z typológie vypracovanej v kapitole 5, ktorá rozlišuje medzi „jadrovými“, „primárnymi“ a „sekundárnymi“ dokumentmi. V tabuľke 5 sa uvádza prehľad toho, ako obsahové sekcie mapujú typológiu viacjazyčných potrieb. V niektorých prípadoch je mapovanie jednoduché, pretože niektoré typy obsahu majú vyhradenú a viditeľnú webovú časť, ktorá zodpovedá typológii, napr. výzvy na predkladanie ponúk, ktoré sme klasifikovali ako „primárny“ typ dokumentov. V iných prípadoch existuje povinnosť viacjazyčnosti založená na judikatúre, napríklad v prípade oznámení o výberovom konaní (pozri kapitolu 3), čo vysvetľuje, prečo sa webová časť klasifikovaná ako „prijímanie zamestnancov“ považuje najmä za „základnú“. V prípade webových sekcií, ktoré obsahovali zmiešanú kombináciu základného, primárneho a sekundárneho obsahu (napr. sekcie Politiky, dokumentácia a občania), sa použila manuálna kontrola s cieľom priradiť jedinečnú kategóriu potrieb. Pri tejto kontrole sa uplatnilo „gravitačné“ pravidlo na základe preventívnej logiky: ak webová stránka obsahuje aspoň nejaký základný alebo primárny obsah, potom sa gravituje smerom k jadru (alebo primárnemu), aj keď prevláda sekundárny obsah.⁶⁹ Upozorňujeme,

69 Upozorňujeme, že v prípade inštitúcie EÚ, ktorá je zapojená do procesu tvorby politiky, môže časť webovej stránky podávať správy o materiáloch zo schôdzí výborov, najmä EP a Rade Európskej únie, ktoré zahŕňajú mäkké právo, verejné prípravné dokumenty

že v prípade inštitúcie EÚ, ktorá je zapojená do procesu tvorby politiky, môže časť webovej stránky podávať správy o materiáloch zo schôdzí výborov, najmä EP a Rady Európskej únie, ktoré zahŕňajú mäkké právo, verejné prípravné dokumenty alebo dokumenty, ktoré môžu mať vplyv na práva a povinnosti občanov, podnikov a členských štátov. Z tohto dôvodu je tento typ obsahu kódovaný ako súčasť primárnych dokumentov. Pripomenul, že jazykové režimy Európskeho parlamentu a Rady Európskej únie obsahujú ustanovenia týkajúce sa potreby sprístupňovania dokumentov vo všetkých úradných jazykoch, ktoré sú relevantné pre rokovania (pozri kapitolu 4).

Tabuľka 5: Korešpondencia medzi obsahom webových stránok a viacjazyčnými potrebami

Obsah sekcie webovej stránky	Typológia viacjazyčných potrieb		
	Jadro	Primárne	Sekundárne
O spoločnosti/Organizácia			
Politiky			
Novinky/Udalosti/Speeches			
Financovanie verejných súťaží			
Nábor			
Dokumentácia			
Všeobecné informácie			
Občania			
Zasadnutia/výbory			
Zdroj: vlastné spracovanie			

Použitie typológie potrieb bolo náročné na zdroje, prieskumné cvičenie, ktoré si vyžadovalo manuálnu kontrolu tisícov webových stránok. Vzhľadom na obmedzenia zdrojov projektu by sa typológia mohla uplatňovať len na inštitúcie EÚ, ktoré majú podľa článku 13 ZEÚ jedinečné právne postavenie a sú jednoznačne najviditeľnejšími webovými stránkami EÚ pre občanov.

Pokiaľ ide o vzorku analyzovaných webových stránok EÚ, v tabuľke 6 sa uvádzajú subjekty EÚ, ktoré splnili kritériá na zaradenie do analýzy, a ich príslušný objem údajov (skontrolované webové stránky). Celkovo 13 subjektov EÚ obsahovalo dostatočný stupeň obsahu vo viacerých jazykoch a splnilo kritériá výberu na vykonávanie viacjazyčného mapovania (pozri prílohu 2). Webové stránky, ktoré sú efektívne jednojazyčné, nevykazujú žiadne rozdiely v indexe viacjazyčnosti, a preto neboli mapované.

---

alebo dokumenty, ktoré môžu mať vplyv na práva a povinnosti občanov, podnikov a členských štátov. Z tohto dôvodu je tento typ obsahu kódovaný ako súčasť primárnych dokumentov. Pripomenul, že jazykové režimy Európskeho parlamentu a Rady Európskej únie obsahujú ustanovenia týkajúce sa potreby sprístupňovania dokumentov vo všetkých úradných jazykoch, ktoré sú relevantné pre rokovania (pozri kapitolu 4).

Tabuľka 6: Objem webových stránok analyzovaných entitou v klesajúcom poradí

Entita	Počet webových stránok	Percento z celkového
Európsky parlament	475 183	31.1
Európska komisia	266 535	17.5
Európska chemická agentúra	159 409	10.4
Európska centrálna banka	133 697	8.8
Rada Európskej únie/Európska rada (spoločná webová stránka)	132 371	8.7
Európsky dvor audítorov	122 688	8.0
Európsky hospodársky a sociálny výbor	87 654	5.7
Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci	45 057	3.0
Európsky úrad pre bezpečnosť potravín	36 443	2.4
Agentúra Európskej únie pre základné práva	32 448	2.1
Európsky ombudsman	22 438	1.5
Európsky výbor regiónov	8 326	0.5
Súdny dvor Európskej únie	4 512	0.3
Spolu	1 526 761	100

Všetky inštitúcie EÚ splnili kritériá viacjazyčného obsahu na začlenenie. V prípade väčšiny orgánov a agentúr EÚ to tak nebolo. Konkrétne webové stránky veľkej väčšiny agentúr EÚ sú účinne jednojazyčné (pozri prílohu A2.4).

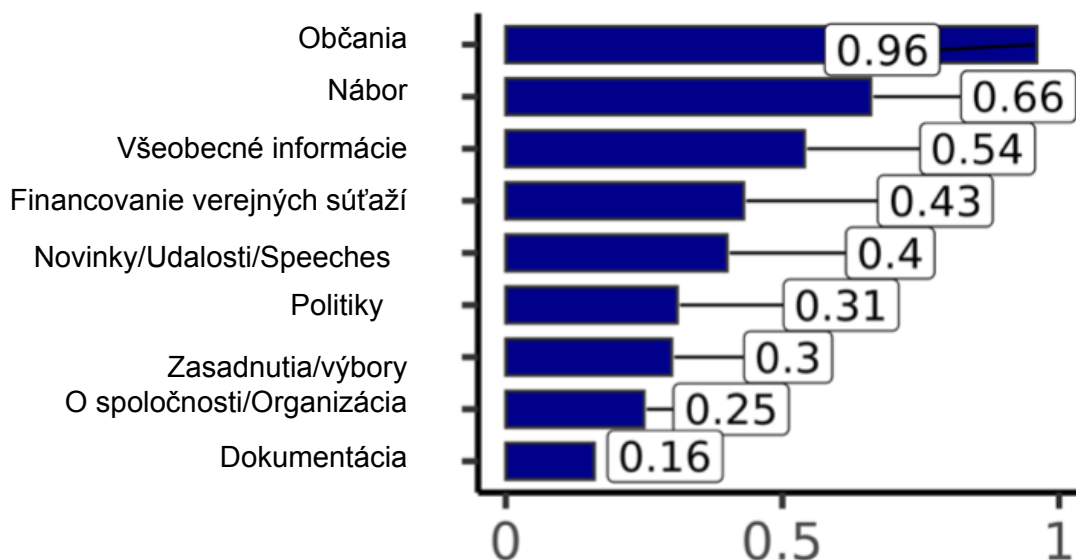
Pokiaľ ide o objem údajov, viac ako 1,5 milióna webových stránok bolo skontrolovaných ich viacjazyčných atribútov. Ako možno vidieť v tabuľke 6, s výnimkou Európskej chemickej agentúry majú hlavné inštitúcie EÚ zvyčajne rozsiahlejšie webové stránky ako agentúry a orgány EÚ. Platí to najmä v prípade Európskeho parlamentu a Európskej komisie, zatiaľ čo ostatné inštitúcie majú podobnú veľkosť. Jedným z najdôležitejších spomedzi inštitúcií je Súdny dvor Európskej únie. Jeho webová stránka má odlišnú štruktúru ako všetky ostatné webové stránky inštitúcií EÚ, ktoré sú umiestnené na portáli Europa s relatívne malým počtom webových stránok, keďže väčšina jeho obsahu (napr. judikatúra a dokumentácia) je umiestnená v samostatných databázach, ako je EUR-Lex, ktoré nebolo možné prehľadávať.

6.3 Multilingo index na webových stránkach EÚ

Empirická analýza sa začína uplatnením dvoch multilingválnych metrík opísaných v prílohe A2.3 na celú vzorku analyzovaných webových stránok EÚ. To prináša priemer (nazývaný aj „priemer“) pre každú metriku. Výsledky klasifikácie kategórií obsahu na webových stránkach EÚ sú uvedené v zostupnom poradí na obrázku 1 a na obrázku 2. Skóre na horizontálnej osi poskytuje poradie

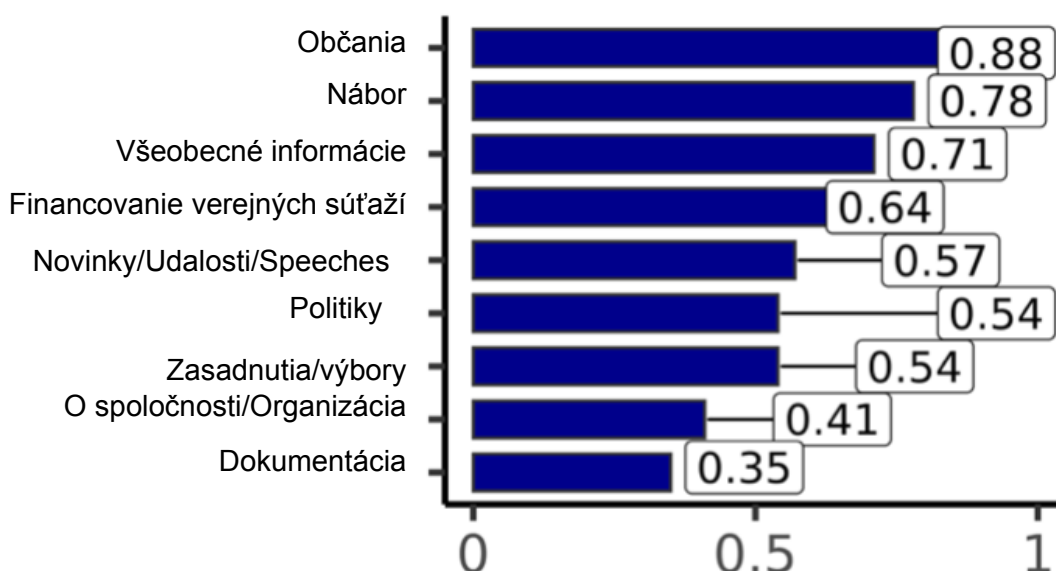
kategórií obsahu, čím vyššie skóre, tým viac viacjazyčného obsahu bol zistený. Ako možno vidieť na obrázku 1 a na obrázku 2, v závislosti od použitej metriky existujú rozdiely v poradí rôznych kategórií obsahu na webových stránkach EÚ.

Prvá metrika uvedená na obrázku 1 je nezoskupené „priemerné“ multilingo skóre všetkých analyzovaných webových stránok. Ako sa uvádza v tabuľke 6, veľkosť webových stránok EÚ analyzovaných s niektorými webovými stránkami EÚ, ktoré obsahujú takmer pol milióna webových stránok a iné menej ako 5 000 webových stránok, sa značne líši. (Nezoskupené) priemerné multilingválne skóre uvedené na obrázku 1 preto **pripisuje väčšiu váhu webovým stránkam s väčším objemom webových stránok**. V praxi to znamená, že výsledky s viacerými jazykmi sú vo veľkej miere motivované webovými stránkami s vyšším objemom, ako sú Európsky parlament a Európska komisia.

Obrázok 1: Multilingo index pre klasifikáciu obsahu na webových stránkach EÚ

Na vyrovnanie tejto nerovnováhy je na obrázku 2 uvedený aj „zoskupený priemer“ (definovaný v druhej metrike prílohy A2.3). Zoskupený priemer jednoducho zahŕňa výpočet metriky pre každú webovú stránku EÚ nezávisle a potom na základe priemeru. To sa týka všetkých skupín (webových stránok EÚ) rovnako. Tento prístup je zvyčajne vhodnejší, ak existujú veľké skupinové nerovnováhy, ako je to v prípade súboru údajov s viacerými jazykmi.

Obrázok 2: Zoskupený multilingo index pre klasifikáciu obsahu na webových stránkach EÚ

Zoskupené priemery na obrázku 2 majú tendenciu odrážať vyváženejšie posúdenie rozdielov medzi webovými stránkami EÚ, ktoré boli analyzované z hľadiska úrovne viacjazyčnosti v rôznych kategóriách obsahu. Predovšetkým kategória občanov je na prvom mieste, bez ohľadu na použitú metriku. Obe metriky sú hlásené počas empirickej analýzy.

Vzhľadom na veľké rozdiely vo veľkosti webových sídel **je však lepším prístupom zabrániť akémukoľvek priemerovaniu na webových stránkach EÚ a nezávisle analyzovať webové sídlo každého subjektu EÚ**. Toto je prístup, ktorý sa uplatňuje v ďalej uvedenej analýze mapovania.

Mapovacia analýza je štruktúrovaná podľa poradia protokolu EÚ z hľadiska typu subjektu, t. j. hierarchie inštitúcií, orgánov a agentúr. Pri analýze v rámci skupiny sa však zaradenie do zoznamu riadi vecným prístupom, a nie administratívnym zoznamom. Dôvodom je, že cieľom analýzy v rámci skupiny je poukázať na podobnosti a rozdiely medzi webovými stránkami. Analýza mapovania najprv uvádza webové stránky s najvyšším objemom alebo štruktúruje zoznam v poradí, ktoré umožňujú kontrast výsledkov.

6.4 Inštitúcie EÚ

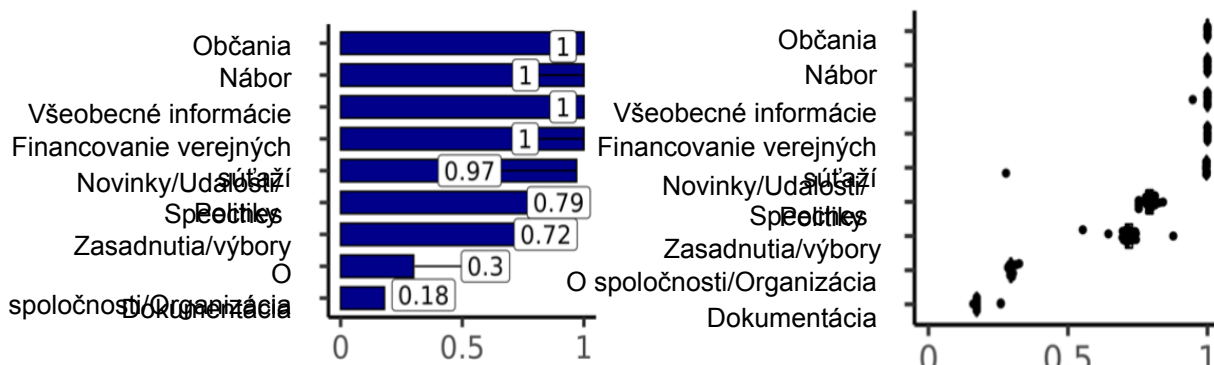
EÚ má oficiálne sedem inštitúcií, ale len šesť inštitucionálnych webových stránok. Dôvodom je, že dve inštitúcie EÚ, Rada Európskej únie a Európska rada, majú rovnaké webové sídlo: www.consilium.europa.eu. Tieto dve inštitúcie sa preto môžu analyzovať len spoločne, a preto sa označujú ako Rada Európskej únie/Európska rada. Nižšie uvádzame výsledky analýzy šiestich inštitucionálnych webových stránok EÚ.

6.4.1 Európsky parlament

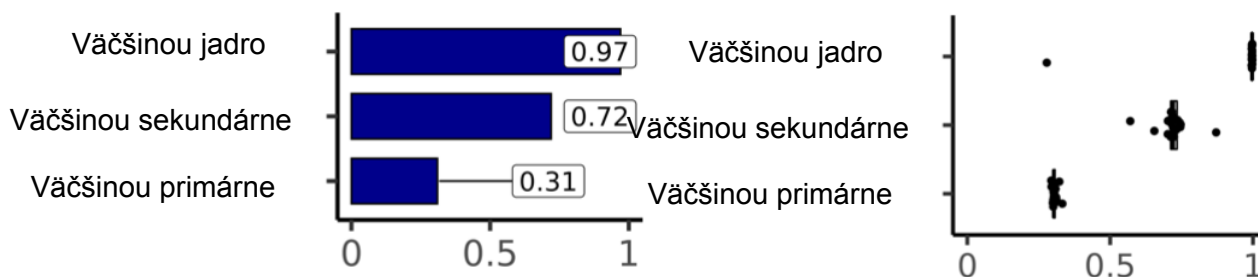
Parlament má najväčšiu internetovú stránku v súbore údajov s viacerými jazykmi. Ako možno vidieť na obrázku 3 (panel 1), Parlament pokrýva široký súbor sekcií s obsahom. Väčšina sekcií obsahu zaznamenáva prakticky dokonalé skóre na multi-lingo indexe. Najmä dve sekcie majú pomerne nízke skóre v rámci multilingo indexu – sekcie „Stretnutie/výbory“ a „Všeobecné informácie“. V paneli 2 na obrázku 3 graf bodového grafu rozčlení obsahové sekcie podľa jazyka. Existuje 23 bodov, ktoré predstavujú jazyky EÚ (t. j. angličtina, predvolený jazyk nie je súčasťou).

Rovnako ako v prípade panela 1, vyššie skóre na horizontálnej osi naznačuje viac viacjazyčného obsahu.

Graf grafu bodového grafu v paneli 2 na obrázku 3 naznačuje, že medzi jazykmi existujú malé rozdiely. Napríklad tri najvyššie triedy (prijímanie, politiky, dokumentácia) majú maximálne skóre – reprezentované veľmi tesným zoskupením prekrývajúcich sa bodiek. Tieto tesné zhlinky možno kontrastovať so sekciou „Novinky/udalosti/Speeches“, ktorá je viac rozptýlená, čo naznačuje určitú variabilitu medzi jazykmi v tejto dimenzii. Zaujímavým prípadom, ktorý odhalil bodkový graf v paneli 2 na obrázku 3, je trieda „Občania“, ktorá má tesný zoskupenie jazykov s maximálnym skóre a osamelý vonkajší jazyk (írsky). Dôvodom je najmä to, že skóre Parlamentu za multilingo index pre triedu „občania“ je 0.97 a nie 1 v paneli 1 na obrázku 3.

Obrázok 3: Multilingo index Európskeho parlamentu podľa obsahu (panel 1) a jazyk (panel 2)

Obrázok 4: Multilingo index Európskeho parlamentu podľa Needs (panel 1) a jazyk (panel 2)

Na obrázku 4 sa teraz uvádzajú výsledky viacerých jazykov pre tri dimenzie typológie potrieb. Pokiaľ ide o túto typológiu, najvyššie multilingválne skóre pre Európsky parlament je v rozmere „najväčšie jadro“. Tieto výsledky sú poháňané vysokými výsledkami pre niektoré kategórie obsahu, ako sú občania, nábor a politiky, ktoré majú vplyv na „najväčší“ rozmer typológie potrieb. Na druhej strane relatívne slabá výkonnosť Parlamentu v prípade „najväčšieho primárneho“ typu je dôsledkom jeho nižších bodov v súvislosti s obsahom „stretnutí/výborov“. Ten je súčasťou typu „Najväčšie primárne“ v typológii potrieb.

Typológiu potrieb je možné ďalej zhrnúť tak, že sa zrúti dva typy, „najväčšie jadro“ a „Najväčšina primárna“, ako príklady obsahu, ktorý by mal byť „väčšinou dostupný vo všetkých jazykoch“. Keďže ide o jedinú triedu obsahu, jednoduchý výpočet, priemerné viacjazyčné skóre pre všetky webové stránky, ktoré „väčšinou treba preložiť“, je odhaľujúcou štatistikou. V prípade Parlamentu je toto hodnotenie veľmi vysoké na úrovni 0,89.

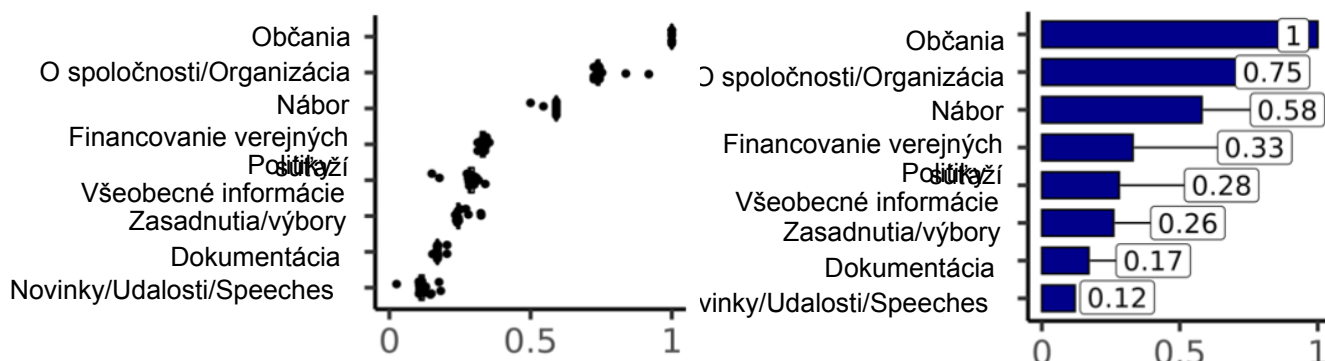
Celkovo Parlament ponúka užitočné kritérium na meranie úrovne viacjazyčnosti pre inštitúcie EÚ. Hoci poskytuje obrovské množstvo webového obsahu, napriek tomu sa jej podarilo udržať vysokú úroveň viacjazyčnosti. Viacjazyčné skóre Parlamentu možno merať tromi spôsobmi: a) jeho

(nezoskupený) celkový priemer je 0,84 podľa opatrenia, ktoré nezohľadňuje schému klasifikácie obsahu, a tým pripisuje väčšiu váhu objemu webových stránok; b) jeho zoskupené priemerné skóre, ktoré dáva rovnakú váhu rôznym častiam obsahu, klesne trochu na 0,77; a c) jeho viacjazyčné skóre za obsah, ktorý by mal byť prevažne preložený na 0.89, je veľmi vysoké. Na rozdiel od niektorých iných webových stránok analyzovaných nižšie, neexistujú žiadne dramatické rozdiely medzi týmito rôznymi metrikami.

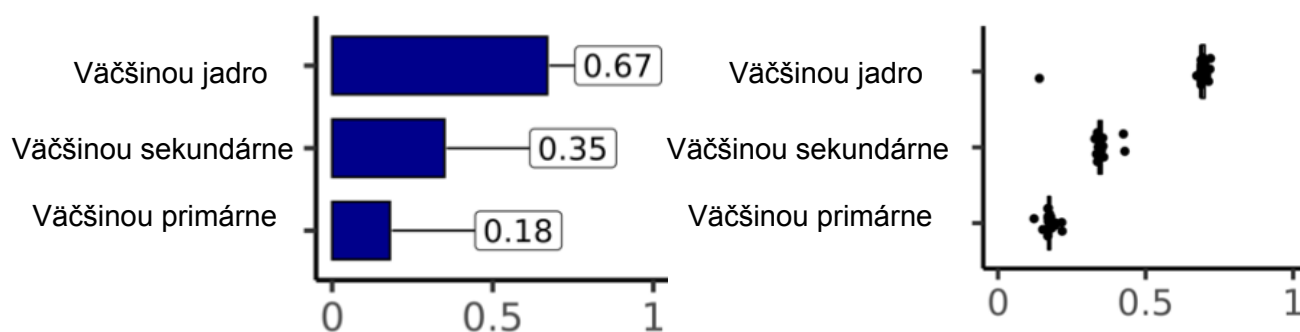
6.4.2 Európska komisia

Webová stránka Európskej komisie predstavuje druhý najväčší podiel webových stránok v súbore údajov s viacerými linkami. Rovnako ako Parlament je dobre zastúpený aj v rôznych typoch obsahu, ako je znázornené na paneli 1 na obrázku 5. Internetová stránka Komisie, na rozdiel od internetovej stránky Parlamentu, má obsahové triedy distribuované v celom spektre vysokých, stredných a nízkych bodov. Tak ako v prípade Parlamentu, úzke zoskupovanie jazykov v paneli 2 na obrázku 5 naznačuje len malé rozdiely medzi jazykmi na webovom sídle Komisie. Inými slovami, v rôznych častiach obsahu majú jazyky tendenciu mať podobné skóre viacjazyčnosti.

Prechod na typológiu potrieb v paneli 1 na obrázku 6, približne dve tretiny webových stránok patriacich do typu „Najväčšie jadro“, ktoré boli analyzované, majú viacjazyčnú dostupnosť. Pre „najväčšiu primárnu“ triedu je to približne jedna tretina. Rovnako ako v prípade Parlamentu má Komisia maximálne skóre v sekcii Občania, ktorá môže zvýšiť skóre „najväčšieho jadra“.

Obrázok 5: Multilingo index Európskej komisie podľa obsahu (panel 1) a jazyk (panel 2)

Obrázok 6: Multilingo index Európskej komisie podľa potrieb (panel 1) a jazyk (panel 2)

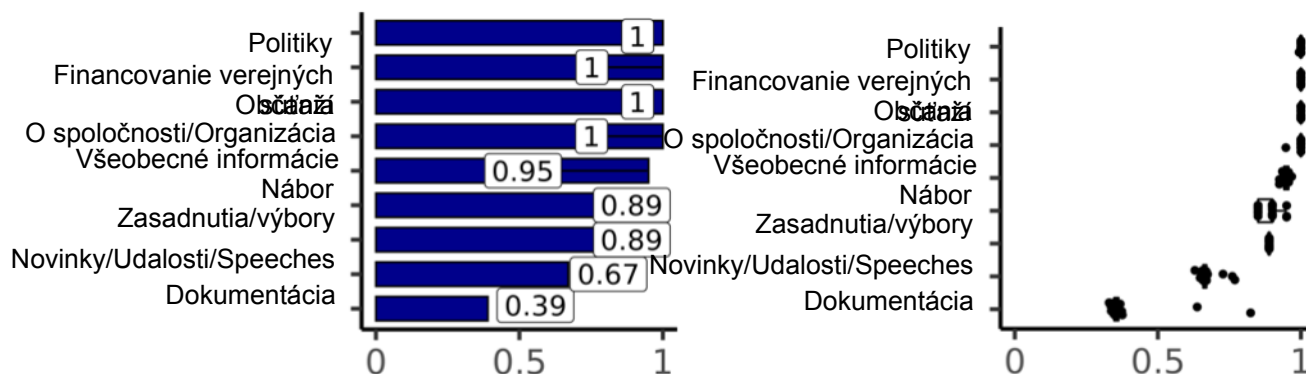
Pokiaľ ide o tri všeobecné ukazovatele, Komisia má celkový priemer 0,19 pre dostupnosť rôznych druhov obsahu. To nie je príliš prekvapujúce kvôli veľkému objemu webových stránok, ktoré sa týkajú dvoch sekcií s najnižším hodnotením obsahu: „Dokumentácia“ a „Novinky, udalosti a reči“.

Ak vezmeme vyváženejší zoskupený priemer, skóre sa zlepši na 0,43. Napokon, viacjazyčné skóre pre obsah, ktorý „väčšinou treba preložiť“, je takmer polovica všetkých webových stránok, a to 0,46.

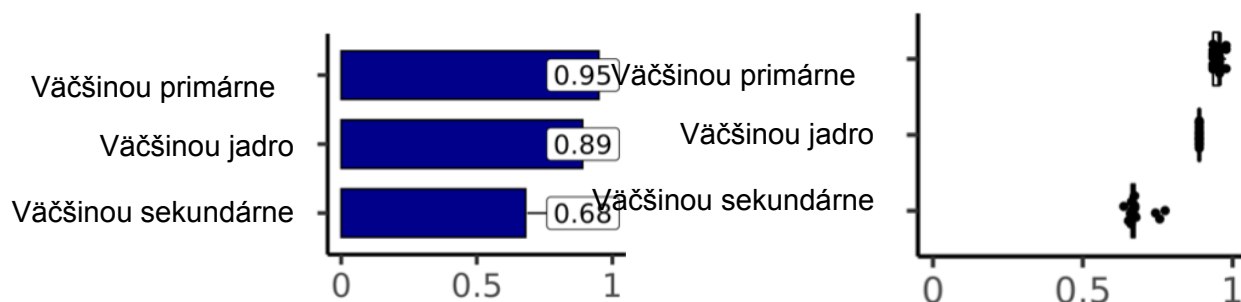
Veľmi nízka rozptyl bodov v paneli 2 na obrázku 6 naznačuje, že medzi jazykmi existuje malá variabilita, pokiaľ ide o preklad. Inými slovami, sekcia webovej stránky je buď viacjazyčná, alebo je len v angličtine. Existuje málo dôkazov o častých trojjazyčných webových stránkach. To znamená, že pokiaľ ide o komunikáciu s webovými stránkami, francúzština a nemčina sa vo všeobecnosti považujú za rovnaké ako všetky ostatné jazyky, zatiaľ čo úradný diskurz ich prezentuje ako „pracovné jazyky“ spolu s angličtinou.

6.4.3 Európska rada a Rada Európskej únie

Na internetovej stránke „consilium“ sa nachádza výstup Rady Európskej únie a inštitúcií Európskej rady, ktoré sa ďalej v grafoch označujú ako Rada z dôvodu priestorových obmedzení. Empirická analýza nemôže rozlišovať medzi týmito dvoma inštitúciami. Ako možno vidieť na obrázku 7, skóre s viacerými jazykmi pre rôzne obsahové časti webového sídla Rady je zvyčajne veľmi vysoké. Sedem z obsahových sekcií skóre medzi 0,9 a 1 pre viacjazyčnú dostupnosť – prakticky dokonalé skóre. Iba jedna sekcia „Dokumentácia“ je pod polovičným bodom a skóre v sekcii „Novinky/udalosti/Speeches“ naznačuje, že takmer dve tretiny webových stránok sú k dispozícii ako viacjazyčný obsah. Úzke zhluky pre väčšinu obsahových sekcií v paneli 2 na obrázku 7 naznačujú veľmi malé rozdiely medzi jazykmi. Iba dve vyššie uvedené časti vykazujú mierne rozptyl medzi jazykmi. Tieto vysoké skóre pre rôzne časti obsahu sa odrážajú vo vysokých skóre pre typológiu potrieb na obrázku 8. Vo všetkých troch dimenziách potrieb ponúkajú aspoň dve tretiny webových stránok viacjazyčný obsah.

Obrázok 7: Multilingo index Rady podľa obsahu (panel 1) a jazyka (panel 2)

Obrázok 8: Multilingo index Rady podľa Needs (panel 1) a jazyk (panel 2)

Pokiaľ ide o tri všeobecné ukazovatele, webové sídlo Rady Európskej únie/Európskej rady má celkový priemer 0,68 z hľadiska dostupnosti rôznych druhov obsahu. Dôvodom je veľký objem webových stránok, ktoré sa týkajú dvoch tried obsahu s najnižším hodnotením: „Dokumentácia“ a

„Novinky, udalosti a reči“. S použitím vyrovnaného zoskupeného priemeru sa skóre zlepšilo na 0,87. S hodnotou 0,94 je viacjazyčné skóre pre obsah, ktorý „väčšinou by mal byť preložený“ veľmi vysoké.

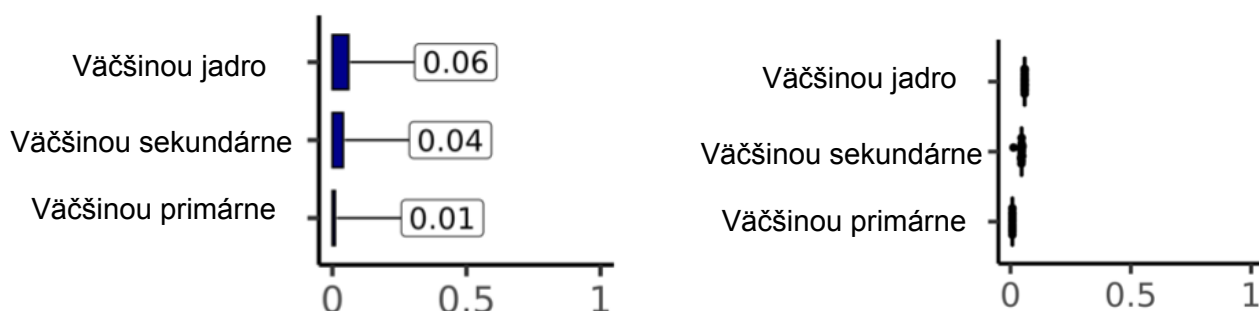
6.4.4 Európska centrálna banka

ECB má pomerne veľkú internetovú stránku, tretiu najväčšiu po Parlamente a Komisii. Na rozdiel od Parlamentu, Komisie a Rady sú však hodnotenia ECB vo všetkých metrikách zvyčajne nízke alebo veľmi nízke. Ako je vidieť v paneli 1 na obrázku 9, jediná časť obsahu s určitým stupňom viacjazyčného obsahu je trieda definovaná ako „všeobecné informácie“ a dokonca aj v tomto prípade je úroveň pomerne nízka, pričom len približne jedna tretina obsahu je k dispozícii vo viacerých jazykoch. Úzke zoskupenie bodov v paneli 2 grafu 9 ukazuje, že nízke skóre ovplyvňuje všetky jazyky. Zaujímavé je, že v jedinej časti – Všeobecné informácie – ktorá má určitý stupeň viacjazyčnosti, sa v nej jasne uvádza aj najvzdialenejší prípad írčiny.

Je zrejmé, že veľmi nízke skóre pre rôzne obsahové sekcie majú priamy vplyv na typológiu potrieb. Skóre je najvyššie pre typ „najväčšieho jadra“, čo však naznačuje, že len približne 6 % obsahu ECB „Najväčšie jadro“ je k dispozícii vo viacerých jazykoch.

Obrázok 9: Multilingo index ECB podľa obsahu (panel 1) a jazyk (panel 2)

Obrázok 10: Multilingo index ECB podľa potrieb (panel 1) a jazyk (panel 2)

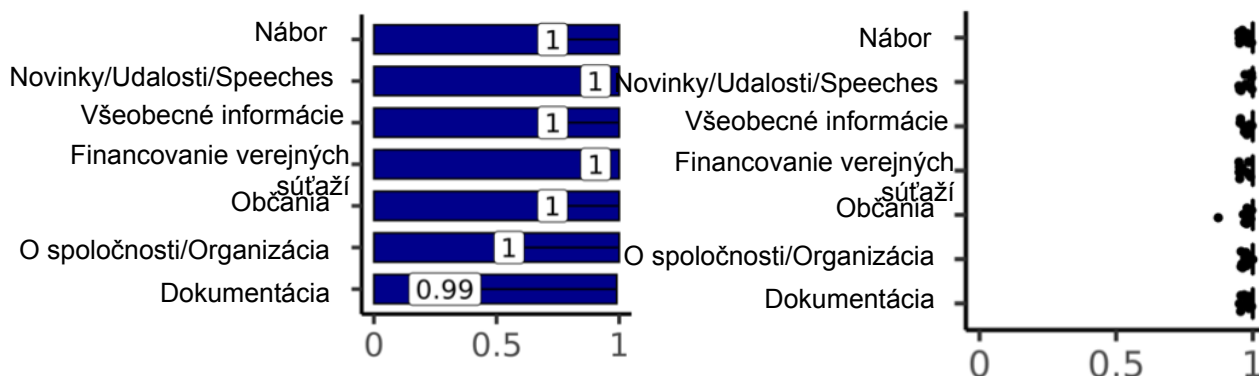
Tieto tri všeobecné metriky ponúkajú výrazný kontrast všetkým ostatným inštitúciám EÚ. ECB má v priemere 0,04 z hľadiska dostupnosti rôznych druhov obsahu. Existuje veľké zlepšenie pri použití vyváženejšieho zoskupeného priemeru, kde sa skóre zlepšuje na 0,11, aj keď z prakticky nulovej základne. Jeho 0,05 skóre pre obsah, ktorý „väčšinou by mal byť preložený“ je ukazovateľom prevažne jednojazyčnej webovej stránky. ECB však pre svoj webový obsah zaviedla politiku strojového prekladu. Je pravdepodobné, že väčšina webových stránok ponúka možnosť strojového prekladu, hoci testovanie na to bolo mimo rozsahu tejto štúdie.

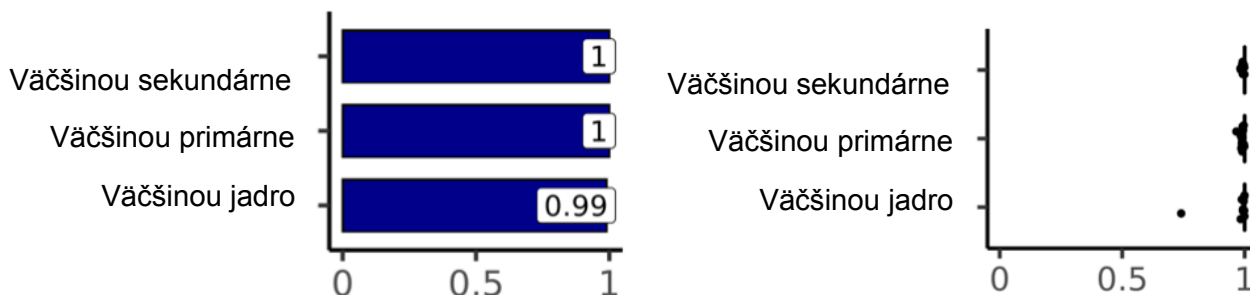
6.4.5 Súdny dvor Európskej únie

Súdny dvor Európskej únie je trochu osobitným prípadom medzi webovými stránkami inštitúcií EÚ. Webová stránka Súdneho dvora EÚ má hornú vrstvu relatívne malého počtu webových stránok. Po niekoľkých kliknutiach návštevník interaguje alebo je prepojený – čo je v podstate databáza. Väčšina prepojeného obsahu SDEÚ je rozsiahla a je umiestnená v osobitných databázach, ako je EUR-Lex. Cieľom tejto štúdie nie je kontrolovať databázy (ani to nie je možné s metodikou štúdie). Okrem toho vzhľadom na právnu povahu veľkého množstva obsahu databázy možno odôvodnene predpokladať, že ak Súdny dvor poskytne odkaz na úradný dokument, ktorý sa musí uverejniť vo všetkých jazykoch a nachádza sa v databáze, potom je pravdepodobné, že sa dokument preloží. Práve z tohto dôvodu – škrupina ako webová stránka, ktorá odkazuje na viaceré databázy – je objem údajov SDEÚ najmenší zo skúmaných subjektov. Možno je to spôsobené tým, že úroveň viacjazyčného obsahu je pre SDEÚ veľmi vysoká.

Súdny dvor Európskej únie je v skutočnosti plne viacjazyčnou internetovou stránkou. Neexistuje prakticky žiadna zmena maximálneho možného skóre vo všetkých častiach obsahu, ktoré boli skontrolované, ako možno vidieť na obrázku 11 a na obrázku 12. Súdny dvor Európskej únie vyhodnocuje maximum vo všetkých metrikách.

Obrázok 11: Multilingo index SDEÚ podľa obsahu (panel 1) a jazyk (panel 2)

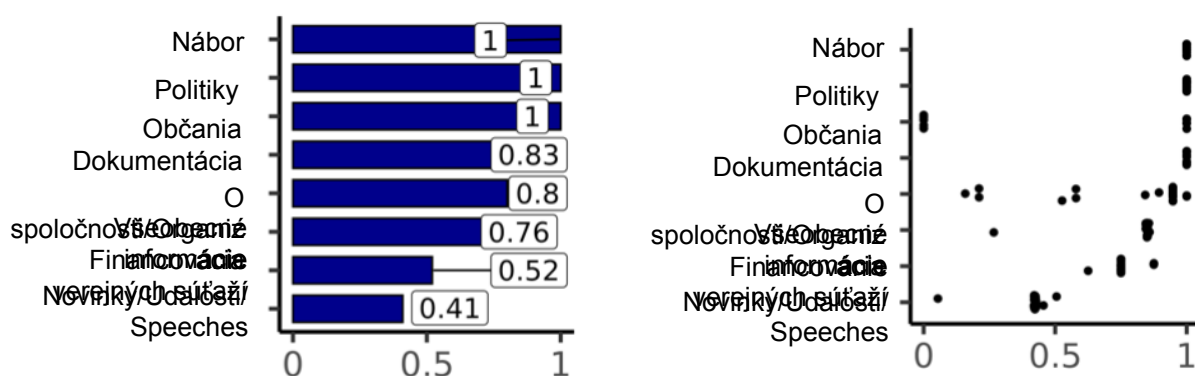
Obrázok 12: Multilingo index SDEÚ podľa Needs (panel 1) a jazyk (panel 2)

6.4.6 Európsky dvor audítorov

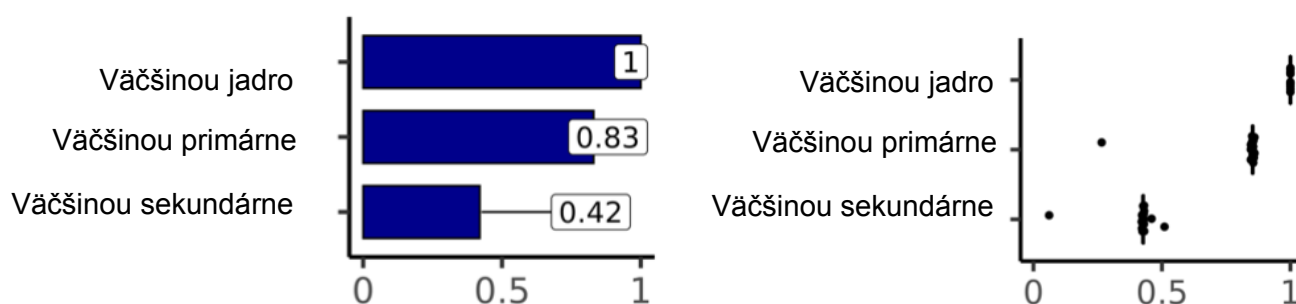
Európsky dvor audítorov je posledným z inštitúcií EÚ uvedených v tomto oddiele. Je to jedna z najväčších webových stránok v multi-lingo dataset. V paneli 1 na obrázku 13 vidíme, že Dvor audítorov má za väčšinu sekcií obsahu veľmi vysoké skóre. Väčšina sekcií má aspoň tri štvrtiny

svojho obsahu dostupného vo všetkých jazykoch. Iba dve časti spadajú do stredného rozsahu, v ktorom má 40 – 50 % obsahu viacjazyčnú dostupnosť. Skóre pre sekciu s najnižším hodnotením, „Novinky/Udalosti/Speeches“, nie je prekvapujúce, pretože predstavuje veľmi veľkú časť obsahu s overenými takmer stotisíc webových stránok. Panel 2 na obrázku 13 naznačuje, že existuje určitý jazykový rozptyl niektorých častí obsahu, ako je napríklad časť „Fonding tender“. Anomálne šírenie v paneli 2 naznačuje webové stránky so zmiešaným jazykovým obsahom, čo môže mať za následok prípadné nesprávne zatriedenie pri výbere binárneho rozhrania, ako sa uvádza v prílohe A2.1.2. Pokiaľ ide o typológiu potrieb, tak sekcie „Najväčšie jadro“ a „Najväčšina primárna“ dosahujú na indexe veľmi vysoký stupeň viacjazyčnosti. „Najviac sekundárny“ typ obsahu je oveľa nižší v dôsledku objemných častí „Novinky/Udalosti/Speeches“.

V prípade troch všeobecných metrick má EDA celkový priemer 0,49, čo znamená, že približne polovica jeho obsahu je k dispozícii vo viacerých jazykoch. Je to však kvôli veľkému objemu webových stránok v „Novinky, udalosti a reči“. Pri výpočte vyváženého zoskupeného priemeru sa skóre zlepšuje na 0,79. Napokon, viacjazyčné skóre pre obsah, ktorý „väčšinou treba preložiť“, je veľmi vysoké na 0,84.

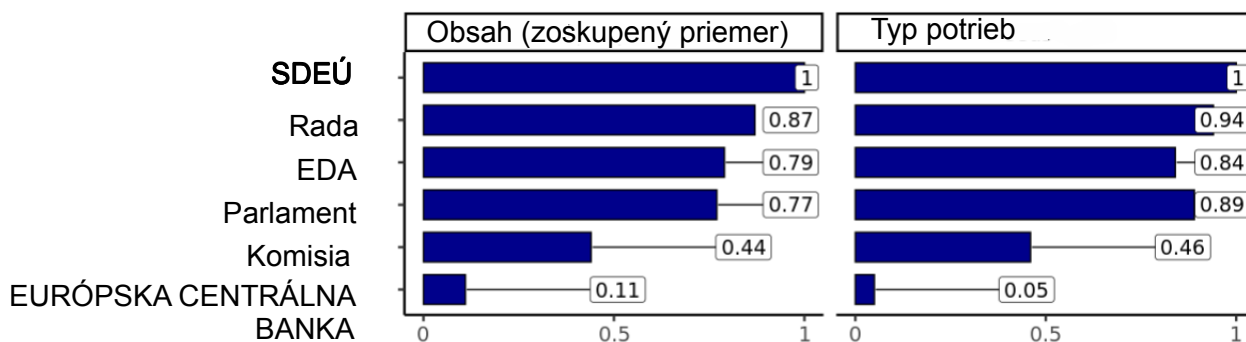
Obrázok 13: Viacjazyčný index EDA podľa obsahu (panel 1) a jazyka (panel 2)

Obrázok 14: Viacjazyčný index EDA podľa potrieb (panel 1) a jazyk (panel 2)

6.4.7 Porovnanie inštitúcií EÚ

Po individuálnom posúdení webových stránok inštitúcií EÚ sa v tejto časti teraz uvádzajú analýzy spolu s porovnávacím prehľadom. Na obrázku 15 sú hlavné ukazovatele pre inštitúcie EÚ kombinované v jednom grafe. Graf sa zameriava na dve kľúčové metriky na dosiahnutie vyváženého porovnania medzi inštitúciami EÚ: i) zoskupený priemer pre sekciu obsahu (panel 1) a ii) typ Potreby, ktorý sa vzťahuje na všetok obsah, ktorý „väčšinou by mal byť dostupný vo všetkých jazykoch“ (panel 2), ktorý kombinuje kategórie „Core“ a „Primárne“ z typológie potrieb.

Obrázok 15: Porovnanie bodov „obsahu“ a „potreby“ inštitúcií EÚ

Pokiaľ ide o viacjazyčnú výkonnosť, s výnimkou Komisie a ECB, všetky inštitúcie EÚ dosahujú dobré výsledky. Týka sa to najmä výkonu typológie potrieb, ktorá zahŕňa obsah, ktorý s najväčšou pravdepodobnosťou „bude dostupný vo všetkých jazykoch“.

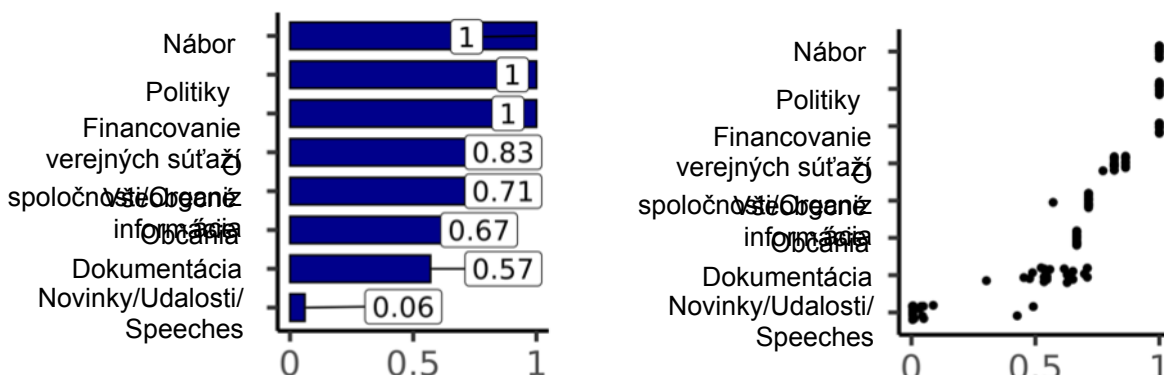
Komisia dosahuje strednú výkonnosť, zatiaľ čo ECB má veľmi nízke viacjazyčné skóre. Je dôležité poznamenať, že sa zdá, že obe tieto inštitúcie zavádzajú strojovo preložený obsah na mnohé webové stránky a sekcie, ktoré na fronte viacjazyčnosti fungovali zle.

6.5 Orgány a agentúry EÚ

Webové sídla troch orgánov EÚ a troch agentúr EÚ spĺňali kritériá zaradenia (ďalšie podrobnosti sú uvedené v prílohe A2.2). Výsledky sú uvedené nižšie.

6.5.1 Európsky ombudsman

Dva panely na obrázku 16 naznačujú, že webové sídlo európskeho ombudsmana má vysokú úroveň viacjazyčnosti pre väčšinu sekcií s obsahom. Ako je uvedené v prvom paneli: zdá sa, že tri kategórie obsahu (prijímanie zamestnancov, politiky a ponuky financovania) sú dostupné vo všetkých jazykoch; a ďalšie tri kategórie majú viac ako dve tretiny obsahu dostupného vo viacjazyčnom formáte, zatiaľ čo časť „Dokumentácia“ je okolo strednej triedy. Iba „Novinky/Udalosti/Speeches“ sa nachádzajú v dolnej časti multilingo spektra.

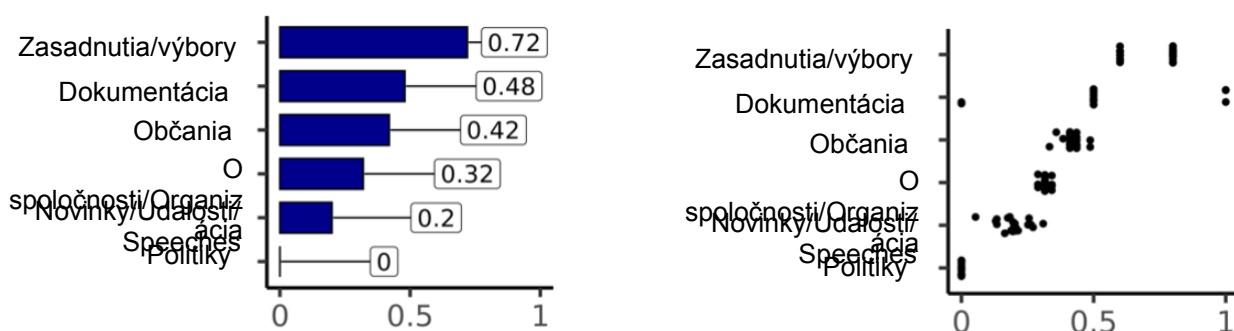
Obrázok 16: Multilingo index európskeho ombudsmana podľa obsahu (panel 1) a jazyk (panel 2)

Druhý panel na obrázku 16 naznačuje veľmi tesný klaster pre všetky sekcie s vysokým hodnotením obsahu s obmedzenou variabilitou jazyka. V sekcii „Novinky/Udalosti/Speeches“ sú dve vonkajšie body, ktoré sa týkajú francúzštiny a nemčiny.

Celkové priemerné viacjazyčné hodnotenie ombudsmana je pomerne nízke na úrovni 0,14. Je to však preto, že veľký objem webových stránok v „Novinky/udalosti/Speeches“ riadi priemer. Pri výpočte vyváženejšieho zoskupeného priemeru sa skóre dramaticky zlepšuje na 0,73, čo je najvyššie skóre medzi orgánmi EÚ.

6.5.2 Európsky výbor regiónov

Európsky výbor regiónov je jednou z menších webových stránok EÚ. Na obrázku 17 je znázornené, že rozsah skóre sa značne líši v rámci viacjazyčného spektra. Len jedna sekcia s obsahom, „Zasadania/výbory“, však má stredný až vysoký počet bodov, kde sú k dispozícii približne tri štvrtiny obsahu viacjazyčne. Na druhej strane, časť „Politiky“ je na nulovom extrémne multilingo indexu. Bližšia kontrola odhaľuje, že v sekcii je len veľmi málo webových stránok označených ako „Politiky“ – a tieto obsahujú funkcie, ako sú interaktívne mapy, ktoré predstavujú problémy pre nástroje na detekciu jazykov.

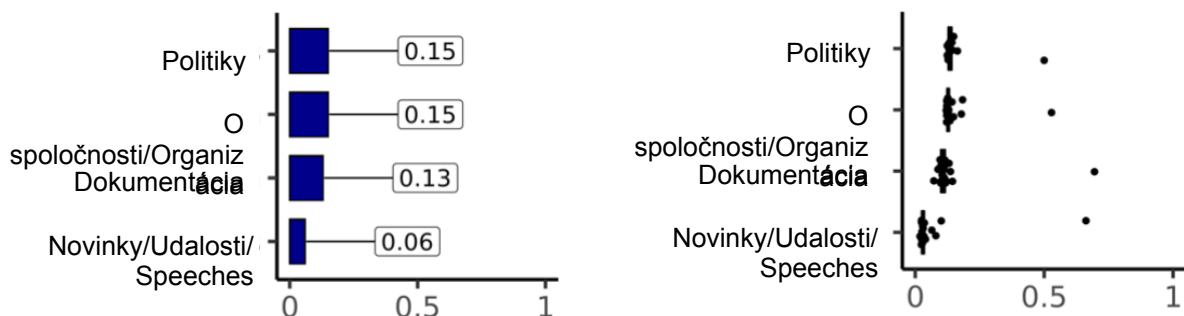
Obrázok 17: Multilingo index VR podľa obsahu (panel 1) a jazyka (panel 2)

Z druhého panelu na obrázku 17 vyplýva, že zatiaľ čo väčšina obsahových sekcií na webovom sídle VR je pomerne úzko zoskupená, dve hlavné obsahové sekcie („Zasadania/výbory“ a „Dokumentácia“) majú veľkú variabilitu, pokiaľ ide o dostupnosť jazykov. Viacjazyčné skóre je celkovo 0,24 pre webovú stránku VR. Pre vyváženejší zoskupený priemer je viacjazyčná hodnota 0,36.

6.5.3 Európsky hospodársky a sociálny výbor

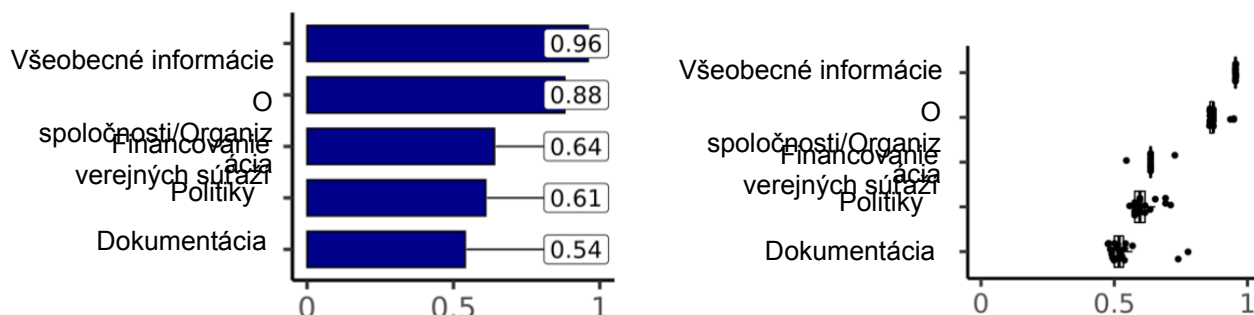
EHSV tvorí strednú internetovú stránku, pokiaľ ide o objem svojich webových stránok v súbore údajov. Ako ukazuje panel 1 na obrázku 18, zdá sa, že v jednotlivých častiach obsahu existuje malá variabilita. Všetky hodnotenia EHSV sú na nízkej úrovni viacjazyčného rozsahu. Čo je pozoruhodné z bodového grafu v paneli 2 na obrázku 18, je to, že sa zdá, že existuje konzistentný jazykový okraj. Najvzdialenejším prípadom je francúzština, pre ktorú je k dispozícii oveľa viac obsahu ako v iných jazykoch. Súhrnné skóre pre EHSV je pomerne slabé, pričom medzi týmito dvoma metrikami je malý rozdiel: 0,9 pre celkový priemer a 0,12 pre zoskupený priemer.

6.5.4 Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci

Obrázok 18: Viacjazyčný index EHSV podľa obsahu (panel 1) a jazyka (panel 2)

Webová stránka Európskej agentúry pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci (EU-OSHA) je jednou z mála, ktorá spĺňa kritériá začlenená medzi pomerne veľký počet agentúr EÚ. Ako vyplýva z panelu 1 na obrázku 19, agentúra EU-OSHA má zvyčajne veľmi vysoké skóre. Žiadna z jeho obsahových sekcií neklesne pod stredný bod.

Obrázok 19: Multilingo index agentúry EU-OSHA podľa obsahu (panel 1) a jazyka (panel 2)

Druhý panel na obrázku 19 rozpráva príbeh relatívne konzistentného zoskupovania jazykov pre takmer všetky sekcie obsahu. Existuje niekoľko extrémnych bodov, napríklad mierne vyššie skóre pre francúzštinu a nemčinu vo webovej sekcii O/Organizácia.

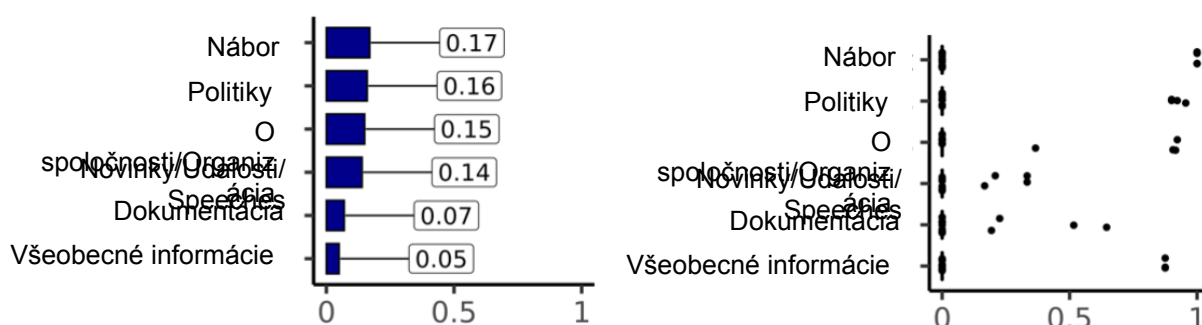
Agentúra EU-OSHA celkovo ponúka užitočnú referenčnú hodnotu na porovnanie medzi agentúrami a je ľahko najvýkonnejšou webovou stránkou agentúry. Existuje malý rozdiel vo výbere metriky, kde celkový viacjazyčný priemer je 0,69 a zoskupený priemer je 0,73.

6.5.5 Európsky úrad pre bezpečnosť potravín

Webová stránka Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín (EFSA) je vo svojich hodnoteniach podobná EHSV. Ako je vidieť na paneli 1 na obrázku 20, skóre je neustále veľmi nízke. Zdá sa, že nábor je najvyšší. Avšak pri bližšom preskúmaní je to spôsobené veľmi nízkou frekvenciou webových stránok. Medzi jednotlivými bodmi pre obsah je obmedzená variabilita.

Obrázok 20:

Prístup Európskej únie k viacjazyčnosti vo svojej vlastnej komunikačnej politike

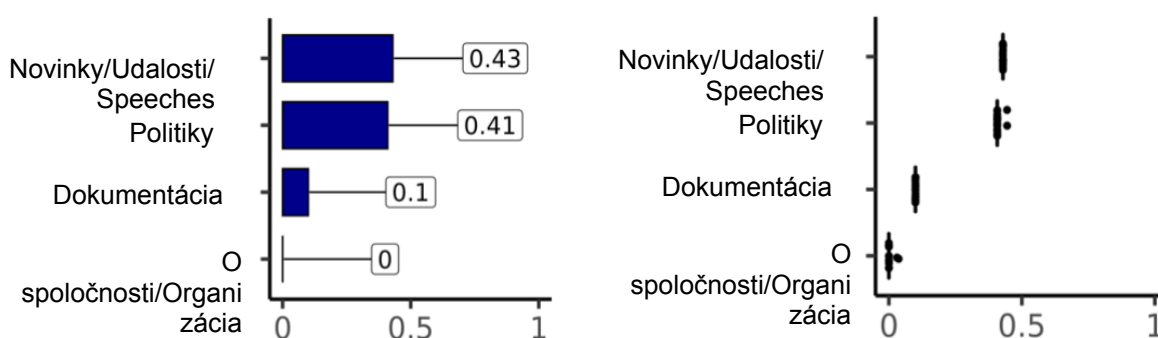

Obrázok 20: Viacjazyčný index EFSA podľa obsahu (panel 1) a jazyka (panel 2)

Čo je oveľa zaujímavejšie vo vzťahu k webovej stránke EFSA, je panel 2 na obrázku 20, ktorý zobrazuje niekoľko odľahlých jazykov. Kontrola týchto vonkajších bodov ukazuje, že pre rôzne časti obsahu, aj keď v mierne odlišných kombináciách, sú vonkajšie jazyky len štyri: Francúzština, taliančina, nemčina a španielčina. Tieto jazyky majú podstatne vyšší podiel dostupnosti obsahu ako ostatné. Internetová stránka tejto agentúry je dostupná len v štyroch jazykoch spolu s angličtinou. Pokiaľ ide o všeobecnú metriku, v prípade agentúry EFSA sa celkový priemer a zoskupené priemery vo veľkej miere zblížujú približne na rovnakej hodnote 0.12.

6.5.6 Agentúra Európskej únie pre základné práva

Agentúra Európskej únie pre základné práva (FRA) je najmenšia z agentúr EÚ analyzovaných z hľadiska objemu údajov. To sa odráža v nižšom počte sekcií obsahu. Zatiaľ čo dve najvyššie bodovacie sekcie obsahu majú slušné viacjazyčné skóre, časť „O/Organizácia“ je na extrémnom konci s nulovým skóre. Manuálna kontrola tejto časti (päť mesiacov po krížovej kontrole webových stránok z hľadiska dostupnosti jazyka) naznačuje, že detekcia jazyka neklasifikovala webové stránky nesprávne. Zdá sa, že táto konkrétna časť nie je k dispozícii v iných jazykoch a pri vykonávaní kontrol v roku 2021 vygenerovala stránku s chybami. Panel 2 na obrázku 21 naznačuje prakticky žiadnu jazykovú variabilitu v rôznych častiach obsahu.

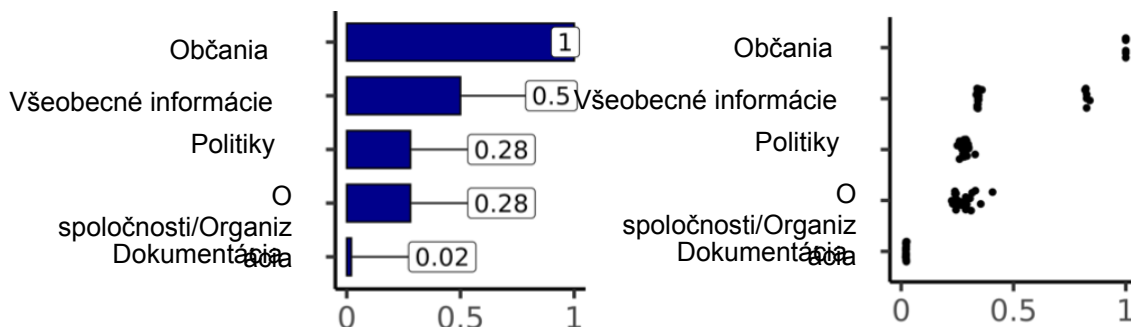

Obrázok 21: FRA multilingo index podľa obsahu (panel 1) a jazyka (panel 2)

Celkové priemerné multilingo skóre webovej stránky FRA je 0,37, čo je výsledkom veľkého objemu v kategórii „Novinky/udalosti/Speeches“, ktorá má relatívne dobré skóre. Ak sa však použije zoskupený priemer naprieč kategóriami obsahu, klesne na 0,23.

6.5.7 Európska chemická agentúra

Európska chemická agentúra (ECHA) je jednou z najväčších webových stránok v súbore údajov a obzvlášť veľká pre typ agentúry. Dôvodom je veľká časť webovej stránky, časť „Dokumentácia“ (s viac ako 100 webovými stránkami), ktorá obsahuje informácie o chemikáliách.

Obrázok 22: Multilingo index ECHA podľa obsahu (panel 1) a jazyka (panel 2)

Prakticky všetky informácie sú v angličtine, ako je vidieť na paneli 1 na obrázku 22 v časti „Dokumentácia“. Zdá sa, že zvyšné časti majú určitý viacjazyčný obsah. Časť „Občania“ poskytuje trochu skreslený obraz, pretože frekvencia stránok je veľmi nízka.

Presunom do panela 2 na obrázku 22 existuje zoskupenie jazykov pre všetky sekcie obsahu s výnimkou časti Všeobecné informácie. Bližšia kontrola tejto časti naznačuje, že variabilita je väčšinou spôsobená binárnymi klasifikačnými problémami okolo jazyka v angličtine a cieľovými jazykmi, a nie skutočnými rozdielmi medzi jazykmi.

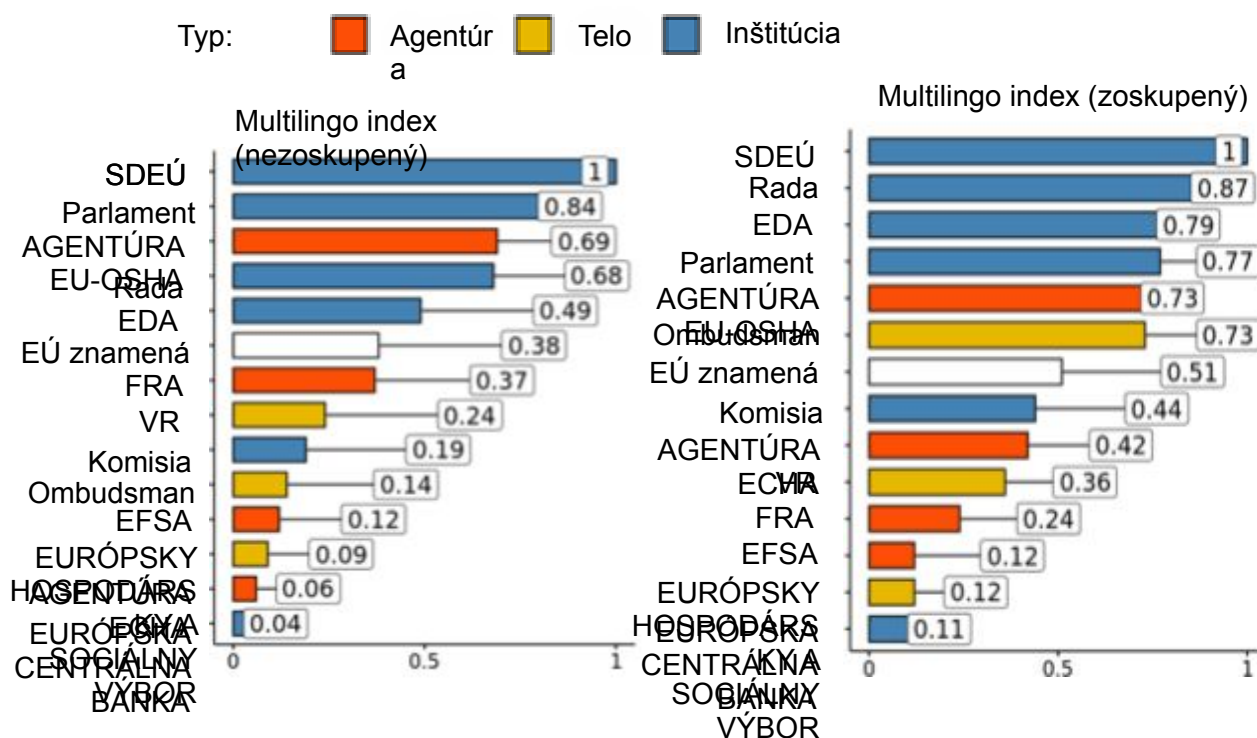
Celkové priemerné multilingo skóre na webovom sídle agentúry ECHA je 0,06, čo je výsledkom veľkého objemu v kategórii „Dokumentácia“, ktorá má v podstate len anglické jazykové dokumenty. Keď sa však použije zoskupený priemer naprieč kategóriami obsahu, zvýši sa na 0,41, čo je oveľa vyššie skóre.

6.6 Porovnanie inštitúcií, orgánov a agentúr EÚ

Po individuálnom preskúmaní všetkých webových stránok subjektov je teraz možné dospieť k záveru predložením porovnávacích výsledkov. Ako to bolo na začiatku tejto kapitoly, dve multilingo metriky sú prvýkrát prezentované. Na obrázku 23 sú znázornené dve multilingo metriky, ktoré možno vidieť ako odlišné, pokiaľ ide o skóre a poradie účtovnej jednotky. Dôvodom tejto odchýlky je, že (nezoskupená) metrika nezohľadňuje skupiny (kategórie) v schéme klasifikácie obsahu. Namiesto toho poskytuje viacjazyčný priemer všetkých webových stránok subjektu EÚ.

Prístup Európskej únie k viacjazyčnosti vo svojej vlastnej komunikačnej politike

Obrázok 23: Porovnanie priemerných hodnotení subjektu EÚ za viacero jazykov (nezoskupených a zoskupených)

Pri porovnávaní týchto dvoch metriek je zrejmé, že zoskupená multilingo metrika v druhom paneli obrázku 23 prináša vyššie multilingo skóre. Priemerné skóre pre analyzovanú podskupinu subjektov EÚ sa podstatne zvyšuje z 0,38 (nezoskupené) na 0,51 (zoskupené). V skutočnosti len 2 webové stránky dosahujú len okrajovo lepšie výsledky s nekombinovanou multilingválnou metrikou – EP a Agentúrou Európskej únie pre základné práva (FRA). Naproti tomu ostatné webové stránky majú buď rovnaké skóre, alebo vo väčšine prípadov podstatne nižšie skóre. Dôvodom tohto nižšieho výkonu je, že webové údaje sú veľmi nevyvážené, pokiaľ ide o skutočný objem webových stránok v rôznych skupinách v schéme klasifikácie obsahu. Niektoré webové sekcie zo schémy klasifikácie obsahu, napr. News/Events/Speeches, môžu mať mnoho webových stránok, zatiaľ čo iné, ako napríklad občania, nábor alebo financovanie ponúk, majú zvyčajne oveľa menší objem webových stránok. Okrem toho webové časti, ktoré sa podľa typológie potrieb považujú za „jadrové“ alebo „primárne“ (napr. nábor alebo občania), majú tendenciu byť aj sekcie, ktoré majú nižší objem webových stránok. Naopak, tie, ktoré sú „sekundárne“ (napr. správy/udalosti/Speeches), môžu mať niekedy veľmi veľký objem webových stránok. Ak sú údaje v rôznych skupinách klasifikačnej schémy veľmi nevyvážené – ako je to v prípade webových údajov – zoskupený priemer môže poskytnúť vyváženejší odhad.

Dobry príklad toho, ako vznikajú rozdiely medzi metrikami, poskytuje webová stránka európskeho ombudsmana. Má tendenciu mať dobré multi-lingo skóre vo väčšine skupín (kategórie) zo schémy klasifikácie obsahu s výnimkou jednej kategórie – kategórie Novinky/udalosti/Speeches. Táto časť obsahu obsahuje vysoký počet webových stránok (napr. prejavov), ktoré nie sú preložené. Zvyšné časti obsahu však dosahujú veľmi dobre na multi-lingo stupnici. Neuskutočnená metrika však znižuje počet bodov ombudsmana s viacerými líniami o takmer 60 bodov. Práve z tohto dôvodu sa pri porovnávaní medzi subjektmi uprednostňuje zoskupená multilingometrická metrika, pretože poskytuje vyváženejšie posúdenie, ktoré je založené na systéme klasifikácie obsahu. Zostávajúca diskusia je preto založená na výsledkoch zoskupeného multilingo indexu.

Najzreteľnejším výsledkom druhého panelu na obrázku 23, ktorý je farebný podľa typu subjektu EÚ, je vysoká variabilita skóre v rámci subjektov EÚ.

Porovnávacie výsledky poukazujú na tri klastre skóre pre zoskupený multilingo index.

- V prvom zoskupení je šesť subjektov (t. j. takmer polovica vzorky webových stránok), ktorých priemerné skóre za obsah analyzovaných webových stránok je nad priemerom EÚ analyzovaných webových stránok. V skutočnosti sú všetky skóre v rozsahu troch štvrtiny alebo vyššie pre multilingo index. Až na dve výnimky (Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci (EU-OSHA) a ombudsman) sú všetky tieto subjekty inštitúciami EÚ (Súdny dvor Európskej únie; Rada Európskej únie/Európska rada; Európsky dvor audítorov; Európsky parlament).
- Druhý klastor tvoria subjekty tesne pod strednou hodnotou, ale nad hranicou jednej tretiny multilingo indexu: Európska komisia, ECHA a Európsky VR.
- Tretí klastor zahŕňa štyri webové stránky, ktorých výkonnosť je slabá, pričom skóre je nižšie ako štvrtina zoskupeného multilingo indexu (Európska centrálna banka, Európsky hospodársky a sociálny výbor, Európsky úrad pre bezpečnosť potravín, Agentúra Európskej únie pre základné práva).

Je dôležité poznamenať, že multilingválna metrika nezohľadňuje dostupnosť nástrojov strojového učenia, ktoré sú ponúkané na niektorých internetových stránkach uvedených na obrázku 23, ako je ECB alebo Európska komisia.

6.7 Záver

V tejto kapitole sa skúmala dostupnosť viacjazyčného obsahu na webových sídlach EÚ. Na základe uplatnenia techník detekcie jazykov na analyzovaných webových stránkach odhady dostupnosti viacjazyčného obsahu ukazujú, že medzi webovými sídlami inštitúcií, orgánov a agentúr EÚ existujú veľké rozdiely. Vzhľadom na súčasné rozdelenie jazykových zručností medzi obyvateľstvom môže to predstavovať výzvu prístupnosti pre obyvateľov EÚ (podrobnejšiu analýzu tohto bodu nájdete v kapitole 7).

Druhým záverom je, že väčšina inštitúcií dosahuje dobré výsledky, pokiaľ ide o celkovú dostupnosť viacjazyčného obsahu. Menej to platí pre Európsku komisiu, ktorej celková výkonnosť sa približuje priemeru 13 analyzovaných webových stránok. Európska centrálna banka, ktorá má veľmi nízke skóre, je medzi inštitúciami jednoznačne nadradená. Dôkazy ostatných orgánov EÚ sú zmiešané, aj keď s relatívne vysokým počtom bodov pre ombudsmana. Pokiaľ ide o agentúry, hoci existujú dobré príklady, ako je Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, väčšina agentúr neuvereňuje obsah na svojej webovej stránke vo všetkých úradných jazykoch.

Napokon, podľa našej prieskumnej analýzy „potreby“ uplatňovanej v inštitúciách EÚ väčšina týchto inštitúcií uverejňuje vo všetkých úradných jazykoch obsah, ktorý „bude dostupný vo všetkých jazykoch“. Európska komisia v súvislosti s týmto opatrením dosahuje menej dobré výsledky, zatiaľ čo Európska centrálna banka je opäť mimoriadnejšia s veľmi nízkym hodnotením. To naznačuje, že existuje priestor na zlepšenie zameraním sa na tie časti obsahu, ktoré pravdepodobne obsahujú „väčšinou primárny“ materiál, ako sa podrobne uvádza v kapitole 5.

Hoci táto štúdia predstavuje prvú systematickú štúdiu viacjazyčnosti na webových stránkach EÚ, je však dôležité poukázať na niektoré z možných obmedzení štúdie a určiť oblasti, v ktorých by sa malo v budúcnosti zlepšiť. V tejto štúdii nebolo možné rozšíriť analýzu typológie potrieb na všetky subjekty, ani nebolo možné identifikovať webové stránky, ktoré ponúkajú strojový preklad. Ďalšou cestou na zlepšenie by bolo zväziť dĺžku webového obsahu; jedna webová stránka sa môže líšiť od niekoľkých stoviek znakov až po tisíce. Tieto faktory by sa mohli zväziť v budúcich iteráciách metodiky štúdie a v ďalšom výskume.

Prístup Európskej únie k viacjazyčnosti vo svojej vlastnej komunikačnej politike

7. JAZYKOVÉ ZRUČNOSTI EURÓPANOV

KLÚČOVÉ ZISTENIA

- Analýza najnovších údajov z prieskumu Eurostatu o vzdelávaní dospelých (AES) z roku 2016 ukazuje, že najpoužívanejšími jazykmi dospelých obyvateľov EÚ27 (vo veku 25 – 64 rokov) sú nemčina (18 %), francúzština a taliančina (14 %), španielčina a poľština (10 %). Dve tretiny respondentov sú rodenými hovorcami jedného z týchto piatich jazykov.
- V EÚ neexistuje žiadny spoločný jazyk, ktorým by sa hovorilo na veľmi dobrej úrovni (rodinnej alebo zdatnej) väčšinou obyvateľstva. Približne 20 % dospelých obyvateľov EÚ je schopných komunikovať na veľmi dobrej úrovni v nemčine, za nimi nasleduje francúzština (približne 16 %), taliančina (14 %) a angličtina (13 %).
- Úroveň jazykového začlenenia z komunikácie v anglickom (monolingválnom) jazykovom režime je v závislosti od použitého ukazovateľa jazykovej spôsobilosti 13 – 45 % dospelých populácie EÚ27, pričom sa zvyšuje na 43 – 65 % dospelých v trojjazyčnom režime (angličtina, francúzština a nemčina). Plne viacjazyčný režim by zabezpečil jazykové začlenenie 97 – 99 % dospelých obyvateľov EÚ.
- Keďže obsah uverejnený na webovom sídle EÚ a jeho preklad možno vnímať ako verejný statok v ekonomickom zmysle tohto pojmu, je a priori efektívnejšie centralizovať náklady na preklad na úrovni EÚ namiesto toho, aby občania znášali náklady na preklad.
- Strojový preklad môže zohrávať dôležitú úlohu v komunikačnej politike EÚ, ale nemôže nahradiť ľudský preklad.
- 25 – 35 % návštevníkov webovej stránky brány EÚ a webovej stránky Európskej komisie používalo angličtinu, ale väčšina z týchto návštevníkov sú pravdepodobne občania z krajín mimo EÚ. Jazykové preferencie obyvateľov EÚ by mali mať prednosť pred preferenciami návštevníkov z krajín mimo EÚ.
- Štúdium cudzích jazykov môže podporiť vzájomné porozumenie medzi občanmi EÚ, transeurópsku mobilitu, začlenenie a komunikáciu s inštitúciami EÚ. V odporúčaniach Konferencie o budúcnosti Európy a nápadoch multilingválnej digitálnej platformy sa zdôrazňuje význam podpory viacjazyčnosti ako mostu k iným kultúram od útleho veku.

7.1 Úvod

V tejto kapitole sa posudzuje „strana dopytu“ viacjazyčného komunikačného publika EÚ prostredníctvom analýzy jazykových zručností obyvateľov EÚ. To nám umožňuje zhodnotiť, do akej miery je komunikačná politika EÚ („strana ponuky“) prístupná a transparentná vzhľadom na súčasné rozdelenie jazykových zručností v EÚ. V nadväznosti na analýzu údajov z prieskumu jazykových zručností sa v kapitole skúma jazykový profil návštevníkov webových stránok EÚ, úloha strojového prekladu v EÚ a návrhy na podporu viacjazyčnosti v širšom vzdelávacom systéme.

7.2 Metodika

V tejto štúdii sa používa najnovší AES, reprezentatívny prieskum medzi obyvateľmi EÚ27, ktorý vypracoval Eurostat, Európsky štatistický úrad.⁷⁰ Všetky definície a ukazovatele sa vzťahujú na európskych obyvateľov vo veku 25 – 64 rokov, ktorí žijú v súkromných domácnostiach v súčasných členských štátoch EÚ27. Prieskum sa uskutočnil v rokoch 2016 a 2017 a údaje boli prvýkrát

70 K dispozícii na: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/microdata/adult-education-survey>

zverejnené v roku 2018. Používame zmenenú verziu vydanú v roku 2021.⁷¹ Dôležité je, že AES obsahuje informácie o materinskom jazyku (jazykoch) respondentov a znalosti cudzích jazykov. Otázka „Koľko jazykov môžete použiť okrem svojho materinského jazyka (jazykov)?“ umožňuje uviesť až sedem jazykov. Dve otázky sa zameriavajú na posúdenie úrovne spôsobilosti prvých dvoch cudzích jazykov. Respondenti by si mohli sami posúdiť svoje zručnosti v prvom a druhom cudzom jazyku pomocou štyroch deskriptorov:

- **Elementárne:** Rozumiem a môžem použiť len niekoľko slov a fráz.
- **Spravodlivý:** „Môžem pochopiť a používať najbežnejšie každodenné výrazy. Jazyk používam vo vzťahu k známym veciam a situáciám.
- **Dobré:** „Rozumiem zásadám jasného jazyka a vytváram jednoduché texty. Dokážem opísať skúsenosti a udalosti a komunikovať pomerne plynulo.
- **Zdatný:** „Rozumiem širokému spektru náročných textov a používam jazyk flexibilne. Jazyk ovládam takmer úplne.

Tieto deskriptory sú presnejšie ako tie, ktoré sa používajú v prieskume Eurobarometra,⁷² a sú v súlade s prístupom spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky (CEFR). Nasledujúca analýza sa týka súčasných členských štátov EÚ27 (pokiaľ nie je uvedené inak). Keďže úroveň odbornosti v cudzích jazykoch je dôležitou premennou, ktorú treba zohľadniť v tejto štúdii, vo zvyšnej časti tejto štúdie zvažíme len prvý a druhý cudzí jazyk, ktorým hovoria obyvatelia EÚ. Ako bolo uvedené, AES nezhrmažďuje informácie o úrovni zručností (ak existujú) v treťom, štvrtom a nasledujúcich jazykoch až do siedmich, ktorými respondenti hovoria. Inými slovami, tabuľky uvedené v tejto kapitole nemôžu vykazovať úroveň odbornej spôsobilosti pre viac ako dva cudzie jazyky. To môže viesť k miernemu podhodnoteniu podielu respondentov, ktorí hovoria cudzími jazykmi na základnej úrovni, ale je nepravdepodobné, že by systematicky podceňoval podiel ľudí, ktorí sú v nich zdatní. Na všeobecnej úrovni EÚ je zriedkavé, aby ľudia okrem rodených jazykov boli v plnej miere zdatní v troch alebo viacerých jazykoch; zdatné úrovne sú bežnejšie pre prvý a niekedy druhý cudzí jazyk známy, zatiaľ čo tretí a ďalšie jazyky (ak nejaké existujú) sa zvyčajne používajú na nižšej úrovni schopností.⁷³

7.3 Výsledky

V tabuľke 7 sa uvádza percentuálny podiel obyvateľov EÚ vo veku 25 – 64 rokov, ktorí tvrdia, že hovoria 24 úradnými jazykmi EÚ ako rodným jazykom alebo cudzím jazykom.⁷⁴ V druhom stĺpci sa uvádza percentuálny podiel populácie, ktorá vyhlasuje, že je rodeným hovorcom jazyka uvedeného v prvom stĺpci. Z tretieho až šiesteho stĺpca uvádzame percentuálny podiel obyvateľov EÚ, ktorí tvrdia, že sú schopní hovoriť jazykom ako prvým alebo druhým cudzím jazykom podľa úrovne zručností (ako je uvedené, AES poskytuje informácie o úrovni zručností len v prvých dvoch cudzích jazykoch, ktoré respondenti najlepšie poznajú). V poslednom stĺpci pred celkovým počtom sa uvádza percentuálny podiel obyvateľstva, ktorý tvrdí, že nepozná jazyk (ako už bolo uvedené, toto percento je hornou hranicou, pretože AES neobsahuje žiadne informácie o úrovni odbornej spôsobilosti (ak existuje) v treťom, štvrtom a nasledujúcich cudzích jazykoch).

71 Gazzola (2014; 2016b) predkladá podobné analýzy s použitím prvej a druhej vlny AES (2007, 2011).

72 V prieskumoch Eurobarometra v rokoch 2001, 2006 a 2012 sa ľudia pýtali, akými jazykmi by mohli hovoriť „dostatočné na to, aby mohli viesť rozhovor“, a mohli si vybrať tri úrovne odbornosti, a to „veľmi dobré“, „dobré“ alebo „základné“ bez špecifikácie.

73 Situácia Luxemburska je obzvlášť spôsobená jeho vysoko viacjazyčným obyvateľstvom. V Luxembursku mnohí deklarujú luxemburčinu ako rodný jazyk a označujú francúzštinu a nemčinu (obidva administratívne jazyky krajiny) ako prvý/druhý najznámejší cudzí jazyk. Keďže AES zhromažďuje údaje o úrovni odbornosti len v prvých dvoch cudzích jazykoch známych respondentmi, percento obyvateľov, ktorí hovoria anglicky v tejto krajine, môže byť v našej analýze podhodnotený. Vzhľadom na pomerne malú demografickú veľkosť tejto krajiny to však významne neovplyvňuje naše všeobecné výsledky pre EÚ ako celok.

74 Autori ďakujú Dr. Daniele Mazzacani (Výskumná skupina „Ekonomika, Politická analýza a jazyk“, Ulster University) za jeho cennú pomoc pri príprave tejto sekcie.

Tabuľka 7: Jazykové znalosti európskych obyvateľov vo veku 25 – 64 rokov podľa jazyka

Natívne langage	Jazykové znalosti ako cudzí jazyk, podľa úrovne				Žiadne	Spolu	
	Základné	Férové	Dobré	Zdatný			
Jazyk							
Bulharský	1.7	0.0	0.0	0.0	0.0	98.2	100.0
Chorvátsky	1.1	0.0	0.0	0.1	0.1	98.7	100.0
Čeština	2.4	0.0	0.2	0.3	0.3	96.8	100.0
Slovenčina	1.1	0.0	0.1	0.0	0.1	98.7	100.0
Holandčina	4.8	0.2	0.3	0.2	0.2	94.3	100.0
Slovenčina	1.9	9.0	14.3	17.3	11.3	46.3	100.0
Slovenčina	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	99.7	100.0
Slovenčina	1.1	0.0	0.1	0.1	0.1	98.7	100.0
Francúzsky	13.7	3.7	3.9	2.9	1.8	74.1	100.0
Nemecký	17.9	1.9	3.1	2.9	2.4	71.9	100.0
Gréčtina	2.5	0.0	0.1	0.1	0.1	97.2	100.0
Maďarčina	2.7	0.0	0.1	0.1	0.1	97.1	100.0
Írsky	0.0	0.1	0.1	0.1	0.0	99.7	100.0
Slovenčina	13.8	0.4	0.6	0.5	0.4	84.2	100.0
Slovenčina	0.3	0.0	0.1	0.0	0.0	99.5	100.0
Slovenčina	0.6	0.0	0.0	0.0	0.1	99.3	100.0
Maltčina	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	99.9	100.0
Poľština	9.6	0.1	0.1	0.1	0.1	90.1	100.0
Portugalčina	2.8	0.1	0.1	0.1	0.1	96.8	100.0
Rumunčina	4.9	0.0	0.1	0.1	0.1	94.9	100.0
Slovenčina	1.3	0.0	0.0	0.0	0.0	98.7	100.0
Slovenčina	0.5	0.0	0.0	0.0	0.0	99.5	100.0
Španielčina	10.2	1.4	1.6	1.2	1.2	84.5	100.0
Slovenčina	1.7	0.2	0.4	0.3	0.3	97.1	100.0

Zdroj: Eurostat, 2021, AES 2016. 24 úradných jazykov EÚ. Vážené výsledky sú uvedené v percentách. Celkové percentuálne podiely sa vzťahujú na obyvateľstvo vo veku 25 – 64 rokov. Počet pripomienok: 174,688. Poznámka: v dánskej vzorke AES je vysoký počet chýbajúcich hodnôt pre dve premenné AES, t. j. „prvý najznámejší jazyk iný ako matka“ a „druhý najznámejší jazyk iný ako matka“, čo vedie k podhodnoteniu percentuálneho podielu obyvateľov, ktorí môžu používať cudzí jazyk v tejto krajine (pozri prílohu 4). Vzhľadom na relatívne malú demografickú veľkosť Dánska v porovnaní so zvyškom EÚ to významne neovplyvní naše všeobecné závery.

Najpoužívanejšími jazykmi v EÚ27 sú nemčina (18 %, percentuálne podiely sú zaokrúhlené na jednotku), francúzština a taliančina (14 %), španielčina a poľština (10 % každý). Približne dve tretiny obyvateľov EÚ sú rodenými hovorcami jedného z týchto piatich jazykov. Rumunčina a Holanďania nasledujú s takmer 5 percentami. Menej ako 2 % obyvateľov sú rodenými hovorcami angličtiny. Väčšina rečníkov angličtiny v EÚ sú nepôvodní rečníci. Angličtina je najčastejšie vyučovaný cudzí jazyk vo vzdelávacom systéme v krajinách EÚ, po ktorom nasleduje francúzština a nemčina. Len 11 % obyvateľov EÚ vyhlasuje, že sú zdatní v angličtine, zatiaľ čo stredná úroveň (spravodlivá a dobrá, pokiaľ ide o AES) je bežnejšia. Približne 9 % Európanov môže v tomto jazyku povedať len niekoľko slov.

VEÚ neexistuje žiadny spoločný jazyk, ktorým by sa hovorilo na veľmi dobrej úrovni (t. j. rodnom alebo zdatnom) väčšinou obyvateľstva. Veľmi dobrá úroveň jazykových zručností je potrebná na pochopenie zložitých dokumentov týkajúcich sa napríklad práv a povinností občanov, možností financovania, webových stránok s informáciami o zdraví o potravinách a iných politických otázkach. Len približne pätina dospelých obyvateľov EÚ je schopná komunikovať bez veľkého úsilia v nemčine (t. j. súčet nemeckých rodených hovorcov a obyvateľov, ktorí sú v ňom zdatní ako cudzí jazyk), za ním nasleduje francúzština (približne 16 %), taliančina (14 %) a angličtina (13 %).

Jazykové zručnosti obyvateľov EÚ sú ústredným prvkom hodnotenia transparentnosti, prístupnosti a inkluzívnosti komunikácie EÚ o politickom rozhodovaní. Nezaujímá nás predovšetkým to, či obyvatelia EÚ majú dostatočné znalosti v cudzích jazykoch na to, aby mohli viesť neformálny rozhovor, čítať jednoduché texty alebo cestovať alebo vykonávať základné úlohy v inom jazyku. Máme záujem študovať, do akej miery je komunikácia o EÚ a priori prístupná obyvateľom EÚ v jazyku, ktorý ovládajú. Keďže inštitúcie, orgány a agentúry EÚ sú medzinárodnou verejnou správou zodpovednou voči občanom EÚ (pozri kapitolu 4), jej jazyková politika je prvkom, ktorý treba zohľadniť pri hodnotení jej prístupnosti a transparentnosti. Vzhľadom na viacjazyčný charakter EÚ a neexistenciu spoločného jazyka, ktorým hovorí väčšina obyvateľstva na zdatnej úrovni, je preto viacjazyčný prístup k komunikácii s verejnosťou základným aspektom demokracie EÚ.

V tejto súvislosti je dôležitou otázkou, do akej miery rôzne kombinácie úradných jazykov prispievajú k inkluzívnej a dostupnej komunikačnej politike. Porovnáваме päť možných kombinácií úradných jazykov:

1. **Jednojazyčnosť**, alebo **len angličtina komunikačná politika**, založená na výhradnom používaní angličtiny. Tento jazykový režim zodpovedá de facto komunikačnej politike mnohých webových stránok inštitúcií, orgánov alebo agentúr EÚ (kapitola 6).
2. **Dvojazyčnosť** zahŕňa len francúzštinu a nemčinu, dva z „procesných jazykov“ Európskej komisie. Tento jazykový režim sa v súčasnosti nepoužíva v praxi, ale je zaujímavé ho preskúmať, keďže francúzština a nemčina sú najviac vyučované cudzími jazykmi v EÚ po angličtine a hovoria nimi mnohí rodení hovoriaci na úrovni EÚ.
3. **Trojazyčnosť**. Táto komunikačná politika využíva angličtinu, francúzštinu a nemčinu. Zodpovedajú „procesným jazykom“ Komisie.
4. **Hexalingvizmus**. Táto komunikačná politika vychádza z piatich najčastejšie používaných rodných jazykov v EÚ, a to francúzštiny, nemčiny, taliančiny, poľštiny, španielčiny a angličtiny. V OSN sa používa jazykový režim so šiestimi jazykmi. Samozrejme, šesť je ľubovoľné číslo.
5. **Viacjazyčnosť**. To zodpovedá súčasným 24 úradným jazykom EÚ.

Najčastejšie používané kombinácie jazykov, ktoré používajú inštitúcie, orgány a agentúry EÚ v komunikácii, sú jednojazyčné (angličtina), trojjazyčné a viacjazyčné modely vyššie, ale je zaujímavé zahrnúť dvojazyčné a šesťjazyčné modely na porovnanie.

V tabuľke 8 sa v prvom stĺpci uvádza päť komunikačných politík. V druhom stĺpci sa uvádza percentuálny podiel dospelých osôb s pobytom v EÚ, ktorí tvrdia, že poznajú aspoň jeden z jazykov používaných v kombinácii, a to buď ako ich rodný jazyk, alebo ako prvý alebo druhý cudzí jazyk na zdatnej úrovni. V druhom stĺpci preto prijímame náročnú definíciu jazykovej inklúzie (označenú ako „Prístup A“): predpokladáme, že európski obyvatelia sú jazykovo zahrnutí do komunikačnej politiky, ak buď sú rodenými hovorcami aspoň jedného z jazykov používaných v komunikácii, alebo sú zdatnými hovorcami aspoň jedného z týchto jazykov ako prvého alebo druhého cudzieho jazyka.⁷⁵ To poskytuje spoľahlivý ukazovateľ podielu obyvateľstva s jazykovými zručnosťami na pochopenie komplexnej dokumentácie EÚ a prejavov (napr. v súvislosti s výzvami na predkladanie ponúk, prejavmi v Európskom parlamente a napísaním sťažnosti európskemu ombudsmanovi v úradnom jazyku). Je nepravdepodobné, že by jazykové zručnosti na strednej úrovni boli dostatočné na pochopenie náročných dokumentov a určite nie na rovnakej úrovni dôvery rodených hovorcov úradného jazyka alebo ľudí, ktorí sú v ňom zruční.

Tabuľka 8: Percentuálny podiel európskych obyvateľov vo veku 25 – 64 rokov, ktorí sú jazykovo zahrnutí, podľa typu komunikačnej politiky EÚ a prístupu k vymedzeniu jazykového začlenenia

Komunikačná politika	Prístup A	Prístup B
Iba angličtina	13%	45%
Dvojjazyčnosť (francúzština a nemčina)	35%	45%
Trojazyčnosť (angličtina, francúzština, nemčina)	43%	65%
Hexalingualizmus (angličtina, francúzština, nemčina, taliančina, španielčina, poľština)	74%	86%
Viacjazyčnosť (24 úradných jazykov)	97%	99%

Akovysloviť myce: Eurostat, 2021, AES 2016. 27 členských štátov EÚ. Vážené výsledky vykázané v percentách zaokrúhlených na jednotku. Celkové percentuálne podiely sa vzťahujú na obyvateľstvo vo veku 25 – 64 rokov. Počet pripomienok: 174,688. Poznámka: V prílohe A je osoba jazykovo zahrnutá, ak je buď rodeným hovorcami aspoň jedného jazyka používaného v komunikačnej politike, alebo má v tomto jazyku ako prvý alebo druhý cudzí jazyk „kvalitnú“ úroveň zručností. V prístupe B je osoba jazykovo zahrnutá, ak osoba je buď rodeným hovorcami aspoň jedného jazyka používaného v komunikačnej politike, alebo má aspoň „spravodlivú“ úroveň zručností v tomto jazyku ako prvom alebo druhom cudzom jazyku.

V treťom stĺpci sa uvádza percentuálny podiel dospelých osôb s pobytom v EÚ, ktorí tvrdia, že môžu hovoriť aspoň jedným z jazykov používaných v komunikačnej politike ako rodný jazyk alebo ako cudzí jazyk aspoň na primeranej úrovni (vo vymedzení AES). V tomto prístupe (nazvanom „Approach B“) je jazyková inklúzia definovaná voľnejšie ako v prístupe A. Spočítame rodených hovoriacich a obyvateľov hovoriacich ako (prvý alebo druhý) cudzí jazyk aspoň jeden z jazykov používaných v komunikačnej politike na spravodlivej, dobrej alebo zručnej úrovni. V prístupe B sa spravodlivá a dobrá úroveň zručností považuje za schopnosť sledovať a chápať netechnické texty

⁷⁵ V aplikovanom výskume sa účinnosť jazykových režimov meria na základe miery jazykového vylúčenia (Ginsburgh a Weber 2005; Gazzola 2016b), označovaná aj ako miera jazykového vylúčenia (Gazzola 2016b). Miera zrušenia volebného práva je percentuálny podiel obyvateľov, „ktorí potenciálne nemôžu rozumieť dokumentom EÚ [...], pretože nedisponujú žiadnym úradným jazykom“ (Ginsburgh a Weber, 2005). Jazykový režim je účinný, ak minimalizuje jazykové vylúčenie tým, že vytvára dokumenty v kombinácii jazykov tak, aby podiel obyvateľov, ktorí im nerozumejú, bol čo najmenší a v ideálnom prípade nulový. V tejto štúdii používame v praxi veľmi podobný ukazovateľ, pretože miera vylúčenia volebného práva je jednoducho doplnkom percentuálneho podielu jazykovej inklúzie. V tejto štúdii prezentujeme výsledky, pokiaľ ide o jazykovú inklúziu namiesto jazykového vylúčenia.

uverejnené EÚ, ako sú tweety alebo všeobecné informácie o EÚ. Naopak, základné zručnosti nepovažujeme za dostatočné na to, aby boli jazykovo inkluzívne zmysluplným spôsobom. Z tohto dôvodu sa s nimi v tabuľke 8 zaobchádza ako s nehovoriacim jazykom.

Prijatím dvoch prístupov k definícii jazykového začlenenia sa snažíme poskytnúť hornú a dolnú hranicu. V tabuľke 8 sa uvádzajú čisté hodnoty, pretože sa pri porovnávaní piatich komunikačných politík vyhýbajú dvojitému započítaniu. Napríklad by bolo nesprávne jednoducho pripočítať percentuálne hodnoty uvedené v tabuľke 7 pri výpočte percentuálneho podielu obyvateľov, ktorí sú schopní hovoriť jedným jazykom medzi angličtinou, francúzštinou a nemčinou, pretože ľudia môžu poznať viac ako jeden jazyk. Dôležité je percento obyvateľstva, ktoré hovorí aspoň jedným z jazykov konkrétnej kombinácie používanej v komunikačnej politike.

Z tabuľky 8 vyplýva, že ak EÚ vo svojom oznámení používa výlučne angličtinu, iba 13 – 45 % dospelých v EÚ27 môže pochopiť obsah uverejnených dokumentov (pokiaľ sa nespoliehajú na svoje vlastné alebo strojové preklady) v závislosti od prijatého vymedzenia jazykového začlenenia (t. j. prístup A alebo B). Okrem odhalenia mýtu, že plynulosť angličtiny v Európe sa stala univerzálnou základnou zručnosťou, tieto výsledky ukazujú, že publikovanie dokumentov len v jednom jazyku nie je pre inštitúcie EÚ účinnou komunikačnou politikou. Percentuálny podiel osôb s pobytom v EÚ jazykovo zahrnutých podľa prístupu A je len 13 %. To znamená, že ak vezmeme do úvahy širokú škálu – prípadne zložitých a/alebo vysoko technických – dokumentov EÚ, asi 87 % obyvateľov EÚ by bez značného úsilia nebolo schopných posúdiť, čo im EÚ komunikuje, ak by sa používala len angličtina. V prístupe B je jazyková inklúzia definovaná voľne. Z tabuľky 10 vyplýva, že menej ako polovica obyvateľov EÚ (45 %) má aspoň primeranú úroveň zručností v angličtine, čo znamená, že väčšina obyvateľov EÚ by nebola schopná pochopiť ani jednoduché texty alebo tweety v tomto jazyku.

V jednotlivých krajinách EÚ existujú výrazné rozdiely v jazykovom začleňovaní. Iba Írsko a Malta majú aspoň 50 % alebo viac dospelých obyvateľov, ktorí tvrdia, že sú rodenými hovoriacimi angličtinou alebo odbornosťou ako prvý alebo druhý cudzí jazyk. Tento percentuálny podiel je nižší ako 50 %, ale vyšší ako 25 % v Rakúsku, na Cypre, v Dánsku, Fínsku, Holandsku a Švédsku (pozri tabuľku A4.1 v dodatku). Vo zvyšku EÚ je znalosť angličtiny menej bežná. Podiel obyvateľov, ktorí sú rodenými hovorcami angličtiny alebo sú v nej zdatní, je medzi 15 a 24 % v Belgicku, Estónsku, Nemecku, Grécku, Luxembursku a Slovinsku⁷⁶. Vo zvyšných 13 krajinách sa toto percento pohybuje medzi 4 a 14 %.

Pokiaľ ide o nemecko-francúzsky model „bilingualizmu“, tento jazykový režim by jazykovo zahŕňal 35 – 45 % dospelých obyvateľov EÚ. Dvojazyčná (nemecko-francúzska) komunikačná politika je inkluzívnejšia ako jednojazyčný model založený len na angličtine, ale je to spôsobené najmä veľkým počtom rodených hovorcov francúzštiny a nemčiny v EÚ. Ak sa táto komunikačná politika prijme, percentuálny podiel jazykovo zahrnutej populácie (na základe prístupu A) je len v štyroch krajinách (t. j. v Rakúsku, Francúzsku, Nemecku a Luxembursku) vyšší ako 50 %. Ak budeme považovať za jazykovo zahrnutých ľudí, ktorí majú aspoň primeranú úroveň zručností vo francúzštine alebo nemčine (približná B), obraz sa mierne zlepšuje, pretože viac ako tri štvrtiny belgického obyvateľstva by boli jazykovo zahrnuté (78 % presne), ale vo zvyšku EÚ by väčšina obyvateľov zostala vylúčená. Pokiaľ ide o prístup B, oveľa menej ako polovica dospelých osôb s pobytom v 22 z 27 krajín by bola jazykovo zahrnutá, ak by EÚ vo svojej komunikačnej politike použila len francúzštinu a nemčinu (pozri tabuľku A4.1 dodatok). Je to spôsobené tým, že francúzština a nemčina sa vo väčšine krajín intenzívne neučia, zvyčajne sa učia ako druhý cudzí jazyk po angličtine (Eurydice 2017). Bez podpory výučby iných jazykov ako angličtiny v školských systémoch a opatrení na podporu viacjazyčnosti v médiách je nepravdepodobné, že by Európania rozvíjali vysokú úroveň zručností v iných cudzích jazykoch ako v angličtine.

⁷⁶ Luxembursko je tiež zahrnuté do tohto zoznamu, ale výsledky pre túto krajinu by sa mali interpretovať opatrne z dôvodov, ktoré už boli vysvetlené v poznámke pod čiarou č. 4.

Trojazyčná komunikačná politika zahŕňa angličtinu, francúzštinu a nemčinu (tabuľka 8). Táto politika má výrazne vyššie jazykové začlenenie ako prvé dve politiky. Trojazyčná komunikačná politika vytvára dokumenty, ktorým rozumie 43 – 65 % obyvateľov EÚ. Stále však nezahŕňa 57 – 35 % dospelých obyvateľov EÚ. Komunikačná politika využívajúca najmä tri „procesné jazyky“ Európskej komisie nie je ani zďaleka dostupná pre obyvateľov južnej a východnej Európy a nie je úplne transparentná ani v severských krajinách.

Ak sa okrem angličtiny, francúzštiny a nemčiny používa taliančina, poľština a španielčina (pozri štvrtú komunikačnú politiku v tabuľke 8), podiel obyvateľov EÚ jazykovo zahŕňa zvýšenie, nie je prekvapujúce, v Taliansku, Poľsku a Španielsku a v menšej miere aj v Litve. Takisto mierne zlepšuje situáciu v Portugalsku, na Slovensku a v Slovinsku. Komunikačná politika, ktorá využíva aspoň týchto šesť jazykov, je prístupná 74 – 86 % dospelých osôb s pobytom v EÚ v závislosti od prijatej definície začlenenia. Podiel dospelých lingvisticky zahrnutých do definície použitej v prístupe A je však v 16 krajinách nižší ako 50 %. Je to menej ako 50 % v šiestich krajinách, ak prijmeme prístup B, ktorý sa nachádza vo východnej Európe (pozri tabuľku A4.1 v prílohe).

Piata komunikačná politika („viacjazyčná“) zodpovedá súčasnej politike s 24 úradnými jazykmi. Z tabuľky 8 vyplýva, že viacjazyčný režim je vysoko inkluzívnou a prístupnou komunikačnou politikou, pretože 97 – 99 % dospelých obyvateľov je jazykovo zahrnutých pri používaní 24 úradných jazykov. Viacjazyčná komunikačná politika nie je plne inkluzívna len v Estónsku a Lotyšsku. Je to spôsobené prítomnosťou významnej menšiny rusky hovoriacich. Keď prijmeme náročnú definíciu jazykového začlenenia (príloha A), nezanedbateľný podiel obyvateľstva (t. j. viac ako 2 %) nie je plne jazykovo zahrnutý, aj keď sa 24 úradných jazykov používa v Rakúsku, Belgicku, na Cypre, v Dánsku, Fínsku, Francúzsku, Nemecku, Grécku, Litve, Luxembursku, Holandsku, Slovinsku a Švédsku. Dôvodom je prítomnosť skupín migrantov s pobytom, ktorí hovoria jazykmi, ako je arabčina, albánčina alebo turečtina, ktorí ešte nedosiahli znalosť úradného jazyka svojej hostiteľskej krajiny. Zdôrazňuje sa tým potreba jazykových integračných politík na vnútroštátnej úrovni.

Úlohou tvorcov politík EÚ je posúdiť kompromisy medzi účinnosťou a nákladmi na rôzne modely komunikačnej politiky. Výsledky tejto analýzy môžu subjektom s rozhodovacou právomocou pomôcť prijímať informovanejšie rozhodnutia v niekoľkých ohľadoch. Z výsledkov vyplýva, že viacjazyčná komunikačná politika je v súčasnosti najúčinnnejšou a najspravodlivejšou komunikačnou politikou spomedzi piatich alternatív v porovnaní s touto štúdiou. Je najúčinnnejší, pretože maximalizuje jazykovú inklúziu (t. j. podiel občanov, ktorí sú schopní porozumieť aspoň jednému z jazykov, v ktorých sa dokumenty uverejňujú), a je spravodlivé v tom zmysle, že nerozlišuje medzi Európanmi na základe ich krajiny pobytu, veku alebo úrovne vzdelania. Z výsledkov ďalších analýz údajov AES (pozri tabuľku A4.2 a tabuľku A4.3 uvedených v prílohe) vyplýva, že starší ľudia a menej vzdelaní ľudia majú menšiu pravdepodobnosť, že budú mať aspoň určitú znalosť cudzích jazykov, a preto je pravdepodobnejšie, že budú vylúčení, ak sa ich rodný jazyk nepoužíva na úradné účely.

Vykonávanie viacjazyčnej komunikačnej politiky so sebou prináša finančné náklady na preklad a tlmočenie, ako aj administratívnu zložitosť pre inštitúcie EÚ, čo je určite potrebné zohľadniť pri politických rozhodnutiach. Náklady na preklad a tlmočenie v EÚ boli podľa posledných oficiálnych údajov za rok 2012 približne 1,1 miliardy EUR, čo zodpovedá menej ako 0,0081 % HDP vtedajšej EÚ28 (0,0097 %, ak vezmeme do úvahy EÚ27 bez Spojeného kráľovstva) a 1 % rozpočtu EÚ (Gazzola a Grin 2013). Hoci z ekonomického/finančného hľadiska nemožno viacjazyčnú komunikačnú politiku definovať ako neudržateľnú, dalo by sa tvrdiť, že zdroje ušetrené z prekladu a tlmočenia by sa mohli použiť na iné účely. Je to politická voľba. Musíme však zvážiť účinky takejto voľby na EÚ ako celok. Komunikačná politika, ktorá využíva len angličtinu alebo angličtinu, francúzštinu a nemčinu, bude mať za následok nižšie výdavky na preklad a tlmočenie rozpočtu EÚ, ale bude mať za následok zodpovedajúci presun nákladov na občanov EÚ, ktorí nie sú zdatní v žiadnom z používaných jazykov (pozri aj Grin 2010; 2015). Otázka, či to bude znamenať celkové zníženie celkových nákladov na riadenie viacjazyčnosti, je otvorená otázka. Verejný obsah

uverejnený na webovom sídle EÚ a jeho preklad možno vnímať ako verejný statok v ekonomickom zmysle, keďže nie je konkurentom v spotrebe a nevylučiteľným spôsobom (Wickström a kol. 2018). Mnoho ľudí si môže prečítať obsah bezplatnej webovej stránky v rovnakom čase (webová stránka je nekonkurenčná) a každý môže mať prístup, pokiaľ má zariadenie, a nepoužívajú sa žiadne heslá (nikto nie je zámerne vylúčený). Výrobné náklady na preklady webových stránok nezávisia od počtu príjemcov, ale len od počtu jazykov. Inými slovami, náklady na preklad webovej stránky z rozpočtu EÚ sú rovnaké, ak ju číta jedna osoba alebo 100 miliónov ľudí. Z tohto dôvodu je a priori efektívnejšie centralizovať náklady na preklady na úrovni EÚ namiesto jednotlivcov, ktorí znášajú náklady na preklad.

Stupeň jazykovej prístupnosti vyplývajúci z piatich predložených komunikačných politík súvisí s konkrétnym časovým okamihom. Vzdelávanie môže pomaly ovplyvniť distribúciu jazykových zručností a prispieť k zlepšeniu odbornej spôsobilosti v cudzích jazykoch (pozri oddiel 6 tejto kapitoly). Treba však zdôrazniť, že jazyky plnia dôležitú symbolickú funkciu (Edwards 2009). Zdržať sa používania úradného jazyka EÚ v komunikácii, pretože jeho rečníci plynule hovoria v inom úradnom jazyku, sa môže stať veľmi spornou otázkou z politických a symbolických dôvodov, ako aj nastolením právnych otázok (pozri kapitolu 3).

Posledná otázka sa týka sociálno-ekonomického profilu cieľového publika EÚ. Možno tvrdiť, že nie všetci Európania majú nevyhnutne záujem o prístup ku všetkým dokumentom uverejneným EÚ. Prístup k dokumentom EÚ môže byť dôležitejší pre určité skupiny ľudí, napr. osobitné pracovné profily zvyčajne vysokokvalifikovaných pracovníkov. Potreba prístupu k informáciám EÚ môže byť relevantnejšia pre osoby v konkrétnych zamestnaniach, ako sú osoby s rozhodovacou právomocou, manažéri a odborníci, než osoby pracujúce v základných povolaniach alebo pracovníci administratívnej podpory. Kritickou otázkou je, či je viacjazyčná komunikačná politika prospešná aj pre tieto skupiny ľudí, alebo či postačuje jednojazyčná komunikačná politika.

Analýza údajov AES o jazykových zručnostiach podľa typu povolania (pozri tabuľku A.4.4 uvedená v prílohe) potvrdzuje, že vysokokvalifikovaní pracovníci majú lepšie znalosti v cudzích jazykoch ako pracovníci s nízkou kvalifikáciou, a preto je menej pravdepodobné, že budú jazykovo vylúčení, ak sa ich rodný jazyk nepoužíva v komunikácii EÚ. To neznamená, že viacjazyčná komunikačná politika im neposkytuje komunikačné výhody. Dve skupiny povolání zastupujúce osoby s najvyššou kvalifikáciou, ktoré používajú kategórie AES, sú „manažéri“ (5 % vzorky) a „profesionálni pracovníci“ (21 % vzorky). Podiel európskych manažérov, ktorí sú jazykovo zahrnutí do jednojazyčnej komunikačnej politiky (t. j. len angličtina), je len 26 %, podľa prístupu A (t. j. zahrnutí ľudia sú buď rodenými hovorcami angličtiny, alebo majú v nej zručnú úroveň ako cudzí jazyk) a 67 %, ak použijeme prístup B (t. j. respondenti sú buď rodenými hovorcami jazyka, alebo majú aspoň primeranú úroveň zručností ako cudzí jazyk). Tieto percentuálne podiely sú u profesionálov 32 % a 78 %. Inými slovami, iba menšina európskych manažérov a odborníkov je rodenými alebo zdatnými hovorcami angličtiny a môžu mať ťažkosti s pochopením dokumentov EÚ technickej a právnej povahy, keď sa uverejňujú len v tomto jazyku. Okrem toho jedna tretina až štvrtina manažérov a odborníkov má buď žiadnu alebo len základnú znalosť angličtiny.

7.4 Jazykový profil návštevníkov webových stránok EÚ

Na základe údajov poskytnutých Komisiou teraz skúmame jazykový profil návštevníkov webovej stránky Európskej komisie (<https://ec.europa.eu>) a webovej stránky EU Gateway (<https://european-union.europa.eu>). Profil návštevníkov webového sídla Komisie v roku 2021 bol takýto.

- Celkový počet návštev bol približne 111 miliónov, čo zodpovedá 203 miliónom zobrazení stránok, z toho 161 miliónov jedinečných zobrazení stránok. Priemerná dĺžka návštevy bola dve minúty a štyri sekundy. Väčšina návštevníkov hľadala informácie o pandémii COVID-19 (najmä o zelenom pase), ale aj o možnostiach financovania.

- 72 % návštev pochádzalo z krajín EÚ, pričom top 10 krajín bolo Nemecko (12 miliónov návštev, čo zodpovedá 11 % z celkového počtu), za nimi nasledovalo Španielsko (8,3 %), Taliansko (7,7 %), Belgicko (6,7 %), Francúzsko (5,6 %), Rumunsko (4,6 %), Holandsko (3,1 %), Grécko (3,0 %), Poľsko (2,5 %) a Bulharsko (2,1 %).
- Mimo EÚ väčšina návštev pochádzala zo Spojeného kráľovstva a zo Spojených štátov amerických (6 %).
- Použitím jazyka prehliadača používaného ako proxy pre jazyk používateľov boli najpoužívanejšími jazykmi (návštevníci EÚ aj mimo EÚ) angličtina (35 %), nemčina (12 %), španielčina (9 %), taliančina (7 %), francúzština (7 %), holandčina (4 %), rumunčina (3 %), portugalčina (3 %), poľština (2 %), gréčtina (2 %). S výnimkou angličtiny podiely jazyka prehliadača viac-menej zodpovedajú podielu návštevníkov z krajiny/krajín, v ktorých je jazyk úradný (napr. francúzština sa používa tak vo Francúzsku, ako aj v Belgicku, a holandčina tak v Belgicku, ako aj v Holandsku). Je preto pravdepodobné, že väčšina návštevníkov, ktorí si vyberú verziu webových stránok v angličtine, sa nachádza mimo EÚ.

Pokiaľ ide o portál brány EÚ, v roku 2021 bola situácia takáto.

- Brána bola navštívená približne 32 miliónovkrát, s priemerným trvaním 1 min 48s. K dispozícii bolo 56 miliónov stránok, z ktorých 44 miliónov bolo jedinečných zobrazení stránok. Návštevníci väčšinou vyhľadávali informácie o krajinách a inštitúciách EÚ.
- Spomedzi 10 krajín s najvyššími návštevami boli Taliansko a Nemecko (každá z nich o 11 %), Španielsko (7 %), Francúzsko a USA (6 %), Poľsko (5 %), Rumunsko a Portugalsko (4 %), Spojené kráľovstvo a Belgicko (3 %).
- Najčastejšie používanými jazykmi (prostredníctvom jazyka prehliadača, návštevníkov z EÚ aj z krajín mimo EÚ) boli angličtina (25 %), taliančina (12 %), nemčina (11 %), španielčina (11 %), francúzština (7 %), portugalčina (5 %), poľština (5 %), rumunčina (3 %), holandčina (3 %) a maďarčina (2 %). Angličtina a v menšej miere španielčina sú nadmerne zastúpené v tom zmysle, že podiel návštevníkov, ktorí používajú tieto jazyky, prevažuje nad podielom návštevníkov z krajín EÚ, v ktorých sú tieto jazyky úradné. Je to s najväčšou pravdepodobnosťou spôsobené tým, že mnohí návštevníci si vybrali tieto dva jazyky (najmä angličtinu), ktoré sa nachádzajú mimo EÚ.

„Všetky obsahy sa uverejňujú aspoň v angličtine, pretože výskum ukázal, že s angličtinou môžeme osloviť približne 90 % návštevníkov našich stránok buď v ich preferovanom cudzom jazyku, alebo v rodnom jazyku“.⁷⁷ Existuje však napätie medzi týmto vyhlásením a analýzou údajov AES, ako aj analýzou návštevníkov vyššie. Je pravdepodobné, že približne 90 % návštevníkov lokalít EÚ používajúcich angličtinu sa môže držať za dvoch predpokladov. Po prvé, tento údaj pravdepodobne zahŕňa obyvateľov mimo EÚ, ktorí, ako je uvedené vyššie, predstavujú takmer jednu tretinu návštevníkov portálu brány EÚ a webového sídla Komisie. Z hľadiska politickej analýzy by však jazykové preferencie obyvateľov EÚ mali mať prednosť pred preferenciami návštevníkov z krajín mimo EÚ. Po druhé, môže sa stať, že niektorí návštevníci, ktorí si zvolili iné jazyky ako angličtinu, sú viacjazyční, a preto môžu čítať stránky v angličtine, ak ich obsah nie je k dispozícii v ich rodnom jazyku. Ako sa uvádza v predchádzajúcej časti, táto skupina s vysokou odbornosťou v angličtine je vysoko selektívnym publikom, napr. obyvateľom v niektorých krajinách EÚ, kde je znalosť tohto jazyka bežnejšia, vzdelanejší ľudia a vysokokvalifikovaní pracovníci. Transparentnosť, prístupnosť, spravodlivá hospodárska súťaž, rovnosť príležitostí a sociálna mobilita prostredníctvom politik EÚ by sa zlepšili, ak by bol v úradných jazykoch EÚ systematicky dostupný „základný“ a „primárny“ obsah (ako je vymedzený v kapitole 5) uverejnený online. Prístup k možnostiam financovania EÚ môže mať napríklad zásadný význam pre začínajúce podniky, malé a stredné podniky alebo organizácie občianskej spoločnosti. Používanie jedného jazyka len v

⁷⁷ Pozri „jazyky na našich webových stránkach“: https://european-union.europa.eu/languages-our-websites_en

komunikačnej politike EÚ môže viesť k uprednostňovaniu väčších organizácií, pretože môžu mať väčšiu jazykovú kapacitu v angličtine. Nedostatočná pozornosť venovaná viacjazyčným potrebám publika môže prispieť k kŕmeniu a udržaniu vnímania, že inštitúcie EÚ sú vzdialené a oddelené od života občanov.

Tieto závery potvrdzujú prieskum Eurobarometra o preferenciách používateľského jazyka online (pozri Európsku komisiu 2011). Z neho vyplýva, že 90 % používateľov internetu vo všetkých členských štátoch EÚ by vždy navštívilo webové sídlo vo svojom vlastnom jazyku, ak sa táto možnosť poskytne: 68 % obyvateľov EÚ „silne súhlasí“ s týmto vyhlásením; 22 % „skôr súhlasí“ a len 9 % „skôr“ alebo „silne nesúhlasí“ (6 % a 3 %). Zatiaľ čo 55 % aspoň príležitostne používa iný jazyk ako svoj vlastný, keď je on-line, 44 % má pocit, že chýbajú zaujímavé informácie, pretože webové stránky nie sú v jazyku, ktorému rozumejú. Je dôležité poznamenať, že prieskum Eurobarometra sa týka webových stránok vo všeobecnosti a nie konkrétne webových stránok EÚ.

7.5 Úloha strojového prekladu

Strojový preklad (MT) je proces, pri ktorom počítač prekladá text do rôznych jazykov prostredníctvom softvéru a bez priameho zapojenia človeka (pozri prílohu 5 pre diskusiu o hlavných prístupoch).⁷⁸ MT je v EÚ čoraz dôležitejšia. Rozsah viacjazyčných operácií Generálneho riaditeľstva Európskej komisie pre preklad (DGT) je „bezprecedentný“ s veľmi vysokým „právnym a politickým významom“ (Svoboda a kol. 2017). Napriek rastúcemu dopytu po preklade GR pre preklad pracuje v rámci prísnej politiky znižovania nákladov (generálne riaditeľstvo pre preklad, 2017). DGT tiež nabáda ostatné generálne riaditeľstvá, aby používali MT „pre obsah, pre ktorý je potrebné len základné porozumenie, a na jazykové kombinácie, ktoré prinášajú dobré výsledky.“

Systematické používanie MT si vyžaduje spoľahlivý systém MT schopný produkovať vysoko kvalitný výstup. V strategickom pláne DGT na roky 2016 – 2016 – 20 sa uvádza, že „zlepší aj jazykovú kvalitu a kvalitu služieb svojho systému strojového prekladu (MT@EC) [...], čo umožní členským štátom prekonať jazykové bariéry pri cezhraničnej činnosti“ (Generálne riaditeľstvo pre preklad, 2016). MT@EC bola vytvorená s cieľom „pomáhať európskym a vnútroštátnym orgánom verejnej správy vymieňať si informácie naprieč jazykovými bariérami v EÚ“ (Európska komisia, 2016). MT@EC je štatistický systém MT vylepšený spracovaním na základe pravidiel (Mai, 2016).

V strategickom pláne na roky 2020 – 24 DGT zdôrazňuje kľúčovú úlohu MT vo svojich činnostiach a že bude naďalej testovať a zlepšovať kvalitu a spoľahlivosť svojho vlastného systému MT (teraz známeho ako „eTranslation“). Podľa internetovej stránky Komisie je eTranslation bezplatný, bezpečný a ľahko použiteľný prekladateľský nástroj, ktorý môžu používať nielen úradníci verejného sektora a poskytovatelia verejných služieb, ale aj európske malé a stredné podniky s cieľom podporiť medzinárodné podnikanie.⁷⁹ Podľa rozhovorov pre túto štúdiu sa systém eTranslation postupne začlení do webových stránok EÚ vytvorených prostredníctvom platformy Publishing, systému správy obsahu (CMS), ktorý používajú GR na vytváranie webových stránok vyvinutých na základe softvéru s otvoreným zdrojovým kódom.

Významná úloha MT v inštitúciách EÚ sa v budúcnosti pravdepodobne zvýši. Rozšírenie používania MT je jasným cieľom inštitúcií EÚ (pozri napríklad európsky jednotný patent a integráciu neurónovej MT v predsedníctve Rady EÚ, o ktorom sa diskutuje v prílohe 5). MT môže zvýšiť produktivitu profesionálnych prekladateľov a podporovať širokú škálu používateľov pri ich každodenných činnostiach, keď to zahŕňa prístup k informáciám EÚ.

Systematické využívanie MT môže pomôcť riešiť obavy mnohých členských štátov a občanov, ktorí sa domnievajú, že oneskorené preklady (alebo ich nedostatok) spôsobujú nespravodlivú diskrimináciu rečníkov menej často používaných jazykov a poskytujú neoprávnenú výhodu rodeným hovorcovi angličtiny (väčšinou so sídlom mimo EÚ) alebo obyvateľom EÚ so znalosťou

78 Autori štúdie poďakovali Dr. Marco Civico (University of Ženeva) za jeho cennú pomoc pri príprave tejto sekcie.

79 eTranslation: <https://ec.europa.eu/cefdigital/wiki/display/CEFDIGITAL/eTranslation>.

angličtiny. Delegácia MT bola úspešne aplikovaná na webové sídlo Re-open EU⁸⁰ a na viacjazyčnú digitálnu platformu Konferencie o budúcnosti Európy.

Hoci technológia MT výrazne pokročila, a to aj vďaka značným investíciám EÚ, stále nie je schopná produkovať výstupy s trvalo vysokou a spoľahlivou presnosťou. Úsilie by sa preto malo zamerať na väčšiu a lepšiu integráciu strojového prekladu do pracovného postupu profesionálnych prekladateľov, čo sa ukázalo ako úspešné. Všeobecné používanie MT ako náhrada ľudských prekladateľov nie je v súčasnosti možné. Nepresné výstupy, aj keď zriedkavé, môžu spôsobiť značné oneskorenia v dôsledku potreby úpravy a môžu spôsobiť ďalšie problémy. Napriek týmto nedostatkom môže MT zohrávať dôležitú úlohu v komunikačnej politike EÚ tým, že zlepší viacjazyčný obsah, najmä na webovom sídle Európskej komisie, Európskej centrálnej banky, orgánov a agentúr.

7.6 Podpora viacjazyčnosti vo vzdelávacom systéme

Posledná otázka pre túto kapitolu sa týka podpory viacjazyčnosti v širšom vzdelávacom systéme a v európskej spoločnosti. Hoci vzdelávanie patrí do vnútroštátnej právomoci, politiky EÚ podporujú výučbu cudzích jazykov na školách a univerzitách. Okrem vybavenia uchádzačov, ktorí sa uchádzajú o prácu pre inštitúcie EÚ, a zlepšenia komunikácie občanov s EÚ môže lepšie jazykové vzdelávanie pomôcť dosiahnuť väčšie spoločenské ciele, ako je podpora vzájomného porozumenia medzi európskymi občanmi, transeurópska mobilita a začlenenie mobilných občanov do hostiteľskej spoločnosti. Jazyková rozmanitosť je pre EÚ výzvou, pretože dva ciele zamerané na mobilitu a začlenenie „zahŕňajú jazyky komplexnými spôsobmi, ktoré sa nemusia nevyhnutne zblížovať“ (Grin, Marác, a Pokorn, 2022: 8). Hoci je mimo rozsahu pôsobnosti tejto štúdie preskúmať rozsiahlu literatúru o jazykovej politike EÚ, z nedávneho veľkého európskeho integrovaného výskumného projektu „Mobilita a začlenenie v multilingválnej Európe“ (Grin a kol., 2018) vyplynul rad užitočných návrhov o tom, ako uľahčiť kompromis medzi mobilitou a začlenením prostredníctvom jazykovej politiky; Grin, Marác, a Pokorn, 2022).

V rámci úsilia EÚ o podporu mobility, integrácie a medzikultúrneho porozumenia je jazykové vzdelávanie dôležitou politickou prioritou EÚ s mnohými špecializovanými programami a projektmi (pre historické preskúmanie pozri Gazzola 2016a). V záveroch zo zasadnutia Európskej rady v Barcelone 15. – 16. marca 2002 boli vyzvané ďalšie opatrenia v oblasti vzdelávania „na zlepšenie ovládania základných zručností, najmä výučbou aspoň dvoch cudzích jazykov od útleho veku“. To je známe ako „materský jazyk + 2“ vzorec. V oznámení „Posilnenie európskej identity vzdelávaním a kultúrou“ (Európska komisia, 2017) Komisia stanovuje víziu európskeho vzdelávacieho priestoru, v ktorom hranice nebránia vysokokvalitnému, inkluzívnemu vzdelávaniu, odbornej príprave a výskumu a čas strávený v inom členskom štáte na štúdium, učenie sa alebo prácu sa stáva častejším. Učenie sa a používanie dvoch jazykov okrem materinského jazyka sa považuje za kľúčový faktor na podporu nielen mobility a pracovných príležitostí, ale aj na posilnenie silného pocitu identity ľudí ako Európanov, ako aj povedomia o spoločnom kultúrnom a jazykovom dedičstve Európy a jeho rozmanitosti (Európska komisia, 2017).

Európsky parlament vo svojom nedávnom uznesení z 11. novembra 2021 o európskom vzdelávacom priestore: spoločný holistický prístup (Ú. v. EÚ C 205/17, 20.5.2022). Odsek 29:

„Podčiarkuje význam učenia sa cudzích jazykov, a najmä angličtiny; zdôrazňuje, že je potrebné, aby členské štáty prijali opatrenia na podporu rozvoja jazykových kompetencií na všetkých úrovniach, najmä v oblasti základného a stredoškolského vzdelávania, prijali cieľ Rady Európy, ktorým je „plurilingualizmus“, a aby najneskôr na konci nižšieho sekundárneho vzdelávania dosiahli referenčnú hodnotu pre všetkých žiakov, ktorí majú dostatočnú znalosť aspoň dvoch ďalších úradných jazykov EÚ a jej členských štátov.“

Občania EÚ predložili niekoľko návrhov na podporu viacjazyčnosti vo vzdelávacom systéme prostredníctvom viacjazyčnej digitálnej platformy Konferencie o budúcnosti Európy v rokoch 2021

80 Obsahuje informácie o cestovných obmedzeniach súvisiacich s ochorením COVID-19 v krajinách EÚ: <https://reopen.europa.eu/en>.

– 2022. Navrhujú, aby sa posilnilo úsilie EÚ o podporu jazykového vzdelávania a o podporu jazykovej rozmanitosti v médiách a v programe Erasmus+ (podrobný opis všetkých myšlienok je uvedený v Kantar Public, 2022). Najschválejšia myšlienka v oblasti vzdelávania, kultúry, mládeže a športu (ktorá bola tiež piatou najschválenejšou myšlienkou zo 16 274 nápadov zaznamenaných na multilingválnej digitálnej platforme) sa vzťahuje práve na učenie sa jazykov. Vyzýva EÚ, aby šírila výsledky inovatívneho programu Erasmus+ s názvom Viacjazyčný Akcelerátor, ktorý sa v rokoch 2018 a 2019 ukázal ako úspešný na viacerých základných školách v troch krajinách EÚ (Bulharsko, Chorvátsko, Slovinsko). Program „Multilingual Accelerator“ ukázal výrazné a rýchle zlepšenie cudzích jazykových zručností školákov vo veku 8 až 9 rokov, ktorí tieto zručnosti získali tým, že sa najprv naučili obmedzené a starostlivo zvolené množstvo logického živého jazyka, akým je esperanto.

Význam jazykového vzdelávania sa zdôrazňuje v záverečnej správe Konferencie o budúcnosti Európy v máji 2022. Cieľom plenárneho zasadnutia č. 48 „Kultúra a výmeny“ je podporovať kultúru výmeny a podporovať európsku identitu a európsku rozmanitosť v rôznych oblastiach a členských štátoch s podporou EÚ. Druhé opatrenie (48.2) v tomto návrhu obsahuje návrh:

Podporovať viacjazyčnosť ako most k iným kultúram od útleho veku. Menšinové a regionálne jazyky si vyžadujú dodatočnú ochranu, pričom sa berie na vedomie Dohovor Rady Európy o menšinových jazykoch a Rámcový dohovor na ochranu národnostných menšín. EÚ by mala zvážiť zriadenie inštitúcie na podporu jazykovej rozmanitosti na európskej úrovni. Od základnej školy by malo byť povinné, aby deti dosiahli kompetenciu v inom aktívnom jazyku EÚ ako v ich vlastnom jazyku na najvyššej možnej úrovni. V záujme uľahčenia schopnosti európskych občanov komunikovať so širšími skupinami svojich kolegov Európanov a ako faktor európskej súdržnosti by členské štáty mali podporovať učenie sa jazyka bezprostredných susedných členských štátov EÚ v cezhraničných oblastiach a dosiahnutie certifikovanej normy v angličtine.“

Rada začala v júni 2022 rokovania na základe komplexného predbežného technického posúdenia návrhov a súvisiacich opatrení uvedených v záverečnej správe konferencie, ktorú vypracoval Generálny sekretariát Rady (Rada Európskej únie 2022a).⁸¹ Rada konštatuje, že umožnenie EÚ, aby sa niektoré otázky stali povinnou súčasťou učebných osnov v celej EÚ, by si vyžadovalo zmenu zmlúv, aby sa mohli v plnej miere vykonávať. Najmä „pretože EÚ nemôže prijať harmonizačné opatrenia v tejto oblasti, čo by EÚ umožnilo, aby sa otázka stala povinnou súčasťou vzdelávania v celej EÚ, vyžadovalo by si zmenu zmluvy“ (Rada Európskej únie 2022b: 219). Je preto nepravdepodobné, že by EÚ priamo implementovala odporúčanie „Od základnej školy by malo byť povinné, aby deti dosiahli kompetencie v inom aktívnom jazyku EÚ, ako je ich vlastný, a to na najvyššej možnej úrovni“, hoci by ho mohli prijať členské štáty.

Okrem toho sa zdá, že existuje napätie medzi časťami návrhu 48.2 a odporúčaniami Európskej rady z roku 2002 určenými členským štátom, aby okrem svojho materinského jazyka učili žiakov aspoň dva cudzie jazyky.⁸² V návrhu 48.2 plenárneho zasadnutia konferencie sa členské štáty vyzývajú, aby vyučovali angličtinu na certifikačnej úrovni a v cezhraničných oblastiach podporovali učenie sa jazyka susedného členského štátu. V návrhu sa preto podporuje prijatie jazykovej politiky, ktorá bude menej flexibilná ako vzorec „materinský jazyk + 2“. Okrem toho nepredstavuje nič nové, pokiaľ ide o status quo. Vyučovanie angličtiny vo vzdelávacom systéme krajín EÚ je už bežnou praxou. Podľa údajov Európskej komisie „v roku 2014 na úrovni EÚ prakticky všetci študenti (97,3 %) študovali angličtinu počas celého obdobia nižšieho sekundárneho vzdelávania. Podiel bol nižší v základnom vzdelávaní (79,4 %), keďže v niektorých krajinách nie je štúdium cudzích jazykov súčasťou učebných osnov počas prvých rokov povinnej školskej dochádzky. Na úrovni EÚ bol podiel študentov, ktorí sa učia angličtinu na vyššom stredoškolskom vzdelávaní,

81 K dispozícii na: <https://futureu.europa.eu/pages/follow-up?locale=en>

82 Zasadnutie Európskej rady v Barcelone 15. – 16. marca 2002. Závery predsedníctva. SN 100/1/02 REV 1.

85,2 %“ (Eurydice 2017). Zatiaľ však len menšina študentov dosahuje odbornosť (Európska komisia, 2012).

7.7 Záver

V tejto kapitole sa posudzovala „strana dopytu“ viacjazyčnej komunikácie EÚ z hľadiska jazykových zručností občanov a jazykových preferencií používateľov webových stránok. Analýza jazykových zručností Európanov sa vykonala na základe najnovšej vlny prieskumu o vzdelávaní dospelých, ktorý uverejnil Eurostat. V kapitole sa uvádzajú aj údaje o profile návštevníkov webových stránok Európskej komisie a medziinštitucionálneho portálu Európskej únie, ako aj jazykové preferencie európskych používateľov internetu. Z porovnania týchto výsledkov s výsledkami kapitoly 6 (viacjazyčnosť na webových stránkach EÚ) vyplýva, že komunikačná politika niektorých inštitúcií, orgánov a agentúr EÚ nie je vždy účinná alebo spravodlivá. Z variability dostupnosti viacjazyčného obsahu na webových sídlach inštitúcií, orgánov a agentúr EÚ vyplýva, že tento kanál nie vždy vyhovuje potrebám všetkých cieľových skupín. Strojový preklad je určite ústredným nástrojom na zaručenie a podporu viacjazyčnosti na webových stránkach EÚ, ale je len súčasťou riešenia.

8. ZÁVERY A ODPORÚČANIA

V tejto kapitole sa uvádzajú závery a odporúčania štruktúrované podľa výskumných otázok štúdie.

Otázka č. 1: Dodržiavajú inštitúcie, orgány a agentúry EÚ nariadenie č. 1 a jazykové právo EÚ vo všeobecnosti a aké sú dôsledky pre ich komunikačnú politiku?

V štúdií sa dospelo k záveru, že **inštitúcie, orgány a agentúry EÚ formálne plnia povinnosti týkajúce sa viacjazyčnosti**. Uľahčuje to flexibilita regulačných povinností a neexistencia komplexného rámca, ktorým by sa zabezpečili spoločné normy vhodné pre digitálnu éru, najmä pokiaľ ide o obsah webových stránok EÚ.

Nariadenie č. 1 je právnym základom povinností EÚ v oblasti viacjazyčnosti, v ktorých sa stanovujú pravidlá určujúce jazyky, ktoré majú používať inštitúcie, orgány a agentúry EÚ. V právnom rámci, ktorý zahŕňa aj záväzky vyplývajúce zo zmluvy, iné nariadenia a judikatúru Súdneho dvora Európskej únie, sa stanovujú osobitné povinnosti týkajúce sa práv občanov komunikovať priamo s inštitúciami EÚ a osloviť všetky inštitúcie a orgány a agentúry v jazyku podľa vlastného výberu. Občania môžu takisto uplatniť svoje právo podať petíciu Európskemu parlamentu, požiadať európskeho ombudsmana a zaregistrovať iniciatívu občanov v ktoromkoľvek jazyku EÚ. Okrem toho sa všetky všeobecne platné právne predpisy musia uverejniť v Úradnom vestníku EÚ v 24 úradných jazykoch. Inštitúcie, orgány a agentúry môžu pracovať vo všetkých 24 úradných jazykoch, ktoré majú rovnaké postavenie. Každá inštitúcia, orgán alebo agentúra majú však možnosť „ustanoviť vo svojom rokovacom poriadku, ktorý z jazykov sa má používať v osobitných prípadoch“ (článok 6 nariadenia č. 1), napr. pokiaľ ide o jazyky, ktoré sa majú používať v pracovných dokumentoch alebo interných stretnutiach s expertmi.

Viacjazyčná digitálna komunikácia sa nezaobrá nariadením č. 1 ani Súdny dvorom EÚ. Táto absencia je pozoruhodná vzhľadom na význam webových stránok EÚ pre informovanie verejnosti. V digitálnom veku EÚ nekomunikuje výlučne s externým publikom prostredníctvom úradného vestníka, ktorý sa prekladá ako bežná prax. EÚ tiež komunikuje prostredníctvom písomných a ústnych digitálnych dokumentov, napr. webových stránok, voľne stiahnuteľných usmernení pre projekty a financovanie, tweetov, videí a streamovania zasadnutí Európskeho parlamentu. Tieto komunikačné prostriedky sú pravdepodobne hlavnými kanálmi pre občanov, podniky, iné organizácie a verejné orgány na prístup k informáciám EÚ o EÚ a o politikách, ktoré sa ich priamo týkajú.

Táto regulačná medzera sa v právnej literatúre vyplnila rozšíreným uplatňovaním „doktríny špecifických prípadov“, podľa ktorej sa jazyková politika, ktorá sa má implementovať v komunikácii prostredníctvom webovej stránky, považuje za internú voľbu pre inštitúcie, orgány a agentúry. Judikatúra týkajúca sa zverejňovania webových stránok sa zaoberá len právom napadnúť opatrenie na súde. Podobne jazykové režimy inštitúcií, orgánov a agentúr EÚ neobsahujú ustanovenia o tom, ako by sa úradné jazyky mali používať pri komunikácii s webovými stránkami. Hoci nedošlo k porušeniu žiadnych formálnych právnych povinností v oblasti viacjazyčnosti, nedostatok komplexného a aktualizovaného regulačného rámca pre komunikáciu s webovými stránkami s cieľom riadiť jazykovú rozmanitosť v komunikácii s webovými stránkami vyvoláva dôležité podstatné otázky týkajúce sa jazykového začlenenia, transparentnosti a prístupnosti.

Kritickým bodom je, že **inštitúcie, orgány a agentúry EÚ by mali mať pri vykonávaní svojej komunikačnej politiky len obmedzenú diskrečnú právomoc**. Je to preto, že doktrína špecifických prípadov by sa mala vykladať reštriktívne na základe odôvodnenia nariadenia č. 1 a pravidiel výkladu práva. Okrem toho by sa mohol použiť teleologický (t. j. cielený) výklad založený na záväzku podľa článku 3 ZEÚ rešpektovať jazykovú rozmanitosť. V tomto zmysle by sa doktrína špecifických prípadov mohla vykladať užším spôsobom, ako sa doteraz riadil Súdny dvorom EÚ a v praxi inštitúciami, orgánmi a agentúrami. V dôsledku toho by sa komunikácia s webovými stránkami nemala vždy považovať za súčasť doktríny špecifických prípadov.

Digitálna komunikácia stierala hranice medzi verejne dostupnými dokumentmi a internými dokumentmi, čím sa posilnila potreba usmernení o zverejňovaní nezáväzných právnych predpisov a nástrojov s podstatným vplyvom na rovnosť prístupu občanov, podnikov a vnútroštátnych orgánov verejnej moci k kľúčovým informáciám. Napríklad pracovné dokumenty Európskej komisie sa môžu zverejniť online a aj keď nie sú uverejnené v úradnom vestníku, stále ide o písomné texty, ktoré sa oznamujú a šíria pre širšiu verejnú spotrebu prostredníctvom internetu. Uverejňujú sa a predstavujú publikácie napriek tomu, že sa nepovažujú za úradné publikácie, ktoré musia byť preložené podľa nariadenia č. 1. Súdny dvor okrem toho uviedol, že publikácie na webových stránkach môžu byť za určitých okolností rovnocenné s publikáciami v úradnom vestníku.

Táto štúdia na základe právneho odôvodnenia tvrdí, že **článok 5 nariadenia č. 1 (týkajúci sa viacjazyčných úradných publikácií) by sa mal uplatňovať na niektoré druhy obsahu uverejneného online** s podstatným vplyvom na práva a povinnosti občanov, podnikov a vnútroštátnych orgánov verejnej moci, napr. usmernenia o štátnej pomoci, programy financovania EÚ alebo výzvy na predkladanie ponúk. Tradičné rozlišovanie medzi právne záväzným aktom, ktorým sa vytvárajú práva a povinnosti, a právne nezáväzným aktom by sa malo prispôbiť obsahu webových stránok a najmä právne nezáväzným právnym predpisom. Preklad iných dokumentov, ktoré nemajú takéto podstatné účinky, má menšiu prioritu a strojový preklad by sa mohol použiť, ak zdroje nie sú k dispozícii na ľudský preklad.

Kľúčovým príspevkom tejto štúdie je objasniť, aký typ obsahu by sa mal preložiť na základe klasifikácie viacjazyčných potrieb. Táto „typológia viacnásobných potrieb“ sa riadi takzvaným „hmotným prístupom“, ktorý rozlišuje rozdiely vo viacjazyčných potrebách podľa právnej podstaty a vecných účinkov obsahu digitálnej komunikácie: základné dokumenty sú už zo zákona povinné byť dostupné alebo predložené vo všetkých jazykoch EÚ; primárne dokumenty by mali byť dostupné vo všetkých úradných jazykoch EÚ vzhľadom na ich podstatný obsah a potenciálny vplyv na občanov, podniky a vnútroštátne verejné orgány; sekundárne dokumenty sú prioritou nižšieho poradia, pokiaľ ide o viacjazyčnú dostupnosť. Keďže základné dokumenty sú už preložené na základe nariadenia č. 1 a iných ustanovení, tvrdíme, že dokumenty „primárneho“ typu by sa mali prekladať, zatiaľ čo strojový preklad „sekundárnych dokumentov“ by bol dostatočný, ak by zdroje neboli dostatočné. Ak sa primárne dokumenty musia uverejniť naliehavo predtým, ako budú k dispozícii ľudské preklady, strojový preklad by mal byť jednoduchý, napr. publikácie by mali byť vo vopred definovanom elektronickom formáte, ktorý možno ľahko preniesť do systému strojového prekladu (na rozdiel od PDF alebo skenovania). Uplatňovanie tohto viacjazyčného obsahu si vyžaduje typológiu na webové stránky inštitúcií EÚ prostredníctvom výpočtu indexu viacjazyčnosti, ktorý hodnotí dostupnosť viacjazyčného obsahu, odhaľuje rozdiely vo výkonnosti. Komisia a ECB nedosahujú dobré výsledky pri uverejňovaní internetových sekcií s „väčšinou základným“ a „väčšinou primárnym“ obsahom, ktorý by mal byť dostupný vo všetkých jazykoch EÚ. Naproti tomu výkonnosť webových stránok Európskej rady/Rada Európskej únie, Súdneho dvora Európskej únie a Európskeho dvora audítorov je veľmi dobrá. Aj Európsky parlament má relatívne vysoké skóre.

Otázka 2: Aké sú vlastnosti jazykových režimov, ktoré boli prijaté a dodržiavané v praxi? Sú tieto režimy transparentné a formalizované?

Jazykové režimy inštitúcií, orgánov a agentúr EÚ – pravidlá určujúce používanie jazykov pri ich činnostiach – nie sú dostatočne transparentné a formalizované. Tieto jazykové režimy nie sú vždy jasne vymedzené v ich rokovacom poriadku. Napríklad Komisia a viaceré orgány a agentúry v plnej miere nevysvetľujú svoj jazykový režim vo formálnom vnútornom rokovacom poriadku. Jazykový režim orgánov a agentúr niekedy nie je špecifikovaný alebo je často nejasný, nemá porovnateľnú štruktúru a vo veľkej miere sa opiera o implicitné pravidlá a postupy. Niektoré orgány alebo agentúry EÚ nezavedli žiadny jazykový režim. Je to v rozpore s odporúčaniami európskeho ombudsmana týkajúcimi sa osvedčených administratívnych postupov, v ktorých sa požaduje, aby sa politika používania úradných jazykov EÚ inštitúciami, orgánmi a agentúrami EÚ jasne vymedzila a aby sa v nej uvádzali jazyky používané v rôznych situáciách a aby sa uverejnili

na ich webovej stránke. Všetky zásady nariadenia č. 1 sa vzťahujú na orgány a agentúry EÚ, pokiaľ nariadenie, ktorým sa zriaďuje orgán alebo agentúra, výslovne nestanovuje inak.

Rozdiely v dostupnosti a povahe jazykových režimov EÚ sťažujú ich posúdenie a porovnanie. Jazykové režimy niektorých inštitúcií, orgánov a agentúr EÚ výslovne vymedzujú obmedzený počet jazykov, ktoré sa majú používať na vnútornú komunikáciu (pracovné jazyky). Vo väčšine prípadov však použitie jedného alebo niekoľkých pracovných jazykov nie je formálne stanovené, ale jednoducho sa odráža v operačnej praxi. Okrem toho väčšina inštitúcií a orgánov EÚ uverejnila svoju jazykovú politiku webových stránok – na rozdiel od väčšiny agentúr. Zo štúdie tiež vyplýva, že niektoré webové stránky obsahujú podrobné informácie o viacjazyčnom komunikačnom prístupe inštitúcie, orgánu alebo agentúry, ale v iných prípadoch by sa obsah mohol ďalej rozvíjať. Výber jazykov, ktoré agentúry používajú na svojich webových stránkach, je ovplyvnený úvahami o publiku, internými pracovnými jazykmi a rozpočtovými obmedzeniami. Často je výsledkom jednojazyčnej externej komunikácie v angličtine.

EÚ systematicky nemonitoruje a neprehodnocuje širokú škálu jazykových režimov, postupov a jazykových politík webových stránok. To negatívne ovplyvňuje transparentnosť a zodpovednosť, ako aj bráni formalizovanejšiemu prístupu so spoločnými normami.

Otázka 3: Vyhovuje jazyková prax v jazykovej politike webových stránok potrebám cieľového publika? Ako by sa tieto organizácie mohli čo najlepšie prispôsobiť súčasnému jazykovému kontextu?

Dostupnosť jazykových postupov pre cieľové skupiny sa empiricky skúmala z dvoch hľadísk. Prvou bola „strana ponuky“ viacjazyčnej komunikácie prostredníctvom analýzy dostupnosti viacjazyčného obsahu na webových stránkach EÚ. Druhá perspektíva sa zaoberala „stranou dopytu“ viacjazyčnej komunikácie, ktorá sa skúmala prostredníctvom analýzy jazykových zručností obyvateľov EÚ. Nakoniec sme porovnali strany ponuky a dopytu viacjazyčnej komunikácie s cieľom posúdiť účinnosť a dostupnosť.

Z analýzy 13 webových sídel EÚ s najjazyčnejším obsahom vyplynulo, že niektoré z nich dosiahli dobré výsledky z hľadiska multilingo indexu, ktorý zohľadňuje rôzne časti obsahu webovej stránky, zatiaľ čo iné boli slabšie. Najvyššie viacjazyčné hodnotenia sa týkali šiestich lokalít so skóre výrazne nad priemerom 13 webových stránok (Súdny dvor Európskej únie, Rada Európskej únie/Európska rada (spoločná webová stránka), Európsky dvor audítorov, Európsky parlament, Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a európsky ombudsman). Druhý zoskupenie webových stránok má strednú výkonnosť a zahŕňa Európsku komisiu (najbližšie k priemeru webových stránok EÚ) a Európsku chemickú agentúru a Európsky výbor regiónov (obe s nižším hodnotením). Posledný klaster zahŕňa štyri webové stránky, ktoré fungujú zle a majú nízku dostupnosť viacjazyčného obsahu (Európska centrálna banka, Európsky hospodársky a sociálny výbor, Európsky úrad pre bezpečnosť potravín, Agentúra Európskej únie pre základné práva). Okrem týchto 13 lokalít je analyzovaná väčšina lokalít agentúr EÚ účinne jednojazyčná.

Alternatívny viacjazyčný index, ktorý sa zameriava len na celkový objem webových stránok bez zohľadnenia rozdielov medzi jednotlivými kategóriami obsahu, zvyšuje výkonnosť dvoch z 13 webových stránok EÚ marginalizovaných y(Európsky parlament a Agentúra Európskej únie pre základné práva), ale v niektorých prípadoch veľmi dramaticky znižuje výkonnosť väčšiny webových stránok, ako je napríklad európsky ombudsman.

Premenlivosť poskytovania viacjazyčného obsahu na webových sídlach EÚ znamená, že tento kanál nie vždy vyhovuje potrebám všetkých cieľových skupín. Hoci väčšina inštitúcií EÚ dosiahla dobré výsledky, pokiaľ ide o celkovú dostupnosť viacjazyčného obsahu, menej sa to týkalo Komisie, a najmä ECB. Dôkazy ostatných orgánov EÚ boli zmiešané, aj keď s relatívne vysokým počtom bodov pre európskeho ombudsmana pri zohľadnení rôznych sekcií týkajúcich sa

obsahu. Väčšina agentúr EÚ neuverejňuje obsah na svojej webovej stránke vo všetkých úradných jazykoch.

Analýza na strane dopytu odhalila **nízkú úroveň prístupnosti verejnosti k obsahu uverejnenému EÚ, keď sa používa len angličtina**, na základe údajov Eurostatu z prieskumu o jazykových zručnostiach dospelých obyvateľov EÚ. Približne jedna tretina obyvateľov EÚ hovorí len svojím rodným jazykom (jazykmi) s percentuálnym podielom blízky alebo vyšší ako 50 % v Bulharsku, Maďarsku a Rumunsku. Jedna tretina až polovica dospelého obyvateľstva s pobytom v domácnosti nemá vo Francúzsku, Grécku, Taliansku, Poľsku a Španielsku žiadne iné jazykové znalosti ako ich materinský jazyk (jazyky). V EÚ neexistuje žiadny spoločný jazyk, ktorým sa hovorí na veľmi dobrej úrovni (t. j. ako rodený hovorca alebo ako cudzí jazyk na zdatnej úrovni) väčšinou obyvateľstva. Približne 20 % dospelých obyvateľov EÚ je schopných komunikovať na veľmi dobrej úrovni v nemčine, za nimi nasleduje francúzština (približne 16 %), taliančina (14 %) a angličtina (13 %). Ak sa dokument uverejní len v angličtine, iba 13 % až 45 % dospelých populácie EÚ mu rozumie (v závislosti od ukazovateľa použitého na meranie jazykovej spôsobilosti). Tento podiel sa zvyšuje na 43 – 65 % v trojjazyčnej komunikačnej politike (s použitím angličtiny, francúzštiny a nemčiny). Plne viacjazyčná komunikačná politika zabezpečuje prístup k obsahu pre 97 – 99 % dospelých osôb s pobytom v EÚ, pričom zvyšok tvoria prisťahovalci alebo jazykové menšiny, ktoré nie sú zdatné v žiadnom z 24 úradných jazykov EÚ.

Nedostatočná pozornosť venovaná významu viacjazyčnosti v komunikačnej politike vzhľadom na súčasné rozdelenie jazykových zručností medzi obyvateľstvom môže potenciálne podnieť vnímanie, že EÚ je vzdialená a odpojená od života občanov. Je zrejmé, že jazykový režim inštitúcie, orgánu alebo agentúry EÚ je výsledkom vyrovnávacieho opatrenia medzi konfliktnými záujmami vrátane značných obmedzení zdrojov, čo si vyžaduje vypracovanie lingvisticky vhodných riešení praktických ťažkostí. Tvrdenie, že preklad je drahý alebo neefektívne využívanie zdrojov EÚ, sa však musí opätovne preskúmať vzhľadom na politické a hospodárske náklady nemultilingualizmu: úspora nákladov na viacjazyčnosť EÚ účinne presúva náklady na komunikáciu na občanov EÚ, ktorí nemajú alebo majú nízku úroveň zručností v cudzích jazykoch. Predstavuje to politickú a operačnú výzvu pre inštitúcie EÚ. Hoci viacjazyčný režim nie je oslobodený z hľadiska zdrojov, je najúčinnnejšou a najdostupnejšou komunikačnou politikou vzhľadom na súčasné rozdelenie jazykových zručností obyvateľov EÚ.

Na základe zistení tejto štúdie sa navrhujú tieto odporúčania.

- **Odporúčanie 1: Vytvoriť spoločný a transparentný rámec a normy pre viacjazyčnú komunikáciu.** Inštitúcie, orgány a agentúry EÚ by mali prijať jasné a transparentné jazykové režimy a jasnú jazykovú politiku na webovom sídle. Ak neexistuje politický záujem o reformu nariadenia č. 1, prijateľným riešením by bola medziinštitucionálna dohoda, po ktorej by nasledovalo pravidelné preskúmanie a monitorovanie. Európsky parlament by mal podporovať vytvorenie takéhoto formálneho spoločného rámca a noriem pre viacjazyčnú komunikáciu prostredníctvom webových stránok EÚ. Komunikácia EÚ prostredníctvom internetu by mala podliehať povinnostiam viacjazyčnosti nielen pokiaľ ide o obsah vymedzený v tejto štúdii ako „základný“, ale aj pre „primárny“ obsah.
- **Odporúčanie 2: Inštitucionalizovať pravidelné monitorovanie dodržiavania predpisov a transparentnosti.** Súlad s nariadením č. 1 a jazykovými režimami rôznych inštitúcií EÚ by sa mal monitorovať v pravidelnej správe o viacjazyčnosti, v ktorej by sa transparentne uvádzala úroveň zdrojov investovaných do jazykových služieb a rôzne činnosti na podporu viacjazyčnosti. V tejto správe by sa mala monitorovať aj miera viacjazyčnosti webových stránok inštitúcií EÚ, najmä Európskej komisie a Európskej centrálnej banky, ako aj orgánov a agentúr EÚ. Typológia a metódy technickej analýzy vypracované v tejto štúdii môžu v tejto súvislosti pomôcť s cieľom uprednostniť dokumenty, racionalizovať náklady na preklad a dodržiavať právne predpisy EÚ.

- **Odporúčanie 3: Vytvoriť dôstojníka viacjazyčnosti.** Mal by sa zriadiť úradník pre viacjazyčnosť v EÚ, ktorý by vypracoval správu o preskúmaní a pravidelnej monitorovacej správe. Pán poslanec by sa mal zodpovedať parlamentu. Systematické porovnávanie medzi inštitúciami, orgánmi a agentúrami v oblasti dodržiavania viacjazyčnosti a transparentnosti môže podporiť učenie sa a šírenie najlepších postupov. V podstate by sa tým poskytli praktické odporúčania na usmernenie administratívy EÚ, pokiaľ ide o používanie 24 úradných jazykov EÚ pri komunikácii s verejnosťou, ktoré poskytla európska ombudsmanka v roku 2019. Táto úloha by sa však nemala delegovať na určených „jazykových úradníkov“ v rámci rôznych administratívnych útvarov organizácie, ale centralizovaná na úrovni úradníka pre viacjazyčnosť zodpovedného za Európsky parlament. To by úradníkovi prinieslo vysoký profil a právomoci a preukázalo by to, že EÚ berie viacjazyčnosť vážne. Stojí za zmienku, že iné viacjazyčné verejné správy už majú podobný úrad, napr. koordinátor pre viacjazyčnosť v OSN, komisár pre úradné jazyky v Kanade a federálny delegát pre viacjazyčnosť vo Švajčiarsku.
- **Odporúčanie 4: Podporovať používanie úradných jazykov v digitálnej komunikácii s cieľom zlepšiť prístupnosť a blízkosť k občanom.** Používanie iba angličtiny alebo procedurálnych jazykov angličtina, francúzština a nemčina na komunikáciu so širokou verejnosťou nie je najúčinnějšíou politikou na spojenie s občanmi prostredníctvom digitálnych médií, keďže väčšina Európanov v týchto jazykoch nie je zdatná. Môže skôr posilniť pocit, že EÚ je vzdialená a odpojená od každodenného života občanov. Prístupnosť a blízkosť k občanom by sa zlepšila, ak by inštitúcie, orgány a agentúry vo svojej komunikácii prijali viac viacjazyčných prístupov.
- **Odporúčanie 5: Zvýšiť rozpočtové prostriedky EÚ na viacjazyčnosť.** V rámci nadchádzajúceho preskúmania rozpočtu EÚ a diskusie o viacročnom finančnom rámci EÚ na obdobie po roku 2028 by mal výbor CULT EP podporiť vyčlenenie osobitného a zvýšeného podielu rozpočtu okruhu verejnej správy na viacjazyčnosť s cieľom čeliť škrtom v prekladateľských a tlmočnických službách, ku ktorým došlo v posledných rokoch.

REFERENCIE

- Abbott K. W. a Snidal, D. (2000), Hard and Soft Law in International Governance, *International Organisation*, 54: 3, s. 421 – 456.
- Aiken, M. and Wong, Z. (2006), španielčina-anglický preklad pomocou webu, Proceedings of the Southwestern Decision Sciences Institute, 9. – 13. marca, Oklahoma City, Oklahoma. K dispozícii na: <http://swdsi.org/swdsi06/Proceedings06/Papers/IBT04.pdf>.
- Athanassiou, P. (2006), Aplikácia viacjazyčnosti v kontexte Európskej únie. Frankfurt: Európska centrálna banka. K dispozícii na: <https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/scplps/ecblwp2.pdf>.
- Bahdanau, D. Cho, K. a Bengio, Y. (2014), Neural Machine Translation by Jointly Learning to Align and Translate. K dispozícii na: <https://arXiv.org/abs/1409.0473>.
- Bentivogli, L., Bisazza, A., Cettolo, M. a Federico, M. (2016), Neural verus kvalita strojového prekladu na báze fráz: Prípadová štúdia, Konferencia z roku 2016 o empirických metódach pri spracovaní prirodzeného jazyka, s. 257 – 267. K dispozícii na: <https://aclanthology.org/D16-1025.pdf>.
- Buell, T. (2014a), ECB plne prevezme úlohy bankového dohľadu, *The Wall Street Journal*, 25. apríla 2014.
- Buell, T. (2014b), Preklad pridáva zložitosť k úlohe dohľadu Európskej centrálnej banky, *The Wall Street Journal*, 29. októbra 2014.
- Cadwell, P., Castilho, S., O'Brien, S., and Mitchell, L. (2016), Ľudské faktory v strojovom preklade a posteditovaní medzi inštitucionálnymi prekladateľmi, *Prekladateľské priestory*, 5(2), s. 222 – 243. K dispozícii na: <https://doi.org/10.1075/ts.5.2.04cad>.
- Carl, M. (2000), model kompetencie pre strojový preklad založený na korpuse, COLING 2000 Volume 2, 18. medzinárodná konferencia o výpočtovej lingvistike. K dispozícii na: <https://aclanthology.org/C00-2145.pdf>.
- Castilho, S., Moorkens, J., Gaspari, F., Calixto, I., Tinsley, J., and Way, A. (2017), Je Neural Machine Preklad Nový stav umenia? *Pražský bulletin matematiky*, 108, s. 109 – 120. K dispozícii na: <https://doi.org/10.1515/pralin-2017-0013>.
- Charoenpornasawat, P. Sornlertlamvanich, V. a Charoenporn, T. (2002), Zlepšenie kvality prekladu strojového prekladu na základe pravidiel, COLING-02 o strojovom preklade v Ázii, 16, 1 – 6.
- Chiti, E. (2008), Il regime linguistico dei sistemi comuni europei, in Chiti, E. a Gualdo, R. (eds.), *Il regime linguistico dei sistemi comuni europei – l'Unione tra multilinguismo e monolinguisimo*, Rivista trimestrale di diritto pubblico, Quaderno n. 5, Milano: Giuffrè Editore, pp 3 – 15.
- Clément-Wilz, L. (2015), Les instruments de soft law dans le droit de l'Union européenne, in (eds.) A. Zaradny, A. Wolff, N. et Graff, T.F. (eds.), *La fin du Droit? Mare et Martin*, Paríž.
- Clément-Wilz, L. (2022a), Le multilinguisme procédural, Horizon indépassable de la CJUE? in Pingel, I. et Barbato, J-C. (eds.), *La langue dans le procès international*, Pedone (prichádzajúce)
- Clément-Wilz, L. (2022b), La langue française, une langue intégrée au sein de l'Union européenne? in B.Nabli (eds.), *La France, Etat intégré de l'Union européenne? Brulant*
- Conseil d'Etat, *Le droit souple*, výročná správa, 2013, s. 9. Etude annuelle 2013 du Conseil d'Etat – *Le droit souple*, Vie publique.fr (vie-publique.fr).
- Cosmai, D. (2014), Jazyk Európy – viacjazyčnosť a preklad v inštitúciách EÚ: Prax, problémy a perspektívy, Editions de l'Université libre de Bruxelles (ed a trad. D.A.Najlepšie)
- Rada Európskej únie (2022a), Konferencia o budúcnosti Európy – návrhy a súvisiace osobitné opatrenia obsiahnuté v správe o konečnom výsledku Konferencie o budúcnosti Európy: Predbežné technické posúdenie, ST 10033 2022 INIT – POZNÁMKA 10/06/2022. Brusel: Rada Európskej únie. K dispozícii na: <https://www.consilium.europa.eu/en/documents->

[publikácie/public-register/public-register-search/results/?WordsInSubject=&WordsInText=&DocumentNumber=10033%2F22 a medziinštitucionálne súbory=&DocumentDateZ=&DocumentDateTo=&MeetingDateFrom=&MeetingDateTo=&D](https://www.consilium.europa.eu/en/documents-publications/public-register/public-register-search/results/?WordsInSubject=&WordsInText=&DocumentNumber=10033%2F22&a=mediainstitutionalsubjects&DocumentDateZ=&DocumentDateTo=&MeetingDateFrom=&MeetingDateTo=&D)

Rada Európskej únie (2022b), Konferencia o budúcnosti Európy – návrhy a súvisiace osobitné opatrenia obsiahnuté v správe o konečnom výsledku Konferencie o budúcnosti Európy: Predbežné technické posúdenie, ST 10033 2022 ADD 1 – POZNÁMKA 10/06/2022. Brusel: Rada Európskej únie. K dispozícii na: [https://www.consilium.europa.eu/en/documents-publications/public-register/public-register-search/results/?WordsInSubject=&WordsInText=&DocumentNumber=10033%2F22 a medziinštitucionálne súbory=&DocumentDateZ=&DocumentDateTo=&MeetingDateFrom=&MeetingDateTo=&D](https://www.consilium.europa.eu/en/documents-publications/public-register/public-register-search/results/?WordsInSubject=&WordsInText=&DocumentNumber=10033%2F22&a=mediainstitutionalsubjects&DocumentDateZ=&DocumentDateTo=&MeetingDateFrom=&MeetingDateTo=&D)

Dero, D. (2017), Actes atypiques, Jurisclasseur Europe, LexisNexis.

Generálne riaditeľstvo pre preklad (2017), plán riadenia na rok 2017. K dispozícii na: https://ec.europa.eu/info/publications/management-plan-2017-translation_en.

Edwards, J. (2009), Jazyk a identita. Cambridge: Vydavateľstvo Cambridge University Press.

España-Bonet, C. and Costa-jussà, M. R. (2016), Hybridný prehľad strojového prekladu, In Costa-jussà, M., Rapp, R., Lambert, P., Eberle, K., Banchs, R. a Babych, B. (Eds.), Hybridné prístupy k strojovému prekladu. Teória a aplikácie spracovania prirodzeného jazyka, s. 1 – 24. Kľúčové slová: Springer. K dispozícii na: https://doi.org/10.1007/978-3-319-21311-8_1

Európska komisia (2011), User language preferences on-line, Flash Eurobarometer 313. Brusel: Európska komisia.

Európska komisia (2012), Európania a ich jazyky, osobitný Eurobarometer 386, Brusel: Európska komisia. K dispozícii na: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/1049>.

Európska komisia (2016), Oznámenie Komisie ako súčasť rozhodovacieho procesu Komisie (C(2016)2000). K dispozícii na: [https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=C\(2016\)2000&lang=en](https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=C(2016)2000&lang=en)

Európska komisia (2017), Posilnenie európskej identity vzdelávaním a kultúrou, COM(2017) 673 final, Brusel: Európska komisia.

Európska rada (2012), nariadenie Rady č. 1260/2012 zo 17. decembra 2012, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca na účely vytvorenia jednotnej patentovej ochrany, pokiaľ ide o uplatniteľný režim prekladov.

Koordinácia európskych jazykových zdrojov (2019), Biela kniha ELRC, Sustainable Language Data Sharing to Support Language Equality in Multilingual Europe, Why Language Data Matters. K dispozícii na: <https://www.lr-coordination.eu/sites/default/files/Reports%202021/ELRCWhitePaper.pdf>.

Európsky ombudsman (2019), Multilingualizmus v inštitúciách EÚ, Správa o verejnej konzultácii. Brusel: Európsky ombudsman.

Európsky parlament (2021), Rokovací poriadok Európskeho parlamentu, 9. volebné obdobie – september 2021. K dispozícii na: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/RULES-9-2021-09-13-TOC_EN.html

Eurydice (2017), Kľúčové údaje o výučbe jazykov na školách v Európe 2017, Brusel: Európska komisia.

Fenet, A. (2001), Diversité linguistique et construction européenne, Revue Trimestrielle de Droit Européen, 37(2), s. 235 – 269.

Gazzola, M (2014), Partecipazione, esclusione linguistica e traduzione: Una valutazione del regime linguistico dell'Unione europea, Studi Italiani di Linguistica Teorica e Applicata, 43 (2), s. 227 – 264.

Gazzola, M. (2015), Identifikácia a zmierňovanie jazykových nerovností v riadení patentových informácií v Európe, World Patent Information 40, s. 43 – 50. <https://doi.org/10.1016/j.wpi.2014.12.001>.

- Gazzola, M. (2016a), Výskum pre kultový výbor – Európska stratégia viacjazyčnosti: Výhody a náklady, PE 573.460. Brusel: Európsky parlament.
- Gazzola, M. (2016b), Viacjazyčná komunikácia pre koho? Jazyková politika a spravodlivosť v Európskej únii, *Politika Európskej únie*, 17 (4), s. 546 – 569.
- Gazzola, M., and Grin, F. (2013), Je ELF účinnejší a spravodlivejší ako preklad? Hodnotenie viacjazyčného režimu EÚ, *International Journal of Applied Linguistics* 23(1), s. 93 – 107.
- Ginsburgh, V., a Shlomo, W. (2005), Zrušenie volebného práva v Európskej únii, *Journal of Common Market Studies*, 43 (2), s. 273 – 286.
- Gozzi, P. (2004), Babel in Mitteleuropa. La traduzione della legislazione comunitaria nelle lingue dei paesi candidati, v Rega, L. a Magris, M. (eds), *Übersetzen in der Fachkommunikation – Comunicazione specialistica e traduzione*, Gunter Narr Verlag, Tübingen.
- Grin, F. (2010), Le plurilinguisme des Européens: de l'efficience Communicationnelle à l'enjeu politique, in Dominik, H., Malacek, K. a Muir, E. (eds.) *Langues et construction européenne*, s. 243 – 258. Brusel: Peter Lang.
- Grin, F. (2015), The Economics of English in Europe, in Ricento, T. (ed.) *Jazyková politika a politická ekonomika: Angličtina v globálnom kontexte*, s. 119 – 144, Oxford/New York: Oxford University Press.
- Grin, F., Conceição, M.C., Kraus, P.A., Marácz, L., Ozolina, Z., Pokorn, N.K., a Pym, A. (eds.) (2018), *The MIME vademecum: Mobilita a začlenenie vo viacjazyčnej Európe*. Ženeva: Projekt MIME.
- Grin, F. Marácz, L. a Pokorn, N.K. (ed.) (2022), *Advances in Interdisciplinárna jazyková politika*. Amsterdam: John Benjamins.
- Hampshire, S. and Salvia, C. (2010), Preklad a internet: Hodnotenie kvality bezplatných online strojových prekladateľov, *Quaderns: Revista de traducció*, 17, s. 197 – 209. K dispozícii na: <http://www.raco.cat/index.php/quadernstraduccio/article/viewFile/194256/260430>
- Hanzl, J. a Beaven, J. (2017), Zabezpečenie kvality v Rade prekladateľskej služby EÚ. Vo veciach Svoboda T., Biel, Ł. a Łoboda, K. (eds.) *aspekty kvality v inštitucionálnom preklade*, pp: 139 – 153. Berlín: Jazyková veda Press. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.1048196>.
- Herbillon, M. (2003), Rapport d'information déposé par la délégation de l'assemblée nationale pour l'Union européenne sur la diversité linguistique dans l'Union européenne, 11. júna 2003, Assemblée nationale. K dispozícii na: <http://www.assemblee-nationale.fr/12/europe/rap-info/i0902.asp>
- Horspool, M. (2006), Over the Rainbow: Jazyky a právo v budúcnosti Európskej únie. *Futures*, 38 (2), s. 158 – 68. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.futures.2005.04.013>.
- Hutchins, J. (2007), Strojový preklad: Stručná história, *Mechanický preklad*, 13, 1 a 2, s. 1 – 21.
- Jackson, J. et al. (2019), The Accuracy of Google Translate for Abstracting Data from Non-English-Language Trials for Systematic Reviews (Presnosť Google Translate for Abstracting Data from Non-English- Language Trials for Systematic Reviews), *Annals of Internal Medicine*, 171 (9), s. 677 – 679. <https://doi.org/10.7326/M19-0891>.
- Kantar Public (2022), Budúcnosť je vo vašich rukách: Vypočujte si svoj hlas – multilingválna digitálna platforma Konferencie o budúcnosti Európy, február 2022. K dispozícii na <https://futureu.europa.eu/pages/reporting?locale=en>.
- Kraus, P. (2011), ani zjednotený, ani rôznorodý? Jazyková otázka a politická legitimizácia Európskej únie v jazykovej rozmanitosti a európskej demokracii
- Labrie, N. (1993), *La Construction linguistique de la Communauté européenne*. Paríž: Čestný šampión. Lawton, C. (2014), European Bankers Grill ECB Panel, *The Wall Street Journal*, 19. februára 2014.

- Leal, A. (2021), *Angličtina a preklad v Európskej únii. Jednota a multiplicita v súvislosti s brexitom*. Londýn: Routledge.
- Lequesne, C. (2021) *Diversité linguistique et langue française en Europe*. Paríž: Henry Dougier.
- Mai, K. (2016), Používanie MT@EC prekladateľmi v Európskej komisii, 2. konferencia ELRC, Brusel. K dispozícii na: [https://www.lr-coordination.eu/sites/default/files/Brussels_conference/Mai-K_ELRC-MT\(at\)EC%20in%20DGT_26_10_2016_K.%20Mai.pdf](https://www.lr-coordination.eu/sites/default/files/Brussels_conference/Mai-K_ELRC-MT(at)EC%20in%20DGT_26_10_2016_K.%20Mai.pdf).
- McAuliffe, K. (2016), Hidden Translators, Language and Law/Linguagem e Direito, 3 ods. 1, s. 5 – 29. K dispozícii na: <https://ojs.letras.up.pt/index.php/LLLD/Article/view/1652/1463>.
- Ó Regan, F. (2010), The lingvistický režim a prax inštitúcií Európskej únie, v Hanf, D., Malacek, K., Muir, E. (eds.), *Langues et construction européenne*, Cahiers du Collège d'Europe n°10, Brusel: Peter Lang.
- Pinnis, M. a Kalnis, R. (2018), Developing a Neural Machine Translation Service for the 2017 – 2018 Predsedníctvo Európskej únie, Proceedings of AMTA 2018, zv. 2: MT Users' Track, s. 72 – 83. K dispozícii na: <https://aclanthology.org/W18-1910.pdf>.
- Pingel, I. (2018), Le multilinguisme à la Cour de justice de l'Union européenne: otázky choisies, *International Journal for the Semiotics of Law, Revue internationale de Sémiotique juridique*, 32, s. 449 – 462.
- Ringe, N. (2022), *Jazyk (jazyky) politiky: Viacjazyčná tvorba politiky v Európskej únii*. Ann Arbor: University of Michigan Press. K dispozícii na: https://www.press.umich.edu/12080141/languages_of_politics
- Rivera-Trigueros, I. (2021), Systémy strojového prekladu a hodnotenie kvality: systematické preskúmanie. *Jazykové zdroje a hodnotenie*. K dispozícii na: <https://doi.org/10.1007/s10579-021-09537-5>.
- Rossi, C. and Chevrot, J.-P. (2019), Používanie a vnímanie strojového prekladu v Európskej komisii, *The Journal of Specialized Translation*, 31, s. 177 – 200. https://www.jostrans.org/issue31/art_rossi.pdf
- Shuibhne, N.N. (2002), *Právo ES a politika menšinového jazyka: kultúra, občianstvo a základné práva*. Haag: Kluwer Law International.
- Somssich, R. (2016), Aký jazyk pre Európu? *ELTE Law Journal*, s. 103 – 115
- Sutskever, I. Vinyals, O. a Le, Q. (2014), Sequence to Sequence Learning with Neural Networks. Vo veci Z. Ghahramani, M. Welling, C. Cortes, N. Lawrence a K. Q. Weinberger (Eds.) *NIPS 2014: Pokrok v systémoch neurálneho spracovania informácií*, 3104 – 12, Montréal: Curran Associates. <https://proceedings.neurips.cc/paper/2014/file/a14ac55a4f27472c5d894ec1c3c743d2-Paper.pdf>.
- Svoboda, T. Biel, Ł. a Łoboda, K. (2017), Úvod, In Svoboda, T. Biel, Ł. a Łoboda, K. (Eds.), *aspekty kvality v inštitucionálnom preklade*, Berlín: Language Science Press, s. 1 – 13, k dispozícii na adrese: <https://doi.org/10.5281/zenodo.1048175>.
- Zmluva o fungovaní Európskej únie (2012). Úradný vestník Európskej únie C 326/47. K dispozícii na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-obsah/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:12012E/TXT & from=EN>.
- Van der Jeught, S. (2015), *jazykové právo EÚ*, Groningen: Europa Law Publishing.
- Van der Jeught, S. (2021), lingvistická autonómia inštitúcií, orgánov a agentúr EÚ. *Zerl – Zeitschrift für Europäische Rechtslinguistik*. K dispozícii na: <https://kups.ub.uni-koeln.de/35638/1/vanderjeught-2021-lingvistika-autonomie-eu-institutie.pdf>.
- Vanjani, M. and Aiken, M. (2020), Porovnanie bezplatných online strojových prekladateľov, *Journal of Management Science and Business Intelligence*, 2020, 5 – 1. K dispozícii na: http://ibii-us.org/Journals/JMSBI/V5N1/Publish/N5V1_4.pdf.
- Way, A. (2020), strojový preklad: V Angelone, E. Ehrensberger-Dow, M. a Massey, G. (Eds.) *The Bloomsbury Companion to Language Industry Studies*, Londýn: Bloomsbury Academic, s. 311 – 32.

Wickström, B.A., Torsten, T. a Gazzola, M. (2018), Ekonomický prístup k jazykovej politike a jazykovej spravodlivosti, v Gazzola, M. Torsten, T. a Wickström, B.A. (eds.) Jazyková politika a jazyková spravodlivosť. Ekonomické, filozofické a sociolingvistické prístupy, Berlín: Springer, s. 3 – 64.

Wright, S. (2018): Vplyv viacjazyčnosti na rozsudky Súdneho dvora EÚ vo veci Ramos F.P. (ed.), Inštitucionálny preklad pre medzinárodnú správu: Zvyšovanie kvality viacjazyčnej právnej komunikácie. Londýn: Bloomsbury, s. 141 – 155.

Wu, Y. et al., (2016), Google Neural Machine Translation System: Preklenutie priepasti medzi ľudským a strojovým prekladom. K dispozícii na: <https://arxiv.org/abs/1609.08144>.

Ziller, J. (2018), Le multilinguisme, caractère fondamental du droit de l'Union européenne, v Condiñanzi, M. Cannizzaro, V. a Adam, R. (eds.), Liber amicorum Antonio Tizzano, De la Cour CECA à la Cour de l'Union: Le long parcours de la justice européenne, Torino: Giappichelli, s. 1067 – 1022.

Zuddas, P. (2020), Alla ricerca di una lingua comune europea: Il ruolo dell'inglese nell'UE dopo la Brexit, Amministrazione v Cammine. K dispozícii na <https://www.amministrazioneincammino.luiss.it/wp-content/uploads/2020/07/ZUDDAS-II.pdf>.

PRÍLOHA 1: JAZYKOVÁ POLITIKA INŠTITÚCIÍ, ORGÁNOV A AGENTÚR EÚ A JAZYKOVÝ REŽIM AGENTÚR

V tejto prílohe sa uvádza doslovná prepis a) jazykovej politiky pre inštitúcie, orgány a agentúry EÚ a b) jazykového režimu agentúr.

A1.1 Inštitúcie EÚ

Európsky parlament nemá jazykovú politiku webových stránok, ale má webovú stránku, v ktorej je zhrnutá jazyková politika EÚ vo všeobecnosti.⁸³ Európska rada a Rada Európskej únie majú jazykovú politiku webovej stránky, na ktorej sa nachádzajú:⁸⁴

Cieľom Generálneho sekretariátu Rady EÚ (GSR) je čo najviac sprístupniť svoje webové sídlo používateľom. Z tohto dôvodu je predvolenou jazykovou politikou uplatňovanou na webových stránkach zverejnenie všetkého obsahu vo všetkých úradných jazykoch EÚ. Existuje niekoľko výnimiek z tohto pravidla: niektoré informácie sa uverejňujú online buď v angličtine a francúzštine alebo len v angličtine.

Ktoré jazyky sa používajú na tejto webovej stránke? Na tejto webovej stránke sa používa 24 úradných jazykov EÚ: Angličtina, bulharčina, čeština, dánčina, estónčina, fínčina, francúzština, gréčtina, holandčina, litovčina, lotyščina, maďarčina, maltčina, poľština, portugalčina, rumunčina, slovenčina, slovinčina, španielčina a švédčina.

Ako sa používajú jazyky na webovom sídle Rady? Webová stránka používa tri rôzne jazykové politiky: i) obsah uverejnený vo všetkých 24 úradných jazykoch EÚ; II) obsah uverejnený iba v angličtine alebo v angličtine a francúzštine; III) obsah uverejnený v anglickom, francúzskom a akomkoľvek inom relevantnom jazyku. Predvolená jazyková politika je publikovať všetok obsah vo všetkých úradných jazykoch EÚ súčasne. To zahŕňa úradné dokumenty vo verejnom registri Rady. Jedinou výnimkou z tohto pravidla je určitý obsah uverejnený v časti „zasadnutia“ a „spravodajské a mediálne“ webové stránky.

Stretnutia. Informácie o zasadnutiach Rady a Euroskupiny, ako sú hlavné body na diskusiu a miesto a dátum zasadnutia, sú dostupné vo všetkých úradných jazykoch EÚ. Zhrnutie hlavného vývoja a rozhodnutí prijatých na každom zasadnutí sa uverejňuje aj vo všetkých úradných jazykoch EÚ. Viaceré dokumenty s podrobnejšími informáciami sa však uverejňujú buď v angličtine, vo francúzštine alebo v angličtine. Informácie o zasadnutiach Európskej rady sa uverejňujú vo všetkých jazykoch EÚ.

Tlačové produkty. Vzhľadom na špecializovanú povahu zamýšľaného publika sa množstvo tlačových produktov vydáva len v angličtine alebo v angličtine a francúzštine. To zahŕňa: i) vyhlásenia Euroskupiny a predsedu Euroskupiny; II) plánovanie tlačového úradu na dva týždne; III) mediálne poradné oznámenia uverejnené pred konkrétnymi podujatiami, ako sú samity s krajinami mimo EÚ; IV) vyhlásenia, poznámky a prejavy predsedu Európskej rady, ktoré sa často uverejňujú aj v iných relevantných jazykoch na základe ich predmetu. Vzhľadom na potrebu rýchlej komunikácie s tlačou o určitých otázkach sa tlačové správy často najprv uverejňujú v pôvodnom jazyku a potom sa prekladajú do ďalších 23 jazykov EÚ. Snažíme sa čo najskôr publikovať preložené verzie po pôvodnej verzii a každá nová jazyková verzia bude zverejnená hneď, ako bude k dispozícii.

83 K dispozícii tu: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/en/sheet/142/language-policy>

84 K dispozícii tu: <https://www.consilium.europa.eu/en/about-site/language-policy/> (spoločná webová stránka)

Prečo nemôžem nájsť informácie v mojom jazyku? Cieľom GSR je poskytnúť používateľom svojej webovej stránky čo najviac aktuálnych informácií v jazyku, ktorému najlepšie rozumejú. Máme však obmedzený rozpočet a zdroje na preklady. To bohužiaľ znamená, že nemôžeme včas preložiť všetok náš obsah do všetkých jazykov EÚ. Preto sa zameriavame na to, aby sme zabezpečili dostupnosť kľúčového obsahu vo všetkých úradných jazykoch a zároveň obmedzili výber jazyka pre obsah zameraný na špecializované publikum, ako je tlač. Hoci niektoré webové stránky nemusia byť dostupné vo vašom jazyku, stále máte prístup k právnym predpisom EÚ a oficiálnym dokumentom Rady a Európskej rady vo všetkých 24 úradných jazykoch EÚ prostredníctvom verejného registra.

Webová stránka Európskej komisie o jazykovej politike sa nachádza na stránke „Jazyky na našich webových stránkach“ takto:⁸⁵

Informácie v mnohých jazykoch. Naším cieľom je poskytovať informácie na našich webových stránkach vo všetkých 24 úradných jazykoch EÚ. Ak obsah nie je k dispozícii vo vami zvolenom jazyku EÚ, stále viac a viac webových stránok ponúka službu eTranslation, službu strojového prekladu Komisie. Naším cieľom je nájsť primeranú rovnováhu medzi rešpektovaním rečníkov mnohých jazykov EÚ a praktickými aspektmi, ako sú obmedzené zdroje na preklad. Určitý obsah, napríklad právne predpisy, je vždy dostupný vo všetkých jazykoch EÚ. Iný obsah môže byť k dispozícii len v jazykoch, o ktorých nám používateľský výskum hovorí, že oslovia najväčšie publikum. Všetok obsah je publikovaný aspoň v angličtine, pretože výskum ukázal, že s angličtinou môžeme osloviť približne 90 % návštevníkov našich stránok buď v ich preferovanom cudzom jazyku alebo v rodnom jazyku.

Ktoré jazyky sa používajú na našich webových stránkach? Prioritný obsah, právne predpisy, kľúčové politické dokumenty a niektoré z najnavštevovanejších webových stránok spravovaných Komisiou na webovej doméne „Europa“, ako je napríklad oficiálna webová stránka Európskej únie, sú dostupné vo všetkých 24 úradných jazykoch EÚ. Naliehavé alebo krátkodobé informácie sa môžu objaviť najskôr v niekoľkých alebo dokonca len jednom jazyku. Ďalšie jazyky môžu byť pridané neskôr, v závislosti od potrieb používateľa. Špecializované informácie (technické informácie, kampane, výzvy na predkladanie ponúk, miestne správy a podujatia) môžu byť dostupné v niekoľkých alebo dokonca len jednom jazyku – výber závisí od cieľového publika.

Webová stránka **Súdneho dvora Európskej únie** neobsahuje časť o riadení viacjazyčnosti v externej komunikácii.

Európska centrálna banka objasňuje jazykovú politiku svojho webového sídla takto:

Na tejto webovej stránke nájdete informácie o činnosti Európskej centrálnej banky v 24 úradných jazykoch EÚ. Všetky informácie sú k dispozícii v angličtine, ale zabezpečujeme, aby kľúčový obsah, a najmä informácie, ktoré by mohli byť zaujímavé pre európskych občanov, boli dostupné aj v iných úradných jazykoch EÚ.

Čo môžete nájsť vo svojom jazyku? Domovská stránka, všetky strany v oddieloch „O“, „Explainers“ a „Euro“ a vstupné stránky do všetkých deviatich sekcií sú k dispozícii v angličtine a v iných úradných jazykoch EÚ. Sú to aj naše rozhodnutia o menovej politike, naša výročná správa a vybrané informácie o našej stratégii menovej politiky, ako aj ďalšie texty. Niektoré webové stránky sa prekladajú do vybraných jazykov EÚ a môžu byť dostupné v jazyku, ktorému rozumiete, aj keď nejde o váš rodný jazyk. Niektoré prejavy, rozhovory a blogové príspevky prezidenta a iných členov predstavenstva sú k dispozícii aj v iných jazykoch ako v angličtine. Tlačové správy sa zvyčajne sprístupňujú v angličtine a v iných úradných jazykoch EÚ, ak sú relevantné aj pre širšiu verejnosť mimo odborného publika. Právne predpisy ECB sa vo všeobecnosti uverejňujú vo všetkých úradných jazykoch EÚ a sú dostupné v EUR-Lex. Obsah našich verejných konzultácií nájdete vo výbere jazykov.

85 K dispozícii tu: https://ec.europa.eu/info/languages-our-websites_en

Prijímame príspevky k verejným konzultáciám vo všetkých úradných jazykoch EÚ. Informácie o eure a iných súvisiacich témach nájdete aj vo vašom zvolenom jazyku na webových stránkach národných centrálnych *bánk EÚ*.

Uplatňovanie našej jazykovej politiky. Ak akceptujete naše súbory cookie, pomáhate nám získať súhrnné štatistiky o požiadavkách na preklady jednotlivých stránok a sekcií našich webových stránok. To znamená, že sa môžeme zamerať na to, čo sa má v budúcnosti preložiť. Ak webová stránka ešte nie je dostupná vo vami zvolenom jazyku, na stránke nájdete vyhlásenie v tomto zmysle. O uplatňovanie tejto jazykovej politiky sa stará Generálne riaditeľstvo ECB pre komunikáciu. Ak by ste chceli Európsku centrálnu banku položiť otázku, môžete tak urobiť tak, že nám napíšete na adresu info@ecb.europa.eu v ktoromkoľvek úradnom jazyku EÚ.

Jazyková politika **Európskeho dvora audítorov** je vysvetlená v jeho „Komunikačných politikách a normách“⁸⁶ a „Komunikačná politika a zásady“⁸⁷. Prvý dokument iba sumarizuje úradný jazykový režim EDA a netýka sa komunikácie cez internet. Druhý dokument obsahuje opis prístupu Dvora audítorov k digitálnej komunikácii:

Komunikačné princípy. EDA komunikuje online a prostredníctvom audítorských správ a iných publikácií, podujatí a tlače a médií. Všetky jej audítorské správy a stanoviská sú dostupné vo všetkých úradných jazykoch EÚ na internetovej stránke www.eca.europa.eu a prostredníctvom kníhkupectva EU Bookshop. Internetová stránka EDA je jeho hlavnou informačnou platformou.

Jazyková politika. Dvor audítorov vypracúva audítorské správy a vydáva stanoviská k všetkým oblastiam činnosti Európskej únie. Pri ich uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie musia byť tieto dokumenty dostupné v úradných jazykoch Únie. EDA uverejňuje všetky svoje správy a ďalšie produkty na svojej viacjazyčnej webovej stránke, aby si ich občania EÚ mohli prečítať vo svojom vlastnom jazyku. Komunikácia na našich sociálnych médiách je v angličtine.

A1.2 Orgány EÚ

V tejto časti sa uvádza zhrnutie jazykovej politiky orgánov EÚ na webovom sídle, ktoré sú výslovne uvedené na ich webovom sídle. Doslovný prepis je uvedený v oddiele A1.3.

Štyri zo siedmich orgánov EÚ uverejnili jazykovú politiku webovej stránky. Jazyková politika webovej stránky **Európskej služby pre vonkajšiu činnosť**⁸⁸ je založená na týchto kritériách: i) obsah uverejnený vo všetkých 24 úradných jazykoch EÚ, napr. vyhlásenia v mene EÚ, závery Rady, časť „O nás“; II) obsah uverejnený len v angličtine a francúzštine, napr. vyhlásenia vysokého predstaviteľa (VP)/podpredsedu (PK) a hovorcov; III) obsah uverejnený v angličtine a v iných relevantných jazykoch, napr. tlačové správy, tlačové vyhlásenia, prejavy a poznámky, blogové príspevky VP/PK, vybrané webové funkcie. Na webovej stránke sa tiež uvádza, že účty sociálnych médií fungujú predovšetkým v angličtine a že žiadosti o informácie, ktoré spravuje kontaktné centrum Europe Direct, možno predkladať v ktoromkoľvek úradnom jazyku EÚ. Webová stránka je však dostupná v angličtine len s niektorými časťami vo francúzštine. Jazyk, v ktorom používatelia prezerajú webové stránky, by mal byť uvedený v hornej časti každej webovej stránky, ale v praxi je viditeľný len angličtina a francúzština. Časť „spotlight“ je viacjazyčná.

EHSV nemá internetovú stránku venovanú jazykovej politike.

86 K dispozícii tu: <https://www.eca.europa.eu/en/Pages/PoliciesStandardsGuidelines.aspx>

87 K dispozícii tu: <https://www.eca.europa.eu/en/Pages/PolicyPrinciples.aspx>

88 K dispozícii tu: https://www.eeas.europa.eu/eeas/eeas-language-policy_en

Cieľom jazykovej politiky webového sídla **Európskeho výboru regiónov** je poskytovať „informácie vo vašom vlastnom jazyku – alebo v jazyku, ktorému rozumiete – v závislosti od toho, aké informácie hľadáte“.⁸⁹ Vysvetľuje sa v ňom, v ktorých jazykoch by mali byť sekcie webových stránok v zásade k dispozícii, obmedzenia, ktorým čelia, a kritériá, ktoré sa uplatňujú v prípade, že je obsah dostupný v niekoľkých jazykoch. Strojový preklad je k dispozícii na vybranom počte stránok.

Cieľom webovej stránky **Európskej investičnej banky** je „poskytnúť vám informácie, ktoré hľadáte vo vašom vlastnom jazyku alebo v jazyku, ktorému rozumiete, v závislosti od povahy informácií“, ale v praxi je navigácia a obsah webovej stránky k dispozícii v angličtine, francúzštine a nemčine.⁹⁰

Európsky ombudsman vysvetľuje svoju jazykovú politiku webového sídla, ako aj svoje jazykové možnosti v oblasti sociálnych médií vo svojej „jazykovej politike“,⁹¹ čo je najkomplexnejšia spomedzi jazykových politík orgánov EÚ, ako sa uvádza v oddiele A1.3.4, kde sa text uvádza doslovne.

Trojazyčné webové sídlo **európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov** neobsahuje stránku venovanú jazykovej politike. Jazyková politika sa niekedy spomína vo výročných správach EDPS, ale len pripomína, že EDPS sa snaží používať transparentný jazykový štýl a že sa snaží uverejňovať tlačové správy aspoň v angličtine, francúzštine a nemčine⁹².

Webová stránka **Európskeho výboru pre ochranu údajov** neobsahuje stránku o jazykovej politike.

A1.3 Kompletná jazyková politika orgánov EÚ na webovom sídle

V tejto časti sa doslovne uvádza prepis obsahu webových stránok orgánov EÚ, na ktorých sa vysvetľuje jazyková politika webových stránok. Zhrnutie hlavných bodov a odkazy na adresy URL sú uvedené v poznámkach pod čiarou v oddiele A1.2. Niektoré webové stránky môžu obsahovať ďalšie informácie. Táto časť dopĺňa oddiel A1.2 o ďalšie podrobnosti.

A1.3.1 Európska služba pre vonkajšiu činnosť (ESVČ)

Jazyková politika ESVČ

Európska služba pre vonkajšiu činnosť komunikuje o európskych vonkajších politikách a činnostiach s občanmi a publikom EÚ na celom svete.

Naším cieľom je čo najviac sprístupniť náš obsah používateľom. Napriek tomu však musíme nájsť primeranú rovnováhu medzi rešpektovaním rečníkov mnohých jazykov EÚ a miestnych jazykov mimo EÚ a praktickými aspektmi, ako je včasnosť, efektívnosť a náklady na preklad, ktoré financujú daňovní poplatníci EÚ.

Niektoré druhy obsahu, ako sú právne predpisy EÚ, závery Rady alebo vyhlásenia EÚ, sú dostupné vo všetkých jazykoch EÚ. Iný obsah môže byť dostupný len v jednom jazyku alebo v kombinácii jazykov v závislosti od daného cieľového publika a nášho posúdenia toho, ako osloviť najväčšie publikum najúčinnnejším a najúčinnším spôsobom.

Webová stránka ESVČ

Jazyková politika webovej stránky ESVČ je založená na týchto troch kritériách:

⁸⁹ K dispozícii tu: <https://cor.europa.eu/en/Pages/language-policy.aspx>

⁹⁰ K dispozícii tu: <https://www.eib.org/en/languages.htm>

⁹¹ K dispozícii tu: <https://www.ombudsman.europa.eu/fr/languagepolicy/en>

⁹² K dispozícii tu: https://edps.europa.eu/sites/edp/files/publication/ar2011_en.pdf

Prístup Európskej únie k viacjazyčnosti vo svojej vlastnej komunikačnej politike

1. obsah uverejnený vo všetkých 24 úradných jazykoch EÚ, napr. vyhlásenia v mene EÚ, závery Rady, časť „O nás“

2. obsah uverejnený len v angličtine a francúzštine, napr. vyhlásenia vysokého predstaviteľa/podpredsedu a hovorcov

3. obsah uverejnený v angličtine a v iných relevantných jazykoch, napr. tlačové správy, tlačové vyhlásenia, prejavy a poznámky, blogové príspevky VP/PK, vybrané webové funkcie

- Webové stránky delegácií ESVČ v tretích krajinách, vojenských a civilných misií a operácií a volebných pozorovateľských misií, ktoré sa nachádzajú na webovom sídle ESVČ, poskytujú informácie v angličtine a v miestnych jazykoch príslušných krajín. Miestne tlačové vyhlásenia sa zvyčajne nachádzajú v jednom úradnom jazyku EÚ a v miestnom jazyku.

- ESVČ prevádzkuje aj webovú stránku v ruskom jazyku.

- Jazyk, v ktorom používatelia prezerajú webovú stránku, je uvedený v hornej časti každej webovej stránky.

Kliknutím na ikonu môžete prejsť na iný jazyk. Jazyk, v ktorom je webová stránka k dispozícii, je uvedený.

- Nový obsah sa neustále pridáva a aktualizuje na tejto webovej stránke. To znamená, že ak preklad nie je k dispozícii, môže jednoducho prejsť procesom prekladu. Preklady vydávame hneď, ako budú k dispozícii.

- Webová stránka ESVČ bude postupne uplatňovať tento prístup:

priame informácie s dlhým časovým rozpätím pre širokú verejnosť sa budú postupne ponúkať vo všetkých úradných jazykoch EÚ okrem iných príslušných jazykov v závislosti od čitateľstva.

o Používanie strojového prekladu v úradných jazykoch EÚ sa bude brať do úvahy pri informatívnych textoch, pokiaľ je používateľ o tomto procese riadne informovaný.

krátkodobá alebo veľmi špecializovaná informácia sa vo všeobecnosti objaví v niekoľkých jazykoch – alebo dokonca len v jednom – v závislosti od publika.

Sociálne médiá ESVČ

- Účty ústredia ESVČ na sociálnych médiách fungujú predovšetkým v angličtine. Pokiaľ je to možné, diverzifikujeme náš obsahový jazyk a v závislosti od publika, aby ich mohli šíriť zastúpenia EÚ, delegácie alebo iní partneri.

- Delegácie ESVČ sa zapájajú do sociálnych médií v príslušných miestnych jazykoch.

Verejné konzultácie, žiadosti o informácie a prístup k dokumentom

- Žiadosti o informácie, ktoré spravuje kontaktné centrum Europe Direct, možno predkladať v ktoromkoľvek úradnom jazyku EÚ. Odpoveď ESVČ sa poskytuje v rovnakom jazyku.

- Žiadosti o prístup k dokumentom možno podať aj v ktoromkoľvek úradnom jazyku EÚ. Z dôvodu efektívnosti a zabezpečenia rýchlej reakcie sa má politika ESVČ opýtať žiadateľa, či je odpoveď v angličtine alebo francúzštine prijateľná. V prípade zápornej odpovede sa odpoveď poskytne v jazyku žiadateľa.

Verejné konzultácie vo forme online dotazníkov, ktoré majú občania EÚ k dispozícii s cieľom umožniť im zúčastňovať sa na procese tvorby politiky EÚ, sú vždy k dispozícii aspoň v angličtine,

francúzštine a nemčine a často vo väčšine jazykov EÚ. Odpovede možno predkladať v ktoromkoľvek úradnom jazyku EÚ. Konzultácie ESVC so zainteresovanými stranami zamerané na externé publikum sú k dispozícii v príslušných jazykoch.

A1.3.2 Európsky výbor regiónov (VR)

Jazyková politika

Naším cieľom je poskytnúť vám informácie vo vašom vlastnom jazyku – alebo v jazyku, ktorému rozumiete – v závislosti od toho, aké informácie hľadáte.

Úradné jazyky EÚ

Angličtina, bulharčina, čeština, dánčina, estónčina, fínčina, francúzština, gréčtina, holandčina, holandská, litovčina, lotyščina, maďarčina, maltčina, poľština, portugalská, rumunčina, slovenčina, slovinčina, španielčina a švédčina.

Jazyky, v ktorých sa na internetovej stránke Výboru regiónov uverejňujú rôzne informácie

- Navigačná štruktúra webových stránok – Uverejnené v úradných jazykoch EÚ.
- Všeobecné informácie – Uverejnené v úradných jazykoch EÚ tak, ako a kedy sa prekladá.
- Oficiálne dokumenty, dokumenty politického významu, informácie a dokumenty plenárneho zasadnutia – uverejnené vo všetkých úradných jazykoch EÚ
- Informácie, ktoré sú naliehavé alebo majú krátku životnosť (správy, udalosti,...) – Nepublikované vo všetkých jazykoch. Výber jazyka (jazykov) závisí od cieľovej skupiny informácií.
- Špecializované informácie (technické informácie, prebiehajúce práce, výzvy na predkladanie ponúk) – najmä uverejnené v angličtine.
- Národné a regionálne ciele informácie (Európa v mojom regióne) – Uverejnené v jazyku krajiny. Kontaktné formuláre a odpovede na vaše správy – Správy je možné odoslať v ktoromkoľvek úradnom jazyku EÚ a odpovede sa podľa možnosti poskytnú v tom istom jazyku. Na zabezpečenie rýchlej odpovede sa vyžaduje alternatívny uprednostňovaný jazyk (angličtina, francúzština alebo nemčina).

Prekvapilo vás, že niektoré informácie vo vašom jazyku nie sú k dispozícii?

- Návštevníci webových stránok sú niekedy prekvapení, že stránka nie je dostupná v ich jazyku.

Jazyky dostupné na internetovej stránke Výboru regiónov vo všeobecnosti závisia od týchto obmedzení:

- (právny) význam – verejnosť musí mať prístup ku všetkým úradným dokumentom, aby boli vyhotovené vo všetkých úradných jazykoch. Iné dokumenty sa prekladajú len do potrebných jazykov (napríklad komunikácia s vnútroštátnymi orgánmi, organizáciami alebo jednotlivcami);
- naliehavosť – na to, aby boli relevantné, je potrebné rýchlo zverejniť niektoré druhy informácií. Keďže preklad si vyžaduje určitý čas, dávame prednosť rýchlemu uverejňovaniu v jazykoch, ktorým rozumie najväčší počet Európanov, a nie čakaniu na preklady do všetkých jazykov;
- nákladová efektívnosť – na úsporu peňazí daňových poplatníkov v prípade vysoko špecializovaných stránok, na ktoré sa konzultuje len relatívne malý počet ľudí, je potrebné zabezpečiť, aby väčšina z nich pochopila podstatu informácií;

Prístup Európskej únie k viacjazyčnosti vo svojej vlastnej komunikačnej politike

- technické obmedzenia – správa webovej stránky vo viac ako 20 jazykoch je veľmi zložitá a vyžaduje si veľa ľudských a finančných zdrojov;
- preklad – máme len obmedzený počet prekladateľov a obmedzený rozpočet na preklad (peniaze všetkých daňových poplatníkov).

Na vybranom počte stránok vám však ponúkame možnosť požiadať o automatický strojový preklad, ktorý poskytuje služba eTranslation Európskej komisie:

- Strojový preklad vám môže poskytnúť základnú predstavu o obsahu v jazyku, ktorému rozumiete. Treba však mať na pamäti, že nezahŕňa žiadny ľudský zásah a že kvalita a presnosť strojového prekladu sa môže výrazne líšiť v závislosti od jednotlivých textov a medzi rôznymi jazykovými párami.

Uvítali by sme Vašu spätnú väzbu k strojovému prekladu!

A1.3.3 Európska investičná banka

Jazyková politika webovej stránky

V akých jazykoch je webová stránka EIB dostupná?

Cieľom EIB je poskytnúť vám informácie, ktoré hľadáte, vo vašom vlastnom jazyku alebo v jazyku, ktorému rozumiete, v závislosti od povahy informácií. Úradné dokumenty sú k dispozícii aspoň v jazykoch, ktoré boli k dátumu uverejnenia úradné. Ostatné dokumenty, ktoré nie sú právne záväzné, sa často uverejňujú v angličtine, francúzštine a nemčine. Všeobecné informácie na domovskej stránke, sekcie okamžite prístupné z domovskej stránky a indexy sú, pokiaľ je to možné, dostupné v angličtine, francúzštine a nemčine. Špecializované informácie sú všeobecne dostupné aspoň v dvoch jazykoch, pre ktoré publikum najčastejšie používa informácie.

Ako fungujú jazyky na webovej stránke EIB?

Navigácia a obsah webovej stránky sú zvyčajne dostupné v troch jazykoch: Angličtina, francúzština a nemčina. Prístup k týmto verziám nevyžaduje žiadne cookies ani detekciu prehliadača. Jazyk je identifikovaný na adrese URL stránky, t. j. angličtina (www.eib.org/en), francúzština (www.eib.org/fr) a nemčina (www.eib.org/de).

Ak sú k dispozícii iné jazyky, na každej strane pod názvom je uvedená možnosť zmeniť jazyk obsahu stránky. Cookies sa používajú na nastavenie tejto jazykovej preferencie počas relácie prehliadania a odstránené na konci relácie. Výberom jedného z týchto jazykov sa zmení jazyk stránky, zatiaľ čo navigácia na stránke zostane v jazyku definovanom v URL.

A1.3.4 Európsky ombudsman

Európsky ombudsman je pevne odhodlaný dodržiavať zásadu viacjazyčnosti, pretože kultúrna a jazyková rozmanitosť je jedným z najväčších výhod Európskej únie. Ombudsmanka pôsobí ako most medzi európskou verejnosťou a EÚ pri zabezpečovaní dodržiavania najvyšších etických, administratívnych noriem a noriem transparentnosti inštitúciami EÚ. Oslovenie občanov v ich vlastnom jazyku je kľúčom k tomu, aby bola EÚ prístupnejšia a zodpovednejšia, čo je zase nevyhnutné pre úspech demokratického systému EÚ.

Európska ombudsmanka sa snaží nájsť pragmatickú rovnováhu medzi zásadou viacjazyčnosti a jej povinnosťou využívať svoje obmedzené zdroje čo najúčinnejším spôsobom. V odôvodnených prípadoch môže ombudsman rozhodnúť o uverejnení určitých dokumentov v obmedzenom počte jazykov.

V nasledujúcom prehľade sa vysvetľuje výber jazyka ombudsmana, pokiaľ ide o najdôležitejšie oznámenia a publikácie.

Komunikácia so sťažovateľmi a verejnosťou

Každý občan EÚ alebo osoba s pobytom v EÚ má právo používať ktorýkoľvek z 24 úradných jazykov v korešpondencii s inštitúciami EÚ, ktoré musia odpovedať v tom istom jazyku. Táto zásada sa vzťahuje aj na kontakty s európskym ombudsmanom. Všetky sťažnosti, žiadosti o informácie a akékoľvek iné žiadosti môžu byť zaslané a odpovede budú zodpovedané v ktoromkoľvek z úradných jazykov EÚ.

Webová stránka ombudsmana je dostupná vo všetkých 24 jazykoch EÚ vrátane elektronického formulára sťažnosti a interaktívneho sprievodcu, ktorý používateľom pomáha nájsť vhodný mechanizmus riešenia problémov na úrovni EÚ alebo v členských štátoch. Ak je sťažovateľ nespokojný so službami ombudsmana, môže sa poradiť o tom, kam sa obrátiť v jazyku EÚ podľa vlastného výberu.

Kľúčové publikácie ombudsmana, ako je výročná správa, brožúra o službách „Kto vám môže pomôcť?“ a usmernenia ombudsmanky pre podniky sú dostupné vo všetkých 24 jazykoch EÚ. To isté platí pre informácie o súčasnej európskej ombudsmanke Emily O'Reilly, ako aj o jej predchodcoch. Európsky kódex dobrej správnej praxe je k dispozícii vo všetkých 24 jazykoch EÚ, ako aj v jazykoch kandidátskych krajín EÚ.

Práca súvisiaca s prípadom

Ombudsman prijíma a vybavuje sťažnosti vo všetkých úradných jazykoch EÚ. Väčšina jej vyšetrovaní, s výnimkou vyšetrovaní, ktorými sa zaoberá neformálny postup (napríklad telefonicky), sa uverejňuje na jej webovej stránke. Jazyková politika pre dokumenty týkajúce sa jednotlivých prípadov je takáto:

- Odporúčania a rozhodnutia sa uverejňujú v jazyku sťažovateľa a v angličtine.
- Zhrnutia prípadov, ktoré majú širší verejný záujem, sa uverejňujú vo všetkých 24 jazykoch.
- Osobitné správy sa uverejňujú vo všetkých 24 jazykoch EÚ.
- Vyšetovania z vlastnej iniciatívy sa uverejňujú v angličtine spolu so zhrnutiami vo všetkých jazykoch EÚ.
- Stručné informácie o otvorených prípadoch sú k dispozícii v angličtine.
- Verejné konzultácie sa uverejňujú vo všetkých 24 jazykoch EÚ. V odôvodnených prípadoch sa však ombudsman môže rozhodnúť pozvať spätnú väzbu od cieľového publika v obmedzenom počte jazykov EÚ.
- Následné štúdie sú k dispozícii vo všetkých 24 jazykoch EÚ.

Strategické a organizačné dokumenty

Väčšina strategických a organizačných dokumentov ombudsmanky, ako je jej štatút, stratégia, verejný register a jej kódex správania, sú dostupné vo všetkých jazykoch EÚ. To isté platí aj pre jej oznámenia o verejnom obstarávaní. Jej ročný plán riadenia alebo iné konkrétnejšie strategické dokumenty sú k dispozícii v obmedzenom počte jazykov EÚ.

Mediálne a sociálne médiá

Ombudsmanka pravidelne informuje novinárov o svojich vyšetrovaniach a ďalších novinkách. Keďže väčšina relevantných novinárov sú korešpondenti EÚ so sídlom v Bruseli, ktorí potrebujú včasné informácie a majú tendenciu ovládať angličtinu, nemčinu alebo francúzštinu, uverejňuje svoje tlačové správy len v týchto jazykoch. V prípadoch extrémneho časového tlaku sa môže rozhodnúť publikovať tlačové texty len v angličtine.

Ombudsman čoraz viac využíva platformy sociálnych médií na oslovenie verejnosti. Obsah uverejnený na týchto platformách je väčšinou v angličtine kvôli ich medzinárodnému dosahu.

Prístup Európskej únie k viacjazyčnosti vo svojej vlastnej komunikačnej politike

Vydáva tiež tlačové správy, informácie o stretnutiach a podujatiach a ďalšie správy v angličtine, nemčine a francúzštine. Publikácie a videá ombudsmanky sa šíria na rôznych kanáloch sociálnych médií v 24 úradných jazykoch EÚ.

Komunikácia s Európskou sieťou ombudsmanov

Európsky ombudsman koordinuje Európsku sieť ombudsmanov, ktorá pozostáva z viac ako 95 kancelárií v 36 európskych krajinách. Členovia siete si pravidelne vymieňajú skúsenosti a najlepšie postupy prostredníctvom seminárov a stretnutí, bulletinu, elektronického diskusného fóra a dennej elektronickej spravodajskej služby. Informácie o sieti, ako aj spoločné vyhlásenie sú k dispozícii vo všetkých 24 jazykoch EÚ. Jazyky používané v sieti sú španielčina, nemčina, angličtina, francúzština a taliančina.

Interná komunikácia a nábor pracovníkov

Tím ombudsmana je multikultúrny a pokrýva širokú škálu úradných jazykov EÚ. Vždy, keď je to možné, sa prípadmi, žiadosťami o informácie alebo telefonickými hovormi vybavuje zamestnanec, ktorého materinským jazykom je jazyk žiadateľa alebo rovnocenný jazyk. Ak nie je možné uviesť jazyk interne, ombudsman využíva externé prekladateľské služby.

Interné pracovné jazyky sú prevažne angličtina a francúzština. Informácie o voľných pracovných miestach v kancelárii ombudsmana sú dostupné vo všetkých jazykoch EÚ. Osobitné výzvy na predkladanie prihlášok sa však väčšinou uverejňujú v angličtine, keďže vysoká úroveň v angličtine je predpokladom pre väčšinu pracovných miest ombudsmana.

A1.4 Jazykový režim a jazyková politika agentúr EÚ

Zoznam agentúr v tejto tabuľke sa riadi oficiálnym protokolovým príkazom. Odkazuje tak na právne akty (t. j. nariadenie o financovaní a/alebo interné pravidlá), ako aj na jazykovú politiku uvedenú na webovej stránke. Jazykový režim a jazyková politika webových stránok (ak existuje) sú uvedené spoločne v pravom stĺpci, pretože druhý z nich niekedy objasňuje prvý. Pravidlá, rozhodnutia a jazyková politika webových stránok sú rozdelené oddeľovaním bodkovaných riadkov, aby sa uľahčilo čítanie.

Agentúry	Zdroje jazykového režimu a jazyk webovej stránky zdvorilosť (ak existuje)	Obsah príslušných ustanovení
Agentúra na podporu orgánu BEREC	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1971 z 11. decembra 2018, ktorým sa zriaďuje Orgán európskych regulátorov pre elektronické komunikácie (BEREC) a Agentúra na podporu orgánu BEREC (Úrad BEREC)	Článok 46 ods. 1. „Na Úrad BEREC sa vzťahuje nariadenie č. 1“
	Rozhodnutie riadiaceho výboru Úradu BEREC č. MC/2016/02 o pracovnom jazykovom režime Úradu BEREC	Článok 1 „ Pracovným jazykom Úradu BEREC je angličtina . To nebráni Úradu BEREC používať iné úradné jazyky Európskej únie, ktoré by sa mohli považovať za vhodné.“
Orgán pre európske politické strany a európske politické nadácie	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 1141/2014 z 22. októbra 2014 o štatúte a financovaní európskych politických strán a európskych politických nadácií	Článok 6 ods. 8. „Na úrad sa vzťahuje nariadenie č. 1. Prekladateľské služby potrebné na fungovanie úradu a registra zabezpečuje Prekladateľské stredisko pre orgány Európskej únie.“
Úrad Spoločenstva pre odrody rastlín	Nariadenie Rady (ES) č. 2100/94 z júla 1994 o právach Spoločenstva k odrodám rastlín	Článok 34 ods. 1. „Ustanovenia nariadenia č. 1 [...] sa vzťahujú na úrad“ Článok 34 ods. 2. „ Žiadosti úradu , dokumenty potrebné na spracovanie takýchto žiadostí a všetky ostatné predložené dokumenty sa podávajú v jednom z úradných jazykov Európskych spoločenstiev.“ Článok 34 ods. 3. „Účastníci konania pred úradom sú oprávnení viesť písomné a ústne konania v ktoromkoľvek úradnom jazyku Európskych spoločenstiev s prekladom a v prípade vypočutí simultánnym tlmočením aspoň do ktoréhokoľvek iného úradného jazyka Európskych spoločenstiev, ktorý si zvolí ktorýkoľvek iný účastník konania. Výkon týchto práv neznamená pre účastníkov konania osobitné poplatky.“
Európska	Nariadenie Európskeho	Článok 23 ods. 1. „Ustanovenia nariadenia č. 1 sa

Prístup Európskej únie k viacjazyčnosti vo svojej vlastnej komunikačnej politike

<p>agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci</p>	<p>parlamentu a Rady 2062/94, ktorým sa zriaďuje Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci</p>	<p>vzťahujú na agentúru“.</p> <p>Článok 23 ods. 2 „ Správna rada môže rozhodnúť o jazykoch, ktoré má agentúra používať pri svojom vnútornom fungovaní“</p>
	<p>Webová stránka o jazykoch: Viacjazyčnosť v EU-OSHA Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci EU-OSHA (europa.eu) https://osha.europa.eu/en/tools-and-resources/multilingualism</p>	<p>Viacjazyčnosť je dôležitým prvkom inkluzívnej komunikácie v Európskej únii a pre všetky celoeurópske organizácie. Sprístupnenie informácií, analýz a nástrojov agentúry EU-OSHA vo viacerých jazykoch znamená, že agentúra môže osloviť viac ľudí.</p> <p>Prekračovanie jazykových bariér</p> <p>Agentúra EU-OSHA pracuje na čo najširšom šírení svojich posolstiev tým, že do svojej každodennej činnosti začleňuje viacjazyčnosť. Podieľa sa aj na inovačných projektoch v tejto oblasti v spolupráci s inými organizáciami EÚ.</p> <p>Pre agentúru EU-OSHA je viacjazyčnosť základnou zásadou rešpektovania, ako aj pragmatickou voľbou, ktorá pomáha agentúre plniť jej poslanie.</p> <p>Cieľom agentúry EU-OSHA je kreatívne myslieť a pracovať nákladovo efektívnym spôsobom s cieľom zabezpečiť, aby boli jej činnosti prístupné občanom EÚ bez ohľadu na jazyk, ktorým hovoria. Ak chcete uviesť niekoľko príkladov:</p> <ul style="list-style-type: none"> • animované filmy Napo sú bez jazyka a môžu ich pochopiť a užívať si ich všetci; • Nástroje OiRA sú k dispozícii v mnohých jazykoch a používatelia môžu vyhľadávať nástroje podľa jazyka; • V rámci ceny filmovej ceny Zdravé pracoviská sa víťazný film ponúka národným kontaktným miestam na titulkovanie v ich jazykoch. <p>Niektoré materiály, ktoré agentúra EU-OSHA vyrába, sú k dispozícii v 25 európskych jazykoch. Iné, ako napríklad niektoré publikácie, sa prekladajú na základe žiadostí národných kontaktných miest. Kontaktné miesta zohrávajú aktívnu úlohu pri posudzovaní potreby prekladov a monitorovaní ich kvality.</p> <p>Firemná webová stránka agentúry EU-OSHA</p> <p>Väčšina obsahu firemných webových stránok agentúry EU-OSHA je viacjazyčná; hlavné časti a všetky najdôležitejšie a spravodajské správy zverejnené na firemnej webovej stránke sú k dispozícii v 25 jazykoch.</p> <p>V roku 2017 získala agentúra EU-OSHA spolu s Úradom Európskej únie pre duševné vlastníctvo a Prekladateľským strediskom pre orgány Európskej únie cenu európskeho ombudsmana za dobrú správu v kategórii excelentnosť v poskytovaní služieb zameraných na občanov/zákazníkov za ich inovatívnu prácu na projekte na uľahčenie správy prekladov viacjazyčných webových stránok.</p>

		<p>Kampane Zdravé pracoviská</p> <p>Cieľom kampane Zdravé pracoviská je zvýšiť informovanosť v celej Európe a osloviť čo najviac ľudí a malé podniky. Agentúra EU-OSHA sa domnieva, že je dôležité, aby kampane boli inkluzívne, takže agentúra má všetky hlavné materiály kampane preložené do 25 jazykov vrátane vyhradeného webového sídla kampane, ktoré je hlavným úložiskom informácií a nástrojov súvisiacich s kampaňou. Zvyšok materiálov a publikácií kampane sa ponúka na preklad ústredným miestam, ktoré môžu rozhodnúť, ktoré z nich budú mať pre ne najväčšiu hodnotu.</p> <p>Pomoc pri zabezpečovaní vysoko kvalitných prekladov</p> <p>Agentúra EU-OSHA spolu s Prekladateľským strediskom pre orgány Európskej únie (CdT) a Úradom pre vydávanie publikácií Európskej únie realizovala projekt na aktualizáciu a rozšírenie ich viacjazyčnej terminológie v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (BOZP). Cieľom bolo pomôcť prekladateľom dosiahnuť konzistentné, presné a aktuálne verzie textov týkajúcich sa BOZP.</p> <p>Viacjazyčný tezaurus je teraz integrovaný do systému správy obsahu webových stránok agentúry EU-OSHA. Obsahuje 2000 nových termínov s priamymi prekladmi, definíciami, odkazmi na zdroje a kontexty, v IATE (mediiinštitucionálna terminologická databáza Európskej únie, ktorú spravuje CdT) a v EuroVoc (jazykový tezaurus Úradu pre publikácie). Národné kontaktné miesta agentúry zrevidovali všetky preklady, aby sa zabezpečila ich presnosť.</p> <p>Výrazy sa používajú na označenie publikácií a iného typu obsahu, ktorý umožňuje vyhľadávateľom ľahšie a efektívnejšie vyhľadávať údaje o BOZP.</p> <p>V rámci kampane Zdravé pracoviská agentúra EU-OSHA pripravila aj glosáre v konkrétnych oblastiach znalostí v oblasti BOZP. Nájdete ich na webovej stránke kampane a v príslušných častiach firemnej webovej stránky.</p>
Európsky orgán pre bankovníctvo	Nariadenie (EÚ) č. 1093/2010 z 24. novembra 2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre bankovníctvo)	<p>Článok 73 ods. 1. „Na orgán pre cenné papiere a trhy sa uplatňuje nariadenie Rady č. 1 [...].</p> <p>Článok 73 ods. 2. „Riadiaca rada rozhodne o vnútornom jazykovom režime orgánu pre cenné papiere a trhy“</p>
	Rozhodnutie správnej rady o interných jazykových úpravách Európskeho orgánu pre bankovníctvo z 12. januára 2011	<p>Článok 1</p> <p>„Interný pracovný jazyk Interný pracovný jazyk EBA je angličtina“</p>
Európska agentúra pre	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ)	<p>Článok 113 ods. 1. „Na agentúru sa vzťahuje predpis č. 1.</p>

Prístup Európskej únie k viacjazyčnosti vo svojej vlastnej komunikačnej politike

pohraničnú a pobrežnú stráž	2019/1896 z 13. novembra 2019 o európskej pohraničnej a pobrežnej stráži	Článok 113 ods. 2. „Bez toho, aby boli dotknuté rozhodnutia prijaté na základe článku 342 ZFEÚ, výročná správa o činnosti a pracovný program sa vypracúvajú vo všetkých úradných jazykoch Únie.
Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 851/2004 z 21. apríla 2004, ktorým sa zriaďuje Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb	Článok 14: „ Správna rada určí jednomyselne svojich členov pravidlá upravujúce jazyky centra vrátane možnosti rozlišovať medzi internou činnosťou centra a externou komunikáciou , pričom zohľadní potrebu zabezpečiť prístup k práci centra a účasť na nej všetkými zainteresovanými stranami v oboch prípadoch.“
	Používanie jazykov na webovej stránke, vyhlásenie: Jazyková politika (europa.eu)	„ Kľúčové publikácie pre širokú verejnosť sú k dispozícii vo všetkých úradných jazykoch EÚ, plus islandčina a nórčina , v rámci dostupného rozpočtu. Vzhľadom na vysoké náklady na preklad sa obsah zameraný na odbornú komunitu poskytuje len v angličtine . Niektoré dokumenty zamerané na menej technické publikum, napríklad tvorcov politik, sa však po konzultácii s členskými štátmi prekladajú aj prostredníctvom ich národných kontaktných miest (NFP) určených na komunikáciu , pričom sa zohľadňuje význam pre verejné zdravie v každom cieľovom jazyku a zohľadňuje sa vplyv na náklady. Voľné pracovné miesta sa prekladajú do všetkých úradných jazykov EÚ. Webové sídlo kampane Európsky deň zvyšovania povedomia o antibiotikách (EAAD) a Európsky informačný portál o očkovaní (EVIP) sú preložené do všetkých úradných jazykov EÚ; EAAD je k dispozícii aj v islandskom a nórskom jazyku.
Európske stredisko pre rozvoj odborného vzdelávania	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/128 zo 16. januára 2019, ktorým sa zriaďuje Európske stredisko pre rozvoj odborného vzdelávania (Cedefop)	Článok 22 ods. 1. „Ustanovenia nariadenia Rady č. 1 sa vzťahujú na Cedefop “
Európska chemická agentúra	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 z 18. decembra 2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry	Článok 104 ods. 1. „ Na agentúru sa vzťahuje nariadenie č. 1 [...]. “
Európske centrum	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ)	Žiadne ustanovenie o jazykovom režime

<p>odvetvových, technologických a výskumných kompetencií v oblasti kybernetickej bezpečnosti</p>	<p>2021/887 z 20. mája 2021, ktorým sa zriaďuje Európske centrum odvetvových, technologických a výskumných kompetencií v oblasti kybernetickej bezpečnosti a sieť národných koordinačných centier</p>	
<p>Európska environmentálna agentúra</p>	<p>Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 401/2009 z 23. apríla 2009 o Európskej environmentálnej agentúre a Európskej environmentálnej informačnej a monitorovacej sieti</p>	<p>Žiadne ustanovenie o jazykovom režime</p>
	<p>Odkaz na používanie jazykov na webovej stránke Prekladateľská politika EHP – Európska environmentálna agentúra (europa.eu)</p>	<p>Politika v oblasti prekladov v EHP</p> <p>„Úloha EEA spočíva v poskytovaní včasných, cielených, relevantných a spoľahlivých informácií subjektom zodpovedným za tvorbu politík a verejnosti“. V súlade s usmerneniami Európskej komisie (spoločný prístup k agentúram EÚ) a odporúčaniami európskeho ombudsmana pre administratívu EÚ sa EEA zaviazala, že bude mať čo najviac informácií v európskych jazykoch. Hlavným cieľom prekladov je sprístupniť a použiť informácie o EHP väčším segmentom skupín zainteresovaných strán a verejnosti.</p> <p><u>Ciele</u></p> <p>Politika EHP v oblasti prekladov má tieto ciele:</p> <ul style="list-style-type: none"> — sprístupňovať a používať informácie o EHP väčším segmentom cieľového publika; — podporovať viacjazyčný obsah a informácie, ako sa odporúča pre všetky inštitúcie EÚ; — optimalizovať využívanie dostupných prekladateľských zdrojov vzhľadom na potreby používateľov a skutočné použitie; — zabezpečiť vysokú kvalitu. <p><u>Čo prekladáme</u></p> <p>Výstupy EEA sú vypracované v angličtine. O žiadostiach o preklad sa rozhoduje na základe dostupnosti finančných prostriedkov a vplyvu a relevantnosti informácií pre cieľovú skupinu. Vzhľadom na to, že EEA má obmedzené zdroje na preklady, často sa uprednostňujú texty, ktoré sa zameriavajú na širšie publikum (napr. všeobecný, netechnický obsah), alebo texty s právnymi povinnosťami.</p> <p>Pri rozhodovaní o obsahu prekladu a cieľových jazykoch sa zohľadňuje niekoľko kritérií:</p> <ul style="list-style-type: none"> — právne požiadavky

		<p>— dostupnosť finančných prostriedkov</p> <p>— či poskytuje základné informácie o EHP</p> <p>- potenciálny vplyv dosahu na cieľové skupiny, ktorý určuje: o prístupnosť pôvodného textu a obsahu (technický verzus netechnický) o správy v pôvodnom texte a ich význam v členských krajinách o konkrétnych žiadostiach členských krajín o podujatiach (s tvorcami politík alebo verejnosťou) o možnosti používať a opätovne použiť rovnaký obsah vo viacerých formátoch (tlač online; infografická prezentácia).</p> <p>Táto preferencia je založená na predpoklade, že technickí odborníci na životné prostredie s väčšou pravdepodobnosťou ovládajú angličtinu a majú prístup k technickým znalostiam EHP.</p> <p>Obsah sa môže preložiť do všetkých jazykov EHP alebo do ich výberu, napr. do noviniek, v ktorých sa uvádza niekoľko krajín, by sa mohlo preložiť do jazykov týchto krajín. Obsah EHP je preložený nielen do úradných jazykov EÚ, ale aj do nórčiny, turečtiny a islandčiny vzhľadom na členstvo príslušnej krajiny v sieti EHP.</p> <p>Najčastejšie prekladaný obsah EHP sú články o novinkách, tlačové správy, infografiky a webové stránky. S aktuálnymi dostupnými zdrojmi EEA poskytuje obsah iba v angličtine prostredníctvom svojich kanálov sociálnych médií.</p> <p><u>Priama komunikácia s verejnosťou</u></p> <p>V súlade s článkom 41 Charty základných práv Európskej únie sa žiadateľom poskytne odpoveď na otázky adresované EHP v jazyku pôvodného listu/e-mailu za predpokladu, že tento e-mail bol napísaný v jednom z úradných jazykov Európskej únie. Na poskytovanie tejto služby sa používajú interné zdroje.</p>
<p>Európska agentúra pre kontrolu rybárstva</p>	<p>Nariadenie Rady (ES) č. 768/2005 z 26. apríla 2005 o zriadení Európskej agentúry pre kontrolu rybného hospodárstva</p> <p>V oznámení o výberovom konaní (napr.: Senior Enterprise Business Architect)</p>	<p>Žiadne ustanovenie o jazykovom režime</p> <p>„Agentúra sa riadi praxou používania angličtiny ako pracovného jazyka“</p>
<p>Európsky úrad pre bezpečnosť potravín</p>	<p>Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 z 28. januára 2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva</p> <p>Informácie o používaní jazykov</p>	<p>Žiadne ustanovenie o jazykovom režime</p> <p>„Webová stránka agentúry EFSA je teraz k dispozícii v</p>

	<p>uvedených na webovej stránke (EFSA ide Španielčina EFSA (europa.eu))</p>	<p>španielčine, ktorá je jedným z najrozšírenejších jazykov na svete. Doplnenie španielčiny znamená, že všetky základné informácie úradu EFSA, spravodajské príbehy a podkladové materiály sú dostupné v piatich jazykoch – obsah je už k dispozícii v angličtine, francúzštine, nemčine a taliančine.</p> <p>Spustenie španielskej verzie webovej stránky znamená začiatok postupného zavádzania úplnej viacjazyčnosti EÚ-24 do oznámení úradu EFSA.</p> <p>Okrem 46 miliónov obyvateľov Španielska je v slove približne 400 miliónov španielskych rodených hovorcov. Po mandarínskej čínštine, hinduistickom a anglickom jazyku je španielčina najrozšírenejším jazykom na svete.</p> <p>Okrem rozšírenia dosahu oznámení EFSA je pridanie španielčiny aj reakciou na nové európske nariadenie o transparentnosti, v ktorom sa zdôrazňuje, že je potrebné, aby EFSA a iné orgány EÚ boli čo najjasnejšie a najprístupnejšie pri komunikácii so širokou verejnosťou.</p> <p>Lingvistické služby EFSA spolupracovali s Prekladateľským strediskom pre orgány Európskej únie (CdT), ktoré preložilo široký výber najpopulárnejších webových stránok EFSA.</p> <p>Základné informácie o EFSA sú už k dispozícii vo všetkých úradných jazykoch EÚ v korporátnej brožúre EFSA „Veda o ochrane spotrebiteľov z terénu na stôl“. Dokument je k dispozícii na webovej stránke EFSA, ako aj na webovej stránke EU Bookshop. Všetky oznámenia o voľných pracovných miestach EFSA pre nábor zamestnancov sú k dispozícii vo všetkých 24 úradných jazykoch EÚ.</p> <p>Angličtina, ako EÚ lingua franca, zostáva hlavným jazykom používaným pri všetkých komunikáciách EFSA externe a interne. EFSA je perspektívna organizácia, ktorá má záujem o najmodernejší prístup ku komunikácii, ktorý je jedným z hlavných pilierov svojho mandátu. Na dosiahnutie tohto cieľa EFSA plánuje využiť nové technológie, ako je umelá inteligencia a automatizovaný preklad v rámci svojho súčasného a budúceho prístupu k viacjazyčnosti.“</p>
<p>Európska nadácia pre zlepšovanie životných a pracovných podmienok</p>	<p>Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/127 zo 16. januára 2019, ktorým sa zriaďuje Európska nadácia pre zlepšovanie životných a pracovných podmienok (Eurofound)</p> <p>Komunikačná stratégia</p>	<p>Článok 23 ods. 1. „Ustanovenia nariadenia Rady č. 1 sa vzťahujú na nadáciu Eurofound“</p> <p>Hlavné zásady:</p> <p>8. Nadácia Eurofound rešpektuje úlohu viacjazyčnosti pri komunikácii v celej Európskej únii a uznáva, že je dôležité, aby Európania mali prístup k informáciám vo svojich vlastných jazykoch. Nadácia Eurofound bude</p>

Prístup Európskej únie k viacjazyčnosti vo svojej vlastnej komunikačnej politike

	<p> nadácie Eurofound (komunikačná stratégia nadácie Eurofound (europa.eu)) </p> <p> Informácie uvedené na webovom sídle, jazyková politika webovej stránky (viacjazyčnosť Eurofound (europa.eu)) </p>	<p> naďalej uplatňovať pragmatický a nákladovo efektívny prístup k tomuto procesu. </p> <p>[...]</p> <p> Komunikácia navnútroštátnej úrovni bude naďalej zahŕňať preklad výstupov nadácie Eurofound a webových informácií s cieľom uľahčiť prístup pre všetkých používateľov v členských štátoch. Hodnotenie informácií pre používateľov na vnútroštátnej úrovni sa premietne do celkového procesu, ktorý nadácii Eurofound umožní lepšie a konkrétnejšie reagovať na jazykové požiadavky na vnútroštátnej úrovni. </p> <p>[...]</p> <p> Nadácia Eurofound poskytuje aj informačný kanál RSS, ako aj zábery z elektronickej pošty špecifickej pre publikácie. Jazykovo diferencované online šírenie je zamerané na zabezpečenie optimálneho prístupu pre cieľové skupiny nadácie Eurofound na úrovni členských štátov a v rámci tohto úsilia budú pokračovať proaktívne politiky zamerané na šírenie e-mailových odkazov na jazykové verzie výkonných zhrnutí. </p> <p> Jazyková politika nadácie Eurofound sa vykonáva v kontexte jej súčasného pracovného programu a riadi sa podnikovou komunikačnou stratégiou nadácie Eurofound. Viacjazyčný prístup nadácie Eurofound sa opiera o tri zásady stratégie. </p> <ul style="list-style-type: none"> • „[...]“. • Eurofound rešpektuje úlohu viacjazyčnosti pri komunikácii v celej EÚ a uznáva, že je dôležité, aby Európania mali prístup k informáciám vo svojich vlastných jazykoch. <p> Webová stránka nadácie Eurofound je viacjazyčná v nasledujúcom rozsahu. </p> <ul style="list-style-type: none"> • Viacjazyčná navigácia je k dispozícii na celom webovom sídle. • Viaceré vstupné stránky najvyššej úrovne sú preložené do všetkých jazykov. „Všetky jazyky“ sa vzťahujú na všetkých 24 úradných jazykov EÚ okrem írčiny a maltčiny, v prípade ktorých bol preklad obmedzený z dôvodu veľmi nízkeho využívania. To isté platí pre vybrané kľúčové stránky, ako napríklad obsah nadácie Eurofound a stránky týkajúce sa prieskumov nadácie Eurofound. Nástroj na vizualizáciu údajov s údajmi z prieskumu je k dispozícii vo všetkých jazykoch. • Preložené publikácie sa uverejňujú online. <p> Prekladateľský program pre publikácie zahŕňa: </p> <ul style="list-style-type: none"> • Výkonné zhrnutia publikácií sa prekladajú do všetkých
--	--	---

		<p>jazykov.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kniha života a práce v Európe a niektoré ďalšie kľúčové publikácie sa podľa potreby prekladajú do francúzštiny, nemčiny a najviac troch ďalších jazykov. • Firemný a propagačný materiál sa prekladá podľa potreby. • Žiadosti ad hoc a žiadosti o preklad konkrétnych publikácií na požiadanie sa skúmajú v jednotlivých prípadoch. <p>Tlmočenie na podujatiach organizovaných nadáciou Eurofound sa podľa možnosti poskytne pre príslušný(-é) jazyk(-y). Nadácia Eurofound bude naďalej uplatňovať pragmatický a nákladovo efektívny prístup k vykonávaniu svojej jazykovej politiky. Jeho zámerom je umožniť rozsiahle viacjazyčné poskytovanie s cieľom optimalizovať prístup používateľov vo všetkých členských štátoch a v prípade potreby reagovať aj na potreby založené na dopyte. Jazyková politika a jej vykonávanie sa preskúmajú vzhľadom na pracovný program nadácie Eurofound, komunikačné priority a dostupné zdroje.“</p>
Európsky inštitút pre rodovú rovnosť	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1922/2006 z 20. decembra 2006, ktorým sa zriaďuje Európsky inštitút pre rodovú rovnosť	Článok 16 ods. 1. „Ustanovenia nariadenia č. 1 [...] sa vzťahujú na inštitút“
	Oznámenie o výberovom konaní(vyslaný národný expert (VNE) – Komunikácia Európsky inštitút pre rodovú rovnosť (europa.eu))	„ Angličtina [...] je prevládajúcim pracovným jazykom v inštitúte“
Európsky orgán pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1094/2010 z 24. novembra 2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov)	Článok 73 ods. 1. „Na orgán pre cenné papiere a trhy sa uplatňuje nariadenie č. 1 [...]“. Článok 73 ods. 2. „ Riadiaca rada rozhodne o vnútornom jazykovom režime orgánu pre cenné papiere a trhy “
	Rozhodnutie správnej rady o interných jazykových opatreniach, EIOPA-MB-11/003, 10 jan. 2011	Článok 1: Interný pracovný jazyk: „ Interným pracovným jazykom EIOPA je angličtina “
Európsky orgán práce	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1149 z 20. júna 2019, ktorým sa zriaďuje Európsky	Článok 35 ods. 1. „Ustanovenia uvedené v nariadení Rady č. 1 sa vzťahujú na orgán pre cenné papiere a trhy. “

Prístup Európskej únie k viacjazyčnosti vo svojej vlastnej komunikačnej politike

	orgán práce	
Európska námorná bezpečnostná agentúra	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1406/2002 z 27. júna 2002, ktorým sa ustanovuje Európska námorná bezpečnostná agentúra	Článok 9 ods. 1. „Ustanovenia nariadenia č. 1 [...] sa vzťahujú na agentúru.“
	Informácie poskytnuté na webovom sídle (portál transparentnosti – Administratívna štruktúra – EMSA – Európska námorná bezpečnostná agentúra (europa.eu))	EMSA vo vašom jazyku „Je pre nás dôležité, aby občania EÚ mali prístup k základným informáciám o EMSA vo svojom vlastnom jazyku. Z tohto dôvodu sme preložili časti našej webovej stránky do 24 jazykov EÚ a naša päťročná stratégia (2020 – 2024) je dostupná aj v 24 jazykoch EÚ. Okrem toho pravidelne pridávame viacjazyčný obsah na našu webovú stránku vrátane prekladov našej kľúčovej spravodajskej práce.“
Európska agentúra pre lieky	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 726/2004 z 31. marca 2004, ktorým sa stanovujú postupy Spoločenstva pri povoľovaní liekov na humánne použitie a na veterinárne použitie a pri vykonávaní dozoru nad týmito liekmi a ktorým sa zriaďuje Európska agentúra pre lieky, žiadne ustanovenie o jazykovom režime	Žiadne ustanovenie o jazykovom režime
	Informácie uvedené na webovej stránke (Ako fungujú výbory Európska agentúra pre lieky (europa.eu))	„Pracovným jazykom všetkých výborov EMA je angličtina . Patria sem diskusie v pléne, pracovné dokumenty a korešpondencia. Agentúra EMA neposkytuje tlmočnicke a prekladateľské služby“.
Európske monitorovacie centrum pre drogy a drogovú závislosť	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1920/2006 z 12. decembra 2006 o Európskom monitorovacom centre pre drogy a drogovú závislosť	Žiadne ustanovenie o jazykovom režime
	Komunikačná stratégia EMCDDA (https://www.emcdda.europa.eu/system/files/publications/733/Communication_strategy_2012_451772.pdf)	„Zamerať sa na: zjednodušenie viacjazyčného obsahu: Občania EÚ majú právo na prístup k informáciám vo svojom štátnom jazyku. Zachovanie rešpektovania jazykovej rozmanitosti má pre agentúru EÚ zásadný význam, je to však aj pretrvávajúca výzva. EMCDDA vyrába výber svojich výstupov vo všetkých jazykoch EÚ plus nórčina, chorvátčina a turečtina. Činnosti v rámci medzinárodnej spolupráce si vyžadujú, aby EMCDDA zahŕňala nové jazykové

		<p>skupiny, napr. jazyky nástroja predvstupovej pomoci (IPA a príjemcov európskej susedskej politiky (ESP). Jazyková politika agentúry je založená na dôkladnom posúdení potreby, pričom kvalita sa uprednostňuje pred kvantitou. V mnohých prípadoch cieľové publikum diktuje pre daný produkt najrozumnejšiu jazykovú politiku (napr. výstupy „všeobecnej verejnosti“ v národných jazykoch; technické výstupy v angličtine). V kombinácii s údajmi o sťahovaní a distribúcii v rôznych jazykových verziách tvorí základ rozhodnutí o tvorbe viacjazyčného obsahu. S cieľom zlepšiť jej relevantnosť a včasnosť bude výročná správa znovu koncipovaná ako stručné zhrnutie (ktoré sa má preložiť do všetkých jazykov) spolu s tematickým preskúmaním (dostupným v angličtine s dôrazom na preložené tlačové správy).</p> <p>Nástroje na vykonávanie tejto politiky zahŕňajú: viacjazyčné zhrnutia dlhších dokumentov v angličtine; online prekladateľské nástroje; viac nástrojov na zvýšenie kvality prekladu (napr. viacjazyčný glosár, externí poskytovatelia viacjazyčných jazykov), krátke online informačné listy v rôznych jazykoch a komunikácia založená na potrebách vo vybraných jazykoch. Agentúra s potešením berie na vedomie rastúci počet „spontánnych prekladov“ svojich výrobkov (napr. preklady praktických príručiek a usmernení do národných kontaktných miest) a na podporu týchto výrobkov bude potrebný nový súbor postupov a usmernení“.</p>
Európska prokuratúra	<p>Nariadenie Rady (EÚ) 2017/1939 z 12. októbra 2017, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca na účely zriadenia Európskej prokuratúry</p>	<p>Článok 7 Podávanie správ</p> <p>Par. 1. „Európska prokuratúra každý rok vypracúva a zverejňuje výročnú správu o svojej všeobecnej činnosti v úradných jazykoch inštitúcií Únie.“</p> <p>Článok 107 Jazykový režim</p> <p>Par. 1. Nariadenie č. 1/58 „sa uplatňuje na akty uvedené v článkoch 21 [vnútorných pravidiel] a 114 [vykonávacích pravidiel a programových dokumentov] tohto nariadenia“.</p> <p>Bod 2. „Kolégium rozhoduje dvojtretinovou väčšinou svojich členov o vnútornom jazykovom režime Európskej prokuratúry“.</p> <p>Odstavec 3. „Prekladateľské služby potrebné na administratívne fungovanie Európskej prokuratúry na ústrednej úrovni poskytuje Prekladateľské stredisko orgánov Európskej únie, pokiaľ si naliehavosť záležitosti nevyžaduje iné riešenie. Európski delegovaní prokurátori rozhodujú o spôsoboch prekladu na účely vyšetrovania v súlade s uplatniteľným vnútroštátnym právom.“</p>
	Rozhodnutie kolégia Európskej	Článok 1:

Prístup Európskej únie k viacjazyčnosti vo svojej vlastnej komunikačnej politike

	prokuratúry z 30. septembra 2020 o vnútornom jazykovom režime	Par. 1. „ Pracovným jazykom pre prevádzkové a administratívne činnosti Európskej prokuratúry je angličtina “. Bod 2. „ Vo vzťahoch so Súdny dvorom Európskej únie sa používa francúzština spolu s angličtinou “
Európsky orgán pre cenné papiere a trhy	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1095/2010 z 24. novembra 2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre cenné papiere a trhy)	Článok 73 ods. 1. „Na orgán pre cenné papiere a trhy sa uplatňuje nariadenie Rady č. 1 [...]. Článok 73 ods. 2. „Riadiaca rada rozhodne o vnútornom jazykovom režime orgánu pre cenné papiere a trhy“.
	Rozhodnutie správnej rady, 11. januára 2011 ESMA/2011/MB/3	Článok 1 – Vnútorný pracovný jazyk „Interným pracovným jazykom ESMA je angličtina“ .
Európska nadácia pre odborné vzdelávanie	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1339/2008 zo 16. decembra 2008, ktorým sa zriaďuje Európska nadácia pre odborné vzdelávanie	Článok 8 ods. 2. „ Správna rada jednomyselným rozhodnutím svojich členov s hlasovacím právom určí pravidlá upravujúce jazyky nadácie, berúc do úvahy potrebu zabezpečiť prístup k práci nadácie a účasť na nej všetkými zainteresovanými stranami.“
	Rozhodnutie správnej rady EFT, GB/09/DEC/017	Pracovné jazyky Článok 10 „Pracovnými jazykmi správnej rady sú angličtina, francúzština, nemčina, taliančina a španielčina “.
Agentúra Európskej únie pre azyl	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2303 z 15. decembra 2021 o Agentúre Európskej únie pre azyl	Článok 62 ods. 1 „ Na agentúru sa vzťahuje predpis č. 1 “ Článok 62 ods. 2. „Bez toho, aby boli dotknuté rozhodnutia prijaté na základe článku 342 ZFEÚ, konsolidovaná výročná správa o činnosti agentúry a programové dokumenty uvedené v článku 42 sa vypracúvajú vo všetkých úradných jazykoch inštitúcií Únie.“ Článok 62 ods. 3. „Prekladateľské stredisko orgánov Európskej únie poskytuje prekladateľské služby potrebné na fungovanie agentúry.“
Agentúra Európskej únie pre justičnú spoluprácu v trestných veciach	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1727 zo 14. novembra 2018 o Agentúre Európskej únie pre justičnú spoluprácu v trestných veciach (Eurojust)	Článok 33 ods. 1. „Na agentúru sa vzťahuje nariadenie Rady č. 1 “. Článok 33 ods. 2. „Bez toho, aby boli dotknuté rozhodnutia prijaté podľa článku 342 ZFEÚ, jednotný programový dokument [...] a výročná správa o činnosti [...] sa vypracúvajú vo všetkých úradných jazykoch inštitúcií Únie.“ Článok 33 ods. 3. „ Správna rada môže prijať rozhodnutie o pracovných jazykoch bez toho, aby boli dotknuté povinnosti stanovené v odsekoch 1 a 2.“

	<p>Rozhodnutie kolégia 2020 – 08 z 27. novembra 2020 o vnútornom jazykovom režime Eurojustu</p> <p>Informácie o používaní jazykov uvedených na webovej stránke Používanie jazyka v externej komunikácii (europa.eu)</p> <p>https://www.eurojust.europa.eu/about-us/good-administrative-behaviour/language-policy</p>	<p>„pracovným jazykom je angličtina“</p> <p>„<u>Používanie jazyka v externej komunikácii Eurojustu</u>“</p> <p>Eurojust používa vo svojej komunikácii so svojimi partnermi v členských štátoch a občanmi EÚ všetky úradné jazyky Európskej únie. Zatiaľ čo dokumenty Eurojustu, ktoré sú určené na verejné šírenie, sú vytvorené predovšetkým v angličtine, prekladajú sa do iných jazykov, ako sú opísané v tejto politike.</p> <p>Dokumenty týkajúce sa verejného plánovania a podávania správ</p> <p>Eurojust prekladá do všetkých úradných jazykov tieto dokumenty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jednotný programový dokument (vrátane ročného pracovného programu a rozpočtu) • Výročná správa <p><u>Verejné správy o operačnej práci Eurojustu, pracovné podmienky</u></p> <p>Správy zo štúdií a strategických projektov a usmernení vypracovaných Eurojustom na základe skúseností z prípadov sa vypracúvajú v angličtine. Eurojust prekladá do všetkých úradných jazykov:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Úplné znenie praktických usmernení a príručiek, ktoré majú odborníci používať pri svojej každodennej práci; • Zhrnutie/výsledky štúdií a strategických projektov. <p>Eurojust tiež preložil do všetkých úradných jazykov úplné znenie pracovných dohôd uzavretých s tretími stranami.</p> <p><u>Verejné otázky, žiadosti o prístup k dokumentom, žiadosti o prístup k osobným údajom</u></p> <p>Eurojust odpovedá pri odpovedaní na žiadosti verejnosti v jazyku žiadosti. Aby sa predišlo oneskoreným odpovediam v dôsledku potreby prekladu, Eurojust prekladá štandardné odpovede na žiadosti o informácie, prístup k dokumentom a prístup k osobným údajom a spolieha sa na rodených hovorcov od držiteľov pozícií Eurojustu, aby ich podľa potreby upravili.</p> <p><u>Tlačové správy a tlačové podujatia</u></p> <p>Eurojust uverejňuje tlačové správy v angličtine.</p> <p>Ak sa týkajú operačnej práce Eurojustu, tieto a príslušné podporné dokumenty sa preložia do iných</p>
--	---	---

		<p>jazykov dotknutých členských štátov alebo tretích krajín, ak</p> <ul style="list-style-type: none"> • časová os publikovania umožňuje a • komunikačný účel je lepšie naplnený preloženou tlačovou správou. <p>V prípadoch významného inštitucionálneho vývoja, ak to umožňuje harmonogram uverejnenia, sa tlačová správa a podporné dokumenty preložia do všetkých úradných jazykov.</p> <p>V prípade tlačových podujatí (tlačové konferencie, tlačové brífingy) Eurojust zabezpečuje tlmočenie do jazykov ktoréhokoľvek osobitne postihnutého členského štátu, ak je to možné pre organizáciu podujatia a potrebné na dosiahnutie lepšieho komunikačného vplyvu.</p> <p>Webová stránka</p> <p>Primárnym jazykom webovej stránky Eurojustu je angličtina. Cieľom je umožniť zamestnancom Eurojustu neustále vytvárať, monitorovať a aktualizovať obsah.</p> <p>Všetky verejné produkty Eurojustu (výročná správa, jednotný programový dokument, pracovné dohody s tretími stranami, usmernenia, výkonné zhrnutia štúdií a strategických projektov, tlačové správy), ktoré sú preložené do iných jazykov, sa uverejňujú na webovom sídle vo všetkých jazykových verziách. Webová stránka vytvára zbierky dokumentov v konkrétnom jazyku pre jednoduché používanie (tzv. „stránky krajiny“).</p> <p>Stránky opisujúce úlohu Eurojustu („Kto sme“, „Čo robíme“, „Ako to robíme“ a „Prečo je dôležité“) sa prekladajú do všetkých úradných jazykov. Informácie o tom, ako kontaktovať konkrétne národné kancelárie, sa uverejňujú v úradnom jazyku (jazykoch) daného členského štátu, ako aj v angličtine. Iné stránky môžu byť preložené do iných úradných jazykov, ak je to nevyhnutné na dosiahnutie komunikačného účelu a obsah je dostatočne stabilný na to, aby stránka (a teda preklady) nemusela aktualizovať viac ako raz za rok.</p> <p>Sociálne médiá</p> <p>Kanály Eurojustu na sociálnych médiách uverejňujú obsah v angličtine s cieľom umožniť zamestnancom Eurojustu zodpovedným za riadenie sociálnych médií zverejňovať, vykonávať kontrolu kvality a reagovať na akékoľvek pripomienky alebo odpovede.</p> <p>Aplikácie sociálnych médií umožňujú automatické preklady textov do iných úradných jazykov</p>
<p>Agentúra Európskej únie pre kybernetickú</p>	<p>Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/881 zo 17. apríla 2019 o</p>	<p>Článok 40: „ Na agentúru ENISA sa vzťahuje nariadenie Rady č. 1.</p>

bezpečnosť	agentúre ENISA (Agentúra Európskej únie pre kybernetickú bezpečnosť) a o certifikácii kybernetickej bezpečnosti informačných a komunikačných technológií	Členské štáty a ostatné orgány vymenované členskými štátmi sa môžu obrátiť na agentúru ENISA a dostať odpoveď v úradnom jazyku inštitúcií Únie, ktorý si zvolia.“
Agentúra Európskej únie pre základné práva	Nariadenie Rady (ES) č. 168/2007 z 15. februára 2007, ktorým sa zriaďuje Agentúra Európskej únie pre základné práva Žiadna jazyková politika webovej stránky na posúdenie	Článok 25 ods. 1. „Na agentúru sa vzťahujú ustanovenia predpisu č. 1 z 15. apríla 1958“. Článok 15 ods. 2. „ Riadiaca rada rozhodne o vnútornom jazykovom režime agentúry.“
Agentúra Európskej únie pre spoluprácu v oblasti presadzovania práva	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/794 z 11. mája 2016 o Agentúre Európskej únie pre spoluprácu v oblasti presadzovania práva (Europol)	Článok 64 ods. 1. „Ustanovenia nariadenia č. 1 sa vzťahujú na Europol“. 2. Správna rada dvojtretinovou väčšinou svojich členov rozhoduje o vnútornom jazykovom režime Europolu. 3. Prekladateľské služby potrebné na fungovanie Europolu poskytuje Prekladateľské stredisko pre orgány Európskej únie.
	Nábor https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/Europol_Recruitment_Guidelines_0.pdf	Pracovným jazykom je angličtina.
Agentúra Európskej únie pre odbornú prípravu v oblasti presadzovania práva	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2219 z 25. novembra 2015 o Agentúre Európskej únie pre odbornú prípravu v oblasti presadzovania práva	Článok 27 ods. 1: „Ustanovenia nariadenia č. 1 sa vzťahujú na CEPOL“. Článok 25 ods. 2. „ Správna rada dvojtretinovou väčšinou svojich členov rozhoduje o vnútornom jazykovom režime CEPOL-u.“
Železničná agentúra Európskej únie	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 881/2004 z 29. apríla 2004, ktorým sa ustanovuje Európska železničná agentúra	Článok 35 ods. 1. „ Správna rada rozhoduje o jazykovom režime agentúry. Na žiadosť člena správnej rady sa toto rozhodnutie prijíma jednomyseľne. Členské štáty sa môžu obrátiť na agentúru v jazyku Spoločenstva podľa vlastného výberu.“
Agentúra Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/942 z 5. júna 2019, ktorým sa zriaďuje Agentúra Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky	Článok 44 ods. 1: „Ustanovenia nariadenia Rady č. 1 sa vzťahujú na agentúru ACER.“ Článok 44 ods. 2. „ Správna rada rozhoduje o vnútornom jazykovom režime agentúry ACER“.

Prístup Európskej únie k viacjazyčnosti vo svojej vlastnej komunikačnej politike

	Rozhodnutie správnej rady č. 15/2014 o jazykovom režime agentúry	Inštitúciám a orgánom EÚ sa udeľuje určitý stupeň operačnej autonómie pri výbere vnútorného jazykového režimu za predpokladu, že výber objektívne spĺňa funkčné potreby príslušného orgánu a nevyvoláva neodôvodnené rozdiely v zaobchádzaní s občanmi Únie.“ Článok 1 „Pracovný jazyk agentúry a jej podporné štruktúry Pracovným jazykom agentúry je angličtina “.
Agentúra Európskej únie na prevádzkové riadenie rozsiahlych informačných systémov v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1726 zo 14. novembra 2018 o Agentúre Európskej únie na prevádzkové riadenie rozsiahlych informačných systémov v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti (eu-LISA)	Článok 33 ods. 1. „Na agentúru sa vzťahuje nariadenie Rady č. 1 “. Článok 33 ods. 2. „Bez toho, aby boli dotknuté rozhodnutia prijaté podľa článku 342 ZFEÚ, jednotný programový dokument [...] a výročná správa o činnosti [...] sa vypracúvajú vo všetkých úradných jazykoch inštitúcií Únie.“ Článok 33 ods. 3. „ Správna rada môže prijať rozhodnutie o pracovných jazykoch bez toho, aby boli dotknuté povinnosti stanovené v odsekoch 1 a 2.“
	Informácie poskytnuté na webovom sídle (eu-lisa – prístup eu-lisy k viacjazyčnosti (europa.eu))	„EU-LISA uverejňuje na svojej webovej stránke vo všetkých úradných jazykoch inštitúcií Európskej únie, ako sa vyžaduje v nariadení o zriadení (EÚ) 2018/1726: • Programové dokumenty, • Výročné správy o činnosti, • Ročné rozpočty, • Zoznamy príslušných orgánov, ktoré sú oprávnené priamo vyhľadávať údaje obsiahnuté v Schengenskom informačnom systéme, • zoznamy úradov vnútroštátnych systémov SIS II (N.SIS II) a útvarov SIRENE, • zoznam určených orgánov, ktoré majú prístup k údajom zaznamenaným v centrálnom systéme Eurodac (týkajúcim sa azylu) • oficiálne odpovede agentúry eu-LISA na pripomienky Európskeho dvora audítorov k ročnej účtovnej závierke agentúry. Rôzne verejné informačné materiály, ako sú letáky, brožúry a informačné prehľady, sa z dôvodu geografickej polohy agentúry uverejňujú v angličtine, francúzštine, nemčine a estónčine. Väčšina webového obsahu agentúry eu-LISA je v angličtine s cieľom optimalizovať obmedzené zdroje a efektívne využívať dostupné zdroje. Agentúra postupne zavádza zásady jazykovej rozmanitosti v závislosti od dostupných zdrojov a predložených požiadaviek [...]“.
Agentúra Európskej únie pre vesmírny program	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/696 z 28. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Vesmírny	Článok 93 ods. 1. „Na agentúru sa vzťahuje nariadenie Rady č. 1 .“

	program Únie a Agentúra Európskej únie pre vesmírny program	
Agentúra Európskej únie pre bezpečnosť letectva	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1139 zo 4. júla 2018 o spoločných pravidlách v oblasti civilného letectva a o zriadení Agentúry Európskej únie pre bezpečnosť letectva	<p>Článok 85 ods. 6. „Na žiadosť členského štátu sa správy vypracované agentúrou podľa odseku 1 sprístupnia v úradnom jazyku alebo jazykoch Únie členského štátu, v ktorom sa inšpekcia uskutočnila.“</p> <p>Článok 119 ods. 3 „Agentúra podľa potreby preloží materiály na podporu bezpečnosti do úradných jazykov Únie.“</p> <p>Článok 119 ods. 5 „Každá fyzická alebo právnická osoba je oprávnená písomne sa obrátiť na agentúru v ktoromkoľvek z úradných jazykov Únie a má právo dostať odpoveď v tom istom jazyku.“</p>
Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/2001 zo 14. júna 2017 o ochrannej známke Európskej únie	<p>Článok 146 ods. 1. „ Prihláška ochrannej známky EÚ sa podáva v jednom z úradných jazykov Únie.“</p> <p>Článok 146 ods. 2: „ Jazyky úradu sú angličtina, francúzština, nemčina, taliančina a španielčina.“</p> <p>Článok 146 ods. 3. „Prihlasovateľ uvedie druhý jazyk, ktorý je jazykom úradu, ktorého použitie akceptuje ako možný jazyk konania o námietke, odvolaní alebo konaní o vyhlásenie neplatnosti. Ak bola prihláška podaná v jazyku, ktorý nie je jedným z jazykov úradu, úrad zabezpečí preklad prihlášky do jazyka, ktorý určí prihlasovateľ.“</p> <p>Článok 146 ods. 4. Ak je prihlasovateľ ochrannej známky EÚ jediným účastníkom konania pred úradom, jazykom konania je jazyk používaný na podanie prihlášky ochrannej známky EÚ. Ak bola prihláška podaná v inom jazyku ako v jazykoch úradu, úrad môže prihlasovateľovi zaslať písomné oznámenia v druhom jazyku, ktorý prihlasovateľ uviedol vo svojej prihláške.“</p>
	Informácie o jazykoch na webovej stránke agentúry https://euipo.europa.eu/ohimPortal/en/euipo-language-politika	<p>„ Piatimi pracovnými jazykmi úradu sú angličtina, francúzština, nemčina, taliančina a španielčina. Prihlášky ochranných známok a dizajnov možno podať v 23 úradných jazykoch Európskej únie. Registre EUTM a RCD sa uverejňujú aj v 23 úradných jazykoch EÚ. Obsah webovej stránky úradu EUIPO sa uverejňuje aspoň v piatich jazykoch úradu a často aj v 18 ďalších úradných jazykoch.</p> <p>V úrade EUIPO sme pevne odhodlaní zabezpečiť, aby všetci v EÚ mali prístup k informáciám o právach duševného vlastníctva v jazyku, ktorému rozumejú, aj keď tento jazyk nie je ich materinským jazykom.</p> <p>Vždy, keď to bude možné, budeme s Vami komunikovať vo vašom úradnom jazyku. V prípade akýchkoľvek jazykových otázok týkajúcich sa osobitných postupov ochranných známok alebo dizajnov sa však uplatňujú príslušné predpisy a usmernenia úradu.</p>

Prístup Európskej únie k viacjazyčnosti vo svojej vlastnej komunikačnej politike

		<p>Ďalšie informácie o tom, aké jazyky sa môžu použiť v konaniach pred úradom, nájdete v príslušných nariadeniach, najmä v článkoch 146 a 147 nariadenia o OZEÚ, článkoch 24, 25 a 26 EUTMIR, článkoch 98 a 99 CDR a článkoch 29, 80, 81 a 83 vykonávacieho nariadenia.</p> <p><u>Nájdite jazyk, ktorý chcete na webovej stránke</u></p> <p>Všetky naše webové stránky majú rozbaľovaciu ponuku v ľavom hornom rohu, kde si môžete vybrať jazyk, v ktorom chcete stránku zobrazovať.</p> <p>Okrem toho, ak hľadáte judikatúru na podporu vecí pred súdom, naša databáza judikatúry eSearch poskytuje strojové preklady, ktoré vám pomôžu získať okamžité všeobecné pochopenie obsahu konkrétneho rozsudku pred investovaním do overených prekladov.</p> <p><u>Terminológia úradu EUIPO</u></p> <p>Úrad EUIPO poskytuje úradnú terminológiu týkajúcu sa duševného vlastníctva vo všetkých jazykoch EÚ. To má prispieť k právnej istote vo svete duševného vlastníctva. K týmto podmienkam má prístup ktokoľvek prostredníctvom medziinštitucionálnej terminologickej databázy EÚ (IATE).</p> <p><u>Preklady</u></p> <p>Preklady potrebné na fungovanie úradu prekladá Prekladateľské stredisko pre orgány EÚ.</p>
<p>Jednotná rada pre riešenie krízových situácií</p>	<p>Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 806/2014 z 15. júla 2014, ktorým sa stanovujú jednotné pravidlá a jednotný postup riešenia krízových situácií úverových inštitúcií a určitých investičných spoločností v rámci jednotného mechanizmu riešenia krízových situácií a jednotného fondu na riešenie krízových situácií a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1093/2010</p> <p>Rozhodnutie Jednotnej rady pre riešenie krízových situácií zo 17. decembra 2018, ktorým sa stanovuje rámec pre praktické opatrenia pre spoluprácu v rámci jednotného mechanizmu riešenia krízových situácií medzi Jednotnou radou pre riešenie krízových situácií a vnútroštátnym riešením krízových situácií</p>	<p>Článok 81 ods. 1: „Na výbor sa vzťahuje nariadenie Rady č. 1“</p> <p>Článok 81 ods. 2: „ Výbor rozhoduje o vnútornom jazykovom režime pre Jednotnú radu.“</p> <p>Článok 81 ods. 3: „Jednotná rada môže rozhodnúť, ktorý z úradných jazykov použije pri zasielaní dokumentov inštitúciám alebo orgánom Únie“.</p> <p>Článok 81 ods. 4: „Jednotná rada sa môže s každým vnútroštátnym orgánom pre riešenie krízových situácií dohodnúť na jazyku alebo jazykoch, v ktorých sa vypracúvajú dokumenty, ktoré sa majú zasielať vnútroštátnym orgánom pre riešenie krízových situácií.“</p> <p>Článok 4 ods. 1: „Prevádzkovým pracovným jazykom používaným v internej komunikácii medzi SRB a NRO v rámci SRM je angličtina vo svojej hovorenej a písomnej forme“</p> <p>Článok 4 ods. 3: „Návrhy rozhodnutí a plánov riešenia krízových situácií vypracované národnými regulačnými orgánmi pre subjekty a skupiny, za ktoré priamo zodpovedá národný regulačný orgán a ktoré sú vypracované v inom jazyku ako v angličtine v súlade s požiadavkami vnútroštátneho</p>

	<p>Orgány (SRB/PS/2018/15),</p>	<p>práva, sprevádza predbežné zhrnutie anglického jazyka na informatívne použitie, ak sa zasielajú [...]"</p> <p>Článok 4 ods. 6: „Právne akty SRB určené NRO na účely ich vykonávania podľa vnútroštátneho práva sa prijímajú v angličtine, čo bude právne záväznou verziou takéhoto právneho aktu SRB.</p> <p>SRB sa bude snažiť zabezpečiť zdvorilý preklad svojho právneho aktu do národného jazyka zvoleného týmto subjektom v súlade s nariadením Rady č. 1 súčasne s oznámením tohto aktu NRO.</p> <p>Tento postup sa nevzťahuje na prijímanie rozhodnutí o riešení krízových situácií SRB. V tomto prípade po prijatí rozhodnutí o riešení krízových situácií SRB na žiadosť NRO poskytne NRO zdvorilý preklad svojho rozhodnutia o riešení krízových situácií do vnútroštátneho jazyka vykonávacieho aktu.“</p>
<p>Prekladateľské stredisko pre orgány Európskej únie</p>	<p>Nariadenie Rady (ES) č. 2965/94 z 28. novembra 1994, ktorým sa zriaďuje Prekladateľské stredisko pre orgány Európskej únie</p>	<p>Vyhlasenie 2</p> <p>Spoločné vyhlásenie Rady a Komisie:</p> <p>„Pri príležitosti zriadenia Prekladateľského strediska Rada a Komisia potvrdzujú, že stredisko by malo byť organizované takým spôsobom, aby sa umožnilo rovnaké zaobchádzanie s úradnými jazykmi Európskych spoločenstiev bez toho, aby boli dotknuté akékoľvek osobitné ustanovenia o používaní jazyka rôznymi orgánmi, v mene ktorých centrum pôsobí.“</p>
<p>Európska obranná agentúra</p>	<p>Rozhodnutie Rady (SZBP) 2015/1835 z 12. októbra 2015, ktorým sa vymedzuje štatút, sídlo a pravidlá fungovania Európskej obrannej agentúry</p> <p>Informácie uvedené na webovom sídle (jazyková politika (europa.eu))</p>	<p>Článok 33: „Jazykový režim agentúry stanoví Rada jednomyseľne.“</p> <p>„Jazyková politika</p> <p>Európska obranná agentúra (EDA) sa zaviazala k viacjazyčnosti a uznáva význam komunikácie s občanmi EÚ v celej EÚ a uľahčenia prístupu k informáciám v ich príslušných jazykoch.</p> <p><u>Náš záväzok k jazykovej rozmanitosti</u></p> <p>EÚ má 24 úradných jazykov: [...].</p> <p>Cieľom EDA je dosiahnuť rovnováhu medzi rešpektovaním európskej jazykovej rozmanitosti a praktickými aspektmi, ako je cieľová skupina, časové obmedzenia, ako aj dôsledky pre ľudské a finančné zdroje.</p> <p>V tomto svetle,</p> <ul style="list-style-type: none"> • EDA sa snaží zaujať pragmatický a nákladovo

		<p>efektívny prístup pri vykonávaní svojej jazykovej politiky.</p> <ul style="list-style-type: none"> • EDA podporuje združovanie prekladateľských zdrojov tam, kde je to možné, s cieľom znížiť náklady a zabezpečiť, aby občania EÚ mali k dispozícii viac informácií v rôznych úradných jazykoch EÚ. • EDA sa zaviazala maximálne využívať všetky dostupné prekladateľské nástroje a služby, ktoré má k dispozícii. <p><u>Používanie jazykov v EDA</u></p> <p>V praxi je interným pracovným jazykom EDA angličtina. Hlavným jazykom používaným na verejnom webovom sídle EDA je preto aj angličtina, ktorá umožňuje nepretržitú tvorbu, monitorovanie a aktualizáciu obsahu a optimalizáciu zdrojov.</p> <p>[...]</p> <p><u>Verejné otázky, žiadosti o prístup k dokumentom a prístup k osobným údajom</u></p> <p>Žiadosti o informácie, prístup k dokumentom a prístup k osobným údajom možno podať v ktoromkoľvek úradnom jazyku EÚ. EDA zabezpečuje, aby občania, ktorí píšu v jednom z úradných jazykov EÚ, dostali v súlade s Kódexom dobrej správnej praxe EDA odpoveď v tom istom jazyku.</p> <p>S cieľom uľahčiť rýchle vybavovanie žiadostí a zabrániť oneskoreným odpovediam v dôsledku potreby prekladu môže EDA v prípade potreby využiť štandardné odpovede na žiadosti o informácie, prístup k dokumentom a prístup k osobným údajom a spolieha sa na rodených hovorcov v rámci EDA.“</p> <p><u>Verejné obstarávanie a nábor pracovníkov</u></p> <p>V rámci svojich postupov verejného obstarávania používa EDA jazyk zmlúv, väčšinou angličtinu. Hospodárske subjekty a zúčastnení o postupy verejného obstarávania EDA si môžu vyžiadať dodatočné informácie súvisiace s súťažnými podkladmi v ktoromkoľvek z úradných jazykov EÚ.</p> <p>Zamestnanci EDA sú multikultúrne a pokrývajú širokú škálu jazykov EÚ. Vzhľadom na obmedzené dostupné zdroje a na zabezpečenie rýchleho riešenia akýchkoľvek otázok sa však uchádzači na výberové konania EDA vyzývajú, aby sa obrátili na agentúru v angličtine. Keďže angličtina je v praxi interným pracovným jazykom EDA, veľmi dobrá znalosť angličtiny je okrem toho požiadavkou pre nábor do agentúry.</p>
--	--	---

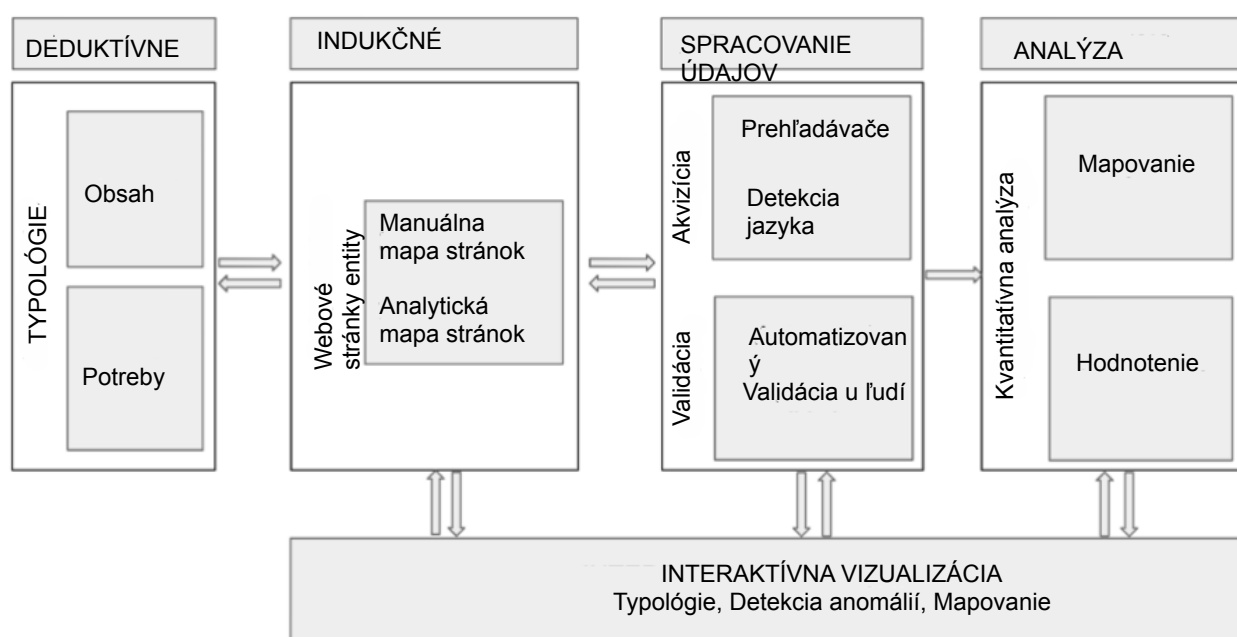
		<p><u>Tlačové správy EDA a tlačové podujatia</u></p> <p>Vzhľadom na potrebu rýchlo komunikovať s tlačou o aktuálnych otázkach satlačové správy EDA vo všeobecnosti uverejňujú v angličtine. Ak je to relevantné, EDA môže prekladať tlačové správy aj do iných jazykov. Vsúvislosti s účasťou EDA na tlačových brífingoch v Rade sa podľa praxe Rady môže ponúknuť preklad do/z francúzštiny.</p> <p>[...]</p>
Inštitút Európskej únie pre bezpečnostné štúdie	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/881 zo 17. apríla 2019 o agentúre ENISA (Agentúra Európskej únie pre kybernetickú bezpečnosť) a o certifikácii kybernetickej bezpečnosti informačných a komunikačných technológií	Žiadne ustanovenie o jazykovom režime
Satelitné stredisko Európskej únie	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/887 z 20. mája 2021, ktorým sa zriaďuje Európske centrum odvetvových, technologických a výskumných kompetencií v oblasti kybernetickej bezpečnosti a sieť národných koordinačných centier	Žiadne ustanovenie o jazykovom režime
Agentúra Euratomu pre zásobovanie	Rozhodnutie Rady z 12. februára 2008, ktorým sa ustanovuje štatút Zásobovacej agentúry Euratomu	Žiadne ustanovenie o jazykovom režime
Spoločný podnik jadrovej syntézy pre energetiku	Rozhodnutie Rady z 27. marca 2007, ktorým sa zriaďuje Európsky spoločný podnik pre ITER a rozvoj energie jadrovej syntézy a ktorým sa mu udeľujú výhody	Žiadne ustanovenie o jazykovom režime

PRÍLOHA 2: METODIKA ANALÝZY WEBOVÝCH STRÁNOK

A2.1 Metodika zberu a analýzy údajov

Na obrázku A2.1 sú opísané hlavné fázy metodického prístupu k zberu údajov a empirickej analýze webových stránok. Začína sa deduktívnou fázou, v ktorej je definovaná klasifikácia obsahu webových stránok a typológie viacjazyčných potrieb. Deduktívne fáza čerpá z teórie a vecných poznatkov o doméne. Hodnota akéhokoľvek deduktívne definovaného koncepčného rámca bude vždy potrebné empiricky otestovať proti realite. K tomu dochádza v indukčnej fáze, kde sú typológie testované a rafinované. Táto deduktívna indukčná interakcia je väčšinou spojená s analýzou webových stránok a je znázornená na obrázku A2.1 obojsmernými šípkami spájajúcimi tieto dve fázy. V dôsledku tejto interakcie dochádza k zdokonaleniu typológií.

Obrázok A2.1 Hlavné fázy metodiky

Obrázok A2.1 Hlavné fázy metodiky

Indukčná úloha je znázornená na obrázku A2.1 v poli s názvom „webové stránky Entity“. Používame mapu stránok entity a webové sekcie identifikované ako východiskový bod. Väčšina webových stránok má mapu stránok a pre tie, ktoré (napr. Komisia) neexistuje funkčný ekvivalent, aj keď sa formálne nenazýva mapa lokality. V niektorých prípadoch mapa lokality nemusí obsahovať konkrétnu webovú časť záujmu, napr. verejné súťaže alebo tlačovú sekciu. V takýchto prípadoch pridávame túto konkrétnu webovú časť, ktorá je zaujímavá, do mapy našich stránok. Hoci subjekty uprednostňujú rôzne webové sekcie a používajú rôzne štítky, existuje primeraný stupeň konvergencie typov webových sekcií prezentovaných v mape stránok (napr. väčšina má sekciu Informácie, všeobecné informácie alebo témy atď.). Tieto typy bežných webových sekcií boli vypracované v klasifikácii obsahu. Tento proces označujeme ako manuálnu extrakciu mapy stránok a prináša zoznam webových sekcií na webovú stránku entity.

V druhej fáze, na ktorú sa odkazuje na obrázku A2.1 ako „analytická mapa stránok“ v indukčnej fáze, používame automatizované techniky (napr. prehľadávače webových stránok) na identifikáciu rôznych webových sekcií webovej stránky subjektu. Webové časti ručne extrahovanej mapy stránok predstavujú prvú úroveň organizačnej hierarchie webových stránok. Existuje však oveľa viac vrstiev. Napríklad časť Komisie s názvom „Zákony“ na úrovni 1 v hierarchii (okrem iných častí, ako napríklad O a pracovné miesta) obsahuje 51 ďalších webových sekcií na úrovni 2. Webové sekcie úrovne 2 obsahujú obsah, ako napríklad „proces tvorby právnych predpisov“ alebo „zákony o vyhľadávaní“. Tieto sekcie úrovne 2 generujú ďalších 31 sekcií, ako napríklad „Spotrebiteľia“ alebo „Ochrana údajov“. Ak vezmeme len jednu (sekcia „Zákony“) z tucet webových sekcií z úrovne 1 mapy Komisie, prináša viac ako 300 webových sekcií, z ktorých každá obsahuje množstvo dokumentov. To, čo označujeme ako analytickú extrakciu mapy stránok, je použitie automatizovaných techník na extrakciu priečinkov/dokumentov spojených s webovými časťami mapy lokality.

S týmito analytickými mapami, kvalitatívna (manuálna) úloha kódovania zahŕňa priradenie kategórií z našej klasifikácie obsahu a typológie viacjazyčných potrieb do rôznych webových sekcií stránok. Webová stránka sa skladá z mnohých hierarchií úrovní, čo nazývame webové sekcie. Pre konkrétne webové stránky subjektu je vstupným bodom rôzne webové sekcie úrovne 1, ktoré sú prehľadávané, ktoré sú zvyčajne založené na mape lokality. Každá sekcia úrovne 1 však obsahuje viac webových sekcií na úrovni 2 a tak ďalej pre každú úroveň v hierarchii. Niektoré webové stránky môžu obsahovať viac ako 10 úrovní pred prístupom k dokumentu, napríklad k zostave. Počet webových stránok v rámci každej úrovne sa dramaticky zvyšuje. Kvalitatívne kódovanie na úrovni 1 zahŕňalo viac ako 500 webových sekcií. Pri prechode na úroveň 2 sa počet zvyšuje na približne 4 000 a na úrovni 3 nad 10 000. Kvalitatívne kódovanie sa teda vykonáva pre webové sekcie na úrovni 1 a 2. Prekračovanie úrovne 3 systematickým spôsobom pomocou ľudských kódátorov nebolo možné. To znamená, že kódy by sa mali považovať za aproximáciu typu obsahu, ktorý webová časť obsahuje.

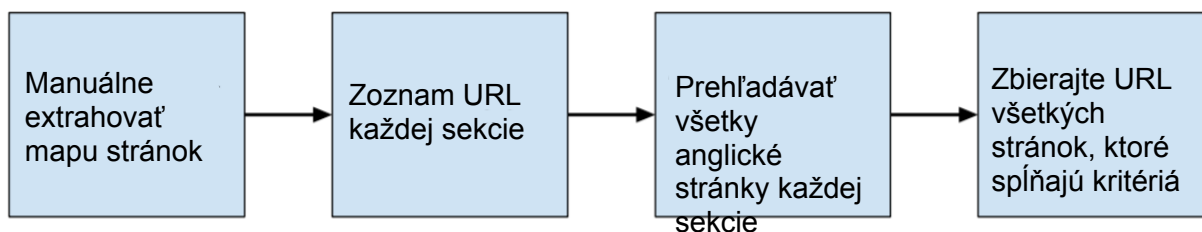
Záverečné časti obsahu, ktoré vyplynuli zo všetkých analyzovaných stránok, boli:

- **O/Organizácia:** Organizačné informácie, ako je štruktúra, úloha v rozhodovacom procese EÚ, politické povinnosti, ako sa skontaktovať, politiky webových stránok.
- **Politiky:** Sekcie venované politikám alebo skupinám politik EÚ.
- **Novinky/Udalosti/Speeches:** Zoznam stránok obsahujúcich novinky, udalosti alebo rečové položky.
- **Financovanie verejných súťaží:** Oddiely venované možnostiam financovania a výzvam na predkladanie ponúk.
- **Nábor:** Voľné pracovné miesta a príležitosti; informácie o prebiehajúcich výberových konaniach; a informácie o kariére, nábore, sťažach.
- **Dokumentácia:** akákoľvek dokumentácia, publikácie, zdroje vrátane zákonov, štúdií, hodnotení, štatistík, informačných brožúr, infografík, prehľadov, zákonov, iných zdrojov.
- **Všeobecné informácie:** Všeobecné informácie, ktoré nepatria do iných kategórií, vrátane veľmi všeobecné informácie o politikách (napr. informácie o mnohých politikách a stránkach portálu/brány).
- **Občania:** zapojenie verejnosti vrátane konzultácií o akejkoľvek politike alebo otázke EÚ, petíciách adresovaných Európskemu parlamentu, odpovediach na listy občanov, iniciatíve občanov, odvolaniach adresovaných európskemu ombudsmanovi, verejných konzultáciách o akejkoľvek politike alebo otázke EÚ.
- **Zasadnutia/výbory:** Formálne oficiálne schôdze EÚ a výbory, ktoré sa zaoberajú tvorbou politiky oddelene od štandardných zoznamov podujatí na webových stránkach.

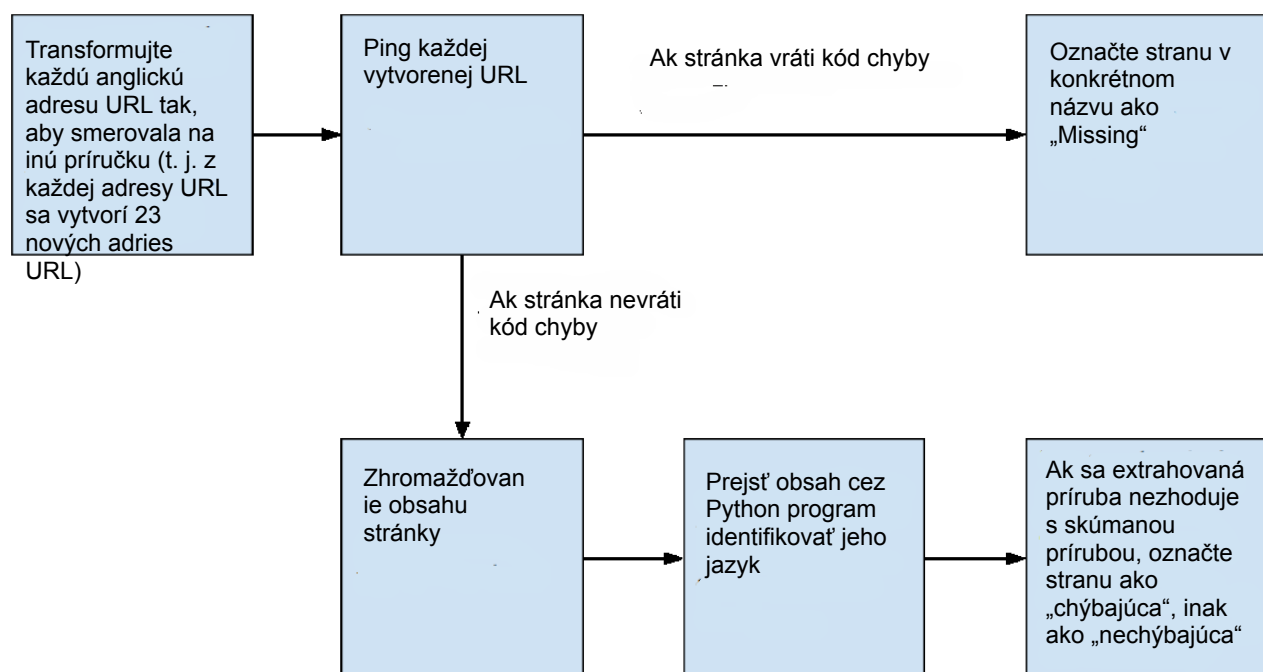
Zhoda medzi schémou klasifikácie obsahu a typológiou viacjazyčných potrieb je znázornená v tabuľke 5 v kapitole 6 (pozri aj kapitolu 5).

A2.1.2 Fáza spracovania údajov

Proces opísaný vyššie je vysoko iteratívny medzi deduktívnou a indukčnou fázou testovania a rafinácie typológie. Po dosiahnutí uspokojivých výsledkov pre konkrétnu webovú stránku subjektu sa môže začať proces získavania údajov, pre ktorý boli vyvinuté prispôbosené webové prehľadávače. Aspekty prehľadávania fázy spracovania údajov projektu sú znázornené na obrázku A2.2 a na obrázku A2.3.

Obrázok A2.2: Prvý krok Crawling: Prehľadávanie stránok v predvolenom jazyku (English)

Obrázok A2.3: Druhý krok Crawling: Prehľadávať všetky neanglické stránky

Existujú dva hlavné kroky k prehľadávaniu webových stránok.

Krok 1. V prvom kroku prehľadávania webu používame predvolený jazyk (angličtina) pre zber Uniform Resource Locators (URL). Prehľadávače webových stránok navštívia každú sekciu webovej stránky subjektu (ako je definovaná mapami stránok alebo manuálne extrahovanými mapami stránok) a pokračujú v zhromažďovaní URL všetkých identifikovaných odkazov. Hranice musia byť nastavené, aby sa zabránilo webovým prehľadávačom plaziť sa po webe v nekonečnej slučke. Prehľadávače boli obmedzené na zhromažďovanie odkazov z rovnakej domény a vylúčili „externé“ webové stránky alebo domény. Preto by sa nezhrmažďoval odkaz z webovej stránky

EP, ktorý by poukazoval na externú doménu (napr. EP NewsHub – <https://www.epnewshub.eu/> na webovom sídle Európskeho parlamentu), pretože nepatrí do domény EP, t. j. domény europa.eu.

Pre každú sekciu webových stránok sa uplatňujú nasledujúce kritériá filtrovania pre zber adres URL:

- URL by mala byť súčasťou posudzovanej časti. Napríklad, ak prehľadávač prehľadáva sekciu „Novinky“ na webovom sídle Európskeho parlamentu, ktorá obsahuje nasledujúci riadok [<https://www.europarl.europa.eu/news/>], zbierajú sa iba URL adresy s týmto kmeňom. Toto je jediný spôsob, ako zabezpečiť konzistentnosť obsahu zozbieraného pre každú sekciu, čo je rozhodujúce pre priradenie klasifikácie obsahu a typológie potrieb.
- URL adresa by nemala obsahovať žiadne parametre GET (t. j. informácie, ktoré sa zvyčajne používajú na odovzdávanie dodatočných informácií na webovú stránku, napríklad na kritériá vyhľadávania). Zvyčajne je to spojené s vyhľadávaním databáz. To bolo zavedené, pretože sme zažili prípady, keď rôzne URL adresy obsahujúce parametre GET poukazovali na ten istý článok, ktorý generoval nekonečné slučky. Táto podmienka však môže byť uvoľnená, keď má časť pagináciu (napr. https://ec.europa.eu/info/events_en). To umožňuje prehľadávač meniť stránky a prehľadávať ďalšiu množinu strán zobrazovaných v sekvencii strán.
- Ak URL odkazuje na obrázky alebo videá, ktoré sú tiež preskočené (takéto typy obsahu nebolo možné analyzovať pomocou nástrojov na detekciu jazyka, ktoré fungujú na textových údajoch).

Medzi výhody tohto prístupu patria:

- menšie plaziace pracovné miesta, ktoré znižujú zaťaženie serverov subjektu;
- v prípade zlyhania prehľadávača je potrebné prečítať len konkrétne časti, a nie celú webovú stránku;
- namiesto nediferencovaného prehľadávania webových stránok sú prehľadávače prispôsobené potrebám prehľadávača každej webovej sekcii;
- ak stránka v niektorom z ostatných 23 jazykov chýba, vieme, že k tomu došlo, pretože táto stránka nie je k dispozícii.

Krok 2. Po vytvorení anglického korpusu, t. j. zoznamu URL na sekciu na webovú stránku, prejdeme na krok 2 prehľadávania. V tomto kroku pre každú zhromaždenú adresu URL nahradíme indikátor jazyka v URL inom jazykovom kóde, jeden pre každý z ostatných 23 jazykov.

Ďalším krokom je zhromažďovanie obsahu stránky pomocou prehľadávača. Po prvé, prehľadávač skontroluje, či existuje adresa URL. Ak adresa URL neexistuje, zaznamená ju ako chýbajúcu. Ak adresa URL existuje, zhromažďuje celý jej obsah. Následne sa vyberie obsah, ktorý sa má analyzovať na detekciu jazyka. To si vyžaduje izolovanie konkrétnych častí webovej stránky, keďže na webovej stránke sú sekcie, napr. navigačné menu, ktoré sú vždy preložené, ale v skutočnosti neobsahujú žiadne užitočné informácie, pokiaľ ide o tento projekt. Ak z nejakého dôvodu nie je možné túto sekciu extrahovať (napríklad môže chýbať), označí sa.

Ak proces úspešne extrahuje obsah, potom sa obsah odošle do interného nástroja na spracovanie prirodzeného jazyka vyvinutého pre tento projekt, ktorý využíva knižničný nástroj „CLD2“ (Compact Language Detection) na identifikáciu jazykov. Presnejšie, CLD2 má funkciu, ktorá vracia vektor s rôznymi jazykmi identifikovanými spolu s plátkom obsahu obsahujúceho jazyk. V našom prípade sme spočítali znaky skúmaného jazyka a vydělili sme ich celkovým počtom znakov, ktoré dokument obsahuje. Tým sa vráti hodnota medzi 0 a 1, ktorá predstavuje podiel textu v prešetrovanom jazyku. Posledným krokom je použiť medznú prahovú hodnotu na priradenie binárnej triedy (1 vs 0) webovej stránke, kde 1 znamená, že webová stránka bola k dispozícii v cieľovom jazyku a 0 znamená, že webová stránka nebola dostupná v cieľovom jazyku.

Počas rôznych overovacích cvičení tím manuálne kódoval náhodný výber 1800 webových stránok z inštitúcií EÚ. To umožnilo tímu vyhodnotiť výkonnosť použitia rôznych medzných prahových hodnôt. Pri použití 0,5 prahu sa dosiahla 96 % presnosť. Použitie vyšších medzných bodov (napr. 0,6 alebo 0,7) viedlo k zníženiu výkonu. Stručne povedané, overovanie naznačuje, že na agregovanej úrovni je pravdepodobnosť, že webová stránka je správne klasifikovaná ako dostupná v cieľovom jazyku, medzi 95 a 97 %.

A2.2 Výberové kritériá pre webové stránky alebo webové sekcie

Existujú rôzne kritériá, ktoré ovplyvňujú zaradenie/vylúčenie webových stránok a webových sekcií. Tieto sa dajú zoskupiť do troch hlavných typov.

Výber webových stránok

- Ak je webová stránka „účinne“ jednojazyčná, potom je analýza jej viacjazyčných atribútov úplne nadbytočná. Niektoré webové stránky, najmä medzi decentralizovanými agentúrami EÚ, sú účinne jednojazyčné. Môžu mať stránky selektorov jazyka, ale tieto nefungujú ani presmerujú na jednu stránku, ktorá bola preložená do cieľového jazyka.
- Webová stránka nemôže byť krížovo kontrolovaná, ak sa text označujúci časť alebo názov webovej stránky transformuje pri zmene predvoleného jazyka na cieľový jazyk (napr. ak sa webová časť v predvolenom anglickom jazyku „news/en“ transformuje v španielskom cieľovom jazyku nasledovne „noticias/es“ alebo „es/noticias“). Toto kritérium sa týkalo iba dvoch webových stránok.

Problémy s plazením

- Webová stránka blokuje prehľadávanie svojho obsahu technickými prostriedkami. Bolo to prekvapivo nezvyčajné.
- Časti webových stránok, ktoré sú databázami, nie je možné prehľadávať.

Krížová kontrola dostupnosti jazyka

- Krížová kontrola všetkých adries URL sa vykonáva vo všetkých 23 jazykoch. Niektoré typy URL sa nedali skontrolovať:
  - o URL, ktoré obsahujú „?“: Druhý parameter je parameter, ktorý indikuje dynamický obsah, zvyčajne extrahovaný z databázy.
  - o URL adresy, ktoré sa končia rozšírením, napr. „.docx“ a „.png“. To je nevyhnutné, pretože nemôžeme automaticky spracovať obsah ľubovoľného webového zdroja.
  - o Na zabezpečenie krížovej kontroly dostupnosti jazyka pre obsah, ktorý patrí k analyzovanej webovej stránke, sú potrebné hraničné podmienky. Preto ak URL odkazujú na doménu mimo posudzovanej domény, napr. ak sa krížová kontrola vykonáva na http://domainA.com a url poukazuje na inú, napr. http://domainB.com, potom sú takéto externé URL adresy vylúčené.
  - o Adresy URL, ktoré systematicky generujú chybové hlásenia (vysoké „chýbajúce“ údaje). To sa stalo len s jednou webovou stránkou, ktorá musela byť vylúčená.

A2.3 Index viacjazyčnosti

V tejto prílohe sa uvádzajú vzorce na výpočet multilingválnej metriky, ktorá sa uplatňuje na analýzu webových stránok EÚ (rámček A2.3). Obsahuje aj niektoré výhrady k pochopeniu toho, ako sa aplikovala na analyzované webové stránky.

Za predpokladu, že dokumenty (webové stránky) sú štandardne generované len v jednom jazyku (t. j. v angličtine) a že dokumenty (webové stránky) sa potom preložia do ostatných úradných jazykov (L).

D je celkový počet dokumentov vytvorených v predvolenom jazyku, zatiaľ čo D_l je počet dokumentov preložených do jazyka l. Index priemernej viacjazyčnosti (MI) možno vypočítať takto:

$$MI = \frac{1}{L} \sum_{l=1}^L d_l$$

Zoskupený priemer viacjazyčnosti (GMI) sa tiež vypočíta pre skupinu s členmi |G|.

$$GMI = \frac{1}{G} \sum_{i=1}^G MI_i$$

Skupinou v uvedenom vzorci môžu byť webové stránky patriace subjektu (t. j. inštitúciám, orgánom alebo agentúram EÚ), klasifikácia obsahu alebo typológia potrieb. Ako vyplýva z empirickej analýzy, zoskupený priemer (GMI) je vyváženejší odhad, pretože dáva skupine rovnakú váhu (či už typ entity, typ obsahu alebo typ potreby).

Kolónka 7: A2.3: Metrika viacjazyčnosti

S cieľom rozlišovať medzi dvoma metrikami v hlavnom texte správy sa prvá metrika označuje ako nezoskupený metrický alebo nezoskupený priemer, zatiaľ čo druhá metrika sa označuje ako zoskupený metrický alebo zoskupený priemer.

Empirická úloha zahŕňala kontrolu, či predvolené webové stránky (anglický jazyk), ktoré boli zhromaždené na analyzovaných webových stránkach EÚ, boli dostupné v cieľových jazykoch (t. j. v ďalších 23 úradných jazykoch EÚ). V konečnom dôsledku to bola binárna klasifikačná úloha, v ktorej každá predvolená webová stránka (URL) mala binárny výsledok: „1“ znamená, že obsah bol k dispozícii v cieľovom jazyku verzus „0“, čo znamená, že obsah nebol k dispozícii v cieľovom jazyku. Na základe binárnej klasifikácie by sa mohli použiť metriky vymedzené v kolónke A2.3.

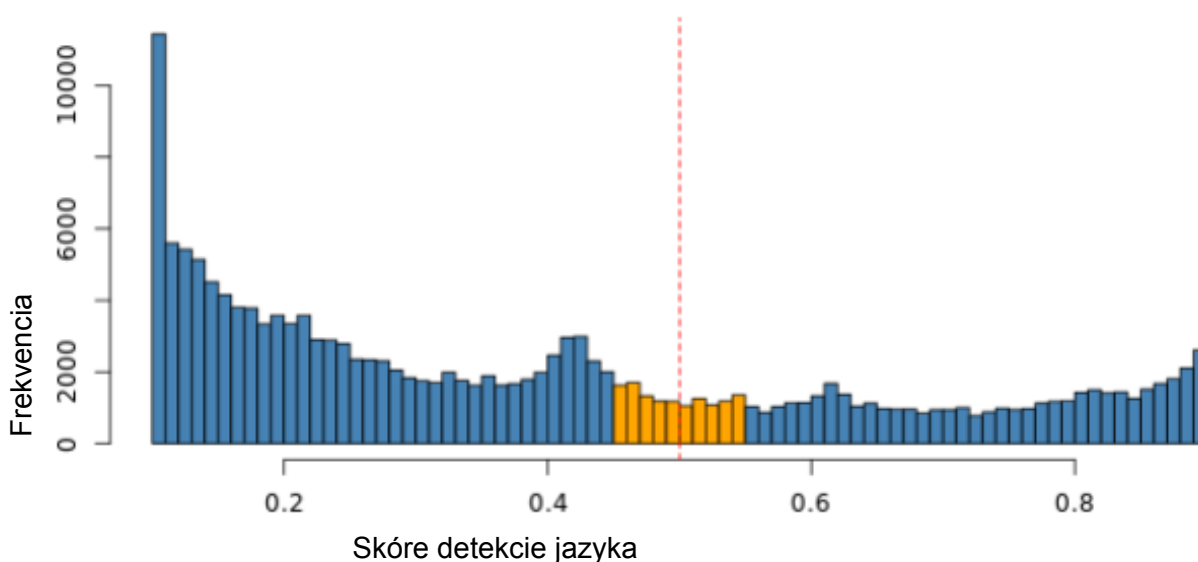
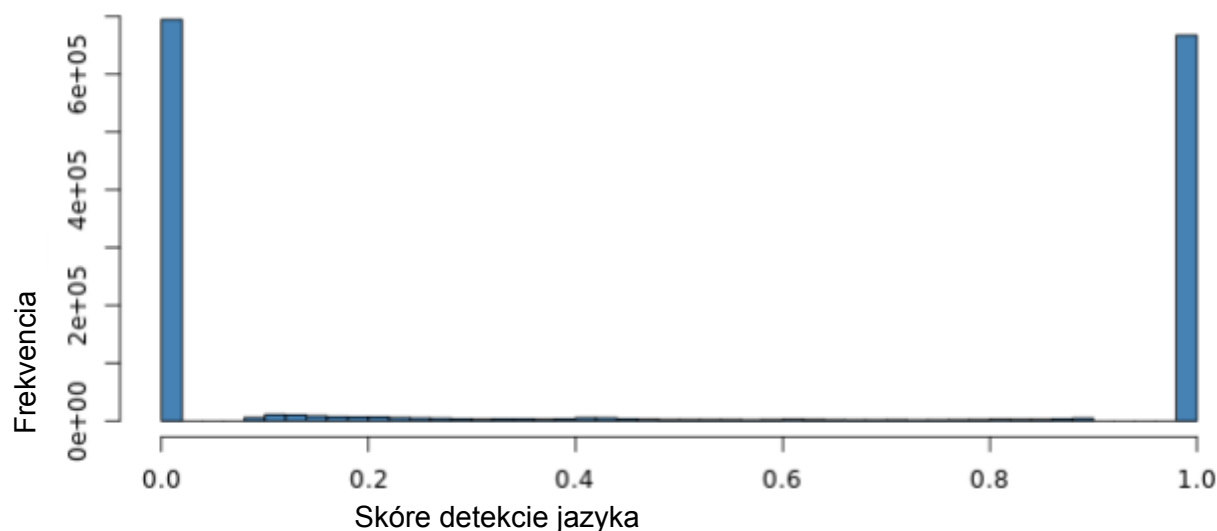
Jaskyniarstvo

Existuje niekoľko **dôležitých výhrad k interpretácii výsledkov**. Po prvé, existujú adresy URL, ktoré sa z nejakého dôvodu nenačítajú správne, napr. rozbitie prehľadávača webu alebo sa vyskytli problémy na serveri. Tieto „chýbajúce“ adresy URL sú veľmi zriedkavé, približne jedno percento objemu a je nepravdepodobné, že by podstatne ovplyvnili akékoľvek celkové zistenia.

Po druhé, niektoré URL adresy sa pomerne ľahko klasifikujú z hľadiska dostupnosti jazyka, zatiaľ čo iné sú ťažšie. Existuje napríklad veľa URL, ktoré sa načítajú v cieľovom jazyku, ale ktorých obsah je v angličtine. Ostatné adresy URL sa načítajú správne, t. j. bez chýb, a sú v správnom cieľovom jazyku. Oba tieto typy možno považovať za „ľahké“ pre nástroj na detekciu jazyka, ktorý sa má klasifikovať ako „0“ (nie je k dispozícii) alebo ako „1“ (dostupný) v cieľových jazykoch.

Existujú však aj webové stránky, ktoré sú potenciálne ťažšie klasifikovať v prípadoch, keď sa napríklad veľa obsahu webovej stránky nachádza v požadovanom jazyku, s výnimkou niektorého obsahu, ktorý by mal byť v cieľovom jazyku, ale nie je. V takýchto prípadoch by nástroj na detekciu

jazyka vrátil hodnotu od 0 do 1 predstavujúcu podiel obsahu v cieľovom jazyku. Našťastie sa drvivá časť údajov, približne 90 percent, vráti ako binárna hodnota „0“ alebo „1“. Ako je vidieť na paneli jedného z obrázkov A2.3, skóre je v podstate „0“ alebo „1“ v histograme. Skóre medzi týmito dvoma hodnotami je ťažko detekovateľné v histograme. Približne 10 % údajov má však určitý prvok viacerých jazykov (t. j. boli zistené oba prvky angličtiny a cieľového jazyka).

Obrázok A2.3: Histogram v paneli 1 ukazuje rozdelenie skóre detekcie jazyka. Histogram v paneli 2 priblíži skóre medzi 0 a 1, ktoré nie sú viditeľné na paneli 1

Na paneli dva na obrázku A2.3 histogram zoomy na tie hodnoty, ktoré ležia medzi 0 a 1. Väčšina hodnôt sa približuje k nulovému bodu. Graf obsahuje aj prerušenú čiaru na označenie prahovej hodnoty 0,5, ktorá slúži ako medzný bod pre binárnu klasifikáciu URL ako 0 alebo 1. Oblast s 10 % maržou okolo binárneho prahového bodu je zafarbená oranžovou farbou na označenie hodnôt s najväčšou neistotou. URL v tejto nejistej zóne predstavujú veľmi malú časť údajov, približne pol percentuálneho bodu. Binárna nesprávna klasifikácia pravdepodobne nebude mať podstatný vplyv na niektorý z odhadov, aj keď sa pásmo neistoty výrazne zvýši.

A2.4 Skontrolované webové stránky agentúr EÚ (júl 2021)

Agentúra	Viacjazyčný	Poznámky
Agentúra na podporu orgánu BEREC	Nie	Táto webová stránka nemá výber jazyka. Všetok obsah je v angličtine.
Orgán pre európske politické strany a európske politické nadácie	Nie	Táto stránka je len v angličtine.
Úrad Spoločenstva pre odrody rastlín	Nie	Táto webová stránka nemá výber jazyka. Všetok obsah je v angličtine.
Európsky orgán pre bankovníctvo	Nie	Táto webová stránka má výber jazyka, ale keď zmeníte jazyk, presmeruje vás na jednu stránku, ktorá bola preložená do vybraného jazyka. Takže pre každý iný jazyk ako angličtinu existuje jedna preložená stránka.
Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž	Čiastočne	Zdá sa, že táto webová stránka má predvolenú anglickú webovú lokalitu s kompletným obsahom a samostatné (menšie) stránky pre každý z jazykov. Tieto samostatné jazykové webové stránky majú inú URL adresu. Neexistuje žiadny spôsob, ako skontrolovať URL.
Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb	Nie	Táto webová stránka nemá výber jazyka. Všetok obsah je v angličtine.
Európske stredisko pre rozvoj odborného vzdelávania	Čiastočne	Táto webová stránka má výber jazykov, ale všetok obsah je v angličtine. Webová stránka bola kompletne obnovená po kontrole v júli 2021, ale stále je v skutočnosti jednojazyčná napriek tomu, že má výber jazykov.
Európske centrum odvetvových, technologických a výskumných kompetencií v oblasti kybernetickej bezpečnosti	Nie	Nová webová stránka pre európsku kompetenciu v oblasti kybernetickej bezpečnosti má výber jazyka, ale nefunguje.
Európska environmentálna agentúra	Čiastočne	Táto stránka nemôže byť krížovo kontrolovaná. URL adresa obsahuje názov dokumentu v príslušnom jazyku.
Európska agentúra pre kontrolu rybárstva	Nie	Iba časť „O“ sa preloží, keď zmeníte jazyk. K dispozícii sú len 4 jazyky.
Európska nadácia pre zlepšovanie životných a pracovných podmienok	Čiastočne	Webová stránka má výber jazyka, ktorý pracoval pre niektoré sekcie najvyššej úrovne, ale keď je krížová kontrola účinná jednojazyčná a nebola zahrnutá do analýzy.
Európsky inštitút pre rodovú rovnosť	Nie	Táto webová stránka má výber jazyka, ale keď zmeníte jazyk, presmeruje vás na jednu stránku, ktorá bola preložená do vybraného jazyka. Takže pre každý iný jazyk ako angličtinu existuje jedna preložená stránka.
Európsky orgán pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie	Nie	Táto webová stránka nemá výber jazyka. Všetok obsah je v angličtine.

Prístup Európskej únie k viacjazyčnosti vo svojej vlastnej komunikačnej politike

zamestnancov		
Európsky orgán práce	Nie	Táto webová stránka má výber jazyka, ale všetok obsah je v angličtine.
Európska námorná bezpečnostná agentúra	Nie	Táto webová stránka nemá výber jazyka. Všetok obsah je v angličtine.
Európska agentúra pre lieky	Nie	Táto webová stránka nemá výber jazyka. Všetok obsah je v angličtine
Európske monitorovacie centrum pre drogy a drogovú závislosť	Nie	Táto webová stránka nemá výber jazyka. Všetok obsah je v angličtine.
Európska prokuratúra	Nie	Výber jazyka je k dispozícii len pre jeden oddiel („nahlásiť trestný čin“).
Európsky orgán pre cenné papiere a trhy	Nie	Táto webová stránka nemá výber jazyka. Všetok obsah je v angličtine
Európska nadácia pre odborné vzdelávanie	Nie	Táto webová stránka má výber jazykov, ale všetok obsah je v angličtine.
Agentúra Európskej únie pre azyl	Nie	Táto webová stránka nemá výber jazyka. Všetok obsah je v angličtine.
Agentúra Európskej únie pre justičnú spoluprácu v trestných veciach	Nie	Táto webová stránka nemá výber jazyka. Všetok obsah je v angličtine.
Agentúra Európskej únie pre kybernetickú bezpečnosť	Nie	Táto webová stránka má výber jazyka, ale keď zmeníte jazyk, presmeruje vás na jednu stránku, ktorá bola preložená do vybraného jazyka. Takže pre každý iný jazyk ako angličtinu existuje jedna preložená stránka.
Agentúra Európskej únie pre spoluprácu v oblasti presadzovania práva	Nie	Táto webová stránka má výber jazyka, ale keď zmeníte jazyk, presmeruje vás na jednu stránku, ktorá bola preložená do vybraného jazyka. Takže pre každý iný jazyk ako angličtinu existuje jedna preložená stránka.
Agentúra Európskej únie pre odbornú prípravu v oblasti presadzovania práva	Nie	Táto webová stránka má výber jazyka, ale keď zmeníte jazyk, presmeruje vás na jednu stránku, ktorá bola preložená do vybraného jazyka. Takže pre každý iný jazyk ako angličtinu existuje jedna preložená stránka.
Železničná agentúra Európskej únie	Nie	Táto webová stránka nemá výber jazyka. Všetok obsah je v angličtine.
Agentúra Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky	Nie	Táto webová stránka nemá výber jazyka. Všetok obsah je v angličtine.
Agentúra Európskej únie na prevádzkové riadenie rozsiahlych informačných systémov v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti	Nie	Táto webová stránka nemá výber jazyka. Všetok obsah je v angličtine.

Agentúra Európskej únie pre vesmírny program	Nie	Táto webová stránka nemá výber jazyka. Všetok obsah je v angličtine.
Agentúra Európskej únie pre bezpečnosť letectva	Nie	Táto webová stránka nemá výber jazyka. Všetok obsah je v angličtine.
Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo	Čiastočne	Webové stránky nie je možné prehľadávať, t. j. Crawler bol technicky zabránený.
Jednotná rada pre riešenie krízových situácií	Nie	Táto webová stránka nemá výber jazyka. Všetok obsah je v angličtine.
Prekladateľské stredisko pre orgány Európskej únie	Čiastočne	Na rozdiel od všetkých ostatných webových stránok, CdT vráti veľmi vysoký počet chýbajúcich údajov. Väčšina krížových kontrol URL sa vracia ako chyby.
Európska obranná agentúra	Nie	Táto webová stránka nemá výber jazyka. Všetok obsah je v angličtine
Inštitút Európskej únie pre bezpečnostné štúdie	Nie	Táto webová stránka nemá výber jazyka. Všetok obsah je v angličtine.
Satelitné stredisko Európskej únie	Nie	Táto webová stránka nemá výber jazyka. Všetok obsah je v angličtine.
Európska výkonná agentúra pre klímu, infraštruktúru a životné prostredie	Čiastočne	Výber jazyka nefunguje pre všetky jazyky. Webová stránka Komisie „ec“ spravovaná (neriadená priamo agentúrou).
Európska výkonná agentúra pre vzdelávanie a kultúru	Čiastočne	Táto webová stránka má výber jazyka, ale obsah je k dispozícii len v angličtine, francúzštine a nemčine. Všetky ostatné jazyky nie sú k dispozícii.
Európska výkonná agentúra pre zdravie a digitalizáciu	Čiastočne	Výber jazyka nefunguje pre všetky jazyky. Webová stránka Komisie „ec“ spravovaná (neriadená priamo agentúrou).
Výkonná agentúra Európskej rady pre inováciu a MSP	Čiastočne	Výber jazyka nefunguje pre všetky jazyky. Webová stránka Komisie „ec“ spravovaná (neriadená priamo agentúrou).
Výkonná agentúra Európskej rady pre výskum	Čiastočne	Výber jazyka nefunguje pre všetky jazyky. Webová stránka Komisie „ec“ spravovaná (neriadená priamo agentúrou).
Európska výkonná agentúra pre výskum	Čiastočne	Výber jazyka nefunguje pre všetky jazyky. Webová stránka Komisie „ec“ spravovaná (neriadená priamo agentúrou).

PRÍLOHA 3: ANALÝZA POHOVORU

A3.1 Úvod

V tejto prílohe sa uvádzajú výsledky rozhovorov s 12 odborníkmi na politiku v oblasti prekladu/tlmočenia v 10 inštitúciách, orgánoch a agentúre EÚ. Hlavné témy, o ktorých sa diskutovalo, sa týkali rozhodovania/vykonávania, nedávnych trendov, úlohy digitálnych technológií a transparentnosti a zodpovednosti.

Tabuľka A3.1: Zoznam pohovorov

Inštitúcia, orgán, agentúra	ID pohovoru	Dátum
Európsky parlament	2	18.11.2021
Európsky parlament	4	23.11.2021
Európska komisia	3	22.11.2021
Európska komisia	7	29.11.2021
Súdny dvor Európskej únie	10	9.12.2021
Európska centrálna banka	8	30.11.2021
Európska centrálna banka	9	30.11.2021
Európsky dvor audítorov	1	15.11.2021
Európsky hospodársky a sociálny výbor/Európsky výbor regiónov	5	24.11.2021
Európsky hospodársky a sociálny výbor/Európsky výbor regiónov	6	24.11.2021
Európska výkonná agentúra pre vzdelávanie a kultúru	11	21.01.2022
Európska výkonná agentúra pre vzdelávanie a kultúru	12	21.01.2022

Poznámka: Generálny sekretariát Rady bol kontaktovaný na pohovor, ale rozhodol sa neprispievať k štúdiu.

A3.2 Rozhodovanie o preklade a tlmočení

Pravidlá upravujúce jazykový režim

Pravidlá upravujúce jazykový režim, ktoré uviedli účastníci pohovoru, zahŕňajú:

- Nariadenie č.1 (o viacjazyčnosti), v ktorom sa uvádza, že „všetky uverejnené dokumenty sa musia preložiť do všetkých úradných jazykov EÚ“ (všetci respondenti);
- Kódex správania (o viacjazyčnosti) vrátane vykonávacích pravidiel pre tlmočenie a preklad, pravidelne aktualizovaný zoznam úloh, priorit atď.; praktické pravidlá (napr. presné termíny, kompetencie), nárok na preklad a tlmočenie pre poslancov a rôzne orgány Parlamentu; priority v prípade obmedzení zdrojov (rozhovory 2, 4, 5, 6);
- Rokovací poriadok (rozhovory 4, 5, 6, 10);
- Zmluvy (rozhovory 1, 10, 11, 12); a

- Protokol o štatúte Súdneho dvora (rozhovor 10).

Respondenti tiež zaznamenali pravidlá týkajúce sa povinnosti predkladať a uverejňovať určité dokumenty (napr. správy) vo všetkých jazykoch EÚ; situácie, keď sa publikácie môžu prekladať len do vybraných jazykov; a opatrenia na spracovanie žiadostí o preklad.

Ťažkosti s dodržiavaním viacjazyčných pravidiel

Obmedzenia zdrojov boli hlavnými uvádzanými ťažkosťami, ktorým čelili v súvislosti s dodržiavaním pravidiel viacjazyčnosti vrátane financovania, času, ľudských zdrojov a priestoru (napr. zasadacích miestností, kabín). Plnenie povinností v oblasti viacjazyčnosti je náročné aj vzhľadom na zložitú povahu prekladu a tlmočenia a takmer konštantnú pracovnú záťaž (rozhovory 1, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12). Niektorí respondenti poznamenali, že pandémia trochu paradoxne znížila ťažkosti súvisiace s dostupným pracovným priestorom: online práca ovplyvnila potenciálnu kapacitu, ktorá sa v tomto prípade zvýšila (rozhovor 2). Existujú aj ťažkosti v súvislosti s konkrétnymi úlohami, ako je zavádzanie nových jazykov alebo dostatočný počet kvalifikovaných pracovníkov.

Kľúčové napätie pri riadení viacjazyčnosti

Hlavné zdroje napätia sa týkajú času, obmedzenia pracovného zaťaženia (rozhovory 1, 2, 4, 10) a dostupných zdrojov oproti povinnostiam vo všeobecnosti (rozhovory 7, 8, 9, 10). Tie sa premietajú do kompromisov, ako sú:

- Prispôbenie úrovne kvality realite – preskočenie hĺbkovej revízie z dôvodu tlaku na to, aby sa urobilo viac za kratší čas (rozhovory 1, 4, 5, 6);
- Neustály tlak na dodávku sťažuje zavádzanie nových technológií (rozhovory 2, 4);
- Potreba uprednostniť určité jazyky a odložiť preklady v iných jazykoch (rozhovory 1, 8, 9, 10, 11, 12);
- Preklady sú k dispozícii len na požiadanie (rozhovory 11, 12);
- Chýbajúce lehoty (rozhovory 5, 6), ale povinnosti (povinné preklady) sú dodržané (rozhovor 7);
- Obmedzenia pri poskytovaní priamych prekladov (rozhovor 10);
- Menej finančných prostriedkov na administratívu (rozhovory 11, 12).

Niektoré inštitúcie zaviedli vlastné (vnútorné) riešenia s cieľom prispôbiť sa požiadavkám na kvalitu. Klienti inštitúcie rozhodujú o tom, čo je pre nich dôležité (ktoré dokumenty, ktoré chcú preložiť do všetkých úradných jazykov EÚ), aj keď sú motivované dopytom, rozhodujú o tom, čo je pre nich dôležité; a požiadavky na racionalizáciu môžu umožniť identifikáciu dokumentov, ktoré sú menej/viac relevantné (rozhovory 5, 6). Jazykový štýl je niekedy zdrojom napätia, ako je rastúca tendencia používať jasný jazyk, čo môže byť náročné pri prekladaní právnych textov pomocou technickej, prísnej a presnej terminológie (rozhovor 4).

Obmedzenia externej komunikácie

Inštitúcie EÚ vo všeobecnosti dodržiavajú viacjazyčnosť vymedzenú v nariadení č.1, zmluvách atď. Zavedenie plnej viacjazyčnosti v komunikácii s externými aktérmi je však príležitostne obmedzené z dôvodu ľudských zdrojov a časových obmedzení (rozhovory 1, 4, 5, 6, 8, 9) a infraštruktúry (rozhovory 2, 5, 6) alebo samotné publikum (rozhovor 5, 6). Obmedzenia môžu viesť k neúplnému prekladu webového sídla s len niekoľkými prvými úrovňami – najstatickejším – preloženým do všetkých úradných jazykov EÚ a hlbším, dynamickejším úrovňam preložených do menšieho počtu jazykov alebo automatickým prekladom, čo EÚ odporúča pre situácie, keď inštitúcia nie je schopná pokryť celý preklad (rozhovory 5, 6, 7, 11, 12). Ďalšie technické

obmedzenia vznikli v dôsledku pandémie a práce na internete, čo bolo náročné najmä pri organizovaní viacjazyčných online podujatí (rozhovory 11, 12).

Napriek viacjazyčným povinnostiam a zásadám zodpovednosti a transparentnosti je v niektorých inštitúciách externé publikum natoľko špecifické, že komunikácia je prakticky obmedzená na angličtinu.

To je prípad viacerých technických organizácií zaoberajúcich sa finančnými trhmi, odborníkov a verejnosti s vysokými kompetenciami v oblasti ekonómie. Rozšírenie dosahu na nešpecializované publikum si vyžaduje dodatočné zdroje (rozhovory 8, 9).

Interné komunikačné obmedzenia

Interná komunikácia v inštitúciách EÚ takmer nikdy zahŕňa všetky jazyky EÚ. Ovláda ju angličtina, francúzština a niekedy aj nemčina, ale dominuje angličtina (rozhovory 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10). Interná komunikácia je väčšinou obmedzená na angličtinu a francúzštinu (rozhovory 11, 12) alebo na jeden z nich, pričom hlavným pracovným jazykom na Súdnom dvore je francúzština (rozhovor 10). Jazykové služby sa poskytujú takmer len externým stranám. Niektorí respondenti poznamenávajú, že úplná viacjazyčnosť nebola nikdy objektívna interne (rozhovory 5, 6), a preto problém obmedzení nevzniká (rozhovory 8, 9).

Prekladateľské a tlmočnicke potreby, priority a cieľové skupiny

Posúdenie potrieb a priorít v oblasti prekladu/tlmočenia vo všeobecnosti závisí od inštitucionálnych záväzkov a je založené na dopyte (rozhovory 1, 2, 3, 4, 10), založené na cieľových skupinách (rozhovory 7, 8, 9, 11, 12) a na základe pevne stanovenej hierarchie (rozhovory 5, 6). Stanovenie termínov zohráva dôležitú úlohu pri organizovaní práce (rozhovory 1, 2, 10) a riadenie času na mesiace dopredu je bežnou praxou (rozhovory 2, 4). Procesy posudzovania a určovania priorít môžu byť podporené štatistickými hodnoteniami a nástrojmi IT na plánovanie (rozhovor 2). Niektoré inštitúcie majú vlastné samostatné oddelenie pre plánovanie (rozhovor 4) alebo interné strategické dokumenty (rozhovor 7, 8, 9), politiky (rozhovor 11, 12) atď. Niekedy sa proces posudzovania odráža v náboře – stálych zamestnancov na trvalé/opakujúce sa úlohy, pričom na voľnej nohe pokrývajú vrcholy dopytu (rozhovor 2).

Hlavné črty a medzery v jazykových režimoch v praxi

Okrem postupov súvisiacich s riadením zdrojov respondenti poukázali na význam postupov interných jazykových režimov, ktoré im umožňujú plniť si svoje povinnosti. Pre inštitúcie, ktoré sú povinné uverejňovať všetko vo všetkých jazykoch EÚ (rozhovory 1, 2, 5, 10), je dôležité uviesť rovnako malé a veľké jazyky (rozhovor 2). Návrhy sa však rozosielajú len v angličtine, francúzštine a/alebo nemčine (rozhovory 1, 2, 10); Vždy sa používa angličtina (rozhovor 2). Niektoré inštitúcie, ktoré tvoria praktické stanovisko, neprekladajú všetky dokumenty okamžite do všetkých jazykov EÚ (rozhovory 5, 6). Jedným z dôvodov konvergencie k monolingvizmu pri príprave dokumentov je skutočnosť, že dokumenty často nepripravuje jedna osoba alebo úrad. Prechádzajú niekoľkými krokmi a kancelármi a nie všetko sa dá preložiť na každom kroku. (Rozhovor 7).

Technológia je dôležitou vlastnosťou jazykových režimov (IT nástroje, špecializovaný softvér), (rozhovor 1, 4). Niektorí respondenti (rozhovory 8, 9) zdôraznili, že jazykové režimy sú orientované na publikum a snažia sa byť čo najinkluzívnejší v externej komunikácii (napr. osloviť viac žien alebo mládeže).

Respondenti mali ťažkosti s definovaním akýchkoľvek nedostatkov a vo väčšine prípadov tvrdili, že ich organizácia plní svoje povinnosti (rozhovory 1, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12), a to napriek tomu, že sú priestorom na zlepšenie z hľadiska lepšieho riadenia zdrojov, optimalizovaných komunikačných stratégií, včasného posúdenia skutočných potrieb a účinného zacielenia publika.

Len veľmi málo respondentov bolo schopných identifikovať systémové medzery vo svojich organizáciách. Jedna medzera súvisí s takzvanými „deficitnými jazykmi“ – existuje obmedzený

počet tlmočníkov v niektorých jazykoch, ako je dánsky, fínsky, poľský, portugalský a anglický jazyk. Ťažkosti pri hľadaní týchto tlmočníkov sa vyskytujú pravidelne (rozhovor 2). Ďalšia otázka sa týka len anglického obsahu na webových stránkach, aj keď je odôvodnená tým, že tento jazyk je najčastejšie vyučovaným jazykom na školách. Aj keď to nie je vždy dostatočné, používa sa strojový preklad (rozhovor 7). Posledným a opakujúcim sa problémom je výzva neustáleho časového tlaku (rozhovory 11, 12).

Online komunikácia

Pokiaľ ide o preklad webových stránok, vo väčšine prípadov je cieľom preložiť obsah webových stránok (najmä hlavného rozhrania) do všetkých úradných jazykov EÚ (rozhovory 1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10). Stále však existuje prioritizácia v závislosti od potrieb a dostupných zdrojov. Preto je niekedy automatizovaný (rozhovory 1, 5, 6, 8, 9) a nie všetky dokumenty sú preložené dokumenty (rozhovor 10). Napríklad rozhodnutia o preklade obsahu môžu závisieť od požiadaviek na údržbu (aktualizácia požiadaviek); v prípade často sa meniaceho webového obsahu musí existovať silný dopyt po preklade a zdrojoch na preklad (rozhovory 8, 9). V niektorých prípadoch môže byť obsah preložený aj do iných jazykov mimo EÚ, napr. do ruštiny alebo čínštiny. (Rozhovor 3) Existujú však aj niektoré inštitúcie, ktoré štandardne spravujú obsah webových stránok v angličtine a preklady do iných jazykov sa používajú len pre konkrétne sekcie. (Rozhovory 11, 12). Obsah intranetu a útvarov je k dispozícii najmä v angličtine, francúzštine a nemčine; niekedy aj v iných jazykoch (rozhovor 2).

Pokiaľ ide o preklad na Twitteri, existujú dva trendy pre používanie jazyka na Twitteri. Jedným z nich je tweet v angličtine, s výnimkami z času na čas (rozhovory 1, 4, 5, 6, 8, 9), alebo dvojazyčne – v angličtine a francúzštine (rozhovor 10). Druhým je používanie viacjazyčných tweetov, ktoré však nie sú predvolene preložené do všetkých jazykov (rozhovory 2, 7). Argumentom pre prvý prístup je, že angličtina je hlavným jazykom používateľov Twitteru a že preložené tweety dostávajú menej spätnej väzby (rozhovory 1, 5, 6, 8, 9). Druhý prístup je odôvodnený skutočnosťou, že tweety sú aj tak zverejnené v rôznych jazykoch a že často odkazujú na rôzne jazykové komunity a skupiny záujmov v závislosti od kontextu (lokalizované) (rozhovory 2, 7).

A3.3 Hlavné trendy za posledných 5 rokov

Posledných päť rokov prinieslo zmenu, pokiaľ ide o interné aj vonkajšie používanie jazykov v inštitúciách EÚ – zmenu, ktorá bola výsledkom dlhších procesov, ktoré sa začali v roku 2004 a výrazne zmenili jazykovú scénu EÚ (rozhovory 1, 2, 11, 12).

Interná komunikácia

Rozdiel zaznamenaný vo väčšine inštitúcií vnútorne je významným posunom k angličtine a (napriek niektorým nariadeniam, ktoré vyžadujú preklad interných dokumentov aj do francúzštiny) jeho posilnenie ako lingua franca (rozhovory 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10).

Externá komunikácia

Zatiaľ čo úloha a používanie angličtiny sa zvyšuje v externej komunikácii (rozhovory 3, 5, 6, 10), množstvo informácií dostupných v iných úradných jazykoch EÚ sa tiež úspešne zvyšuje (rozhovory 2, 8, 9).

Ďalším trendom je zvýšenie dosahu vo viacerých jazykoch (častejšie používanie jasného jazyka) v online komunikácii prostredníctvom webových stránok a sociálnych médií (rozhovory 2, 7, 8, 9). Mohlo by to byť čiastočne výsledkom zvýšeného používania (a prijatia) strojového prekladu (rozhovory 5, 6). Možno najviditeľnejšou zmenou bolo zaradenie írčiny a maltčiny do zoznamu úradných jazykov EÚ, čo malo zjavne určité dôsledky na postupy a organizáciu (rozhovory 1, 10). Niektorí respondenti zdôraznili význam podpory viacjazyčnosti (rozhovory 10, 11, 12) a rastúce

pochopenie toho, že na preklopenie priepasti medzi inštitúciami EÚ a občanmi EÚ pomocou jasného jazyka a správ je potrebná účinná viacjazyčnosť (rozhovor č. 4).

Hlavné očakávané zmeny v blízkej budúcnosti

Najvýznamnejšie zmeny nastali už po rozšírení v roku 2004 (rozhovor 2) a v budúcnosti by sa mala jednoducho zachovať viacjazyčnosť (rozhovor 10). Vo všeobecnosti sa neočakávajú žiadne (rozhovory 11, 12) alebo niekoľko zmien (rozhovory 2, 4, 7). Napriek tomu existuje tendencia používať angličtinu ako prvý jazyk interne (rozhovory 1, 3, 5, 6, 10), zatiaľ čo existuje tlak na používanie francúzštiny (rozhovor 4). Poznomenalo sa, že sa očakáva, že používanie írčiny sa zvýši po skončení platnosti výnimky uplatniteľnej na írsky jazyk (rozhovor 10). Existujú aj určité očakávania týkajúce sa zvýšenej úlohy strojového prekladu (rozhovory 7, 8, 9).

Navonok sa umelá inteligencia môže postupne stať čoraz väčšou pomocou pri ľudskom tlmočení (rozhovor 2), zatiaľ čo strojová podpora sa pravdepodobne bežne používa v preklade (rozhovory 5, 6, 8, 9). Pandémia však odhalila niektoré nedostatky v použitých online nástrojoch, ako napríklad chýbajúce tlačidlo alebo možnosť „výkladu“ v niektorých softvéroch (rozhovor 3).

Niektoré inštitúcie očakávajú skôr pokračovanie pretrvávajúcich trendov – oslovenie širšieho publika (občania) prostredníctvom webovej stránky, ďalšie skúmanie využívania sociálnych médií, väčšie zapojenie národných médií, zvýšené používanie „jasného jazyka“, viac vizuálnej komunikácie, skrátenie dokumentov, vrstvenie textov, pokračovanie a posilnenie úlohy „počúvania“ – než akékoľvek významné zmeny. (Rozhovory 8, 9). V prípade budúceho rozšírenia by sa však očakávali ďalšie zmeny (rozhovory 1, 4).

Outsourcing prekladu a tlmočenia

Pokiaľ ide o prístup k externalizácii, v rozhovoroch boli zaznamenané tieto údaje:

- Tendencia zvyšovať outsourcing (rozhovor 1);
- Väčšie spoliehanie sa na interných zamestnancov (rozhovory 2, 10);
- „veľmi v prospech outsourcingu“; „externé služby približne 50 %“ (rozhovor 3)
- „nie, v súčasnosti nie“; „približne 30 % úloh je externalizovaných, ale v tejto súvislosti sa neočakáva žiadne zvýšenie“ (rozhovor 4); 35 % externalizovaných prekladov vrátane textov, ktoré nie sú povinné prekladať (rozhovor 7);
- „ťažko povedať, trend sa doteraz zvyšoval – z približne 5 % na 20 %“ (rozhovory 5, 6)
- „očakáva sa, že bude pokračovať v súčasnom modus operandi“; „výklad – tak ako predtým – poskytnutý externými dodávateľmi“; „preklad – najmä interne s externými dodávateľmi, ktorí pomáhajú s vrcholmi, alebo ak interní prekladatelia nie sú k dispozícii“ (rozhovor 8, 9).

Všeobecne platí, že neexistuje žiadny viditeľný spoločný trend v prístupe k outsourcingu. Je podmienený typom preložených/vykladaných informácií, pretože napríklad niektoré z nich môžu byť dôverné, čo vylučuje prijímanie externých zamestnancov. (Rozhovory 2, 10). Ďalším faktorom určujúcim outsourcing sú vlastné zdroje inštitúcie (rozhovory 11, 12). Tlak na zníženie interných zamestnancov však môže dočasne vynútiť zvýšenú externalizáciu jazykových zariadení (rozhovory 5, 6) v čase vrcholu pracovného zaťaženia (rozhovory 2, 3).

Vplyv odchodu Spojeného kráľovstva na politiky prijímania zamestnancov na preklad a tlmočenie

Odchod Spojeného kráľovstva výrazne znížil počet potenciálnych zamestnancov (občania EÚ s rodnou angličtinou), ktorý je v súčasnosti obmedzený na írskych, maltských a Cyperčanov. Napriek tomu väčšina respondentov nepozorovala žiadne nové ťažkosti vzhľadom na už existujúce problémy pri hľadaní kvalifikovaných zamestnancov (rozhovory 1, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12). Niektorí respondenti si však všimli viac ťažkostí pri hľadaní anglických rodených hovorcov (rozhovory 2,

10). Ďalej sú hlásené prípady, keď bol prijatý nepôvodný jazyk na pozíciu, kde sa vyžaduje rodná angličtina (rozhovory 7, 8, 9).

Niektorí respondenti poukázali na to, že mať jazyk na úrovni materinského jazyka nevyhnutne neznamená, že „musí byť materinským jazykom“ (rozhovor č. 3) a na čom skutočne záleží sú skutočné jazykové znalosti (rozhovor 7). Čiastočne podporované politikami EÚ v oblasti jazykových zručností občanov EÚ sa zistilo, že existuje čoraz väčší počet jednotlivcov so znalosťami anglického jazyka na úrovni, ktorá je dostatočná na vypracovanie necitlivých dokumentov (rozhovory 11, 12). Vplyv odchodu Spojeného kráľovstva z EÚ zmierňujú aj pravidlá, ktoré občanom Spojeného kráľovstva umožňujú pokračovať v práci na svojich pozíciách v inštitúciách EÚ štyri roky po brexite, a dostupnosť dvojitého občianstva, ktoré umožňuje pokračovať v zamestnaní v EÚ (rozhovory 7, 8, 9, 10, 11, 12).

Výzvy pre komunikáciu v jazyku, ktorý nie je ich rodným jazykom

Väčšina respondentov nepozorovala problémy pri komunikácii prostredníctvom jazyka, ktorý nie je ich rodným jazykom. Hlavným dôvodom sú jazykové požiadavky na ľudí pracujúcich v inštitúciách EÚ (najmä v jazykových službách). Samozrejme, niekedy sa vyskytujú problémy s jazykovými zručnosťami. Kvalifikácie ľudí pracujúcich v inštitúciách EÚ sa však dôkladne kontrolujú a (ak sú prijatí do zamestnania), ponúkajú sa im rôzne kurzy s cieľom zlepšiť ich komunikačné zručnosti. Okrem toho, pre každú publikáciu sú kvalifikovaní redaktori alebo korektori (Interviewees 2, 7, 8, 9, 10).

Okrem toho je jasné, že hlavným jazykom internej komunikácie (okrem konkrétnych jazykov pracovných skupín atď.) je angličtina alebo niekedy francúzština (rozhovor 10). Občas sa vyskytujú problémy s používaním nepôvodných jazykov, napr. presnosť, fonetika. Práca na diaľku je tiež niekedy prerušená kvôli kvalite zvuku (Interviewee 3). Ďalším problémom pre zamestnancov poskytujúcich jazykové služby, ktoré sa vyskytujú príležitostne, je požiadavka pracovať pre osoby, ktoré nepoužívajú svoj rodný jazyk (čo nie je tak nezvyčajné). Ide najmä o problém pre tlmočníkov, ktorí sú vyškolení na prácu s rodnými jazykmi hovoriacich. (Rozhovor 3). Niektorí poslanci EP sú často zvyknutí hovoriť v druhom jazyku v neformálnom kontexte, kde sa môžu spoľahnúť aj na gestá a opakovania; títo nepôvodní rečníci však často preceňujú svoje jazykové znalosti vo formálnom kontexte. Preto, keď hovoria druhým jazykom vo formálnych komunikačných kontextoch, nedokážu vyjadriť svoje myšlienky jasne a presne. Presnosť nápadov je veľkým problémom pre tlmočníkov, ktorí ich musia interpretovať (rozhovor 3). Čím dlhšie však pracujete v inštitúcii, tým viac si zvyknete na viacjazyčné prostredie a nepoužívate svoj materinský jazyk (rozhovory 11, 12).

Ako však poznamenal jeden z respondentov (rozhovor 2) – „v viacjazyčnej a multikultúrnej komunikácii bude vždy výzvou“.

Trendy v používaní iných jazykov okrem angličtiny

Respondenti uviedli, že neexistuje žiadny pozorovateľný trend smerom k zvýšenému používaniu iných všeobecne používaných jazykov mimo angličtiny. Okrem toho niektorí uviedli rastúcu úlohu a dopyt po angličtine – „trendom je, že rastie dopyt po tlmočníkoch s angličtinou v retour“ (rozhovor 2). V niektorých prípadoch si postupy vyžadujú preklad do angličtiny, francúzštiny a nemčiny, ale trend je skôr smerom k zvýšenému používaniu angličtiny než naopak (rozhovory 5, 6). Napriek tomu existujú inštitúcie, v ktorých je hlavným jazykom francúzština a nie angličtina (rozhovory 10, 11, 12).

A3.4 Úloha digitálnych technológií

Respondenti zistili, že digitálne nástroje sa bežne používajú na uľahčenie viacjazyčnosti a ich úloha sa zvyšuje. V oblasti prekladu aj tlmočenia sa čoraz častejšie využívajú online nástroje vo vnútornej každodennej práci, ako aj v poskytovaných službách. V prípade kancelárskych prác sú

Prístup Európskej únie k viacjazyčnosti vo svojej vlastnej komunikačnej politike

nástroje podobné prekladateľom a tlmočníkom, hoci prekladateľské a tlmočnicke služby si vyžadujú mierne odlišnú podporu. Najpopulárnejšie nástroje používané v prekladateľských službách sú:

- Strojový preklad (rozhovory 1, 7, 4, 11, 22)
- E-translate (rozhovory 1, 7, 10, 11, 12)
- Databázy, napr. IATE, EURAMIS, SDL Trados, Eur-Lex (rozhovory 1, 5, 6, 10)
- Miniaplikácie automatického prekladu na webových stránkach (rozhovory 8, 9, 11, 12)
- Štúdio (rozhovory 1, 8, 9)
- Softvér na podporu prekladu, prekladové pamäte (Interviewees 7, 11, 12)
- Prekladové spomienky (rozhovory 1, 4)
- Rozšírené prekladateľské prostredie (rozhovory 5, 6)
- Intranslation (rozhovory 8, 9)
- Interactio (rozhovor 3)
- Nástroje počítačového prekladu (CAT) (rozhovor 4)
- Úroveň zápasu (rozhovor 4)
- DeepL Pro (rozhovor 10)

Najpopulárnejšie nástroje používané v tlmočnických službách sú:

- Nové nástroje zavedené vo viacerých inštitúciách: napr. technológie reči na text (rozhovory 2, 5, 6)
- Automatizované vyhľadávanie v kabíne (rozhovor 2)
- Automatická extrakcia výrazov (vyzdvihnutie určitých slov, napr. čísiel) (rozhovor 2)
- SIDP (Simultaneous Interpreting Delivery Platforms): Kudo, Interprefy atď. (rozhovor 2).

Hlavné výhody sú:

- rýchlosť (rozhovory 1, 4, 8, 9, 10, 11, 12)
- účinnosť (rozhovory 1, 4, 10, 11, 12)
- optimalizácia (rozhovory 4, 8, 9)
- dostupnosť (rozhovor 2)
- kvalita (rozhovor 4)
- konzistencia (rozhovor 10)
- dosť dobré na prípravu (rozhovory 11, 12).

Nevýhody alebo výzvy zahŕňajú:

- spoľahlivosť vyžaduje ľudský dohľad (rozhovory 1, 4, 5, 6, 10, 11, 12)
- pretrvávajúce chyby (rozhovory 1, 5, 6, 10)
- zosmiešňovanie kvality – čo znamená, že text číta dobre, ale význam v preklade je nesprávny (rozhovory 1, 10)

- vytváranie vysokých očakávaní týkajúcich sa času (rozhovor 1)
- kvalita zvuku (rozhovory 2, 10)
- nefunguje rovnako dobre pre všetky jazyky (rozhovory 4, 10)
- vývoj a aktualizácia vhodných nástrojov je časovo náročná. (Rozhovory 8, 9)
- potrebné dodatočné vybavenie (rozhovor 10).

EÚ už investuje do digitálnych technológií a očakávajú sa ďalšie výdavky. Podľa respondentov by ďalšie investície do digitálnych nástrojov určite uľahčili viacjazyčnosť. Bolo by však potrebné zamerať sa na zapojenie väčšieho počtu vývojárov a lepšiu integráciu nástrojov (rozhovory 8, 9).

Digitálne nástroje sa stali nevyhnutnými pri práci v prostredí jazykových služieb. Z hľadiska prekladu by to znamenalo zmenu zamestnania prekladateľa, ktorá by zahŕňala väčší posun do validácie než samotný preklad (rozhovory 1, 5, 6, 11, 10); „od intelektuálnej po takmer mechanickú“ (rozhovor 1). Niektoré kancelárie vážne zvažujú zavedenie umelej inteligencie do svojho pracovného postupu s cieľom optimalizovať veľmi časovo náročný proces distribúcie práce (rozhovor 4). Na druhej strane pri tlmočení sa digitálne nástroje prijímajú pomalším tempom, keďže tento proces si vyžaduje zložitejšie riešenia ako preklad. Implementácia digitálnych nástrojov podporuje dočasné tlmočenie a už sprístupnila tlmočenie (obrovský posun v konferenčnom tlmočení) a obmedzenia dostupného priestoru sa stali menej problémom (rozhovor 2).

Niektoré inštitúcie vyvíjajú vlastné nástroje založené na digitálnych technológiách na podporu implementácie viacjazyčnosti. Príkladom je nástroj viacjazyčného prieskumu, ktorý umožňuje rýchle nastavenie prieskumu a zhromažďovanie vstupov v rôznych jazykoch. (Rozhovory 8, 9).

Viacerí respondenti tiež poznamenali obmedzenia súvisiace s nedostatkom právnych predpisov týkajúcich sa používania digitálnych nástrojov a že viacjazyčnosť má stále určité požiadavky, ktoré digitálne nástroje nedokážu poskytnúť. Avšak, to môže určite zlepšiť situáciu, pokiaľ ide o zdroje (ľudia, čas, priestor, finančné prostriedky). Nakoniec respondenti zdôraznili nehmotné črty jazykov, čo znamená, že strojový preklad nenahrádza ľudí v dohľadnej budúcnosti (rozhovory 1, 4, 5, 6, 10, 11, 12).

A3.5 Transparentnosť a zodpovednosť

Vo všeobecnosti respondenti považovali jazykový režim svojej organizácie za dostatočne viacjazyčný na zabezpečenie primeranej a vyváženej transparentnosti pre občanov EÚ, hoci bol zaznamenaný aj priestor na okrajové zlepšenia. Zistilo sa, že prevažná väčšina dokumentov je prezeraná (používateľmi) v angličtine. Okrem toho dokumenty bežne nečíta široká verejnosť, ale skôr konkrétne zainteresované strany s priamym záujmom (rozhovory 1, 5, 6, 8, 9) alebo závisia od všeobecného záujmu občanov o záležitosti EÚ (rozhovory 1, 2, 3).

V záujme zvýšenia transparentnosti respondenti zdôraznili potrebu zabezpečiť kvalitný preklad do všetkých jazykov EÚ (rozhovory 4, 5, 6, 8, 9) a používať jasný jazyk (rozhovory 4, 8, 9).

Všetci respondenti odpovedali, že neexistujú žiadne alebo takmer žiadne sťažnosti týkajúce sa uplatňovania viacjazyčnosti v ich inštitúciách, keďže pre poskytované služby existujú vysoké štandardy. Obmedzené prípady sťažností súvisia najmä s dostupnosťou určitého jazyka (poskytované služby), čo priamo súvisí so zdrojmi dostupnými v inštitúcii (rozhovory 2, 3, 8, 9, 10). Vzhľadom na pandémiu existuje obrovský dopyt po online službách, takže boli niekedy menej dostupné, najmä pokiaľ ide o menšie jazyky (rozhovor 2). Častejšie ako sťažnosti sú otázky (rozhovory 8, 9) alebo pripomienky občanov alebo poslancov EP (používateľov), ktorí zistili chyby v preklade (rozhovory 1, 2, 4, 10). Sťažnosti majú tendenciu pochádzať z kombinácie akademikov, právnikov, aktivistov a občanov (rozhovor 10).

PRÍLOHA 4: JAZYKOVÉ ZRUČNOSTI OBYVATEĽOV EURÓPY

Tabuľka A4.1: Percentuálny podiel európskych obyvateľov vo veku 25 – 64 rokov, ktorí sú jazykovo zahrnutí podľa typu komunikačnej politiky EÚ, prístupu k vymedzeniu jazykového začlenenia a podľa krajín

Komunikačná politika	Monolingvizmus (len v angličtine)		Dvojazyčnosť (francúzština)		Trojazyčnosť (angličtina francúzština)		Hexalingualizmus (angličtina, francúzština, nemčina, taliančina, španielčina, poľština)		Viacjazyčnosť (24 oficiálnych príručiek)		Obyvateľstvo	
	Aplikácia. A	Aplikácia. B	Aplikácia. A	Aplikácia. B	Aplikácia. A	Aplikácia. B	Aplikácia. A	Aplikácia. B	Aplikácia. A	Aplikácia. B	%	Milióny
Krajina												
Rakúsko	26	68	90	97	92	98	92	98	94	99	2.0	4.83
Belgicko	17	55	48	78	56	85	57	85	96	99	2.5	5.98
Bulharsko	8	28	2	7	9	32	9	32	98	99	1.7	3.97
Chorvátsko	14	51	4	22	17	60	18	61	100	100	1.0	2.28
Cyprus	31	80	2	8	32	80	32	80	95	99	0.2	0.46
Česko	6	34	2	23	8	47	9	48	99	100	2.4	5.84
Dánsko*	28	55	4	14	31	60	32	61	95	98	1.2	2.95
Estónsko	20	51	2	7	21	54	21	54	76	89	0.3	0.72
Fínsko	28	82	2	5	28	83	29	83	97	99	1.2	2.83
Francúzsko	9	38	95	98	95	98	96	98	96	99	13.5	32.37
Nemecko	15	60	92	98	93	99	94	99	95	99	18.7	44.77
Grécko	17	53	4	12	18	54	18	54	95	99	2.5	5.86
Maďarsko	8	25	4	16	10	34	10	34	100	100	2.3	5.39

Írsko	91	97	4	15	93	98	96	99	99	100	1.1	2.56
Taliansko	5	35	3	15	7	41	100	100	100	100	13.6	32.61
Lotyšsko	8	45	1	7	9	51	9	52	75	95	0.5	1.06
Litva	10	33	1	6	11	38	17	49	96	99	0.7	1.55
Luxemburské §	24	41	73	90	79	93	81	94	90	97	0.1	0.30
Malta	61	90	1	6	61	90	63	91	99	100	0.1	0.24
Holandsko	29	79	7	33	33	82	33	82	96	99	3.7	8.95
Poľsko	8	34	2	14	10	41	100	100	100	100	9.1	2.73
Portugalsko	12	40	5	20	15	48	17	52	100	100	2.3	5.58
Rumunsko	4	21	1	9	4	24	5	26	100	100	4.6	11.06
Slovensko	6	28	3	18	9	41	9	43	100	100	1.3	3.07
Slovinsko	20	48	5	19	23	57	25	60	95	98	0.5	1.16
Španielsko	9	31	4	12	12	37	96	99	98	99	10.9	26.03
Švédsko	48	85	3	16	49	86	51	87	93	97	2.1	4.98
EÚ-27	13	45	35	45	43	65	74	86	97	99	100	239.1

Zdroj: Eurostat, 2021, AES 2016. 27 členských štátov EÚ. Vážené výsledky sú uvedené v percentách. Celkové percentuálne podiely sa vzťahujú na obyvateľstvo vo veku 25 – 64 rokov. Pripomienky: 174,688, čo predstavuje 239,1 milióna dospelých obyvateľov (v posledných dvoch stĺpcoch sa uvádza počet dospelých osôb s pobytom v jednotlivých krajinách a podiel obyvateľstva krajiny v EÚ27). App A = Prístup A, App B = Prístup B, pozri definície v kapitole 7.

* Percentuálne podiely pre Dánsko v prístupe B (okrem viacjazyčnej jazykovej politiky) sú podceňované, pretože v dánskej vzorke AES chýba veľa hodnôt pre dve premenné AES, t. j. „prvý najznámejší jazyk iný ako matka“ a „druhý najznámejší jazyk iný ako matka“. Aby bola vzorka úplná, chýbajúce hodnoty sa považujú za ekvivalent „Nehovorím žiadnym cudzím jazykom“, čím sa podceňujú viacjazyčné osoby v krajine. Vzhľadom na relatívne malú demografickú veľkosť Dánska v porovnaní so zvyškom EÚ to významne neovplyvní naše všeobecné závery. Táto metodologická voľba je implementovaná vo všetkých tabuľkách.

Situácia Luxemburska je obzvlášť spôsobená jeho vysoko viacjazyčným obyvateľstvom. AES obsahuje informácie o úrovni odbornej spôsobilosti len pre prvý a druhý cudzí/iný jazyk, ktorý je okrem rodného jazyka respondenta známy. Veľké percento obyvateľov Luxemburska však hovorí luxembursky ako rodný jazyk a ako prvý/druhý najznámejší cudzí jazyk označuje francúzštinu a nemčinu (obidva administratívne jazyky krajiny). Ak je angličtina tretím najlepším hovoreným jazykom respondenta, AES ho nemôže zaznamenať.

Tabuľka A4.2: Percentuálny podiel európskych obyvateľov vo veku 25 – 64 rokov, ktorí sú jazykovo zahrnutí podľa typu komunikačnej politiky EÚ, prístupu k vymedzeniu jazykového začlenenia a vekovej skupiny

Veková skupina		25 – 34	35 – 44	45 – 54	55 – 64
Komunikačná politika	Prístup				
Monolingvizmus (len v angličtine)	A	20	15	10	7
	B	60	50	40	30
Dvojazyčnosť (francúzština)	A	35	32	37	36
	B	46	43	47	45
Trojazyčnosť (angličtina francúzština)	A	48	42	42	40
	B	77	67	62	56
Hexalingualism (anglický francúzsky nemecký taliančina Španielčina poľština)	A	75	73	73	72
	B	90	87	85	82
Viacjazyčnosť (24 úradných jazykov)	A	97	97	97	98
	B	99	99	99	99
% celkovej populácie vo veku 25 – 64 rokov podľa vekovej skupiny		23.1	25.4	27.3	24.3

Zdroj: Eurostat, 2021, AES 2016. 27 členských štátov EÚ. Vážené výsledky sú uvedené v percentách. Celkové percentuálne podiely sa vzťahujú na populáciu vo veku 25 – 64 rokov, ktorá patrí do vekovej skupiny.

Pripomienky: 174,688. Definície prístupu A a prístupu B sú uvedené v kapitole 7.

Všetky jazykové politiky okrem viacjazyčných a dvojazyčných politik vytvárajú rozdiely medzi generáciami, pokiaľ ide o percentuálny podiel dospelých, ktorí sú jazykovo zahrnutí. Miera jazykového začlenenia je vyššia u mladšej generácie v jednojazyčnej, trojazyčnej a šesťjazyčnej komunikačnej politike. Tento nárast je spôsobený najmä rozšírením angličtiny vo vzdelávacích systémoch krajín EÚ v posledných desaťročiach. Z výsledkov vyplýva, že vzdelávacie politiky boli účinné pri podpore získavania aspoň niektorých jazykových zručností, ale len menšina dosiahla zdatnú úroveň. Dôsledkom toho je, že potreba prekladu v komunikácii EÚ sa v dohľadnej budúcnosti podstatne nezmení. Dokonca aj medzi najmladšou kohortou zostáva jazykové vylúčenie vyplývajúce z uplatňovania režimu jednojazyčnej alebo trojazyčnej jazykovej politiky naďalej podstatné.

Tabuľka A4.3: Percentuálny podiel európskych obyvateľov vo veku 25 – 64 rokov, ktorí sú jazykovo zahrnutí podľa typu komunikačnej politiky EÚ, prístupu k vymedzeniu jazykového začlenenia a úspešne ukončeného vzdelania

Komunikačná politika	Prístup	Úspešne ukončené vzdelanie		
		Nízka	Stredná	Vysoká
Monolingvizmus (len v angličtine)	A	4	8	28
	B	16	40	74
Dvojazyčnosť (francúzština)	A	23	37	41
	B	30	46	55
Trojazyčnosť (angličtina francúzština)	A	26	42	57
	B	39	64	87
Hexalingualism (anglický francúzsky nemecký taliančina Španielčina poľština)	A	69	71	81
	B	79	83	96
Viacjazyčnosť (24 úradných jazykov)	A	94	98	98
	B	98	99	100
<i>% celkovej populácie vo veku 25 – 64 rokov podľa úrovne vzdelania</i>		22.2	47.6	30.0

Zdroj: Eurostat, 2021, AES 2016. Úrovne vzdelania sú klasifikované na úrovniach ISCED 2011 a agregované podľa usmernení Eurostatu: Nízke vzdelanie (úroveň ISCED-11 0 – 2), stredné vzdelávanie (ISCED-11 úrovne 3 – 4), vysokoškolské vzdelávanie (ISCED-11 úrovne 5 alebo vyššie). Vážené výsledky sú uvedené v percentách. Celkový percentuálny podiel obyvateľov vo veku od 25 do 64 rokov. Pripomienky: 174,485. Pozri kapitolu 7 pre definície prístupu A a prístupu B. ISCED = medzinárodná štandardná klasifikácia vzdelávania.

Je dobre známe, že zručnosti v iných jazykoch, ako je rodený jazyk, sú korelované so vzdelanostnou úrovňou. To sa odráža vo výsledkoch uvedených v tejto tabuľke. Napríklad obyvatelia EÚ vo veku 25 – 64 rokov s vysokou úrovňou vzdelania sú častejšie zahrnutí do nemultilúálnej komunikačnej politiky ako obyvatelia s nízkou úrovňou vzdelania.

Tabuľka A4.4: Percentuálny podiel európskych obyvateľov vo veku 25 – 64 rokov, ktorí sú jazykovo zahrnutí podľa typu komunikačnej politiky EÚ, prístupu k vymedzeniu jazykového začlenenia a podľa povolania

Komunikačná politika											
	Monolingvizmus (len v angličtine)		Dvojazyčnosť (francúzština)		Trojazyčnosť (angličtina francúzština)		Hexalingualizmus (angličtina, francúzština, nemčina, taliančina, španielčina, poľština)		Viacjazyčnosť (24 oficiálnych príručiek)		% pop. vo veku 25 – 64 rokov podľa pracovnej skupiny
	Aplikácia. A	Aplikácia. B	Aplikácia. A	Aplikácia. B	Aplikácia. A	Aplikácia. B	Aplikácia. A	Aplikácia. B	Aplikácia. A	Aplikácia. B	
Okupácia											
1. Manažéri	26	67	38	51	53	81	79	94	99	100	5.0
2. Profesionáli	32	78	38	53	57	87	81	96	99	100	20.6
3. Technici a pridružení odborníci	15	61	51	60	59	82	82	94	99	100	16.8
4. Pracovníci administratívnej podpory	13	58	39	50	47	76	80	92	99	100	9.8
5. Servisní a predajní pracovníci	9	41	37	45	43	66	71	85	97	99	15.1
6. Kvalifikovaní pracovníci v poľnohospodárstve, lesníctve a rybnom hospodárstve	4	18	20	25	23	36	64	71	98	99	3.7
7. Remeselníci a s nimi súvisiacimi živnostenskými pracovníkmi	4	28	32	39	35	53	68	79	97	99	12.2
8. Obsluha strojov a zariadení a montážne zariadenia	4	25	29	37	32	52	63	76	96	99	7.8
9. Základné povolania	4	20	35	45	39	55	70	81	93	99	8.3
10. Okupácia ozbrojených síl	18	69	38	49	48	80	76	94	99	100	0.6

Zdroj: Eurostat, 2021, AES 2016. Ekonomické aktivity sú kódované podľa ISCO 2008. 27 krajín EÚ. Vážené výsledky sa uvádzajú v percentách. V poslednom stĺpci sa uvádza relatívny percentuálny podiel zamestnaných obyvateľov vo veku 25 – 64 rokov pre každý stav povolania. Pripomienky: 117,543. App A = Prístup A, App B = Prístup B, pozri definície v kapitole 7.

AESobsahuje údaje o type zamestnania respondentov klasifikovaných podľa Medzinárodnej štandardnej klasifikácie povolání (ISCO) z roku 2008. V tabuľke sa uvádza percentuálny podiel dospelých obyvateľov, ktorí sú jazykovo zahrnutí do profesijného postavenia zamestnaných respondentov.

PRÍLOHA 5: STROJOVÝ PREKLAD

A5.1 Čo je to strojový preklad?⁹³

Existujú rôzne prístupy k strojovému prekladu (MT), každý s vlastným súborom výhod a nevýhod (tabuľka A5.1). **Jedným z prvých prístupov k modernej MT je prístup založený na pravidlách**, ktorý sa opiera o slovníky a gramatické pravidlá (napr. syntax a morfológia) na prenos textu z jedného jazyka do druhého (Castilho et al., 2017). Stručne povedané, systém založený na pravidlách rozdeľuje vetu vyjadrenú v zdrojovom jazyku na slová a pravidlá a mapuje ich podľa slov a pravidiel cieľového jazyka. Jednou z výhod systémov založených na pravidlách je, že na odbornú prípravu nepotrebujú dvojjazyčné texty a v dôsledku toho sú vo veľkej miere nezávislé od oblastí. Inými slovami, systém založený na pravidlách prinesie rovnako dobré výsledky bez ohľadu na doménu daného textu. Systémy založené na pravidlách sú však nákladné na údržbu a sú notoricky zlé pri zaobchádzaní s jazykovými nejasnosťami a idiomatickými výrazmi (Charoenpornasawat a kol., 2002).

Výskum a vývoj v MT sa neustále presúvajú z prístupov založených na pravidlách na tie, ktoré sú viac založené na údajoch (Way, 2020). Druhým prístupom k MT je prístup založený na korpuse, ktorý využíva paralelné dvojjazyčné korpory na výcvik (t. j. vyučovanie) softvéru na preklad. Všeobecne platí, že tieto korpory môžu byť použité jedným z dvoch spôsobov. Môžu sa použiť buď na výučbu softvéru na opätovné použitie jazykových vzorov dostupných v pôvodnom korpuse na preklad nových textov vykonaním vhodných substitúcií (v takom prípade hovoríme konkrétnejšie o príkladnom prístupe), alebo na to, aby sa softvér naučil pravdepodobnosti distribúcie určitých reťazcov textu v zdrojovom jazyku ako preklad určitých reťazcov textu do cieľového jazyka a potom ich zodpovedajúcim spôsobom zhodoval (štatistické strojové učenie). Obe tieto metódy založené na korpuse zefektívňujú využívanie ľudských zdrojov a dosahujú lepšie výsledky pri lexikálnom výbere ako metódy založené na pravidlách (Hutchins, 2007).

Tieto prístupy sú však vysoko závislé na doméne, to znamená, že preklad možno generovať len vtedy, ak v referenčnom korpuse existuje zhodný príklad (Carl, 2000). Inými slovami, tieto metódy často nebudú schopné prekladať vety z oblasti, ktorá sa výrazne líši od oblasti textov používaných na školenie. Okrem toho by mohli fungovať veľmi zle, pokiaľ ide o štruktúrovanie gramatických zvukových viet.

S cieľom napraviť tento problém **boli vyvinuté hybridné systémy, ktoré kombinujú prístup založený na pravidlách a prístup založený na korpusech** (Espana-Bonet a Costa-Jussà, 2016). V tejto súvislosti EÚ spustila v rokoch 2006 až 2012 dva projekty (EuroMatrix a EuroMatrixPlus) s kombinovaným rozpočtom 8,3 milióna EUR na vývoj a zlepšenie systémov MT medzi všetkými úradnými jazykmi EÚ. Projekt sa začal uznaním, že preklady predstavujú značné náklady pre inštitúcie EÚ a európske podniky a jeho cieľom je vytvoriť životaschopnú alternatívu k ľudským prekladateľom. Kľúčovým výsledkom bol vývoj Mojžiša, bezplatného SMT engine, ktorý môže byť použitý na školenie štatistických prekladových modelov zo zdrojového jazyka do cieľového jazyka a na výrobu automatických prekladov do cieľového jazyka.

Najnovší prístup dominujúci MT je neurónový strojový preklad (NMT), ktorý sa spolieha na hlboké učenie a umelé neurónové siete na predpovedanie pravdepodobnosti slovných sekvencií pomocou len zlomku pamäte potrebnej na tradičné štatistické prístupy (Bentivogli et al., 2016). Hoci sa počiatočné nastavenia NMT výrazne nelíšili od tradičného štatistického strojového učenia (SMT), so zavedením rámca kódovania a dekodéra a modelov pozornosti zdrojového jazyka sa zlepšenie stalo pomerne významným (Sutskever, 2014; Bahdanau et al., 2014). Podľa Rivera-Trigueros (2021) je dominancia neurónových systémov taká, že najväčší poskytovatelia MT na svete, ako sú Google, Systran a Microsoft, ich už dlho integrujú do svojich systémov, zatiaľ čo len

93 Autori štúdie poďakovali Dr. Marco Civico (University of Ženeva) za jeho cennú pomoc pri príprave tejto sekcie.

malí poskytovatelia MT sa stále spoliehajú prevažne na SMT. Spoločnosť Google v novembri 2016 predstavila „Google Neural Machine Translation“ (GNMT), systém neurónového strojového prekladu, ktorý sa učí z miliónov príkladov a využíva umelé neurónové siete na zlepšenie presnosti a plynulosti (Wu et al., 2016). Dôsledky toho presahujú jednoduchú možnosť prekladať vlastné reťazce textov (napríklad e-mail) do jazykov presným spôsobom. Napríklad Jackson et al. (2019) ukázal, že Google Translate možno spoľahlivo použiť na preklad lekárskeho dokumentov publikovaných v iných jazykoch do angličtiny na účely absorpcie údajov na účely systematických recenzií.⁹⁴ V tabuľke A5.1 je zhrnutá diskusia o rôznych typoch systémov MT.

Tabuľka A5.1: Silné a slabé stránky rôznych prístupov strojového prekladu

	Založené na pravidlách	Založené na údajoch	Hybridný systém	Neurónové
Silné stránky	—Nie je potrebné dvojjazyčné textové vstupy —Doména nezávislá	—Zvýšenie efektívnosti —Lepší výkon pri lexikálnom výbere	—Gramatický zvuk Menej závislé od domény	—Vzťahuje sa na najmodernejšie technológie strojového učenia
Nedostatky	—Nákladné Zlý výkon pri manipulácii s nejednoznačnými výrazmi	—Domácnosť závislá —Vyžaduje veľké množstvo údajov	—Vyžaduje značné finančné investície	—Vyžaduje veľké množstvo tréningových dát

A5.2 Poskytovatelia strojového prekladu

V súčasnosti je k dispozícii mnoho rozsiahlych MT systémov, z ktorých niektoré sú voľne dostupné online. Existuje mnoho štúdií porovnávajúcich výkon rôznych MT systémov pre rôzne jazykové kombinácie a za rôznych podmienok. Porovnanie štyroch rôznych online MT systémov (Systran, SDL, WorldLingo a InterTran) pre preklady zo španielčiny do angličtiny zistilo, že Systran a WordLingo produkovali všeobecne lepšie a zrozumiteľnejšie vety (Aiken and Wong 2006). Hampshire a Salvia (2010) zistili, že Google Translate je najvyšší na preklad viet s formálnym registrom, ale je prekonaný Babylonom, pokiaľ ide o preklad idiomatických výrazov.

Nedávno Vanjani a Aiken (2020) navrhli systematické porovnanie ôsmich hlavných poskytovateľov MT, konkrétne Google Translate, Bing Translator, Systran, PROMT, Babylon, WorldLingo, Yandex a Reverso. V súlade s predchádzajúcimi štúdiami sa zistilo, že Google Translate je celkovo presnejší v porovnaní s inými systémami MT, najmä ak je zdrojový jazyk a cieľový jazyk geneticky podobný. To isté sa nedá povedať o dvojiciach veľmi odlišných jazykov. Preto Google Translate nemusí byť najlepšou voľbou pre niektoré konkrétne jazykové páry. V porovnaní s inými MT systémami však Google Translate podporuje mnoho ďalších jazykov (109 v novembri 2021, plus 126 v štádiu vývoja). Google Translate je najpoužívanejším poskytovateľom MT zo všetkých. Podľa Way (2020) preložil Google Translate 143 miliárd slov denne od mája 2016 a tento počet sa mohol zvýšiť len za posledných päť rokov. Ľudské porovnanie medzi presnosťou MT vyrobené cez DeepL, Google Translate, Amazon Translate, Microsoft Translator bolo vydané v roku 2020.⁹⁵

94 Autori testovali preklad do angličtiny z deviatich rôznych jazykov (čínčiny, francúzština, nemčina, taliančina, japončina, kórejščina, rumunčina, ruština a španielčina).

95 K dispozícii tu: https://www.deepl.com/press.html#press_comparison_article

Použitie preložených dokumentov EÚ súkromnými spoločnosťami, ako je Google, na vývoj nástrojov MT viedlo k diskusii o rovnováhe medzi súkromným a verejným prínosom vyplývajúcim z prekladateľskej práce EÚ. V roku 2010 poslankyňa EP Evelyn Regner predložila Komisii otázku týkajúcu sa skutočnosti, že spoločnosť Google, súkromná spoločnosť so sídlom v USA, používa preložené dokumenty EÚ na školenie svojho systému MT. Poznamenala, že prekladateľské služby EÚ platia daňoví poplatníci EÚ, a poukázala na to, že Google nepriamo získava konkurenčnú výhodu a finančne profituje z používania preložených dokumentov EÚ.⁹⁶ Komisia odpovedala, že si je vedomá toho, že spoločnosť Google, ako aj mnohé iné súkromné subjekty opakovane používajú svoje preložené dokumenty na komerčné účely a že to umožňuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/98/ES.⁹⁷ Poznamenala tiež, že širšie opätovné využívanie informácií a služieb verejného sektora, ktoré následne vznikajú takýmto opätovným použitím, by sa malo považovať za niečo pozitívne, ktoré podporuje kultúrny a hospodársky rast. Konkrétne sa v ňom uvádza, že „skutočnosť, že zlepšený prekladateľský nástroj je široko dostupný a používaný, je pozitívnym krokom smerom k prekonaniu jazykových prekážok prístupu k znalostiam a cezhraničným informačným službám.“⁹⁸ Z toho vyplýva, že inštitúcie EÚ si uvedomujú dôležitú úlohu, ktorú MT zohráva a bude zohrávať v nadchádzajúcich rokoch, čo formuje ich prístup k integrácii MT do prekladateľských činností.

Používanie strojového prekladu v inštitúciách EÚ

Cadwell et al. (2016) poznamenávajú, že eTranslation (pozri kapitolu 8) bol pôvodne používaný „s štipkou soli“ prekladateľmi. V súčasnosti je však hlboko začlenená do pracovného postupu DGT⁹⁹ a hoci niektorí môžu uprednostniť, aby sa k nemu neuchýlili, prekladatelia ho vo všeobecnosti dobre akceptujú (Rossi a Chevrot, 2019). Od zavedenia systému MT Komisia vždy nabádala prekladateľov, aby sa lepšie oboznámili so systémami MT. Zdá sa, že táto stratégia je vhodná vzhľadom na zistenia prieskumu Rossiho a Chevrotu z roku 2019 medzi prekladateľmi pracujúcimi v Európskej komisii, pokiaľ ide o ich znalosti a vzťah k strojovému prekladu. Zistila sa významná negatívna korelácia medzi znalosťami o MT a vnímaním MT ako hrozby (to znamená, že prekladatelia sa cítia neistí, pokiaľ ide o svoju prácu). Poznamenali však aj to, že tí, ktorí lepšie rozumejú MT, ju využívajú vedome, či už ide o post-editovanie výstupu generovaného MT,¹⁰⁰ alebo len na čerpanie inšpirácie z neho. To potvrdzuje predchádzajúce zistenia spoločnosti Cadwell a kol. (2016), ktorý zistil, že prekladatelia, ktorí prijali MT vo svojom pracovnom postupe, mali tendenciu vnímať túto technológiu ako užitočnú a schopnú splniť svoje potreby.

Existuje niekoľko praktických prípadov použitia MT v inštitucionálnom kontexte EÚ a iniciatív na podporu budúceho rozvoja MT. Prvým z nich je európsky jednotný patent. **Európsky jednotný patent** je veľmi poučným prípadom na začatie diskusie o potrebe širšieho využívania vysokokvalitného strojového prekladu. Európsky jednotný patent je celoeurópsky systém, ktorý umožňuje občanom požiadať o jednotný patent, ktorý je súčasne platný vo všetkých krajinách, ktoré túto iniciatívu ratifikovali. Hoci nenahrádza registráciu na vnútroštátnej úrovni, jednotný patent si okrem iného vyžaduje jednotný poplatok za obnovu, jednotnú ochranu a jediný

96 Otázka na písomné zodpovedanie E-3436/10, ktorú položila Evelyn Regner (S & D) Komisii (v nemčine). K dispozícii tu: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/E-7-2010-3436_DE.html

97 Smernica 2003/98/ES: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32003L0098>.

98 Odpoveď na otázku E-3436/10, ktorú položila pani Kroes v mene Komisie (v nemčine): https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/E-7-2010-3436-ASW_DE.html

99 Stručne povedané, keď sa žiadosť o preklad zasiela z iných generálnych riaditeľstiev do DGT, najprv sa spracuje systémom MT a potom sa zašle manažérovi prekladu, ktorý ju presmeruje na prekladateľov. Ten sa môže rozhodnúť post-edit MT výstup alebo reštartovať od škrabancov.

100 Post-editing je proces, pri ktorom ľudský prekladateľ upravuje strojovo preložený text s cieľom zlepšiť jeho kvalitu. Môžeme rozlišovať medzi „ľahkým“ post-editingom, v ktorom sa modifikácie zameriavajú len na to, aby bol MT výstup zrozumiteľný, a „plnou“ post-editáciou, v ktorej sa prekladateľ snaží urobiť ho aj štylisticky vhodným a na rovnakej úrovni s textom preloženým človekom.

súd (jednotný patentový súd), ktorý rozhoduje o patentových záležitostiach. Pôvodne mala začať fungovať v roku 2018, ale z rôznych právnych dôvodov sa niekoľkokrát oneskorila a v súčasnosti má nadobudnúť účinnosť v roku 2022. Jedným z kľúčových bodov jednotného patentu je, že prihlášky možno podať v angličtine, francúzštine alebo nemčine, v úradných jazykoch Európskeho patentového úradu, a že nebude potrebný žiadny ďalší preklad. Podľa nariadenia Rady č. 1260/2012 „režim prekladov pre európske patenty s jednotným účinkom by mal byť jednoduchý a nákladovo efektívny“, ale zároveň by mal „zabezpečiť právnu istotu a stimulovať inovácie“ (Európska rada, 2012). V nariadení sa uvádza, že strojový preklad môže výrazne podporiť šírenie vedomostí. Zdá sa však, že Rada si bola vedomá, že aspoň v čase prípravy nariadenia systémy MT neboli úplne spoľahlivým nástrojom. V nariadení sa tiež uvádza, že „takéto strojové preklady by mali slúžiť len na informačné účely a nemali by mať žiadny právny účinok“.

V ustanoveniach nariadenia sa stanovuje, že finančné zaťaženie prekladov znášajú občania. Požiadavka, aby sa žiadosti podávali v angličtine, francúzštine alebo nemčine, totiž znamená, že náklady na preklad by mali znášať prihlasovatelia s iným rodným jazykom (Gazzola, 2015). Okrem toho sa v nariadení stanovuje, že „v prípade sporu týkajúceho sa európskeho patentu s jednotným účinkom je legitímnou požiadavkou, aby majiteľ patentu na žiadosť údajného porušovateľa poskytol úplný preklad patentu“ a že tento preklad „by sa nemal vykonávať automatizovanými prostriedkami a mal by sa poskytovať na úkor majiteľa patentu.“ Za mnohých iných okolností sa od prihlasovateľov požaduje, aby poskytli úplný preklad patentu do angličtiny,¹⁰¹ ktoré podľa slov Rady „je jazykom, ktorý sa bežne používa v oblasti medzinárodného technologického výskumu a publikácií.“ Je však potrebné poznamenať, že tieto podmienky sa uplatňujú len počas „prechodného obdobia“, ktoré sú nejasne vymedzené ako trvalé, kým „systém vysokokvalitných strojových prekladov do všetkých úradných jazykov Únie“ alebo v žiadnom prípade nie viac ako 12 rokov od dátumu začatia uplatňovania nariadenia (január 2014).

Druhým príkladom uplatňovania MT je koordinácia **európskych jazykových zdrojov**. Podľa bielej knihy¹⁰² je európska koordinácia jazykových zdrojov (ELRC) iniciatívou spolupráce, ktorú Komisia spustila v roku 2015, ktorej cieľom je zhromaždiť zdroje na podporu rozvoja jazykových technológií vo všetkých úradných európskych jazykoch, ako aj nórčina Bokmål, nórčina Nynorsk a islandčina (Európska koordinácia jazykových zdrojov, 2019). Počnúc uznaním, že jazykové bariéry môžu brániť voľnému toku myšlienok, vedomostí, obchodu, ľudí a komunikácie, cieľom iniciatívy je prispieť k rozvoju strojového prekladu. Zatiaľ čo v prvých fázach bolo jediným cieľom ELRC podporovať odbornú prípravu MT@EC (neskôr eTranslation), v súčasnosti podporuje všeobecný rozvoj MT zdieľaním viac ako 80 % jazykových zdrojov získaných so širšou verejnosťou na výskum MT a komerčné aplikácie vo verejnom registri s názvom ELRC-SHARE.¹⁰³

V poslednej dobe ELRC propaguje iniciatívu Viacjazyčný prístup k informáciám o pandémii COVID-19 (MLIA), ktorá je spoločným úsilím GR pre komunikáciu spolu s GR pre preklad a rôznymi komunitami zapojenými do jazykových technológií s cieľom zlepšiť výmenu informácií o víruse vo všetkých jazykoch EÚ.¹⁰⁴ Cieľom je ľahšie sprístupniť informácie širokej verejnosti a podporiť výskumníkov a zdravotnícky personál bez ohľadu na zdrojový jazyk informácií. ELRC najmä preorientoval svoje činnosti zberu údajov tak, aby sa zameriavali na viacjazyčné zdroje osobitne súvisiace s ochorením COVID-19. V úložisku ELRC sa v súčasnosti nachádza viac ako 260 takýchto jazykových zdrojov, ako sú viacjazyčné údaje z Európskeho informačného portálu o očkovaní, z ktorých všetky sú nevyhnutné na optimalizáciu výkonu viacjazyčného sémantického vyhľadávania a strojového prekladu. Toto množstvo jazykových zdrojov pomáha identifikovať a kategorizovať relevantné informácie a presnejšie ich preložiť.

---

101 Presnejšie, nariadenie stanovuje, že preklady by sa mali uskutočniť do angličtiny, ak je pôvodná prihláška vo francúzštine alebo nemčine, alebo do akéhokoľvek úradného jazyka EÚ, ak je pôvodná prihláška v angličtine.

102 ELRC: <https://www.lr-coordination.eu/>.

103 Archív ELRC-SHARE: <https://www.elrc-share.eu/>.

104 MLIA: <http://eval.covid19-mlia.eu/>.

Napokon stojí za zmienku o skúsenostiach so **systemami NMT pre estónske a bulharské predsedníctvo Rady EÚ**. Estónske predsedníctvo Rady EÚ (počas druhého polroka 2017) a bulharské predsedníctvo Rady EÚ (v roku 2018) mali prekladateľský systém založený na umelej inteligencii, ktorý pre ne osobitne vyvinul súkromná spoločnosť, ktorá využívala systém Komisie eTranslation. Medzi používateľov systému NMT patrili zamestnanci predsedníctva Rady EÚ, prekladatelia verejného sektora v hostiteľskej krajine predsedníctva, delegáti EÚ a medzinárodní novinári zaoberajúci sa podujatiami (Pinnis a Kalnis, 2018). Systém bol špeciálne vyškolený pre bulharský a estónsky jazyk. Väčšinou sa používa na prekladanie textových úryvkov, dokumentov a webových stránok pomocou responzívnej webovej stránky pre preklad a pluginu nástroja CAT. Systém bol ďalej integrovaný do oficiálnych webových stránok predsedníctiev. Cieľom bolo poskytnúť delegátom EÚ, novinárom a návštevníkom predsedníctva Rady EÚ spôsob, ako automaticky prekladať texty, dokumenty a webové stránky medzi angličtinou, bulharskou, nemeckou, francúzskou a estónskou.

V tejto štúdii sa hodnotí prístup EÚ k viacjazyčnosti vo svojej komunikačnej politike. Na preskúmanie dodržiavania povinností v oblasti viacjazyčnosti a jazykových režimov a postupov inštitúcií, orgánov a agentúr EÚ, najmä na webových stránkach EÚ, sa používa inovatívny prístup založený na zmiešaných metódach. Skúma sa aj súlad s jazykovými zručnosťami obyvateľov EÚ27. Poskytujú sa politické odporúčania na zvýšenie transparentnosti a dostupnosti komunikačnej politiky EÚ s prihliadnutím na obmedzenia uskutočniteľnosti.

PE 699.648

IP/B/CULT/IC/2021 – 021

Tlačíť	ISBN	978 – 92 – 846 – 9466 – 2	doi:10.2861/641182	QA-07 – 22 – 359-EN-C
Tlačíť	ISBN	978 – 92 – 846 – 9467 – 9	doi:10.2861/049142	QA-07 – 22 – 359-EN-N